

THE GLOBE

Globen • Le Globe
Der Globus • El Globo
O Globo • विश्व

VOTE! RÖSTA!
¡VOTA! WÄHLT!
رای دھید
ஊக்குப்பீர்
ဆန္ဒပဲထည့်ခြင်း!
တီထာနုတ်တီဖး!
ووٹ! !
! ووٹ!
! ووٹ!
HÃY BẦU! मत

WORLD'S CHILDREN'S
PRIZE FOR THE RIGHTS
OF THE CHILD

PRIX DES ENFANTS
DU MONDE POUR
LES DROITS DE
L'ENFANT

PREMIO DE LOS
NIÑOS DEL MUNDO
POR LOS DERECHOS
DEL NIÑO

PRÊMIO DAS CRIANÇAS
DO MUNDO PELOS
DIREITOS DA CRIANÇA

DER PREIS DER
KINDER DER WELT
FÜR DIE RECHTE
DES KINDES

बाल अधिकारों हेतु
विश्व बाल पुरस्कार

World's Children's Prize for the Rights of the Child

Hej!

Tidningen Globen är till för dig och alla andra unga som deltar i World's Children's Prize-programmet. Här möter du kompisar från hela världen, får kunskap om dina rättigheter och tips om hur världen kan bli lite bättre!

I de här länderna bor personerna i den här Globen:

Rosi Gollmann

Manuel Rodrigues

Molly Melching

Flickan på Globens framsida deltar i World's Children's Prize-programmet i Ghana.

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Magnus Bergmar
Medarbetare i nr 62–63: Carmilla Floyd, Andreas Lönn, Johanna Hallin, Evelina Fredriksson, Kim Naylor, Johan Bjerke, Sofia Marcetic, Jan-Åke Winqvist, Petter Bergmar, Hanna Persson, Kimlong Meng
Översättning: Semantix (engelska, spanska), Cinzia Gueniat (franska), Glenda Kölbrant (portugisiska), Preeti Shankar (hindi)
Grafisk form: Fidelity **Framsidesfoto:** Hanna Persson **Tryck:** PunaMusta Oy

Globen är, genom Forum Syd, i Sverige delvis finansierad av Sida, Styrelsen för Internationellt Utvecklings-samarbete. Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvaret är uteslutande skribenternas.

World's Children's Prize Foundation
 Box 150, 647 24 Mariefred
 Tel. 0159-12900
info@worldschildrensprize.org
www.worldschildrensprize.org
facebook.com/worldschildrensprizefoundation
twitter.com/worldschildrensprize

Vad är World's Children's Prize?4

Möt barnjury!6

Kewals berättelse 12

Vad är barnets rättigheter? 14

Hur mår världens barn? 16

Vägen till demokrati 18

Global Vote jorden runt21
 Häng med till Nepal och andra länder där barn röstar för sina rättigheter!

Årets barnrättshjältar
 Rosi Gollmann..... 50
 Manuel Rodrigues 71
 Molly Melching 92

Gör era röster hörda! 113

Vi beskyddar
 World's Children's Prize..... 114

Den stora finalen 115

Globala målen för
 en bättre värld 116

ISSN 1102-8343

Vad är World's Children's Prize

WCP-programmet är världens största årliga utbildning för allas lika värde, barnets rättigheter och demokrati. Varje år nomineras tre fantastiska barnrättshjältar till World's Children's Prize, det enda priset för barns rättigheter som delas ut av barnen själva! Priskandidaterna och barnen de kämpar för presenteras för dig och miljoner andra barn. WCP-programmet avslutas med att ni röstar på er barnrättshjälte i världsomröstningen Global Vote. Som mest har 7,1 miljoner barn röstat.

World's Children's Prize-programmet pågår mellan 16 april 2016–16 april 2017.

Öppna World's Children's Prize-programmet

Ni bestämmer själva när ni ska sätta igång med WCP-programmet. Många skolor ordnar en festlig öppningsceremoni.

Det stora avslöjandet!

När miljontals barns röster har räknats samman avslöjas vem av de nominerade som har fått flest röster och utsetts till mottagare av The World's Children's Prize for the Rights of the Child, samt vilka två som får World's Children's Prize Honorary Award. Samla er skola och berätta om resultatet! Eller bjud in lokala medier till en Barnens presskonferens, och berätta om årets barnrättshjältar och om vilka förbättringar ni vill se i respekten för barnets rättigheter.

(Sidan 113)

Följ oss i sociala medier!

[youtube.com/worldschildrensprize](https://www.youtube.com/worldschildrensprize)
[facebook.com/worldschildrensprize](https://www.facebook.com/worldschildrensprize)
twitter: @wcpfoundation
Instagram: @worldschildrensprize
www.worldschildrensprize.org

YouTube

en's Prize?

Rättigheter och demokrati i ditt liv

Ta reda på om Barnkonventionen efterlevs där du bor, i familjen, i skolan och i Sverige. Studera demokratins historia. Diskutera hur det kan bli bättre för barn där du bor. Får du göra din röst hörd om frågor som rör dig och dina kompisar? Kanske vill ni starta en WCP-barnrättsklubb på skolan?
(Sidorna 14–15, 18–20)

Barnets rättigheter i världen

Barnkonventionen gäller alla barn, överallt. Lär dig mer genom att möta jurybarnen, barnrättsambassadörer och barn som de kämpar för. Ta också reda på hur världens barn egentligen mår idag.
(Sidorna 16–17, 38–39, 42–49)

Hittills har 38 miljoner barn jorden runt lärt sig om barnets rättigheter och demokrati genom WCP-programmet. Fler än 67 000 skolor i 113 länder har anmält sig som Global Friendskolor och stödjer World's Children's Prize.

Världs-omröstningen Global Vote

Bestäm datum för er valdag i god tid och förbered sedan allt som hör ett demokratiskt val till, från att utse valobservatörer till att tillverka valurnor. Bjud gärna in medier, föräldrar och politiker att uppleva er Global Vote-dag. (Rapportera skolans röstresultat i valurnan på worldschildrensprize.org.)
(Sidorna 21–49)

Möt Barnrätts-hjältarna

Lär känna de tre barnrätts-hjältarna och barnen de kämpar för genom deras livshistorier.
(Sidorna 50–112)

Den stora finalen!

Den stora WCP-ceremonin leds av jurybarnen på Gripsholms Slott i Mariefred. Alla barnrätts-hjältarna hedras och får prispengar till sitt arbete för barn (sammanlagt 700 000 kronor). Drottning Silvia hjälper jurybarnen att dela ut priserna. Många skolor arrangerar senare en egen avslutningsfest där de visar film från ceremonin, och firar barnets rättigheter.
(sidorna 114–115)

Åldersgräns för World's Children's Prize

WCP är till för barn från det år de fyller tio till det år de fyller 18. (FN:s Barnkonvention säger att du är barn till och med det år du fyller 18). Åldersgränsen nedåt har flera skäl. För att kunna rösta i Global Vote måste du lära dig allt om priskandidaternas arbete. Barnen de kämpar för har ofta upplevt mycket svåra kränkningar av sina rättigheter, och deras berättelser kan vara skrämmande för yngre barn. Även för äldre barn kan det vara jobbigt att läsa om så svåra saker. Därför är det viktigt att du har en vuxen att prata med efteråt.

Barnjuryn 2015 tillsammans med barnrättshjältarna Javier Stauring och Phymean Noun.

Möt barnjuryn!

Medlemmarna i World's Children's Prize Barnjury är experter på barnets rättigheter genom sina egna erfarenheter. Varje jurybarn representerar i första hand alla barn i världen som har liknande erfarenheter som hen. De representerar även barnen i sitt land och på sin kontinent. När det är möjligt ingår barn från alla världsdelar och stora religioner i juryn.

- ♥ Jurybarnen delar med sig av sina levnadsberättelser och om vilka av barnets rättigheter de själva fått kränkta eller kämpar för. På så sätt lär de miljoner barn jorden runt om barnets rättigheter. De kan vara med i juryn till och med det år de fyller 18.
- ♥ Barnjuryn utser varje år de tre slutkandidaterna till World's Children's Prize for the Rights of the Child bland alla som blivit nominerade.
- ♥ Jurybarnen är ambassadörer för World's Children's Prize i sina hemländer och i världen.

- ♥ Barnjuryn leder den årliga avslutningen av World's Children's Prize-programmet, den stora prisceremonin. Under den veckan besöker jurybarnen skolor i Sverige och berättar om sina liv och om barnets rättigheter.

På www.worldschildrensprize.org hittar du längre jurybarnsberättelser och möter fler jurymedlemmar.

Jurymedlemmarna Netta, Emma, Brianna och Emelda åker båt under WCP-veckan.

Payal

Jhonn Nara

Mae

Netta

♥ PAYAL JANGID, 14

Indien

Representerar fattiga barn som kämpar för sina rättigheter, särskilt mot barnarbete och barnäktenskap.

Payal bor i en fattig by i Rajasthan, en del av Indien där många lever i fattigdom och flickor ofta tvingas till barnäktenskap. Men Payal är ledare för Barnparlamentet i sin by och kämpar för förändring. Tillsammans med de vuxna ledarna arbetar hon och andra barn för att byn ska bli barnvänlig.

– Vi går hem till barnen och förklarar för deras föräldrar varför skolan är viktig. Vi säger också till papporna att inte slå sina barn eller fruar. Om dom är kärleksfulla blir det bättre för alla, säger Payal, som själv drömmer om att bli lärare i sin egen by.

♥ JHONN NARA, 15

Brasilien

Representerar barn som tillhör ursprungsbefolkningar och kämpar för sina rättigheter, samt barn som får sina rättigheter kränkta på grund av övergrepp, diskriminering och miljöförstöring.

Jhonn Nara föddes i Amazonas i Brasilien. Hon är en av ursprungsbefolkningen Guaranifolkets yngsta ledare. Förr levde de mitt i djungeln, men idag är regnskogen skövad och ersatt av stora boskapsrancher och industrier som förstör naturen genom att släppa ut giftiga kemikalier och smutsigt vatten.

Jhonn Nara och hennes folk har jagats bort från sina byar. Nu tränger de ihop sig i läger nära vägkanten där de varken kan fiska eller jaga. Fattigdomen får de

vuxna att dricka, ta droger och slåss.

Jhonn Nara har själv misshandlats av en våldsam styvpappa.

När hon var 10 år kom 40 maskerade män till hennes by och sköt ihjäl hennes morfar, en av folkets ledare.

– När vi protesterar mot orättvisorna blir vi hotade, misshandlade och dödade. Dom vill utrota oss, men vi ger aldrig upp, säger Jhonn Nara.

♥ MAE SEGOVIA, 17

Filippinerna

Representerar barn som utnyttjats i sexhandel och barn som kämpar mot människohandel och övergrepp.

När Mae var nio år tvingades hon sluta skolan och börja arbeta för att hjälpa till att försörja sin familj. Hon tvingades dansa och klä av sig framför en kamera på ett internetcafé. Bilderna skickades ut över hela världen via internet. Det tog två år innan ägaren som utnyttjade Mae togs fast av polisen. Nu sitter han och många av dem som tittade på bilderna i fängelse. Men Mae kunde inte bo kvar hos sin familj. Det fanns risk för att hon skulle råka illa ut igen på grund av fattigdom. Idag bor hon i ett säkert hus för utsatta flickor. Hon går i skolan och kämpar för andra flickor som utsätts för övergrepp.

– Jag saknar min familj, men jag älskar skolan och har det bättre här, säger Mae.

♥ NETTA ALEXANDRI, 16

Israel

Representerar barn i konfliktområden och barn som vill ha dialog för fred.

– Jag kommer ihåg kriget som pågick när jag var liten. Mina föräldrar var så oroliga för att något skulle hända mig och min syster så dom skickade iväg oss och vi fick bo hos mina mosttrar. Vi fick inte träffa mamma och pappa på länge. Det var skrämmande. Jag och min syster var väldigt oroliga och rädda. Vi förstod inte vad som hände, varför vi inte kunde bo hemma! Jag minns att jag tänkte: Jag vill inte dö. Jag vill inte lämna mitt hem.

Netta tror att dialog – att prata med varandra – är det bästa sättet att uppnå fred.

– Att prata med varandra är faktiskt den enda vägen! Det är viktigt att vi barn känner till våra rättigheter så att ingen kan ta dom ifrån oss.

Barnjuryn leder den årliga WCP-ceremonin på Gripsholms slott i Mariefred. Här är Mae och Kemal 2015.

Emelda

Manchala

Noor

♥ EMELDA ZAMAMBO, 17

Moçambique

Representerar föräldralösa barn och barn som kämpar för fattiga barns rättigheter.

När Emelda var sex år blev hennes pappa skjuten till döds av rånare. Några månader senare dog hennes mamma i malaria.

– Jag trodde inte att något skulle bli bra igen. Jag var livrädd för att jag skulle bli ensam och hamna på gatan. Men trots allt det hemska som hände hade jag en otrolig tur.

Emelda fick flytta hem till sina släktingar. Hon fick mat, kläder och möjlighet att gå i skolan.

– Framförallt fick jag en familj som älskar mig.

Emelda ville hjälpa andra barn, och startade en egen skola på eftermiddagarna, för barn som annars inte skulle ha en chans att få en utbildning. Emelda lärde dem att läsa, skriva och räkna.

♥ MANCHALA, 17

Nepal

Representerar barn som utnyttjats i människohandel och barn som utsatts för sexuella övergrepp.

Manchala växte upp utan sin mamma, men stod nära sin mormor som gav henne mycket kärlek.

– Mormor dog när jag var 13 år. Snart slutade jag skolan och började arbeta, först i en tefabrik och sedan i ett stembrott. Jag drömde alltid om något bättre.

En dag träffade Manchala två män som lovade att ordna ett bra jobb med hög lön åt henne i grannlandet Indien. Men istället sålde de Manchala som piga till ett privat hem. Hon arbetade hårt men fick ingen lön och hölls inlåst.

Det värsta var att en av männen som sålt Manchala började komma på besök och utsatte henne för övergrepp. Det hände flera gånger under lång tid. Till slut lyckades Manchala rymma och mannen greps av polisen. Men nu hotades Manchala till livet av hans vänner och släktingar och fick söka skydd. Idag bor hon på ett hem i Nepal för utsatta flickor och går i skolan igen.

– Jag lär andra barn att dom har rättigheter och varnar dom för att bli lurade av människohandlare.

♥ NOOR MOUSA, 15

Palestina

Representerar barn i konfliktområden, barn som lever under ockupation och stöder dialog för fred.

– Mitt första minne av skottljud och skräck är från mitt i natten när jag var fyra år. Vi flydde ner i källaren. När vi vågade oss upp igen brann det i farmors rum och det var skotthål och granatskärvor överallt.

Tidigare i år när vi hade ett prov sköts plötsligt en tårgasgranat in i klassrummet. Mina ögon rann och jag hade svårt att andas. Jag och mina vänner sprang mot våra hem, men israeliska soldater stoppade oss och tvingade oss att vända tillbaka. Jag kände mig så ledsen och rädd, jag var svag och helt maktlös. Vi talade om att vi bara var oskyldiga barn. När jag äntligen kom hem började jag gråta. För att trösta mig läste min farmor för mig ur koranen och gav mig olivolja att dricka. Hon gav mig rådet att fortsätta studera och jag älskar skolan.

Jag gillar inte soldater, men vill att vi ska leva som grannar och vänner till israelerna. Vi ska respektera deras tro och dom vår. Vi måste respektera varandra!

Slavpojken

Shamoon Masih, 14, började arbeta som skuldslav i tegelbruket när han var fyra år. Han är ny i WCP-juryn och representerar barnarbetare, slavbarn och barn som "inte finns" eftersom ingen registrerade deras födelse.

Shamoons familj var skuldslavar hos tegelbruksägaren, sedan hans pappa var liten, till följd av ett lån på 60 000 rupier (5 000 kronor).

När Shamoon var fem år kämpade hans pappa för att tegelbruksarbetarna skulle få det bättre och var med och öppnade en kvällsskola för barnen. Tegelbruksägaren och hans förmän gillade inte det. När Shamoons pappa hjälpte till vid inspelningen av ett TV-program som visade hur svårt tegelbruksfamiljernas liv var, hotade tegelbruksägarna i området honom. Han visste vilka grymheter som de var beredda till och i skydd av mörkret flydde han tillsammans med sin äldsta son.

Emma förändrar

I barnjuryn representerar Emma Mogus, 17, barn som kämpar för alla barns lika rättigheter, särskilt barn som tillhör ursprungsbefolkningar.

"När jag var tolv år blev jag väldigt ledsen när jag upptäckte att barn från ursprungsfolk inte har samma rättigheter till utbildning som andra barn i mitt land. Barn från Kanadas ursprungsbefolkning, som bor på särskilda "reservat", får mindre ekonomiskt stöd från vår regering än andra regioner och områden där det bor barn som inte tillhör ursprungsbefolkningen. Jag var tolv år och förstod att varje

skola för slavbarnen

Det är tungt arbete att förbereda leran ...

... och att sedan hela dagen tillverka tegel.

Shamoon har kvällsskola för barn och ungdomar i tegelbruksbyn.

Vi är slavar

Nästa morgon lät ägaren hämta Shamoon och hans mamma.

– Mamma hade förklarat för mig att ägaren skulle döda pappa om vi talade om för honom var han var. Ägaren förolämpade mamma och misshandlade mig med en käpp flera gånger den dagen. Det var då jag förstod att jag och min familj var slavar.

Shamoon blev tvungen att varje dag hjälpa sin mamma i tegelfältet från soluppgång till solnedgång. Han fortsatte i kvällsskolan, men var mycket trött.

Efter ett par år lyckades en grupp

tegelbruksarbetare få ägaren att lova att inte utsätta Shamoons pappa för våld om han återvände till tegelbruket. Familjen klarade nu att göra det antal tegel som ägaren krävde utan att Shamoon arbetade hela dagen. Han började arbeta klockan fem, gick till skolan klockan åtta, och fortsatte att arbeta när skolan slutade klockan ett och fram till solnedgången.

Egens kvällsskola

Shamoon går nu i nionde klass.

– Jag märker att eleverna i den vanliga skolan inte tänker på fattiga barn. Själv

tänker jag alltid på dom och på hur dom ska få utbildning. På kvällarna har jag kvällsskola för barn och ungdomar på tegelbruket, som inte kunnat gå i skolan. Utbildning gör dom modiga och dom kan hjälpa sina familjer. Alla barn ska få gå i skolan. Utbildning är den enda vägen till vår frihet.

Shamoons familj är inte längre skuldsslavar, men arbetar fortfarande på ett tegelbruk. När Shamoon kan så hjälper han till. 🌐

barns rätt till likvärdig utbildning kränktes i mitt eget land.

2012 grundade jag och min syster Julia organisationen Books With No Bounds (Böcker utan gränser), för att sprida böcker till barn som bor på svårtillgängliga reservat. Vi började med några hundra böcker men idag har vi gett bort över hundratusen böcker, skolmaterial, mat, kläder, datorer och läsplattor till barn från ursprungsbefolkningar.

Emma hjälper barn som tillhör Wapekekanationen med Global Vote.

Jag kämpar för jämlikhet och rättvisa, och för att mina bröder och systrar ska få ett bättre liv, med lika rättigheter och möjligheter att lyckas i skolan och i livet. Utbildning är vår grundläggande rättighet, och absolut nödvändig för att varje barn ska kunna utvecklas till fulla. Vi har kämpat för våra vänners rättigheter genom årliga protestmarscher och brevskrivarkampanjer till vår regering.

Emma under WCP-ceremonin 2015.

Emma, till höger, och hennes syster under demonstration för jämlikhet för alla barn i Kanada.

Dyrt vatten

Under resor till ett isolerat reservat i norra Ontario, dit man bara kan komma med flygplan, blev jag chockad av att dom som bor där inte har fri tillgång till rent vatten, och att vattnet dom köpte i affären kostade 180 procent mer än vad jag betalar i min mataffär hemma.

Barn från ursprungsbefolkningen i Kanada har utsatts för fördomar och diskriminerats under lång tid, och har den högsta andelen självmord i hela världen.

Det är ett mörkt kapitel i mitt lands historia, och jag är rädd att dom här barnens situation i Kanada idag kommer att fortsätta påverka deras liv i framtiden.

Mitt uppdrag som WCP-jurymedlem och barnrättsaktivist handlar om rättvisa, jämlikhet och att göra livet bättre för barn.” 🌐

Tvingad bli barnsoldat

Dieu-Merci, 15, är ny representant för barnsoldater och barn i väpnade konflikter i WCP-juryn.

”Vi var på hemväg från skolan när vi omringades av män med vapen som skrek:

– Sätt er ner! Försök inte rymma för då dödar vi er!

Flickorna fördes iväg åt ett håll. Vi pojkar började en marsch in i skogen. Vi fortsatte att böna till kidnapparna om att släppa oss, så att vi kunde återvända till våra familjer. Men dom rev sönder våra skolböcker och tände eld på dom. Jag tänkte hela tiden på min familj och på döden. En ledare sa:

– Kära barn, ni blir soldater för er egen säkerhet, för era familjer och för vårt land! Den som vägrar kommer att ses som fiende!

När vi skulle fånga barn försökte jag alltid i smyg hjälpa dom att fly. Jag lyckades rädda 37 barn från att bli dödade.

Vi fick knappt något att äta, vi delade en liten fågel och åt lite löv och vildfrukt. Varje dag fick vi en dryck som skulle skydda oss mot fiendens kulor.

En natt när vi var i strid försökte jag fly. Istället greps jag av regeringssoldaterna. När dom tänkte skjuta mig skrek jag att jag bara var en liten skolelev som kidnappats.

Organisationen BVES hjälper mig att glömma alla hemska upplevelser och jag känner mig stark att ta tag i mitt liv igen.”

© TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: IAN CHAN

Hemlös hjälper hemlös

Taree drömmer om att bli författare.

– Jag tycker om att skriva egna historier. Det tar lång tid att få dom bra, men det gör inget, för jag har mycket tålamod. Om jag lyckas som författare ska jag först hjälpa min familj och sen andra hemlösa.

Taree Mayfield, 13, från USA är ny i WCP-juryn. Han representerar barn som är hemlösa och barn som hjälper hemlösa barn.

Taree är ett av 2,5 miljoner hemlösa barn i USA. De bor på härbärgen, i bilar, på fallfärdiga hotell eller på gatan. Barnens familjer har hamnat där av olika orsaker, men alla drömmer de om ett eget hem.

– Jag har varit hemlös sedan jag var nio år, berättar Taree. Under flera år flyttade vi runt väldigt mycket, men nu bor vi på Union Rescue Mission. Här får tusen hemlösa bo när dom inte har någonstans att ta vägen.

Taree, hans mamma och fem syskon bor i ett enda rum och delar toalett och dusch med andra.

– Det jobbigaste är nog att vi måste gå upp fem på morgnarna, då serveras frukost i matsalen.

Tarees familj bor i Downtown Los Angeles, i de hemlösas kvarter. Här bor tusentals människor på gatan. När han går till skolan på morgonen får han krysa fram på överfulla trottoarer, mellan tält, shoppingvagnar och sovande människor. Men Taree är inte rädd.

– Dom som bor på gatan är snälla och hjälpsamma mot oss barn.

Hjälper andra barn

I skolan vet nästan ingen var Taree bor. Han har bara berättat för sin allra bästa vän, för många har fördomar om hemlösa.

– Det jobbigaste med att vara hemlös är att flytta runt och byta skola så ofta. Jag oroar mig mycket för framtiden och hur jag ska kunna hjälpa min familj att överleva. Ibland är det svårt att hålla motivationen uppe. Men min mamma stöttar alla oss barn. Hon har hjälpt oss att bli starka, fastän vi har haft det svårt. Som tur är gillar jag skolan. Matte gör mig lycklig!

Taree får hjälp med läxorna på School on Wheels, som startades av barnrätts-hjälten Agnes Stevens, som hedrades med World's Children's Honorary Award 2008.

– Utan deras extralärare skulle jag nog inte ha klarat skolan så bra, säger Taree. Nu hjälper jag själv yngre barn där med skolarbetet! 🌍

Taree med sina syskon.

– Vi är tre tvillingpar! Men jag och min tvillingbror är väldigt olika och gillar helt olika saker.

Milad flydde kriget

Milad var tolv år när han mötte människosmugglaren som skulle ta honom till Europa. Då hade han varit på flykt med sin familj i två år. Milad är ny i WCP-barnjuryn där han representerar barn som tvingas på flykt från sina hem.

Flykten gick från kriget i hemstaden Aleppo i Syrien till Kobane och vidare till Turkiet.

– Det var svårt att överleva där. Det kom tusentals nya flyktingar varje dag och många barn tiggde på gatorna. Jag jobbade i en textilfabrik, för det fanns ändå ingen skola att gå i.

När Milad varit utan skola i två år sa hans mamma: ”Din framtid blir förstörd. Vi måste till Europa.” Storebror åkte först och några månader senare var det Milads tur. Många desperata flyktingar tog båt över Medelhavet och tusentals dog när deras överfulla båtar sjönk. Många av dem var barn. Familjen samlade därför ihop pengar och betalade en människosmugglare, som skulle ta Milad till Sverige.

Krävde mer pengar

– Jag var nervös, minns Milad. I passkontrollen stoppades vi av misstänksamma vakter och missade planet. Det tog två dygn innan smugglaren fick tag i en ny resa. Jag ville ringa till mamma för hon kanske trodde att jag var kidnappad eller död. Men smugglaren var rädd att hon skulle kräva pengarna tillbaka.

Flyget landade inte i Sveriges utan i grannlandet Norge.

– Vi stoppades i passkontrollen och vakterna hämtade en tolk. Han sa på arabiska: ”Ge mig pengar, annars säger jag att ni har falska pass och då hamnar ni i fängelse.” Jag blev jätterädd, men smugglaren lovade att betala.

Äntligen fick Milad ringa familjen.

– Jag grät när jag hörde min brors röst. Det tog sex timmar för honom att köra från Sverige. När han kom fram blev det

bråk. Smugglaren vägrade släppa mig om han inte fick mer pengar. Jag tänkte att jag nog aldrig skulle få träffa min mamma igen. Men till slut fick jag gå.

Tänk på andra

Nu går Milad i svensk skola och spelar i ett fotbollslag. Han trivs, men saknar sitt hem och sin bästa kompis, som är kvar i Aleppo.

– Staden är sönderbombad och det finns ingen mat, vatten eller el. Min kompis familj försöker fly, men det är svårt. Staden Kobane, dit vi flydde först, har förstörts av IS, Islamiska staten, och gränsen vi gick över till Turkiet är stängd.

Många i Europa är oroliga för att flyktingarna kostar mycket pengar och en del vill stoppa flyktingarna genom att stänga alla gränser.

– Jag är tacksam för att jag fick komma, för vi skulle ha dött i Syrien, säger Milad. Nu oroar jag mig för min kompis. Vi måste tänka på andra, inte bara på oss själva. 🌐

Kriget i Syrien

Inbördeskriget i Syrien startade 2011. Hittills, 2016, har en halv miljon människor dött. Nära hälften av Syriens 22 miljoner invånare har tvingats fly. Omkring 6,5 miljoner är på flykt inom landet och över 4,5 miljoner har flytt utomlands, de flesta till grannländerna.

KEWAL

SLAVPOJKENS BERÄTTELSE

JAG VÄXTE UPP I EN LITEN BY I THARÖKNEN I PAKISTAN. NÄR JAG VAR TIO HÄNDE NÅGOT HEMSKT.

KEWAL
SKYND
DIG
HIT!

DIN MAMMA ÄR
MYCKET SJUK.

PAPPA HADE TAGIT ETT LÅN FÖR
ATT KUNNA KÖPA MEDICIN.

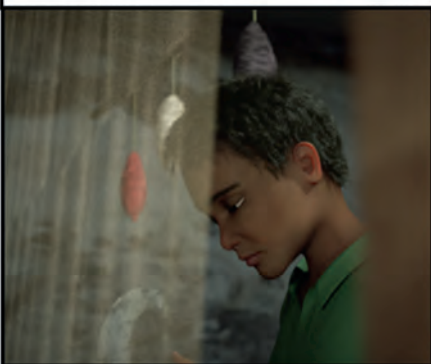
DU MÅSTE BÖRJA JOBBA!

PAPPA TOG MIG TILL MATTFABRIKSÄGAREN SOM LÅNAT HONOM PENGARNA.

JAG MÅSTE ARBETA DÄR TILLS SKULDEN VAR BETALD.

MEN JAG FICK INGA PENGAR OCH
SKULDEN MINSKADE ALDRIG.

SKÄRP DIG!

OM JAG SOMNADE ELLER GJORDE FEL BLEV JAG SLAGEN.

EFTER TRE ÅR RYMDE JAG.

ÄNTLIGEN SÅG JAG MIN HEMBY.

PAPPA ÖVERTYGDE MATTÄGAREN ATT LÅTA MIG GÅ I SKOLAN PÅ DAGEN OCH ARBETA PÅ KVÄLLEN.

VI LÄSTE OM WORLD'S CHILDREN'S PRIZE OCH JAG LÄRDE MIG ATT MINA RÄTTIGHETER KRÄNKTES.

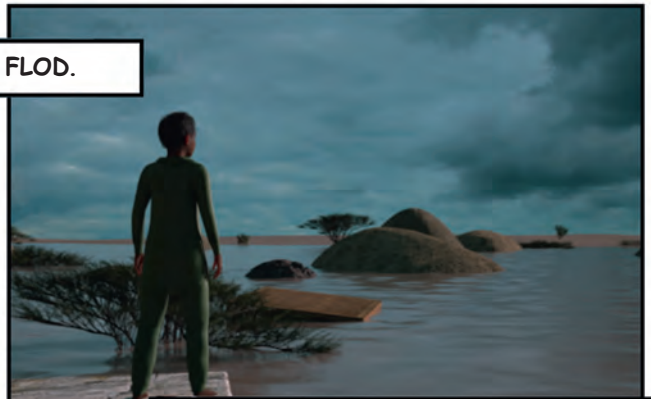

MEN JUST NÄR ALLT BÖRJADE BLI BÄTTRE...

... BÖRJADE ETT SKYFALL.

ÖKNEN FÖRVANDLADES TILL FLOD.

HELA BYN OCH SKOLAN FÖRSTÖRDES.

MEN VI BYGGDE UPP VÅR SKOLA.

JAG KUNDE VARA MED I GLOBAL VOTE! OCH JAG KOM MED I WCP-BARNJURYN.

NU ÄR JAG 18 OCH HAR LÄMNAT JURYN. EN DAG SKA JAG BLI LÄKARE!

Fira barnets rättigheter

Celebrate
the rights
of the child

Célébre
les droits de
l'enfant

Celebre os
Direitos da
Criança

FN:s Konvention om barnets rättigheter gäller för dig och alla andra barn under 18 år. Den kallas för **BARNKONVENTIONEN**. Alla jordens länder utom USA* har ratificerat (förbundit sig att följa) Barnkonventionen. De ska alltid först tänka på vad som är bäst för barnen och lyssna på vad barnen har att säga.

Grundtankar i Barnkonventionen är att:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Varje barn har rätt att få sina grundläggande behov uppfyllda.
- Varje barn har rätt att få skydd mot övergrepp och utnyttjande.
- Varje barn har rätt att få uttrycka sin mening och bli respekterat.

Vad är en konvention?

En konvention är en internationell överenskommelse, ett avtal mellan länder. Barnkonventionen är en av de sex FN-konventionerna om mänskliga rättigheter.

Rätt att klaga!

Barn som fått sina rättigheter kränkta kan klaga direkt hos FN:s Barnrättskommitté om de inte fått hjälp i sitt eget land. Det har blivit möjligt tack vare OP3, ett ganska nytt tillägg till Barnkonventionen. Barn i länder som har godkänt tillägget har alltså fått bättre möjligheter att göra sina röster hörda om sina rättigheter. Sverige har ännu inte gjort det. Du och dina kompisar kan kontakta politiker och kräva att de gör det.

Barnkonventionen samlar en lång rad rättigheter som ska gälla för alla världens barn. Här sammanfattas några av dem.

Artikel 1

Alla barn i hela världen under 18 år har dessa rättigheter.

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda.

Alla barn har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Du får inte behandlas annorlunda på grund av ditt utseende, din hudfärg, ditt kön, ditt språk, din religion och dina åsikter.

Artikel 3

De som bestämmer om sådant som gäller barn ska först och främst tänka på vad som är bäst för barnet.

Artikel 6

Du har rätt att överleva och att utvecklas.

Artikel 7

Du har rätt till ett namn och en nationalitet.

Artikel 9

Du har rätt att vara med dina föräldrar, om det inte skulle vara dåligt för dig.

Du har rätt att växa upp hos dina föräldrar. Om det är möjligt.

Artikel 12–15

Alla barn har rätt att säga vad de tycker. Barn ska tillfrågas. Dina åsikter ska respekteras i alla beslut som rör dig; hemma, i skolan, hos myndigheter och domstolar.

Artikel 18

Båda dina föräldrar har gemensamt ansvaret för din uppfostran och utveckling. De ska alltid först tänka på ditt bästa.

Artikel 19

Du har rätt att skyddas mot alla former av våld, mot vanvård, misshandel och övergrepp. Du ska inte bli utnyttjad av dina föräldrar eller andra vårdnadshavare.

Artikel 20–21

Du som förlorat din familj, ska ha rätt att få omvårdnad.

Artikel 22

Om du har tvingats fly från ditt hemland har du samma rättigheter som alla andra barn i det nya landet. Om du har flytt ensam ska du få speciellt stöd och hjälp. Om det är möjligt ska du återförenas med din familj.

Artikel 23

Varje barn har rätt till ett bra liv. Om du har en funktionsvariation, har du rätt till extra stöd och hjälp.

Artikel 24

Om du blir sjuk har du rätt att få all den hjälp och vård du behöver.

Artikel 28–29

Du har rätt till att gå i skolan och lära dig sådant som är viktigt att kunna, t ex respekt för mänskliga rättigheter och respekt för andra kulturer.

Artikel 30

Varje barns tankar och tro ska respekteras. Du som tillhör en minoritet har rätt till ditt eget språk, din egen kultur och din egen tro.

Artikel 31

Du har rätt till lek, vila och fritid och att leva i en bra miljö.

Artikel 32

Du får inte tvingas till skadligt arbete som hindrar din skolgång och skadar din hälsa.

Artikel 34

Du får inte utsättas för övergrepp eller barnsexhandel. Om du behandlas illa ska du få skydd och hjälp.

Artikel 35

Ingen har rätt att kidnappa eller sälja dig.

Artikel 37

Du får inte bli straffad på ett grymt och skadligt sätt.

Artikel 38

Du får inte bli värvad som soldat och delta i väpnad konflikt.

Artikel 42

Alla barn och vuxna ska känna till Barnkonventionen. Du har rätt att få information och kunskap om dina rättigheter.

Ta reda på mycket mer om barnets rättigheter, om alla barns rätt att klaga och om de nya globala målen på www.worldschildrensprize.org

Nya globala mål

I september 2015 kom världens ledare överens om att kämpa tillsammans för 17 nya globala mål. Det handlar om allt från hälsa och hunger till utbildning och miljö. Målen ska uppnås inom 15 år och därmed lösa tre enorma problem: Extrem fattigdom ska utrotas. Orättvisor och bristande jämställdhet ska stoppas. Klimatförändringarna ska fixas. I alla länder. För alla människor. Du kan också vara med och kämpa för att uppnå målen!

Fira barnets rättigheter

Den 20 november är en dag att fira för världens barn. Den dagen 1989 beslutade FN om Konventionen för barnets rättigheter.

Hur mår världens barn?

Alla länder som har ratificerat Barnkonventionen har lovat att respektera barnets rättigheter. Ändå är kränkningar av dem vanliga i alla världens länder. Här får du några exempel – hur mår barn där du bor?

NAMN OCH NATIONALITET

När du föds har du rätt att få ett namn och bli registrerad som medborgare i ditt hemland.

Varje år föds 138 miljoner barn i världen. Av dem blir över 48 miljoner barn aldrig registrerade. Det finns inget skriftligt bevis på att de finns!

ÖVERLEVA OCH UTVECKLAS

Varje land som skrivit under barnets rättigheter ska göra allt för att alla barn ska överleva och utvecklas.

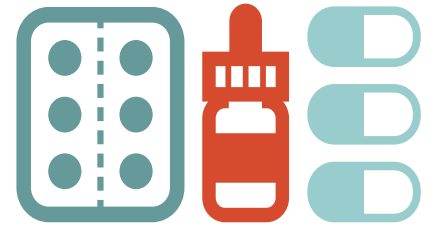
1 av 4 av världens barn under fem år är undernärda och det påverkar deras utveckling resten av livet. 1 av 20 barn (1 av 11 i de fattigaste länderna) dör innan det fyllt fem, de flesta dör av sjukdomar som går att förebygga som lunginflammation, diarré och malaria.

200
000 000

FUNKTIONS-VARIATIONER

Du som har en funktionsnedsättning har samma rättigheter som alla andra. Du har rätt till stöd så att du kan delta aktivt i samhället. Barn med funktionsnedsättning tillhör de mest utsatta barnen. I många länder får de inte gå i skolan. Många behandlas som mindre värda och blir undandömda.

Det finns cirka 200 miljoner barn med funktionsnedsättning i världen.

HÄLSA OCH SJUKVÅRD

Du har rätt att må bra och till att få hjälp om du är sjuk. Brist på mat, rent vatten och god hygien drabbar många barns hälsa.

Varje dag dör 16 000 barn under fem år. Fattiga barn får sällan gå till doktorn, särskilt om de är flickor. 2 miljoner barn dör varje år i vanliga barnsjukdomar man kan vaccineras mot, för vart sjätte barn vaccineras aldrig. Malaria dödar 1 500 barn under fem år varje dag (ca 500 000 per år). Bara 3 av 10 malariasjuka barn får vård, och bara 4 av 10 barn i de fattigaste malarialänderna sover under myggnät.

SKADLIGT BARNARBETE

Du har rätt att skyddas mot att utnyttjas ekonomiskt, och mot arbete som skadar din hälsa eller hindrar dig att gå i skolan. Barn under 12 år får inte arbeta alls.

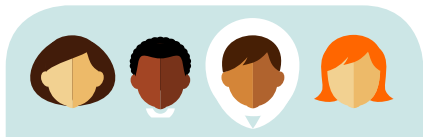
Omkring 264 miljoner barn arbetar, och för de flesta av dem är arbetet direkt skadligt för deras säkerhet, hälsa, moral och skolgång. 5,5 miljoner barn tvingas till den allra värsta formen av barnarbete som att vara skuldslavar, barnsoldater eller utsättas för barnsexhandel. Årligen utsätts minst 1,2 miljoner barn för "trafficking", som är dagens slavhandel.

100 MILLION

ATT LEVA PÅ GATAN

Du har rätt att leva i en trygg miljö. Alla barn har rätt till utbildning, sjukvård och en dräglig levnadsstandard.

Omkring 100 miljoner barn lever på gatan. Många har gatan som sitt enda hem, andra arbetar och tillbringar sina dagar på gatan men har familjer att återvända till på nätterna.

MINORITETER

Barn som tillhör minoritetsgrupper eller urbefolkningar har rätt till sitt språk, sin kultur och religion. Urbefolkningar är t ex Amerikas indianer, aboriginerna i Australien och Nordeuropas samer.

Urbefolknings- och minoritetsbarn får ofta sina rättigheter kränkta. Deras språk respekteras inte, de mobbas eller diskrimineras. Många barn har inte tillgång till sjukvård.

HEM, KLÄDER, MAT OCH TRYGGHET

Du har rätt till ett hem, mat, kläder, utbildning, hälsovård och trygghet.

Över 900 miljoner människor, eller 1 av 7, lever i extrem fattigdom. Nära hälften av dem är barn.

BROTT OCH STRAFF

Barn får bara fängslas som sista utväg och för kortast möjliga tid. Inget barn får utsättas för tortyr eller annan grym behandling. Barn som begår brott ska få vård och hjälp. Barn får inte straffas med livstids fängelse eller dödsstraff.

Minst 1 miljon barn hålls fängslade i världen. Fängslade barn behandlas ofta illa.

VÅLD OCH ÖVERGREPP

Du har rätt att skyddas mot alla former av våld, vanvård, misshandel och övergrepp.

1 av 3 barn utsätts för mobbning. 4 av 5 barn i världen i åldrarna 2–14 år utsätts för någon sorts fysisk bestraffning och/eller våld hemma. Många länder tillåter aga i skolan. Bara 48 av världens länder har förbjudit alla former av fysisk bestraffning av barn.

I KRIG OCH PÅ FLYKT

Du har rätt till skydd och vård i krig eller om du flyr. Barn i krig och på flykt har samma rättigheter som andra barn.

Ungefär 30 miljoner barn i världen är på flykt, det är över hälften av alla världens flyktingar. Under de senaste 10 åren har minst 2 miljoner barn dött i krig. 6 miljoner har fått allvarliga fysiska skador. 10 miljoner barn har fått allvarliga psykiska skador. 1 miljon har förlorat eller skilts från sina föräldrar. Omkring 250 000 barn utnyttjas som soldater, bärare eller minröjare (över 1 000 barn dödas eller skadas varje år av minor).

SKOLA OCH UTBILDNING

Du har rätt att gå i skolan. Grundskolan ska vara gratis för alla.

Över 9 av 10 barn i världen går i skolan, men fortfarande får 58 miljoner barn ingen utbildning alls. Av dem som inte går i skolan är fler än hälften flickor.

DIN RÖST SKA HÖRAS!

Du har rätt att säga vad du tycker i alla frågor som berör dig. Vuxna ska lyssna på barnets åsikt innan de bestämmer sig, och beslutet ska alltid vara till barnets bästa.

Är det så i ditt land och i världen idag? Det vet du och resten av världens barn bäst!

Vägen till demok

Vad är demokrati?

I en del frågor kanske du och dina kompisar tycker lika. Om andra saker tycker ni helt olika. Kanske kan ni lyssna på varandra och diskutera er fram till en lösning, som ni alla kan acceptera. Ni är då överens och uppnår *konsensus*. Ibland måste ni komma överens om att ni inte är överens. Då får majoriteten, de som är flest, bestämma. Det är demokrati.

I en demokrati ska alla människor ha lika värde och lika rättigheter. Alla ska få säga vad de tycker och kunna vara med och påverka. Motsatsen till demokrati är *diktatur*. Då är det bara en eller några få som bestämmer allt och ingen får protestera.

I en demokrati ska alla få göra sin röst hörd, men man måste kompromissa och rösta för att komma till beslut.

Det finns *direkt demokrati* och *representativ demokrati*.

Direkt demokrati är när alla får rösta om en viss fråga, till exempel er Global Vote om vem som ska få World's Children's Prize. Eller när ett land håller *folkombestämning*. De flesta demokratiska länder styrs med *representativ demokrati*. Då väljer medborgarna sina representanter, politiker, som ska styra landet enligt folkets vilja.

Varje år avslutas World's Children's Prizeprogrammet med att ni genomför er egen demokratiska världsomröstning, Global Vote. Följ med på en tidsresa till demokratins framväxt i världen.

I ALLA TIDER

Gemensamma beslut

I alla tider har människor samlats för att tillsammans fatta beslut. I början tas beslut i gruppen eller byn. Kanske handlar det om jakt eller odling. En del använder ritualer för hur gruppens bästa ska diskuteras och gemensamma beslut tas. Det händer att ett föremål, till exempel en fjäder, skickas runt. Den som håller i fjädern har ordet.

Prova själv med dina kompisar!

Ordet demokrati föds

508 F.K. föds ordet *demokrati* ur de grekiska orden *demos* (folk) och *kratein* (styre). Alla medborgare i Grekland får kliva upp på en trappa och säga sin åsikt om viktiga saker. Om man inte kan komma överens så röstar man om saken med handuppräckning. Men bara män har rösträtt. Kvinnor, slavar och utlänningar räknas inte som medborgare och får inte rösta.

508 F.K.

1700-TALET

Enväldiga härskare

På 1700-talet styrs de flesta länder i till exempel Europa av enväldiga kungar och kejsare som struntar i folkets vilja. Men vissa tänkare börjar intressera sig för nygamla idéer om att alla människor är födda fria, med lika värde och lika rättigheter. Varför ska vissa grupper i samhället ska ha mer makt och rikedom än andra? Andra kritiserar kungarnas förtryck och menar att om alla får mer kunskap kommer de att upptäcka samhällets orättvisor och protestera mot dem.

rati

1789

De rikas röst

1789 blir det revolution i Frankrike. Folket kräver frihet och jämlikhet. De idéerna och kraven får stor spridning i Europa och påverkar samhällsutvecklingen. Men fortfarande är det bara män som räknas som medborgare. Dessutom får männen ofta bara rösta och bli politiker om de är rika och äger hus och mark.

Inte kvinnor och slavar

1789 skrivs USA:s första författning (grundlag). Det är ett viktigt steg i demokratis historia. I den står att folket ska ha makt över besluten och att människor ska ha rätt att skriva och tycka vad de vill. Men författningen gäller varken kvinnor eller slavar.

Första hemliga omröstningen

1856 hålls den första hemliga omröstningen med valsedlar med kandidaternas förtryckta namn i Tasmanien i Australien.

1856

1906
1921
1945

Kvinnor kräver rösträtt

I slutet av 1800-talet börjar allt fler kvinnor kräva rösträtt i politiska val. Finland är 1906 först i Europa med kvinnlig rösträtt. I Storbritannien och Sverige dröjer det till 1921. Och i de flesta länder i Europa, Afrika och Asien dröjer det till efter andra världskrigets slut, 1945, eller ännu senare, innan kvinnor får rätt att rösta.

1947

Världens största demokrati

1947 frigör sig Indien från det brittiska imperiet och blir världens största demokrati. Frihetskampen leds av Mahatma Gandhi, som tror på motstånd utan våld, *icke-våld*.

Första demokratin i Afrika

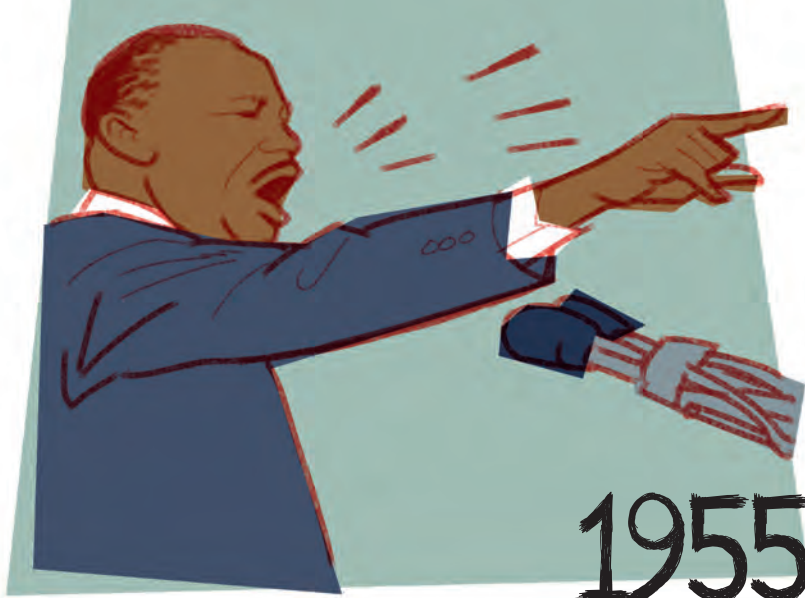
1957 blir Ghana i Västafrika fritt och självständigt från sin kolonisatör, Storbritannien. Kwame Nkrumah blir landets förste ledare.

1957

Kolonisationen av Afrika, Asien och Latinamerika började hundratals år tidigare. Europeiska stormakter skickade ut militär och upptäcktsresande. De ockuperade landområden, stal naturresurser och gjorde människor till slavar.

Lika rättigheter i USA

1955 vägrar Rosa Parks, som är svart, att ge upp sin plats på bussen till en vit man. Rosa får böter, för i den amerikanska södern har svarta inte samma rättigheter som vita. De får inte heller gå i samma skolor som vita barn och ibland får de inte rösta. Medborgarrättskampen Martin Luther King startar en bojkott mot bussbolaget. Det blir början till en stor protesterörelse i USA mot rasism och för allas lika fri- och rättigheter.

1955

Den arabiska våren

2010 får en fattig ung man i Tunisien sin grönsaks-kärra beslagtagna av polisen. Han tänds eld på sig själv i protest och när nyheten om hans död sprider sig går hundratusentals människor ut och demonstrerar. De lyckas avsätta landets diktator Ben Ali. Folk i grannländerna inspireras och diktatorerna i Egypten och Libyen störtas efter folkets protester. Demokratirörelsen i Mellanöstern brukar kallas den arabiska våren.

Fortsatt diktatur

Idag råder fortfarande diktatur i flera av jordens länder. Även i många demokratier sker kränkningar av mänskliga rättigheter. Barnets rättigheter kränks i alla länder. I diktaturena saknas rösträtt, det fria ordet och rätt att uttrycka sina åsikter, åsiktsfrihet. De styrande bestämmer allt och berikar ofta sig själva och sina familjer.

Rösträtt för alla i Sydafrika

1994 blir Nelson Mandela Sydafrikas första demokratiskt valda president. Han har suttit 27 år i fängelse för sin kamp mot Sydafrikas rasistiska apartheidsystem, som skilt folk åt utifrån deras hudfärg. I valet av Mandela deltar för första gången alla sydafrikaner på lika villkor.

Burma på väg mot demokrati

2010 släpps Aung San Suu Kyi ur sin husarrest i diktaturens Burma. Hon har då tillbringat femton av de senaste 23 åren i husarrest för sin modiga kamp för demokrati i Burma. 2011 blir hon beskyddare av World's Children's Prize.

2010

2016/2017

Barnens demokratiska Global Vote

2016/2017 genomförs World's Children's Prize-programmet för sextonde gången. Hittills har över 38,4 miljoner barn varit med och lärt sig om sina rättigheter och demokrati, kunskap som varje ny generation behöver. Det hjälper dig och dina kompisar att hela livet kunna vara med och bygga ett Sverige där demokratin stärks och barnets och mänskliga rättigheter respekteras.

När ni lärt er allt om barnets rättigheter och om kandidaternas insatser är det dags att förbereda er demokratiska världsomröstning, Global Vote. Din röst är ditt eget beslut. Ingen kompis eller lärare ska tala om vem du ska rösta på. Den som majoriteten, de flesta, röstar på får World's Children's Prize for the Rights of the Child 2016/2017!

Dags för Global Vote

I världsomröstningen Global Vote är du med och bestämmer vem som får World's Children's Prize for the Rights of the Child.

Du har rösträtt till och med det år du fyller 18. Bestäm datum för er Global Vote Day redan när ni börjar arbeta med WCP-programmet, så ni har gott om tid, veckor eller månader, för att lära er om kandidaterna och diskutera barnets rättigheter där ni bor och i världen.

Ingen annan ska få påverka ditt val, vare sig kompisarna, din lärare eller dina föräldrar. Om du inte själv talar om det ska ingen annan kunna få veta vem du röstar på. Alla som har rösträtt ska stå med i röstlängden, en namnlista, och prickas av när de får sin valsegel eller när de lämnar sin röst i valurnan.

Bjud in till er dag!

Bjud in lokala medier, politiker och era föräldrar att uppleva er Global Vote-dag!

Gör fantasifulla valurnor

Flätat i Brasilien

Låda i Indien

Burk + papper i Ghana

Viktiga valbås

Tillverka egna valbås, eller låna från vuxenval.

Utse nyckelpersoner

- Valförrättare: prickar av i röstlängden och delar ut valseglar.
- Valkontrollanter: ser till att allt går rätt till.
- Rösträknare: räknar rösterna.

Färg mot valfusk

Se till att ingen kan rösta två gånger genom att märka alla som röstar med till exempel färg på tummen, en målad nagel, streck på handen eller i ansiktet. Använd färg som är svår att tvätta bort!

Gå in i valbåset en och en så att ingen annan ser hur ni röstar.

Räkna rösterna, fira och rapportera sedan resultatet för alla tre kandidaterna till WCP!

På sidorna 21–49 får du inspiration genom att besöka Global Vote-dagar i olika länder.

Jordbävningen stoppade inte Phulmayas Global Vote

– Idag röstade jag i Global Vote och det känns viktigt. Kandidaterna kämpar för oss barn. Genom att rösta visar jag att det dom gör är viktigt och att jag stöttar deras arbete, säger Phulmaya.

– Jag var så rädd och trodde att jag skulle dö när jordbävningen kom. Både vårt hus och min skola totalförstördes. Året innan hade barnrättsambassadörerna kommit till skolan. Dom gav oss kunskap och mod och lärde oss om flickors rättigheter och om hur flickor blir lurade och sålda. Efter jordbävningen var jag orolig för att vi aldrig mer skulle kunna vara med i World's Children's Prize, säger Phulmaya, 12, från byn Gairibisauna i Nepal.

Är det något som Phulmaya känner att hon och alla andra barn i byn behöver lära sig mer om så är det flickors rättigheter.

– Här tvingas tjejer arbeta mycket mer än killar. Jag arbetar flera timmar både före och efter skolan. Jag går upp redan i gryningen och ser

till att våra djur får mat innan jag gör upp eld i spisen och förbereder frukosten. Efter skolan hämtar jag vatten, tvättar kläder, lagar mat och diskar. Om jag får lite tid över innan jag ska gå och lägga mig gör jag mina läxor. Jag har aldrig tid att leka som killarna gör, förklarar Phulmaya.

Så här såg Phulmayas hem ut dagen efter jordbävningen, bara en enda stor hög. Phulmaya hjälper fortfarande till att röja bort stenar.

– Men jag har ändå tur. Många tjejer får inte gå i skolan alls, samtidigt som deras bröder får gå. Föräldrarna vill inte betala för dottrarna eftersom planen är att tjejerna ska giftas bort unga och flytta hem till mannens familj. Vissa flickor tvingas till och med att gifta sig när dom fortfarande är barn.

Phulmaya hade alltid känt att det var orättvist att behandla flickor och pojkar olika. Men hon visste inte att det kränkte hennes rättigheter. Inte förrän barnrättsambassadörerna kom med World's Children's Prize-programmet till byn.

Barnrättsambassadörer

– Dom lärde mig att vi tjejer har samma värde och samma rättigheter som killar. Att vi också har rätt att få en bra utbildning och ska behandlas väl och inte tvingas gifta oss mot vår vilja. Det gjorde mig jätteglad!

Barnrättsambassadörerna som kom till Phulmayas by bor hos Maiti Nepal, en organisation som kämpar mot barnsexhandel.

– Ambassadörerna lärde oss mycket om trafficking. Om

hur människohandlare kommer till fattiga byar, precis som våran, och lurar föräldrarna att sälja sina döttrar. Föräldrarna tror att flickorna ska få ett bra arbete utomlands eller i huvudstaden Kathmandu och kunna skicka hem pengar, men istället blir dottrarna slavar på bordeller och tvingas göra dåliga saker.

Phulmaya och hennes skolkompisar fick lära sig att omkring tolv tusen flickor försvinner på det här sättet från Nepal varje år, framfö-

rallt till Indien. De allra flesta kommer aldrig hem igen.

– Det är så fruktansvärt och måste stoppas! När jag träffade ambassadörerna kände jag direkt att jag också ville bli en barnrättsambassadör som reser runt till skolor och kämpar för flickors rättigheter och mot slavhandeln i Nepal.

Jordbävningen

Men sedan hände något som satte stopp för Phulmayas ambassadörspaner.

– Det var en lördag. Jag, mamma och en kompis satt

och åt lunch när plötsligt allting började skaka. Glas och tallrikar krossades mot golvet. Skåp och hyllor rasade, TV:n föll... allt gick sönder. Jag fick panik och var säker på att vi skulle dö. Mamma skrek att vi måste ut, ut! Och vi hann precis komma ut innan hela huset rasade ihop. Det blev bara en stenhög kvar.

Alla grannar sprang ut ur sina hus som också föll ihop.

– Det var överkligt. Alla grät och skrek. Vi kramades och försökte trösta varandra. Min familj hade tur, för alla klarade sig, men min kompis farfar hann inte ut innan huset rasade över honom. Han dog. Väldigt många i Nepal dog under jordbävningen.

Phulmaya och hennes grannar tvingades att sova ute på vägen den första tiden efter jordbävningen.

– Vi var femton personer som låg tätt ihop på marken. Vi fick dela på dom filter som

Phulmaya är på väg till skolan medan hennes mamma röjer framför det hus med plåttak, som ska bli familjens nya hem.

Fönsterluckorna är på plats i klassrummen när barnrättsambassadörerna undervisar eleverna, men inte stenväggarna, som föll ihop under jordbävningen.

WCP-pristagaren Maiti

2002 fick Maiti Nepal World's Children's Prize för sin kamp mot handeln med nepalesiska flickor, som säljs som slavar till framförallt Indien. Maiti förebygger att fattiga flickor blir lurade och sålda till bordeller genom att undervisa och informera dem. Maiti vårdar och stöder flickor som varit slavar och har gränsvakter, som hindrar människosmugglarna när de försöker föra lurade flickor ut ur Nepal.

fanns. Alla var ledsna och grät. Vissa sa att tigrar skulle komma när vi låg där, helt oskyddade. Jag var så rädd.

Skolan förstörd

Phulmayas skola var också förstörd. Väggarna hade rasat och bänkar, böcker, datorer och allt annat skolmaterial var begravt under rasmassorna.

– Jag var rädd att jag aldrig skulle kunna komma tillbaka till skolan.

Den första tiden hade alla i byn svårt att få tillräckligt med mat eftersom förråden och fälten var begravda under sten- och lermassorna.

– Vi var hungriga och tvungna att röja upp. Vi byggde ett litet skjul av plåt och plast där vi fortfarande bor. Det funkade men jag gillar det inget vidare. Det är trångt och jag får ligga på golvet. Nu när det är regnperiod regnar det lätt in och allt blir blött och fuktigt. Jag längtar tills vårt nya hus är färdigt.

World's Children's Prize

Samtidigt som Phulmayas familj och alla andra röjde upp i sina förstörda hus, kämpade man också med att försöka få ordning på byns skola. Efter en månads hårt arbete kunde eleverna äntligen komma tillbaka.

– Det kändes så skönt att träffa alla kompisar och börja

lära sig saker igen. Innan jordbävningen var vår skola väldigt fin, men det är den inte längre. Det saknas ytterväggar, böcker och mycket annat. Men det känns ändå bra att vara tillbaka.

För Phulmaya kändes det extra bra när hon förstod att hon och alla andra elever på skolan skulle få fortsätta vara

Phulmaya läser Globen på golvet i det lilla skjulet, som är familjens tillfälliga hem.

Alla har länge sett fram emot Global Vote-dagen och nu är den äntligen här. Med stort allvar ställer eleverna upp sig i raka valköer.

med i World's Children's Prize.

– Efter jordbävningen var jag rädd att jag inte skulle få möta barnrättsambassadörerna igen. Jag var också rädd att vi inte skulle få läsa Globen eller delta i WCP och lära oss mer om våra rättigheter. Men ambassadörstjejerna

kom tillbaka och vi är med igen! Den här gången blev det extra högtidligt för mig eftersom jag fick hjälpa ambassadörerna att tala om barnets rättigheter och förbereda min klass inför Global Vote. Jag berättade om flickors rättigheter och om hur flickor förs bort och säljs. Jag var nervös

men mest glad och stolt. Och idag har vi faktiskt röstat. Jordbävningen kunde inte stoppa vår Global Vote! 🌍

Kämpar för tjejer

Phulmaya fick hjälpa barnrättsambassadörerna att informera sin klass om flickors rättigheter och om traficking, hur flickor förs bort och säljs som slavar.

– Efter jordbävningen har risken för att flickor utsätts för barnsexhandel ökat, eftersom familjer har blivit ännu fattigare. Många barn har förlorat sina föräldrar och det gör det lättare för människohandlarna att utnyttja barnen. Därför kändes det viktigt att berätta om detta just nu, säger Phulmaya.

Nästan 9 000 döda

De två kraftiga jordskalven den 25 april och 12 maj 2015, plus de 380 efterskalven fick fruktansvärda följder i det redan mycket fattiga Nepal:

- 8 959 människor dog, varav 2 525 var barn.
- 1 642 barn förlorade båda eller en av sina föräldrar.
- 32 000 klassrum förstördes.
- 985 000 barn kunde inte återvända till skolan.
- 900 000 hem blev skadade eller totalt förstörda.
- 765 sjukhus eller hälsocenter blev skadade eller totalt förstörda.
- 10 000 barn är akut undernärda till följd av jordbävningen.
- 513 flickor och kvinnor har räddats från människohandel vid gränsen mot Indien sedan jordbävningen.

Följ aldrig med främlingar!

”Det kändes bra när barnrättsambassadörerna kom till byn och lärde oss viktiga saker och förklarade om World's Children's Prize. Men sorgligt också. Att veta att nepalesiska tjejer i min egen ålder säljs och hamnar i sexhandel och slaveri känns fruktansvärt. Det gör ont. Hamnar man i sexhandeln får man alla sina rättigheter kränkta. Man får ingen skolgång och ingen framtid. Ambassadörerna har tipsat oss om att aldrig prata med främlingar och aldrig följa med någon som vi inte känner. Dom varnar oss också för att äta mat man blir bjuden på av någon som man inte känner, eftersom den kan vara förgiftad. När man väl blivit drogad riskerar man att bli bortförd och såld som slav. Det är bra råd som hjälper oss. Jag skulle vilja vara en barnrättsambassadör för tjejers rättigheter och åka runt i byar och förklara att alla är lika mycket värda. Så att diskrimineringen av flickor får ett slut.

När jag blir vuxen vill jag bli sjuksköterska.”
Ganga, 13, Shree Tapeshworskolan

Behandla söner och döttrar lika!

"Idag har vi haft Global Vote på min skola. Jag var polis och såg till att det var ordning i köerna. Vi hade Global Vote eftersom vi arbetar med World's Children's Prize i skolan. Genom att vara med i WCP har jag lärt mig att barn har rättigheter, som att man inte får tvinga barn att arbeta hårt, utan att alla barn ska gå i skolan. Jag har också lärt mig att vuxna inte får slå barn. Men brott mot barn är vanliga i Nepal. Speciellt flickor har det svårt här. I byarna får många tjejer inte gå i skolan utan tvingas arbeta i hemmet och på fälten. Men deras bröder får gå i skolan. När tjejerna är 13-14 år tvingas många att gifta sig med vuxna män. Allt det här är fel. Självklart ska söner och döttrar behandlas

lika! Dom är födda av samma mamma, har samma blod. Vad är det för skillnad? Ingen! Oavsett om du är kille eller tjej är du lika mycket värd. Det är viktigt att barnrättsambassadörerna reser runt i skolorna och undervisar om våra rättigheter. Sen går vi hem till våra familjer och grannar och berättar om vad vi har lärt oss. Vi visar dom tidningen Globen. När alla får kunskap tror jag att alla barn så småningom kommer att behandlas bättre i Nepal. I framtiden vill jag själv bli ögonläkare."

Jeevan, 14, Shree Tapeshworskolan

Ambassadörerna inspirerar

"Jag gillar verkligen när barnrättsambassadörerna kommer hit och lär oss om flickors rättigheter. Jag älskar att höra att vi måste respekteras. Här behandlas flickor ofta sämre än pojkar. Många systrar går i sämre skolor än sina bröder, om dom får gå i skolan överhuvudtaget. Det gör mig sorgsen och arg. Om det är så att föräldrar bara bryr sig om sina söner tycker jag inte att man borde få tillåtelse att föda några barn alls! Kanske killarna som lyssnar på ambassadörerna blir fina pappor i framtiden, som behandlar sina döttrar lika bra som sina söner. Jag hoppas det!

Ambassadörerna visar att vi tjejer kan göra viktiga saker om vi får chansen. Dom är modiga som talar om våra rättigheter inför både barn och vuxna. Jag blir inspirerad! Jag vill också bli sån! Idag var jag valförrättare

och målade med spritpenna på ena nageln på alla som röstat. Det gjorde jag för att ingen skulle kunna rösta mer än en gång. Det är viktigt. Det här handlar ju om våra rättigheter och då är det viktigt att det inte sker något valfusk!

När jag blir vuxen vill jag bli socialarbetare och kämpa för barns rättigheter."

Pusana, 14, Shree Tapeshworskolan

Killar som barnrätts-ambassadörer

"Idag hade vi Global Vote på skolan. Det var som en stor fest. Vi firade våra rättigheter och alla var tillsammans. Innan Global Vote kom WCP-barnrättsambassadörerna hit till vår skola och lärde oss om barnets rättigheter, trafficking och om World's Children's Prize. Dom lärde oss också att tjejer och killar är lika mycket värda och har samma rättigheter. Det är något som jag helt håller med om! Därför är det inte mer än rätt att vi killar också får vara barnrättsambassadörer och kämpa för viktiga saker. Om jag var ambassadör skulle jag upplysa om att flickor och pojkar har samma rättigheter och ska behandlas lika. I Nepal är det vanligt att flickor arbetar mycket mer än oss pojkar. Det är fel! I min familj delar vi lika, jag och mina systrar. Om någon av dom

lagar maten, skär jag grönsaker-na. Om mina systrar tvättar kläder, hämtar jag vatten. Det är rätt att dela på arbetet. Då hinner alla få lite tid att leka och göra sina läxor ordentligt. Som barnrättsambassadör skulle jag säga till alla killar att hjälpa sina mammor och systrar hemma. Jag skulle också kämpa mot människohandel som också är vanligt här. Fattiga människor blir lurade att sälja sina barn, både flickor och pojkar. Människohandlarna säger att barnen ska få en fin utbildning eller välbetalda arbeten, så att dom kan skicka hem pengar till familjen. Istället hamnar barnen i slaveri, ofta utomlands. Både pojkar och flickor tvingas ofta arbeta som hushållslavar, eller med att bära tunga bördor som ved, eller arbeta hårt ute på fälten. En del tjejer hamnar på

bordeller som slavar i Indien. Det är fruktansvärt!"
Sujan, 12, Shree Tapeshworskolan

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: JOHAN BERKE

På väg att rösta för barnets rättigheter.

Firar Global Vote

Global Vote-dagen avslutas med att alla får saft och godis. Idag känns jordbävningen långt borta.

Barn från flera olika skolor i Kasoa i Ghana samlades för Global Vote på Ebenezer Presbyterian Complex.

"Jag är aktiv medlem i World's Children's Prize-barnrättsklubben på min skola och mitt möte med Globen-tidningen har betytt mycket för mitt och mina vänners liv. Den utbildar oss barn om många rättigheter som vi inte är medvetna om, och visar oss många olika sätt att kräva och kämpa för våra rättigheter.

Även om våra rättigheter har tagits upp under lektioner i skolan, har Globen stärkt mig och dessutom gjort mig till en aktivist som alltid står upp för mina och mina klasskamraters rättigheter.

Ändrar pojkarna

Våra föräldrar och lärare har sagt flera felaktiga saker om barnets rättigheter. En del tycker fortfarande att det är fel att äldre per-

Globen gjorde mig till kämpe för barns rättigheter

soner ska be barn om ursäkt, även om de vuxna har gjort fel. Tack till Globen för att den uppmärksammar oss barn på falskheten i dessa påståenden. Till exempel börjar fler förstå att det inte bara är män som ska få tala offentligt, och bestämma i samhället och i familjen, tack vare Globen. Dessutom har pojkarnas inställning till städssysslor i skolan ändrats, nu sopar dom också på skolgården och i klassrummen.

Erica Girls' Club utbildar om barnets rättigheter.

Nu vet jag att inte ens mina föräldrar får tvinga mig att gifta mig tidigt. Som barn har jag rätt att försvara mig mot varje person som vill kränka mina rättigheter, diskriminera eller misshandla mig. Jag rekommenderar Globen och WCP-programmet till alla barn i mitt land så att vi tillsammans kan kämpa för våra rättigheter."

Berlinda, 15, barnrättsambassadör, Buduburamskolan

Barnrättsambassadör för demokrati

"Globen har satt leenden på barns ansikten genom att lära dom om deras rättigheter. Genom Globen har jag fått lära mig om mina rättigheter och jag är nu starkare, modigare och klokare. Som barnrättsambassadör tror jag starkt på demokrati, eftersom en röst inte kan göra en nation, precis som ett träd inte kan göra en skog. Jag vill höra och lyssna på allas åsikter. Som ledare för Erica Girls' Club har jag kunnat lära andra om barnets rättigheter med hjälp av dom roliga sätt som finns i tidningen. Mina medlemmar och jag har kunnat lära mer än 50 barn om deras rättigheter. Erica Girls' Clubs motto är: Förena och stärk ungdomarna."

Erica, 14, barnrättsambassadör, Little Rockskolan

Globen hjälpte mig att hjälpa till

"Förut trodde att flickor skulle göra alla hushållssysslor tills jag fick lära mig att alla måste dela lika hemarbetet. Här i Ghana är det många föräldrar som inte skickar sina döttrar till skolan. De menar att flickor ändå bara kommer att sköta hushållssysslor när de gifter sig. Men flickor ska inte vara ensamma i köket, pojkar måste också sköta sysslor i hemmet. Sedan jag började läsa Globentidningen har jag förstått att jag måste hjälpa till

hemma. Därför har jag börjat hjälpa min mamma och mina systrar med att tvätta, sopa, och hämta vatten. Alla pojkar måste fatta detta och hjälpa sina systrar."

Ebenezer, 15, Buduburamskolan

UGANDA

Ivriga Globen-läsare på Minakaskolan i Uganda.

© FOTO: ANNA LOFVING

Global Vote i barnrätts-hjältens skola

Oini vänder skrattande blad i Globen med sin fot. Han sitter i rullstol och kan inte använda sina armar. Han går i den skola som Anna Mollel byggde för de prispengar hon fick när hon valdes till barnrättshjälte i Global Vote 2012. I Annas skola går både barn med och utan funktionsvariationer.

– World's Children's Prize är viktigt på vår skola och Global Vote är den bästa dagen på hela året, säger Oini. Vi kan inte läsa engelska än, så någon får översätta allt som står i tidningen till swahili.

Valkö på CS l'Horizonskolan.

Barnrätts-
lektion med
Globen.

WCP hjälper oss att kämpa

”Jag är säker på att med WCP-programmet kommer föräldrar och andra vuxna att veta att vi har rättigheter som måste respekteras. Alla barn har samma värde och rättigheter, men pojkar värdesätts högst här. Flickan ska göra hushållsarbete för hela familjen. Tack vare WCP-programmet kan vi föra en kamp för att flickor och pojkar har samma rättigheter.”

Anabelle, 15, L'Horizonskolan

Får lärare att förstå

”World's Children's Prize är ett mycket viktigt program för barn. I mitt land respekteras inte barns rättigheter. Aga är vanligt i skolorna och WCP får lärare att fatta att aga inte är det bästa sättet att få eleverna att förstå. Som ansvarig för WCP-barnrättsklubben i min skola kämpar jag för att mina kamrater ska känna till sina rättigheter, och för att vuxna ska förstå att det är viktigt att respektera frihet för både flickor och pojkar, som har samma rättigheter.”

Calixta, 16, Les Élusskolan

Hjälper mig förstå rättigheter och demokrati

”Flickors rättigheter är inte väl respekterade i mitt land, men WCP gör så att jag bättre förstår mina rättigheter. Tidningen Globen är mycket bra och i ämnen som geografi och historia studerar vi barnkonventionen om barnets rättigheter med hjälp av den. Våra lärare ger oss övningar i tidningen som får mig att förstå verkligheten för barn bättre.”

Seinath, 15, D'Akpro Missèrètèskolan

WCP-klubben kämpar mot aga

”Det är väldigt bra att WCP-klubbar har startats här. Jag tror att klubbarna kommer göra kampen för att stoppa sexuellt utnyttjande av flickor och aga lättare.” En del lärare och även föräldrar begär fortfarande dessa handlingar i mitt land. Genom WCP-programmet så vet jag mer om mina rättigheter, eftersom vi studerar och diskuterar detta i klassen.”

Mariel, 15, S:t Lucskolan

Med WCP-programmet för mer mänsklig värld

”Den här utbildningen ger mig mer kunskap om mina rättigheter. I Benin är barnkonventionen inte respekterad och det är upp till oss barn att lära vuxna att respektera våra rättigheter bättre. Genom WCP-programmet är vi barn fast beslutna att kämpa med våra vänner och skolor i alla länder för en mer mänsklig värld.”

Nambilathou, 15, WCP-barnrättsklubben, Bio-Guerra de Porto-Novoskolan

Globen hjälper mig förstå

”Flickors rättigheter är inte väl respekterade i mitt land, men WCP gör så att jag bättre förstår mina rättigheter. Tidningen Globen är mycket bra och i ämnen som geografi och historia studerar vi konventionen om barnets rättigheter med hjälp av den. Våra lärare ger oss övningar i tidningen som får mig att bättre förstå verkligheten för barn.”

Merveille, 16, S:t Lucskolan

Anabelle

Calixta

Seinath

Mariel

Nambilathou

Merveille

Våra lärare måste sluta slå oss!

”Våra lärare behöver få lära sig om barnets rättigheter varje dag, för det kränker våra rättigheter dagligen. Vi kräver att våra lärare slutar att slå oss i skolan.”

Bessie, 14, IMAT-skolan

Varje barn behöver veta sina rättigheter

”Varje barn behöver veta sina rättigheter och skyldigheter. Därför använder vi Globen under våra skolklubbsmöten för att få andra barn att förstå sina rättigheter.”

Samantha, 14, IMAT-skolan

Vi utbildar de vuxna!

– Vi bjöd in alla föräldrar till vår Global Vote-dag. Vi gjorde en utställning i klassrummet och höll tal om barnrättshjältarna och om barnets rättigheter, berättar Saga, 12, på Snättringeskolan i Huddinge.

– Dom vuxna lärde sig mycket, säger Felix, 12. Fredrik, Erik, Linnéa, Ellida, Joel, Felix, Adriel och Saga var alla med och genomförde Global Vote-dagen. De gjorde allt från att pricka av sina skolkompisar i röstlängden till att vara rösträknare.

Rättvist val i Guinea-Bissau

– Välkomna till vår Global Vote här på Arafam Maneskolan i Ingoré, Guinea-Bissau! Allra först ska vi kontrollera så att valurnan är helt tom innan vi börjar, säger Global Vote-presidenten Wilsa, 11.

Wilsa vänder upp och ner på valurnan, tillverkad av en kartong, samtidigt som hon skakar den. Hon gör så för att försäkra sig om att ingen har fuskat och att valet ska gå demokratiskt och rättvist till. Detta är viktigt för barnen på Wilsas skola. De bor i ett land som har haft långa perioder av diktatur och många statskupper och våldsamheter i samband med val. Barnen har bestämt sig för att deras val ska bli annorlunda. Röstningen kan börja ...

Rösta på oss!

Aisato, 9, Botche, 12, och Tchamo, 13, representerar kandidaterna i valet.

Valbås för valhemligheten.

Valkö runt hörnet

Valkö är så lång att den fortsätter runt hörnet på skolan.

Globen i klassrummet

Många skolor med!

Det är många skolor i Guinea-Bissau som är med i World's Children's Prize-programmet. Här röstar Equintânea, 13, för barnets rättigheter på E.B.U Ingoré-1-skolan.

Läser Globen varje dag!

"Jag brukar läsa Globen varje dag när jag kommer hem från skolan innan jag går ut och spelar fotboll med mina kompisar. Jag tycker mycket om tidningen och jag lär mig saker som jag inte visste förut. Att killar och tjejer har samma rättigheter till exempel. Så är det inte här. När skoldagen är slut är tjejerna tvungna att arbeta hårt med att städa, diska och laga mat samtidigt som vi killar har frihet att leka och spela fotboll. Det är inte rätt, vi borde dela på arbetet. Om systemen städar skulle brodern kunna tvätta kläder. Då skulle båda få fritid, vila och lek. Jag har bara bröder så det är vi som städar, diskar och tvättar hemma. Vi hjälper mamma. Hon ska inte göra allt. Vi hjälps åt och det känns bra.

Det är även många föräldrar här som bara låter sina söner gå klart skolan. Döttrarna gifts bort tidigt och måste sluta skolan. Om alla killar och pappor läste Globen tror jag att tjejer skulle få det bättre. Alla skulle ha mer kunskap.

När jag blir vuxen vill jag bli datatekniker."
Saico, 13, Arafam Maneskolan

Säkerhetsansvariga

– Jag ser till att det är ordning och reda i röstningskön. Och jag hjälper till så att alla som röstar går till rätt valförrättare, säger Domingas, 14, som tillsammans med Suleiman, 12, är ansvariga för säkerheten under Global Vote.

Viktigt för oss tjejer!

”Idag är en viktig dag, inte bara för oss här, utan för barn i hela världen som är med i World’s Children’s Prize. Innan vi röstar förbereder vi oss genom att läsa Globen och då lär vi oss många viktiga saker. Som att alla barn har rätt att gå i skolan. Och vi har lärt oss att flickor och pojkar har samma rättigheter. Men här arbetar flickor mer i hemmet än pojkar. Vi har det också svårare att få gå i skolan. Därför tycker jag att WCP är viktigt för oss tjejer i Guinea-Bissau!”

Salemato, 12, valobservatör Global Vote, Arafam Maneskolan

Vi är valobservatörer

– Vår viktigaste uppgift är att se till så att allt går rätt till och att det blir ett rättvist val. Än så länge ser allt mycket bra ut! säger Tchernon, 16, som tillsammans med Salemato, 12, är valobservatörer.

Valförrättarnas bord

Tjejer plockar cashew

”Innan Global Vote förberedde vi oss tillsammans med våra lärare. Vi lärde oss att alla har rätt att gå i skolan, men att inte alla gör det. Och att vissa barn inte får någon mat hemma om dom inte arbetar hårt. Så kan det vara här också, särskilt för oss tjejer. Den här tiden på året skördar vi cashew i Guinea-Bissau. Det händer ofta att föräldrarna tar sina döttrar ur skolan för att hjälpa till med skörden, samtidigt som deras söner får gå kvar i skolan. Det är inte rätt! Tjejer och killar har samma rättigheter. Tjejer

måste också få gå i skolan. Jag tycker att både killar och tjejer ska få gå till skolan på morgonen. Efter skolan

kan både söner och döttrar hjälpa sina föräldrar med skörden.

I Globen-tidningen lär vi oss att pojkar och flickor har samma rättigheter. Det gör mig glad! Jag tycker det är viktigt att vi är med i World’s Children’s Prize för då kan vi berätta hemma om vad vi har lärt oss. Vi kan förklara för våra föräldrar att dom borde behandla oss på samma sätt som WCP-kandidaterna behandlar barn. Kandidaterna gör ingen skillnad på pojkar och flickor. Dom behandlar inte tjejer sämre. Om vi berättar vad vi lärt oss kommer livet bli bättre för oss tjejer i framtiden.

När jag blir stor vill jag bli läkare och hjälpa sjuka och skadade.”
Esperia, 12, Arafam Maneskolan

Med i röstlängden?

– Jag prickar av alla som valpresidenten ropar upp efter det att dom har visat upp sina röstkort. Om någon inte finns med i röstlängden får den personen inte rösta. Som tur är har alla hittills varit med på listan och fått rösta idag, säger sekreteraren Seido, 10.

Global Vote-presidenten Wilsa läser upp vad det står på Mamadis röstkort och valsekreteraren Seido kontrollerar att han står med i röstlängden.

Vi kan lära vuxna!

– Min uppgift är att se till så att ingen röstar mer än en gång. Dels kryssar jag varje röstkort för den som har röstat, och dels ser jag till så att alla som röstat doppar sitt högra pekfinger i bläck. Det är viktigt att man bara röstar en gång, för annars blir ju inte resultatet korrekt och rättvist. En person, en röst! Så är det inte alltid när vuxna röstar i presidentvalet här i Guinea-Bissau. Vi barn kan lära vuxna hur det egentligen ska gå till. Jag

har lärt mig hur ett demokratiskt val går till genom att delta i World's Children's Prize. Det här är andra året som jag är med. 2014-års WCP-pristagare, Malala från Pakistan, som är på affischen bakom oss, är min förebild. Hon försvarar oss tjejer och arbetar för barnets rättigheter. Så vill jag också vara! säger valförrättaren Sadjo, 14.

Barn blir slavar

”Guinea-Bissau har skrivit under FN:s Barnkonvention och andra viktiga lagar som förbjuder barnarbete och skyddar barn på andra sätt. Men ändå har barn det väldigt svårt här. Barn misshandlas, många går inte i skolan utan tvingas att arbeta, unga tjejer blir sexuellt utnyttjade och tvingas gifta sig tidigt och många utsätts för trafficking och blir talibé-slavar i vårt grannland Senegal. Det innebär att barnen tvingas tigga på gatorna för den imam som är ledare för koranskolan som dom går på. Om barnen inte kommer tillbaka med det som förväntas i pengar eller ris blir dom misshandlade. En del så illa att dom dör. En av mina kompisar fördes till Senegal som talibé när han var tio år. Han lyckades rymma och ta sig hem igen. Han berättade hemska historier om vad

han varit med om. Många av barnen som tigger på gatorna i Senegals städer är från Guinea-Bissau.

Jag tycker det är väldigt viktigt att vi både lär oss och pratar om våra rättigheter. Vet vi våra rättigheter är det inte lika lätt att dom kränks. Därför är World's Children's Prize så viktigt här. Många, både vuxna och barn, har inte en aning om att barn har rättigheter. När vi läser Globen lär vi oss om hur barn har det runt om i världen och om barnets rättigheter.

När jag blir vuxen skulle jag vilja bli läkare och behandla barn gratis. Jag skulle också vilja ha en skola där barn kan gå gratis. Det är min dröm.”

Edson, 16, Arafam Maneskolan

Inget valfusk

Sadjo trycker ner Mamadis finger i svampen i konservburken, som har blött med bläck. Nu kan han inte rösta två gånger!

Jag har röstat!

Mamadi, 10, visar upp röstkortet som man måste ha för att få tillåtelse att delta i valet. Det gröna krysset över kortet visar att man redan har röstat.

Här lägger Sona
Mane sin röst för
barnets rättigheter.

Tjejer gifts bort

”Det har varit väldigt bra att läsa Globen och vara med i Global Vote. Jag har lärt mig att alla barn har rätt till ett hem, rätt att äta sig mätta, rätt ha kläder och skor och rätt att få gå i skolan. Så är det inte för alla barn här. Vi tjejer har det allra svårast. Här kan tjejer som fortfarande är barn tvingas att sluta skolan och gifta sig med vuxna. Om flickorna vägrar blir dom slagna av sina pappor eller andra släktingar. Tjejerna kan vara ungefär fjorton år gamla när dom gifts bort. Jag känner flera stycken. Dom är för unga för att föda barn. Både tjejerna och deras barn kan ju dö. Och så måste flickorna sluta skolan. I Globen läste jag att detta är fel.

Man får inte behandla barn så.

Det är bra att vi lär oss hur barn ska behandlas, för då kan vi berätta för våra föräldrar. Allt det dåliga kanske tar slut när alla vet att det är förbjudet egentligen. Jag vill bli lärare eller ha något annat bra arbete och tjäna pengar. Då ska jag köpa ett hus och ta hand om min mamma som sett till så att jag kan gå i skolan.”

Inacia, 10, Arafam Maneskolan

Läser Globen för andra barn!

”Jag har lärt mig mycket om hur barn har det runt om i världen genom att vara med i World’s Children’s Prize. Det är vanligt att många familjer tar hand om exempelvis syskonbarn som har förlorat sina föräldrar och som behöver stöd och hjälp. Men trots det är det vissa vuxna som bara behandlar sina egna biologiska barn bra. Barnen som har förlorat sina föräldrar får ofta inte gå i skolan utan tvingas arbeta istället. Många av mina kompisar behandlas på det sättet. Så ska det inte vara. Man ska bry sig om alla barn. Det har jag lärt mig i tidningen Globen. Därför är det viktigt att vi är

med i World’s Children’s Prize.

Vi som går i skolan kan ta med oss Globen och läsa för dom som inte går i skolan. Vi kan även förklara för deras vårdnadshavare att barnen har rätt att gå i skolan. Så småningom tror jag det kan ändras och bli bättre för alla barn här.

När jag blir stor vill jag bli lärare. Då ska jag använda Globen när jag undervisar.”

Seido, 10, Global Vote-sekreterare, Arafam Maneskolan

Här var det tomt!

Wilsa har tömt ut alla röster. Innan rösträkningen inleds visar hon att valurnan är helt tom.

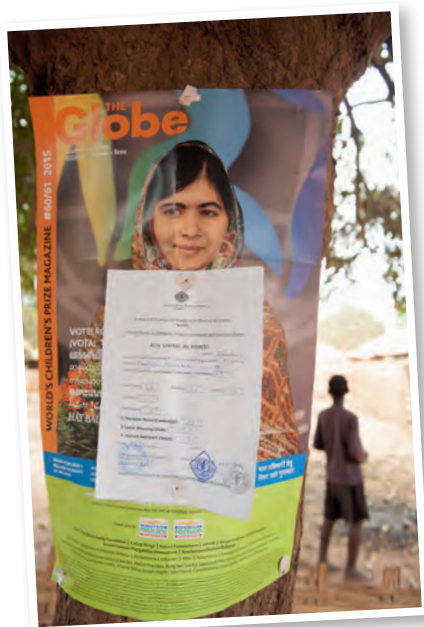

Valresultatet klart

Rösterna har kontrollräknats en extra gång innan Wilsa fyller i röstrapporten. Sedan sätts den upp på affischen med Malala, så att alla kan se hur det gått i Global Vote i Ingoré.

Viva valet, Viva! Leve valet, leve det!

– I Guinea-Bissau är det vanligt att ropa "hurra-ramsor" som jag gjorde när vi presenterade valresultatet. Det gör man när man vill fira något. En ropar först och sen svarar alla andra. Jag ropade "Viva valet, Viva!", och så ropade alla andra "Viva!" tillbaka. Jag tyckte allt hade gått så bra idag på Global Vote, och att det var dags att fira! förklarar Seido.

När röstningen är avslutad firas Global Vote Day och barnets rättigheter med vild dans på skolgården. Här dansar Aminata, 10, tillsammans med sina kompisar.

Se Seido och hans skolkompisar firar Global Vote på www.worldschildrensprize.org

SYDAFRIKA

Vi elever planerade WCP-programmet

“Hela vårt elevråd deltog i en WCP-kurs. Vi blev så inspirerade av berättelserna i Globen-tidningen att vi bestämde oss för att genomföra WCP-programmet i vår skola. Under rasterna planerade vi hur vi skulle göra och presenterade sen vår plan för rektorn. Han och lärarna gav oss grönt ljus. Vi delade ut Globen i klasserna så att dom kunde studera programmet. Vår rektor gav oss tid varje måndagsamling hela terminen och då presenterade vi i elevrådet berättelserna om WCP-kandidaterna för alla elever.”

*Elevrådsordförande,
Rylandsskolan*

Globen lärde även min lärare

“Det är svårt för barn att vara den de vill vara, eftersom andra människor alltid vill att vi ska göra som dom säger. Globen-tidningen lärde mig och mina klasskompisar att det finns många olika sätt att vara på i världen. Även min lärare sa att Globen lärt henne hur världen är och hur vi ska respektera människors rättigheter, var dom än är.”

*Unathi, 15, Chris Haniskolan,
Khayelitsha*

FILIPPINERNA

I Ocampo i Camarines Sur inleds Global Vote-dagen med en parad för barnets rättigheter och längst fram bärs valurnan.

PAKISTAN

Barnen i byn Dobar i Thar-öknen i Pakistan har i flera år deltagit i WCP-programmet. 2015 förstördes hela byn av våldsamma regn.

NIGERIA

Valköerna fyller skolgården på Olivet Baptistiskolan i Oyo.

Kämpar för flickor med hjälp av Globen

“Jag älskar Globen-tidningen för den lär oss barn om våra rättigheter och hur vi kan kräva att dom respekteras. Som WCP-barnrättsambassadör och nyvald ordförande för WCP-klubbarna i Nigeria ska jag använda mitt uppdrag till att kämpa mot diskrimineringen av flickor i familjen, skolan och i samhället. Jag ska också kämpa för flickors utbildning med hjälp av Globen-tidningen.”

*Sarah, 15, barnrättsambassadör,
ordförande WCP-klubbarna i Nigeria*

WCP i översvämning

“Varje år när vi deltar i WCP-programmet ökar vår kunskap om barnets rättigheter och om dom i världen som kämpar för respekten av rättigheterna. Men vi får inte alla våra rättigheter respekterade. Vi får ingen riktig utbildning, har varken skolbyggnad eller skolböcker.

Vi lekte först i regnet när det började, men sen föll det bara mer och mer. Jag var mycket rädd. Plötsligt föll vårt hus ihop, men vi lyckades ta oss ut. All mat och våra grödor förstördes och våra två getter dog. Vi vet inte vad vi ska äta resten av året.”

Durga, 12

Världens största skola röstar

Lyssnar inte på barnen

I Indien vet dom flesta barnen inte vilka rättigheter dom har. Situationen för barnets rättigheter i Indien är för det mesta dålig, men skiljer sig åt. Fattiga barn har inte rätt att studera i en bra skola, för att samhället är korrumpierat. Barn ses som naiva och man lyssnar inte till våra råd. Jag känner mig mycket glad över att kunna delta i WCP-programmet.

Shreyansh, 12, City Montessoriskolan, Lucknow

INDIEN

Elever i världens största skola, City Montessori School med 52 000 elever, i Lucknow röstar i Global Vote.

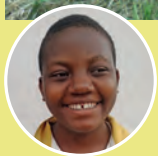

Fotbollsturnering för WCP-klubbarna i Tiko i Kamerun.

I WCP-klubben hjälper vi varandra

"Här i Kamerun lever släkterna tillsammans i "klaner" och delar glädje och sorger. "Släktklanen" organiserar sig för att ta hand om allas behov. Men i WCP-klubben finns inget klantänkande utan vi känner enighet och hjälper varandra."

Ebude, 15, KOEL Bilingual-Institutet, Tiko

Länge leve WCP!

"Tack till WCP-klubbarna, för tidigare hade jag ingen röst. Jag kunde inte diskutera fritt med en pojke. Men idag pratar pojkar och flickor på samma villkor och sitter även tillsammans i klassrummen. WCP är ett program som verkligen lyssnar på barnen och kämpar för att vi ska kunna

göra sina röster hörda. Vi får hjälp att upptäcka dom män och kvinnor som är modiga nog att kämpa för barnets rättigheter. Genom programmet kan barn i Kamerun göra det som dom tror på. Jag har personligen blivit uppmuntrad att tala offentligt. Jag kan också arrangera Global

Vote tillsammans med mina kompisar, särskilt med dom som inte har råd att gå i skolan. Jag uppmuntrar dem att gå i kvällsskolan efter att ha gjort småjobb under dagen. På så vis deltar nu många barn som har det svårt i WCP-programmet. De läser och diskuterar barnets rät-

tigheter, sånt som var förbjudet förut. Det har öppnat våra ögon!

Länge leve WCP!"

Enanga, 16, KOEL Bilingual-Institutet, Tiko

BURMA/MYANMAR

Korna åt upp valbåset

När det var dags för Global Vote i Kwee Ta Marskolan i Karen-området i Burma samlades flera skolor. En del av barnen hade vandrat sedan dagen innan för att komma fram i tid. Barnen hade förberett allt kvällen innan och gjort ett valbås av stora blad. På valdagens morgon möttes de av en överraskning. Korna hade ätit upp bladen under natten, så barnen fick snabbt göra ett nytt valbås.

– Det var första gången jag läste Globen på mitt eget språk, karen, och som jag var med i Global Vote. Jag lärde mig av tidningen vad barnets rättigheter är, säger Saw Eh, 13.

TOGO

För första gången är barn i Togo med i WCP-programmet och Global Vote.

”Vi är blommor som alltid blo

– Jag är så stolt över att mina vänner har valt mig till ledare för World’s Children’s Prizes barnrättsklubb i Massaca. Vi jobbar mycket för flickors rättigheter och det här är första året som vi pojkar också är med i arbetet. Det är viktigt, förklarar Andreque i Moçambique.

”Vårt mål är att se till att alla respekterar barns rättigheter. Därför pratar vi med elever, lärare, föräldrar, ja hela byn. Vi barn är blommorna som aldrig kommer att vissna, vi kommer alltid att blomma!

Idag genomför vi världsomröstningen Global Vote. Alla på skolan är med! Vi har också bjudit in vår grannskola, som är en liten skola, så att de kan rösta och fira med oss. Först har vi läst Globen, lärt oss om kandidaterna och nu är vi redo att lägga vår röst. Varje röst räknas!

Se till alla barn

Vi barnrättsambassadörer har en särskild uppgift och den är att hålla ett extra öga på dom barn som inte går i

skolan. Nere i byn såg jag och min vän Franz en pojke som inte kan prata eller använda händerna ordentligt. Vi hälsade på hos honom och det visade sig att han bor med sin farfar. Hans mamma är död och hans pappa bor i stan, men arbetar inte och kan inte ta hand om honom.

Pojken heter Roman. Han är åtta år, men går inte i skolan. När vi kom till hans hus hälsade vi artigt på hans farfar och sa: ’Vi är här för att se om vi kan hjälpa till’. Efter en stund började Romans farfar att berätta om situationen.

Roman har varken varit på sjukhuset eller i skolan. Romans farfar visste inte att det finns speciella skolor för barn med funktionsvariationer här i Moçambique, så vi

Franz och Andreque hälsar på Roman, som leker utanför sin farfars hus. Roman kan inte prata, men skulle kunna lära sig mycket i en skola för barn med funktionsvariationer.

berättade det för honom. Men han vet fortfarande inte hur han ska komma i kontakt med dom.

Romans farfar var glad och trots att Roman inte kan

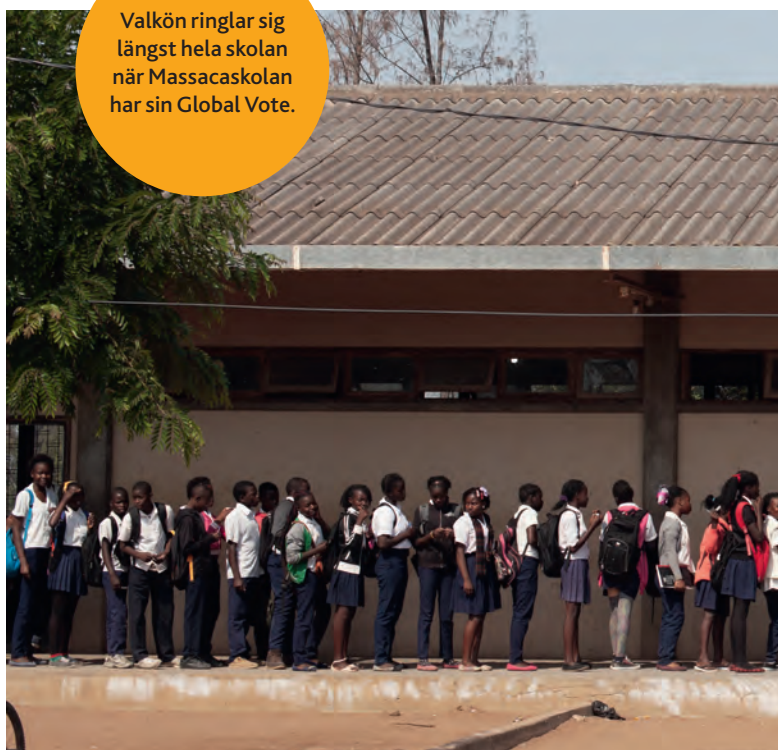
prata kunde vi se att han också var glad för samtalet. Vi har lovat att prata med vuxna på vår skola och med distriktets utbildningstjänstemän.

Franz, 15, vaktar valurnan under Global Vote.

– I Globen har vi lärt oss om flickors rättigheter. Dom har samma rättigheter som oss pojkar och alla vuxna måste förstå det! säger han.

Valkön ringlar sig längst hela skolan när Massacaskolan har sin Global Vote.

mmar!"

Dom väntar och längtar efter vår hjälp, det har Romans farfar sagt. Han vill att Roman ska få gå i skolan och vara lycklig. Det vill vi också!

Som barnrättsambassadörer har vi lärt oss att stå upp för våra och alla barns rättigheter. Jag känner mig stark och glad av att se att vi kan göra skillnad för ett barn som behöver hjälp."

Andrequé, 14, WCP barnrättsambassadör, Massacaskolan, Moçambique

– Som barnrättsambassadörer har vi lärt oss om barnets rättigheter och nu kan vi lära andra. Vi vet att vuxna ibland lyssnar mer på oss, för att vi är pojkar, så det är viktigt att vi lär dom om flickors rättigheter. Vi måste lära dom vuxna att lyssna på flickorna, säger William, 13.

Med Malala på valurnan genomförs Global Vote i Massaca.

– Malala är en stor förebild för oss. Tänk att ett barn kan göra så mycket, säger barnrättsambassadören Marta, 14.

Varje barn som röstat får doppa pekfingeret i bläck. På det sättet kan ingen rösta två gånger. Ana, 13, har tagit paus i sin uppgift som valkontrollant, för att själv rösta.

Våra föräldrar måste förstå!

"Det finns föräldrar som tvingar sina döttrar att gifta sig med vuxna män för att familjen behöver saker och pengar. Dom vuxna tror att den nya mannen kommer att ta hand om familjen. Det här är läskigt. Jag är rädd att det ska drabba mig också. Vi barnrättsambassadörer måste kämpa mot det. Vi har lärt oss om våra rättigheter och vad vi kan göra för att se till att dom blir respekterade. Vi måste tala med alla föräldrar så att dom förstår att barnäktenskap kränker våra rättigheter."

Dinercia, 14

Globen fick Joan att starta organisation

"Jag lärde känna WCP och Globen när jag var 13 år. Jag blev inspirerad att starta en organisation, som jag kallar EDEN World Foundation, och började kämpa för barns rättigheter. Jag arrangerar möten och presskonferenser, som leds av barn, och ser till att barn kan delta i WCP-programmet och läsa Globen."

Joan, 18, Bukavu

Upptäckte barns rätt med WCP

"Jag vill anmäla diskriminering och våld mot minderåriga flickor i vårt land, inte bara när det är krig utan även när det är fred. Jag tycker om World's Children's Prize-programmet som gjorde att jag upptäckte barnets rättigheter och framför allt att flickor och pojkar har samma rättigheter. Globen har utbildat mig! Därför vill jag gärna bli barnrättsambassadör i mitt land."

Cinogerwa, 15, Kazarohoskolan, Bukavu

Jag vill bli minister

"Som barnrättsambassadör skulle jag vilja bli minister för mänskliga rättigheter för att kunna försvara barnens rättigheter."

Ciza, 16, Graciaskolan, Bukavu

Globen inspirerar mig

"Jag vill påpeka att flickors rättigheter inte tas på allvar. En del föräldrar skickar inte sina flickor till skolan, dom tvingas vara hemma och sköta sysslor i hemmet eller jobba ute på fältet. I Globen lärde jag mig att jag har rättigheter och känner nu att det är min skyldighet att kämpa för flickors rättigheter. Globen har utrustat och inspirerat mig. Jag önskar att WCP fortsätter att blomstra och frodas i dess kamp för barnets rättigheter!"

Kwagisha, 18, Kazarohoskolan, Bukavu

Läste Globen gång på gång

"Jag läste dom bra historierna om flickor i Globen gång på gång. Jag förstod genom tidningen att alla barn har samma rättigheter och Globen hjälper mig att försvara flickors rättigheter."

Marie France, 13, ett av barnen i Joans EDEN-grupp. Hon hade hand om stämpeldynan under Global Vote.

Jag kräver jämställdhet

"Hemma är jag tvungen att göra alla hushållssysslorna. Jag anses vara mindre värd än en pojke och har inte tillräcklig tid till hemläxor. I skolan gör lärare inget åt skvaller och orättvisor, tvärtom, och en del utnyttjar tjejer sexuellt. Jag kräver jämställdhet mellan tjejer och killar, och respekt för tjejers rättigheter överallt i världen. Jag tycker om WCP-programmet, för där lärde jag mig om mina rättigheter."

Aksanti, 15, Amani/CEBIA-skolan, Bukavu

Slå inte barn

"Jag kämpar för barnets rättigheter, framförallt för barns rätt till utbildning. Man ska inte slå ett barn, man ska lyssna på barnen och prata med dom. Jag sköter sysslor i hemmet, diskar och hämtar vatten. Pojkar tar promenader och leker mer än flickor. Det är orättvist."

Byebi, 18, Kazarohoskolan, Bukavu

Globen fick mig fortsätta i skolan

"När min pappa dog ville jag sluta skolan, men när jag läste Globen förstod jag att utbildning är viktigt."

Joana, 10, Notre Dame de la Paix-skolan och Joans EDEN-grupp. På bilden är hon med i en pjäs för att visa hur viktigt det är att flickor får gå i skolan.

Lyssnar inte på oss

"I vår familj får flickor inte uttrycka sig fritt. Vi får inte säga vad vi tycker. Genom Globentidningen har jag upptäckt att jag har rättigheter."

Baraka, 13, Gracia-skolan, Bukavu

Tack WCP!

"Jag var elva år när jag för första gången läste Globen. Jag drömmer om att förändra världen och jag säger tack till WCP för att ha öppnat mina ögon, öron och tanke. Jag kämpar tillsammans med andra flickor för att vägra barnäktenskap. Flickor behöver gå i skolan och mitt motto är: Utbildning först, bröllop senare!"

Esther, 16

Nisa, 12, och hennes skolkamrater har lärt sig om barnets rättigheter och om alla kandidater genom att läsa Globen.

Röstas för våra rättigheter

”Jag är glad att jag fått lära mig mer om mina rättigheter. Vi barn ordnade Global Vote själva och vi förstår nu hur vi kan organisera oss för att kunna göra saker i vårt samhälle. Jag har också lärt mig varför val är viktiga. Om vi får rösta så väljer vi någon som kan skydda våra rättigheter och det betyder mycket för alla människor, särskilt för barn. Om folket inte får rätt att delta i val så blir allt i samhället dåligt och människor får till slut inte göra någonting.”

Siv, 14, Sotipskolan, Skun

Nelle röstas i Le Rosier-skolans Global Vote.

Offrade sig för mig

”Min familj vill att jag ska gå i skolan. Mina två bröder slutade skolan för att vi inte hade pengar till skoltransport. Dom jobbar och betalar så att jag kan gå i skolan. Jag är ledsen, för båda offrade sig för mig och förlorade sin chans i livet. Jag har lovat dom att lyckas med min utbildning. Min dröm är att bli lärare och dela kunskapen med andra.”

Kunthea, 14, Sotipskolan, Skun

Kunskap ger skydd

”Det är viktigt att rösta. Vi måste ta vara på den rättigheten annars kommer andra att ta beslut åt oss. Alla barn måste få lära sig om sina rättigheter. Särskilt dom fattiga. Det händer ofta att fattiga familjer skickar sina flickor till stan för att jobba och då kan dom bli sålda till bordeller. Jag har lärt mig om mina rättigheter så jag kan skydda mig själv, men en tjej i min by blev såld. Det kom en man som såg rik ut och friade till henne. Sedan visade det sig att han sålde flickor.”

Chan, 14, Sotipskolan, Skun

Rösta för bättre samhälle

”Det är viktigt att rösta. Jag har lärt mig vad demokrati är och det behövs verkligen! Det går till så att vi väljer en person som vi tror på och då kan samhället bli mycket bättre.”

Kimsan, 12, Sotipskolan, Skun

Inget våld mot barn

”Jag lärde mig hur man kan jobba med kampanjer för barn. Jag tänker mycket på våld i hemmet. Inte i min familj, men jag vet andra familjer där det kan hända. Då behövs kampanjer som gör att vuxna vet att dom inte får slå.”

Vit, 13, Sotipskolan, Skun

Valurnor

WCP gav mig mod

”Jag har lärt mig mina rättigheter tack vare WCP-programmet, som jag deltagit i sedan 2012. När jag läste i Globen om barnrättsambassadörerna så gav dom mig mod att starta en barnrättsklubb i min skola. Vi informerar andra barn, som inte känner till sina rättigheter. När jag själv fick mitt diplom som WCP-barnrättsambassadör gav det mig ännu mer mod att fortsätta tala om flickors rättigheter, men jag vill också hjälpa gatubarn och andra barn som har det svårt. Jag har besökt skolor långt från huvudstaden Brazzaville, som just startat sina barnrättsklubbar, för att ge dom råd. Det värsta jag själv råkat ut för var när en manlig kusin smygfilmade mig när jag duschade. När jag fick veta det sa jag till min pappa att om inte kusinen lämnade vårt hem så skulle jag göra det. Sen gick jag till polisen för att anmäla min kusin. Han fick sitta en vecka i fängelse.”

Nelle, 15, Le Rosier-skolan, Brazzaville

Global Vote för alla bar

Innan omröstningen samlas alla barn på skolgården. Nbmatter säger att det äntligen har blivit dags att rösta!

I Murehwa i Zimbabwe röstar barnen på sin barnrättshjälte. Nbmatter, 16, är WCP-barnrättsambassadör och ansvarig för alla ambassadörer i distriktet. Många kommer till henne med sina problem.

Jag såg så många tjejer som led på olika sätt. Många hade inte råd med bindor så dom använde torkad kodynga istället. Det är farligt, bakterierna kan spridas in i kroppen. Många i det här området blir även för tidigt gifta och utsatta för övergrepp. Därför vill jag vara barnrättsambassadör och hjälpa alla jag kan, förklarar Nbmatter.

Röst för röstlösa

Mitt jobb är att vara en röst för dom röstlösa. Jag pratar inför dom andra om hur farligt det är med tidiga äkten-

skap och om övergrepp för att barn och vuxna ska veta att det finns och att det är fel.

Nbmatter är en person som barnen i skolorna känner igen.

Folk är glada att det finns ambassadörer för barnets rättigheter nu. Både vuxna och barn vet att dom kan komma till mig och prata om sina problem. Vi arrangerar möten där vi samlar in information om vilka problem barnen har. Om det är problem som vi inte kan lösa själva berättar vi om dom för lärarna. Men om det är ett problem med lärarna så går vi

Dagen innan Global Vote jobbar barnen med förberedelserna. Långt gräs skärs av för att få en viktig uppgift under valdagen.

Nbmatter stöttar andra tjejer som har det svårt. Nbmatter och Create träffas varje dag. Nbmatter stöttar Create och lyssnar när hon berättar om övergreppet hon utsatts för.

istället till en vuxen som inte är anställd av skolan. Dom kallas för områdessamordnare.

Ibland känner jag mig maktlös. En 14-årig flicka berättade för mig att hon skulle bli bortgift. Hon var föräldralös och dom som tog hand om henne hade bestämt att hon skulle gifta sig med en mycket äldre man. Vi berättade för dom vuxna, men det

ns rätt

Valkön är lång. Det är 500 barn som ska rösta. Två elever är "polis" och ser till att ingen tränger sig före i kön. Alla prickas av i röstlängden.

Barnen bygger ett valbås av gräset så att ingen ska kunna se vad någon röstar på.

Alla som har en uppgift att sköta under Global Vote-dagen får en namnskytt.

fanns inget vi kunde göra. Hon var borta redan nästa dag. Jag är ändå glad att hon litade på oss så mycket att hon vågade berätta.

Lyssnar och stöder

– En dag kom en kille och berättade att hans syster, Create, blivit utsatt för övergrepp av en hiv-positiv man. Jag gick för att prata med

henne och sedan dess är vi kompisar.

– Det hände när jag och en annan flicka skulle hämta ved vid solnedgången, berättar Create. En man klev fram ur en buske och hotade mig med en kniv. Min kompis sprang fort iväg, men innan jag hann tänka en enda tanke knuffade han ner mig i gräset. Han sa att han skulle skära mig om

jag skrek, så jag grät utan att göra något ljud.

– När jag kom hem berättade jag för mamma. Hon blev väldigt arg och vi skyndade iväg till en hälsoklinik. Jag hade inte blivit smittad, men det fanns tydliga bevis på övergreppet, så mannen blev gripen och dömd.

– Jag pratar med Nbmatter om vad som hänt och det hjäl-

per mig. Hon har lärt mig att jag har rättigheter och att ingen har rätt att skada mig på något sätt. 🌐

Alla sätter krysset på sin röstsedel inne i valbåset. Då ser ingen vad någon annan röstar på. Eleverna har diskuterat barnets rättigheter och innehållet i Globen innan omröstningen. Ingen får försöka övertala någon att rösta på annat än sitt eget val när det är dags att välja.

Berätta om du blir slagen!

Barnen i Murehwa firar barnets rättigheter och Global Vote med traditionell dans. De har övat i flera veckor och sett fram emot den stora dagen. Nu är det äntligen dags!

– Jag älskar alla priskandidaterna. Idag är en lycklig dag, säger Ropapadzo, 10, som är med i dansgruppen.

– Jag är stolt att jag kunde vara med och dansa idag. Eftersom det är första gången vi har Global Vote på vår skola känns det extra speciellt, säger Munashe, 10.

Nbmatter har röstat och fått sitt finger doppat i bläck för att inte kunna rösta två gånger.

Valurnan är en traditionell lerkruka som barnen satt färglagda papper på.

”Mina rättigheter blev kränkta i min förra skola. Min lärare slog mig med en pinne på händerna. Först vågade jag inte berätta någonting för någon. Jag skämdes. En dag kom rektorn och sa till mig att gå hem. Mina skolavgifter var inte betalda. Jag skämdes ännu mer och sprang gråtande hemåt. När min mamma hade lyckats ordna skolavgifter igen så bad jag att få komma till en annan skola. Nu har jag läst Globen och lärt mig att barn har rätt att inte bli slagna. Jag förklarar det för min lillebror också. Om man blir slagen så ska man berätta det för någon säger jag till honom.”

Zvikomborero, 13, Zhombwe Primary School, Murehwa

Rösterna räknas noga. Det är lite riskabelt att räkna dem ute i det blåsiga vädret, men alla måste kunna se att det går rätt till.

Alla har läst tidningen Globen för att verkligen förstå priskandidaternas arbete och de har pratat om vilka rättigheter barn har. Alfred, 12, organiserar tillverkningen av plakater om barns rättigheter.

Globen motiverar mig

"I vårt hus finns det aldrig någon mat. Mormor, som jag och min syster bor med, har inte tillräckligt med pengar så vi är oftast hungriga. Båda mina föräldrar dog av aids när jag var liten. Jag tänker på dom varje dag och hur mitt liv skulle kunna vara annorlunda om dom hade levat. Jag har inga riktiga skor och sockor till min uniform och jag skäms

över mig själv när jag är i skolan. Jag kan sällan ta med någonting att äta till skolan så mina vänner brukar dela med sig av sin mat till mig. Det krossar mitt hjärta att behöva be om mat, så jag önskar att jag slapp det. Vissa ser ner på mig och min syster och skrattar åt oss. Jag försöker ignorera dom och göra mitt bästa för att klara skolan. Jag har läst Globen och pratat om barns rättigheter med mina vänner, så jag vet att utbildning är en rättighet. Därför gör jag allt jag kan för att klara skolan och jag har bra betyg nu. Det är det som kommer kunna ge mig en annan framtid."

Lisa, 12, Zhombwe Primary School, Murewa

Ger mig självförtroende

"Jag läste Globen och lärde mig av barnrättsambassadörerna att barn har rätt till mat och utbildning. Mina föräldrar jobbar i Sydafrika så jag bor med min farmor och min storebror. Jag önskar att jag alltid kunde gå i skolan, men ibland har vi inga pengar till avgifterna. Då måste jag stanna hemma. Vi har inte heller tillräckligt med mat. Jag har läst i Globen om andra barn som inte fick tillräckligt med mat och det gör mig ledsen att tänka att barns rättigheter inte respekteras. Det tröstar mig också lite att veta att trots att det är så har jag faktiskt rätt till mat och utbildning. På så vis får jag bättre självförtroende. Min bror slår mig nästan varje dag. Varje gång tänker jag att det var sista gången, men så blir det inte. Det gör ont och känns orättvist. Farmor klagar på

honom, men han hotar att slå henne också, så hon kan ingenting göra. Det är också fel för jag vet att barn har rätt att slippa bli slagna."

Rachel, 12, Zhombwe Primary School, Murehwa

”Mina rättigheter allt jag har”

Takudzwa, 13, i Zimbabwe älskar sin skola, Zhombwe Primary School, men snart måste hon sluta skolan igen.

– Jag har ingenting, men tack vare Globen vet jag att jag har rättigheter, säger hon.

Min mamma var väldigt snäll. Hon arbetade som hushållerska och betalade mina skolavgifter. Men när mamma dog flyttade vi till mormor och morfar. Mormor var för svag för att bära min lillasyster Blessing, som fortfarande var bebis, så jag fick stanna hemma från skolan i ett år för att bära henne på ryggen. Men Blessing växte snabbt så jag fick komma tillbaka till skolan.

– Mormor gör vad hon kan för att ta hand om oss, men hon är mycket sjuk. Blessing är bara tre år, så snart kommer jag att behöva sluta skolan igen för att hjälpa mormor.

Vi har knappt råd med skolavgifter och mina vänner delar med sig av mat till mig i skolan. Fast det är ändå i skolan som jag är lycklig. Jag minns känslan av att få komma tillbaka efter ett år och hur glad jag var.

Njöt av WCP

Jag brukar sitta ute och läsa innan solen går ner. Jag läser mina skolböcker och Globen så klart. Jag har ingenting, men tack vare Globen vet jag att jag har rättigheter. Alla barn

Takudzwa läser Globen.

– Jag tror inte att jag kommer att få gå klart skolan. Men jag vet vilka rättigheter jag har tack vare Globen.

Takudzwa och många andra barn hämtar vatten varje dag efter skolan.

behöver mat, kläder och utbildning och mitt liv känns lite lättare när jag vet att det är vad vi har rätt till!

Jag njöt av World's Children's Prize-programmet. Under Global Vote var det min uppgift att gå in i dom olika klassrummen och säga att det var deras tur att rösta. Alla såg så glada ut när jag kom in.”

Globen lär oss

”Jag har läst Globen länge och lär mig hela tiden nya saker om barns rättigheter. Som barnrättsambassadör läser jag tidningen och pratar med andra barn om vad jag läst. Jag har också lärt mig att tala inför andra och inspirera till att vi alla ska tänka mer på barnets rättigheter.”

Rita, 16, barnrättsambassadör, Seke

Radioprät om barns rätt

”Jag har blivit intervjuad på radio om vårt arbete för barns rättigheter. Det kändes viktigt. Jag tror att det gör stor skillnad att föra ut ordet om barns rätt. Jag har flyttat runt mycket eftersom min pappa är död och mamma inte kan ta hand om mig. Därför tänker jag mycket på barn som är föräldralösa.”

Tatenda, 18, Harare

Mitt hjärta gick sönder

”Ett stort problem här är att flickor tvingas gifta sig tidigt och inte får den utbildning de har rätt till. Jag har varit tvungen att stanna hemma från skolan när mina föräldrar inte haft råd att betala skolavgifterna. Det kändes som att mitt hjärta gick sönder. Men nu har jag fått komma tillbaka. Jag vill lära mig mer om barnets rättigheter och min dröm är att komma med i WCP-jury.”

Chenai, 12, Jonasi Primary School, Seke

Barns rätt vuxnas ansvar

Tajuranushe, 15, som är barnrättsambassadör i Seke i Zimbabwe, har utbildat många andra barn. Han talar alltid om att vuxna måste ta ansvar för att barnen ska få sina rättigheter respekterade. Han vet själv hur det känns när vuxna inte tar sitt ansvar ...

”**M**ina föräldrar skilde sig när jag var två år och jag fick bo med min pappa. Han lämnade mig ensam hemma när han var ute på barer och slog mig om jag ville ha uppmärksamhet.

När min mamma fick veta det tog hon hem mig till sig och gav mig allt. Men när jag var fem gifte mamma om sig och bestämde att jag skulle bo hos min moster istället. Där fick jag ingen mat och fick inte gå i skolan.

När jag var sex år fick jag nog. Jag gick ut ur huset, drev omkring på gatorna i flera dagar och hade inget att äta. Till slut hittade mamma mig. Hon tog hem mig den kvällen, men bestämde att jag skulle bo hos en annan moster. Inte heller hon lät mig gå i skolan.

Jag rymde igen, men den här gången bara gick och gick jag. Efter 20 kilometer hade jag kommit fram till min mormor. Sedan dess har

hon varit som en mamma för mig. Hon ger mig mat, köper skoluniform och betalar skolavgifterna.

Förbjud aga

Av mormor får jag allt som ett barn har rätt till. Men jag vet hur det är att inte få det, så i femman bestämde jag mig för att börja kämpa för andra barns rättigheter. Jag tror på att om vi enas så kan

Tajuranushe vet hur det är att inte få sina rättigheter respekterade. När han var liten blev han lämnad ensam utan mat och fick inte gå i skolan.

– Män som slår kvinnor och barn måste utvecklas tillbaka till homo sapiens, människa. Alla barn har rätt att inte bli slagna hemma eller i skolan, säger Tajuranushe till de lyssnande barnen.

vi kämpa för alla barns rätt till en god framtid. Därför vill jag vara World's Children's Prize barnrättsambassadör.

När jag utbildar andra barn pratar jag mycket om aga. Jag pratar också om män som slår både kvinnor och barn. Jag säger att männen måste utvecklas tillbaka till homo sapiens, människa, istället för att vara som djur, som inte respekterar kvinnors och barns rättigheter.

Som WCP-ambassadör har jag lärt mig mycket om barnsexhandel. Många vuxna lurar barn. Jag varnar barn för att lita på främlingar och lär ut att alla har rätt att gå i skolan för att få en bra framtid.” 🌐

Skolkompis såldes

”En skolkompis tvingades in i barnsexhandel. När hennes föräldrar dog tog någon henne till en klubb och sålde henne. Skolan och polisen fick reda på det. Hon fick hjälp och pengar till skolavgifter, men männen som gjort det mot henne straffades inte. Det borde vara obligatoriskt med barnrättsklubbar för flickors rättigheter.”

Gamuchirai, 13, barnrättsambassadör, Harare

Kodynga som binda

”Vi stöttar varandra i gruppen och pratar också med andra tjejer. Vi fick reda på att många tjejer inte har råd att köpa bindor. Dom använder då gammalt tyg eller till och med torkad kodynga. När vi fick veta det startade vi en insamling på skolan för att kunna hjälpa dom tjejerna.”

Laura, 15, barnrättsambassadör, Harare

Hjälper andra tjejer

”Vi startade en insamling för tjejer i en annan skola, som inte hade råd med bindor. Sedan åkte vi dit och lämnade bindorna. Det var en stor upplevelse att få ge dom något som dom verkligen behövde. Vi behöver förändra vuxnas attityd till barn. Dom tycker ofta att tjejer ska gifta sig tidigt istället för att gå i skolan, men det är fel! Vi har rätt till utbildning.”

Kudzai, 16, Harare

"Vet min rätt!"

Sasha, 13, är en WCP-barnrättsambassadör. Hon är själv ett offer för misshandel och vanvård, men besluten att ändra både sin egen och andra tjejers situation.

– Vi brukar prata på lunchen och diskutera saker vi läser i Globen och det som vår lärare berättar om barnets rättigheter. Många barn här utsätts för övergrepp.

Sashas föräldrar skilde sig för fem år sedan och bestämde då att Sasha skulle bo hos en moster.

"Hon tvingade mig att göra allt arbete i hushållet och slog mig ofta. Varje morgon vaknade jag före alla andra för att diska. Jag fick ingen mat att ta med till skolan och för det mesta betalade hon inte skolavgifterna. Då fick jag inte gå i skolan.

Jag visste inte att det var en rättighet att gå i skolan, men jag gick dit och försökte få lärarna att lära mig saker fastän jag inte fick vara med på lektionerna.

Jag skickade ett meddelande till pappa och fick flytta till honom och hans nya fru. Men hon var ännu värre än min moster. Hon slog mig och gav mig ingen mat. Det värsta var att hon tog pengarna som pappa ordnade till skolavgifter och använde till annat.

Hjälp av morbror

När pappa förstod hur det var skickade han iväg mig till min mamma. Jag trodde att hon skulle vara kärleksfull, men när jag kom sa hon

att mitt jobb var i trädgården och att det inte skulle bli en dag i skolan för mig.

Som tur var fick min morbror reda på det och tvingade mamma att låta mig gå i skolan. Mamma har slutat slå mig, men varje dag måste jag sälja frukt och grönsaker.

Morfar säger att det här är mitt sista år i skolan. Han har ordnat så att jag ska bli gift, så att mannen betalar till familjen. Jag känner mig verkligen rädd, men jag vet min rätt till utbildning och kommer att stå på mig. Min morbror är på min sida och om de försöker gifta bort mig rymmer jag till honom." 🌍

Sasha säljer olika varor varje dag efter skolan och på helgerna.

– Så länge jag inte behöver göra det på natten eller på skoltid så är det okej, säger hon.

Rutendo, Nyasha, Sasha, Euvetly och Chiedza ses varje dag i tjejrättsklubben. Gemenskapen i skolan och i tjejrättsklubben är det bästa i Sashas liv. När allt känns svårt hemma kan hon skratta med sina vänner och känna sig starkt av att veta sina rättigheter.

Tjejerna i barnrättsklubben har gjort en sång och dans som heter "Rör inte mina privata delar". Den handlar om att ingen får röra dem.

"Det är min kropp!"

Paidamayo, 13, i Zimbabwe startade en barnrättsklubb tillsammans med andra tjejer. De sprider kunskap om flickors rättigheter i skolan och i Epworth, där de bor.

– Jag blev utbildad till World's Children's Prize barnrättsambassadör och fick diplom vid en ceremoni.

Tjejerna pratar mycket med varandra om rätten till sin egen kropp och har gjort en sång och dans om att ingen annan får röra vid den.

– Vi lär ut att det inte är okej att röra någons kropp, speciellt inte på privata ställen. Så nu vet tjejerna här att om någon gör det, så är det ett övergrepp som inte är tillåtet. Vi försöker också se till att vuxna vet att barn har rätt att inte bli utsatta för det.

Pappa slog

Tjejerna informerar om att barn inte ska behöva utsättas för någon form av våld från vuxna. Paidamayo har egna minnen av våld i hem-

met och hon möter ofta flickor med historier som likar hennes egen.

– Pappa slog mamma varje dag när vi barn såg på. Hon kunde ha dött, det var som att han inte brydde sig. Ibland slog han mig också. Men en dag, när pappa som vanligt slagit mamma flera gånger så hände något oväntat. Mamma sa att vi skulle fly snabbt. Vi tog bara några få saker med oss och skyndade oss iväg. Vi är trygga här hos mormor. Pappa kan inte leta upp oss här för då skulle han hamna i fängelse.

Paidamayo pratar med barn om barnets rättigheter och visar Globen.

– Det är viktigt att prata med killar om tjejers rättigheter så att dom förstår att dom har ansvar att respektera dom, säger hon.

Globen hjälper mig

”Kan du inte stanna här?” säger Evelin till sin lillebror.
”Snälla, snälla”. Men farfar hör henne och ryter åt lillebror att ge sig ut till korna, så Evelin blir ensam med farfar igen.

Första gången Evelins farfar utsätter henne för övergrepp är hon bara fyra år. Ingen märker vad som sker och Evelins farfar hotar med att döda henne om hon någonsin berättar om det.

En dag när Evelin och hennes storasyster går till affären börjar systemen plötsligt att berätta. Det händer henne också innan hon flyttade hemifrån. Då kan Evelin äntligen berätta vad hon utsätts för. Systrarna vet att ingen skulle tro dem utan bevis, men när de kommer hem från affären har de en plan.

Avslöjandet

Nästa kväll tar Evelin fram sin anteckningsbok och penna. När hon gör läxor sitter hon alltid mitt i rummet, så alla kan se vad hon skriver. Den här gången gömmer hon istället boken.

– Okej, då skriver jag brevet till din pojkvän då, säger Evelin högt till sin syster. Hon ser att farfar tittar på henne och låter blicken ligga kvar på honom någon sekund.

Farfar tror att de tänker avslöja honom och kastar sig över flickorna. På en sekund går deras storebror emellan.

– Vad tar du dig till? frågar han.

– Hoppa på flickorna bara för att de skriver ett brev!

Då berättar systrarna. Farfar förnekar, men brodern förstår att farfar inte kastat sig över rummet på det där viset om det inte var sant. De tre syskonen går till sin pappa och berättar. Farfar skriker:

– Om du tror ett ord av vad dom säger så slå mig!

Evelin ser hur hennes pappas knytnäve landar i farfars ansikte. ”Nu är det äntligen över!” tänker hon. Men en farbror ställer sig på farfars sida och hennes pappa vill inte ta fallet till polisen. Det slutar istället med att Evelins mormor går till polisen och Evelins farfar döms till 10 års fängelse.

Börjar läsa Globen

– Jag är trygg nu och bor med min mamma och mormor. Samtidigt som polisanmälan blev jag utbildad av World's Children's Prize om mina rättigheter och började läsa Globen. När jag läser Globen och förstår att det är min rätt att inte bli utsatt känns det bättre. Att veta vilka rättigheter jag har hjälper mig att gå vidare, säger Evelin, 14. 🌐

Evelins farfar utsatte henne för övergrepp från det att hon var fyra år till dess att hon var elva. Idag har hon fått hjälp och genom att läsa Globen vet hon sina rättigheter. Det hjälper henne att gå vidare.

Nominerad barnrättshjälte • Sidorna 50–70

VARFÖR
NOMINERAS
ROSI?

Rosi Gollmann

Rosi Gollmann nomineras till World's Children's Prize för sin över 50 år långa kamp för de allra fattigaste och utsatta barnen i Indien och Bangladesh.

Rosi växte upp i Nazityskland under Andra världskriget, och fick uppleva krigets terror, diskriminering och avskaffandet av demokratin. Som 18-åring bestämde hon sig för att ägna sitt liv till att stötta fattiga människor genom hjälp till självhjälp. Rosi grundade organisationen Andheri-Hilfe som under 50 år har genomfört över 3 000 projekt med lokala partners och därigenom hjälpt tio miljoner människor till en bättre framtid. Med Rosis hjälp har 50 000 barnarbetare befriats och fått gå i skolan. Tiotusentals barn med funktionsvariationer har också fått stöd och utbildning. Rosi och Andheri-Hilfe stöttar familjer som lever med hiv/aids, samt kämpar mot att flickor enligt gammal tradition görs till sexslavar i vissa tempel. I Bangladesh har över en miljon människor fått tillbaka synen tack vare Rosi och hennes lokala medarbetare. Genom kampanjen "Ingen flicka är önskad" har 12 000 indiska flickor som skulle ha dödat vid födseln räddats till livet. Samtidigt har flickors rättigheter stärkts, och barnäktenskap stoppats.

Det är kväll när Rosi, 17, kommer till sjukhuset för att besöka sin lungsjuka pappa. Många av de andra patienterna har svåra brännskador. Kriget har pågått i fyra år och nu faller bomberna nästan varje natt.

Plötsligt tjuvar larmet och Rosi hör mullrandet från bombplanen. En fruktansvärd smäll skakar huset och alla fönsterrutor krossas. Sjuksköterskor kommer rusande för att hjälpa de skrikande patienterna upp och nerför trapporna till källaren. Rosi och hennes pappa blir ensamma kvar. Hon ropar på hjälp när en öronbedövande knall får taket att spricka och rasa samman. Rosi lyckas lyfta pappan ur sängen och släpa honom ner för trapporna. Genom fönstren ser hon bomberna regna från himlen. Det är ljus som på dagen av explosioner och bränder.

Alla tar skydd i källaren men sjukhuset börjar brinna

och de flyr ut på gården. Utanför bildar alla som kan stå på benen en kedja för att försöka släcka elden. I timmar springer Rosi med vattenfyllda hinkar och på morgonen är elden släckt. Hon och pappan har överlevt men stora delar av sjukhuset är förstört. Senare, när Rosi går genom staden mot jobbet på en liten vårdcentral, brinner det fortfarande på gatorna. Husruinerna ryker och överallt ligger sönderbrända kroppar som ingen hunnit ta hand om.

Rosi flyr

Kort därefter förstörs även Rosis arbetsplats av en bomb. Hon och pappan flyr nu staden tillsammans med

Föräldralösa Hasna, (t.v.), kan äntligen känna framtidshopp. Hon och Mohammed opererades och fick tillbaka synen tack vare Rosis långa kamp för blinda i Bangladesh.

tusentals andra. Det är en farlig färd, för bombplanen attackerar även tågspår och vägar. En natt orkar pappan inte gå längre. Då stjäls Rosi en skottkärra som hon lastar både sin pappa och väskorna i. På så sätt tar de sig till nästa tågstation och tillslut i säkerhet hos mamman, som redan tidigare har flytt ut på landsbygden.

Bara några veckor senare, i april 1945, tar kriget slut. Rosi är glad över att Hitler och nazisterna är borta men hon sörjer de många miljoner oskyldiga människorna som har drabbats.

Demokratin avskaffades

Rosi var bara sex år när Adolf Hitler och hans

Rosi och hennes bröder växte upp i Tyskland under andra världskriget (1939–1945), ett europeiskt krig som växte till ett globalt krig. Båda bröderna tvingades bli soldater, den äldste dödades när han var 21 år. Mellan 42 och 60 miljoner människor dog. Det var fler civila, vanliga människor, än soldater som dog.

Nazistparti tog makten i Tyskland 1933. De avskaffade demokratiska rättigheter och förföljde, fängslade och dödade alla som inte passade in i deras drömsamhälle. Nazisterna trodde att de tillhörde en särskild sort, en "arisk ras" som var överlägsen alla andra "raser". Vissa grupper, framförallt judar och romer, sågs som ett hot mot den "ariska" rasen. Minst sex miljoner judar och hundratusentals romer dog i nazisternas försök att utrota hela folkgrupper. Men Nazityskland var farligt för alla som inte tyckte och gjorde exakt som nazisterna bestämde. Rosi föräldrar var kristna och tyckte att Hitlers rasistiska idéer gick tvärt emot allt de trodde på. De lyssnade i hemlighet på utländsk radio för att få reda på sanningen om vad som pågick. Men deras grannar, som också var kristna, var övertygade nazister. En av deras pojkar brukade

de leka med Rosis bror.
 – Var försiktiga med vad ni säger när han är här, sa föräldrarna till Rosi och hennes bröder. Om pojken skvallrade hemma om att de inte tyckte om Hitler kunde de hamna i fångläger.
 Nazisterna förbjöd alla politiska partier och brände böcker de inte gillade. De förbjöd alla barn- och ungdomsorganisationer och startade Hitlerjugend (Hitlers unga). När Rosi och hennes vänner bröt mot reglerna och träffades i katolska kyrkans lokaler samlades Hitler Jugendpojkar utanför. De skrek slagord och misshandlade Rosi och de andra ungdomarna när de kom ut. Rosi var arg och ville protestera mot nazisterna men en ung präst avrådade henne: Det var för farligt.

Ett svårt val

Vid krigsslutet 1945 återvände Rosi och hennes föräldrar

till Bonn, där 90 procent av byggnaderna hade skadats eller förstörts. Rosi's hus stod kvar, men tre hemlösa familjer hade flyttat in i deras gamla lägenhet och nu fick de alla dela på utrymmet.
 Rosi studerade till lärare. På fritiden hjälpte hon dem som drabbats hårdast av kriget: fattiga barn, unga och gamla. Det var brist på allt –

husrum och mat, rent vatten, kläder och skolmaterial. Med hårt arbete och hjälp från omvärlden återgick livet långsamt till det normala. En dag berättade Rosi för sina föräldrar att hon fattat ett svårt beslut.
 – Jag tänker aldrig gifta mig.
 Rosi ville använda all sin tid till att hjälpa dem som hade det svårt.

© Bettmann/Corbis

Barn drabbades hårt under andra världskriget, här gömmer sig skolbarn under bänkarna efter ett bomblarm.

Då, för över 70 år sedan, var det nästan otänkbart för en kvinna att ha både familj och jobb. Gifna kvinnor skulle ta hand om hem och familj. Rosi ville vara fri.

Indien kallar

Efter några år som lärare hade Rosi ett bra och rikt liv där hon hjälpte många människor. Ändå undrade hon ibland om detta var hennes livsuppgift. Svaret kom från oväntat håll. En morgon visade en elev en tidningsartikel i skolan om ett barnhem i Indien.

– Barnen får knappt en handfull ris om dagen att äta. Vi måste göra något, sa flickan.

Rosi tyckte att Indien kändes långt borta och svarade:

– Det finns ingenting vi kan göra. Men hon kunde inte glömma de hungriga barnen. Rosi skriver till barnhemmet och frågar vad de behöver. Hennes elever samlade ihop förnödenheter till

400 hjälppaket – ett till varje barn. När paketen är skickade fortsätter människor att skänka gåvor och snart är Rosis lilla rum i föräldrarnas lägenhet fyllt från golv till tak med prylar: pottor och 65 meter tyg, ett kylskåp, mediciner och kläder. Till slut tog Rosi själv båten till Indien för att överlämna gåvorna – en resa som förändrade hennes liv.

Annorlunda fattigdom

Rosi kände igen sig i fattigdomen hon mötte i Indien. Under kriget hade hon sett människor leva på gatan, svälta och dö. Men det fanns en viktig skillnad. I Tyskland hade krigets grymhet varit ett undantag. Men här levde de fattiga som om det vore helt normalt, samtidigt som andra indier levde i lyx. Nästan ingen pratade ens om orättvisorna.

På barnhemmet togs Rosi emot med stor glädje. Barnen

hängde så många blomstergirlanger runt hennes hals att hon knappt kunde andas! Under några veckor lärde Rosi känna barnen som hon tidigare bara sett på bild. Sweety, fyra år, hade hittats på gatan med sönderbrända ögon. Två flickor hade kidnappats från sin by och sålts till en bordell. Andra flickor hade blivit gravida efter övergrepp och kastats ut av sina familjer. Nunnorna som drev barnhemmet berättade att de flesta av barnen inte var föräldralösa, men att deras familjer var för fattiga för att ta hand om dem.

Rosi hade svårt att sova på nätterna. Hon grät ofta av sorg och ilska över orättvisan i att människor tvingades lämna bort sina barn på grund av fattigdom. "Barn behöver kärlek mer än något annat", tänkte hon. "Gör vi rätt? Barnen är hungriga, vi ger dem mat. Barnen är sjuka, de får medicin. Men måste vi

inte attackera roten till problemerna?"

När Rosi åkte hem lovade hon att snart komma tillbaka. Nu visste hon att den livsuppgift hon gett upp egna barn för, fanns i Indien.

Kvinnor förändrar världen

Barnhemmet i byn Andheri ville starta ett litet jordbruk som kunde ge barnen mat, mjölk och inkomster. Rosi samlade ihop pengar till starten och snart var en köksträdgård och de första hönorna och getterna på plats.

– Ingen människa kan utvecklas, hon måste utveckla sig själv, sa Rosi. Vi kan ge en knuff i rätt riktning – resten klarar de själva.

Rosi grundade en egen organisation som fick namnet Andheri-Hilfe (Hjälp till Andheri). Under flera resor till Indien uppmuntrade hon människor i byar och i slummen i Indien att utveckla sina egna idéer och projekt.

Tharani, 11, föddes med hivviruset, men tack vare stöd från Rosi och Andheri-hilfe mår hon bra idag. Varje år får hundratals fattiga barnfamiljer som lever med hiv/aids stöd och hjälp till att leva ett bra liv och kunna kämpa för sina rättigheter.

Lokala ledare startade egna organisationer och tillsammans tacklade de rötterna till fattigdom, till exempel genom att erbjuda yrkesutbildning till kvinnor. När mammorna fick en inkomst kunde ta hem sina barn. 40 000 barn återförenades med sina familjer och slapp växa upp på barnhem.

– Det är beviset på att kvinnor kan förändra världen, säger Rosi.

Efter många års dubbeljobb slutade Rosi som lärare. Hon vägrade ta emot lön, och klarade sig på sin lilla lärarpension. Idag har Andheri-Hilfe vuxit till en stor organisation med många anställda i Indien, Bangladesh och Tyskland.

Utrota fattigdomen

Rosi har aldrig ångrat att hon inte gifte sig. Andheri-Hilfe är som hennes familj. Dessutom har hon en adoptivdotter, Maryann, som kom

till Tyskland från barnhemmet i Andheri för att studera. Maryann bor och arbetar fortfarande tillsammans med Rosi.

– Vi slutar aldrig kämpa för fattiga människors rättigheter, säger hon. En tiondel av världens befolkning äger cirka 85 procent av världens tillgångar. Hälften av alla människor äger mindre än en procent. En sådan orättvisa kan vi bara inte acceptera.

Snart fyller Rosi 90 år, men hon slutar inte arbeta.

– Jag har fått följa med så många människor på deras väg till ett värdigt, lyckligare liv. Inte så konstigt att jag själv är lycklig! 🌍

Så arbetar Rosi och Andheri-Hilfe

Rosi och hennes organisation Andheri-Hilfe har omkring 150 pågående projekt tillsammans med lokala organisationer i Indien och Bangladesh. De når årligen över 700 000 personer enbart i Indien. Årligen stötts bland annat:

- Barn i 20 000 byar och 600 slumområden som får hjälp till utbildning, överlevnad och till att starta barnparlament.
- 140 000 barn och vuxna från särskilt fattiga och utsatta grupper som personer med funktionsvariationer och ursprungsbefolkningar.
- Flickor som riskerar att dödas vid födseln.
- Barnarbetare och barnslavar som befrias och får möjlighet att gå i skolan.
- Över en miljon ögonoperationer har gett blinda i Bangladesh synen tillbaka. Förebyggande arbete förhindrar att fler barn blir blinda.

Flickorna som förs

Dagarna innan Kodiammal ska föda barn blir hon allt oroligare. Hon har följt traditionerna och offrat pengar och mat till gudarna för att hennes andra barn ska bli en son.

Kodiammal var 16 år när hon gifte sig och fick sitt första barn, en dotter. Det var en besvikelse, men enligt byns traditioner får den förstfödda flickan leva. Den andra flickan i ordningen måste däremot dö, för då blir nästa barn automatiskt en pojke.

– Att uppfostra en dotter är som att vattna grannens trädgård, säger de gamla i byn.

När en flicka gifter sig på landsbygden i Indien flyttar hon till mannen och hans familj. Hennes föräldrar måste betala bröllopet och dessutom ge mannens familj gåvor som pengar, guld, boskap, husgeråd och fina kläder. Det kallas hemgift och är vanligt trots att det är förbjudet i lag. För en fattig familj ses många döttrar som en förbannelse medan söner hjälper familjen.

En kväll föder Kodiammal hemma på golvet i familjens lilla hus, byggt av lera och halm. Äldre kvinnor från byn hjälper till, men Kodiammal får aldrig se barnet. Någon säger: "Det är en flicka" och försvinner sedan snabbt ut i mörkret med barnet. De gamla kvinnorna vet att det är viktigt att mamman inte får hålla om sitt barn, ens i några minuter, för då kanske hon vägrar släppa taget.

Att döda ett barn

Kodiammals dotter begravs på gården intill husväggen. Hennes man planterar en jasminbuske där. Ingen frågar vad som hänt. De flesta i byn och i byarna runtomkring vet att det finns 14 sätt att döda ett barn. Som att inte ge henne något att äta eller dricka, eller lämna henne ute på natten när det är kallt. Ett av de vanligaste sätten är att pressa några droppar mjölkliknande vätska ur stjälken på en viss giftig blomma. Barnet dör inom en halvtimme.

Varje gång Kodiammal går förbi jasminbusken känner hon ett tryck över bröstet och måste hålla tillbaka tårarna. Hon hatar fattigdomen som tvingat henne att ge upp sitt barn. Som kvinna har hon ingen makt och kan inte protestera. Men det är normalt här i byn, och inget att klaga över, säger hon till sig själv. Många gråter inombords, för nästan alla familjer har begravt minst en flicka under golvet eller på gården.

Oönskade flickor

Efter några månader väntar Kodiammal barn igen. Det borde bli en son eftersom familjen offrade sin andra dotter. Men hon känner många kvinnor som har givit upp sina döttrar och ändå fött en flicka till.

En morgon kommer en grannkvinna på besök. Hon tillhör byns nystartade kvinnogrupp IKKAM, som betyder enighet.

– Snart dags? säger hon och nickar

vann

Annandhi fick leva. Hennes namn betyder lycka.

Kodiammal gick till byns tempel och offrade till gudarna för att få en son.

Barnamord i alla tider

I alla tider, i nästan alla länder och kulturer har oönskade barn dödats vid födseln eller lämnats att dö, på grund av fattigdom och traditioner. Ända in på 1900-talet lämnades till exempel många oönskade spädbarn i Sverige till "barnhem" hos så kallade "änglamakerskor". Där dog de flesta spädbarnen snabbt, genom vanvård eller barnamord.

mot Kodiammals mage. Du minns väl vad vi har kommit överens om?

Sedan kvinnogruppen fick veta att Kodiammal är med barn igen har de hälsat på varje vecka. De besöker alla familjer som väntar barn och redan har en dotter, för då är risken stor att nästa flicka som föds förlorar livet.

– Vi hjälper er om ni får en dotter till, påminner kvinnan. Ni får två getter och träd att plantera. Du och din man får hjälp med utbildning och jobb, bara ni

låter barnet leva även om det är en flicka.

Kodiammal vill gärna tro på kvinnogruppens löften. Hon har själv gått med i kvinnogruppen, och börjat lära sig om sina rättigheter. Men hennes man är tveksam. Hans mamma tjarar varje dag om att familjen inte har råd med en flicka till.

Till och med Kodiammals egen mamma håller med.

– Gör som vi alltid har gjort, säger båda två.

Lycka föds

När Kodiammal till slut ska föda är hennes vänninor där och vakar över henne. De låter inte pappan eller byns äldre kvinnor komma i närheten. Kanske är det tur, för det är en liten skrikande flicka som till slut läggs i Kodiammals famn.

Flickan får namnet Annandhi, som betyder lycka. 🌍

Annandhi firar att en flicka har fötts i byn.

Annandhi fick leva

Annandhi minns inte hur gammal hon var när hennes mamma en dag sa: "Vi tänkte döda dig, men vi lät dig leva". Ungefär samtidigt fick Annandhi veta att hon hade en syster som låg begravd intill husväggen, under jasminbusken.

"Det kunde varit jag", tänker Annandhi. Ibland sätter hon sig och pratar med systemen när ingen är i närheten. Hon vill inte göra sina föräldrar ledsna och få dem att känna sig skyldiga.

– Var inte arg, viskar Annandhi. Pappa ville döda mig också. Han visste inte bättre då.

När Annandhi föddes firades det med fest i byn. Kvinnogruppen i byn gav henne två kokosnötsplantor och två getter. Familjen säljer

getternas mjölk och pengarna har betytt mycket, särskilt sedan Annandhis pappa skadade ryggen och fick svårt att arbeta.

Annandhi blir "mamma"

För några månader sedan fick getterna killingar. Getmamman var gammal och dog under födseln, så Annandhi fick bli deras nya mamma. Hon gav dem mjölk och mycket kärlek. Nu klarar killingarna sig själva, alla utom en, som Annandhi har gett namnet Shri som betyder

helig. Shri är sjuklig och växer inte som hon ska. Hon följer efter Annandhi vart hon än går, till och med när hon ska till skolan.

Mamma och pappa älskar inte Shri på samma sätt som Annandhi gör, men de vill att hon ska överleva. Till skillnad från pojkkillingarna kan ju Shri ge familjen mjölk och ungar längre fram.

– Det är ologiskt, tycker Annandhi. Vuxna vill bara ha söner och dödar sina döttrar. Men med djuren är det tvärtom. Det är djur av kvinnligt kön, som kor, som räknas som värdefulla. Tjurarna slaktas och äts upp. Varför fattar inte folk att en flicka har ett värde – att hon kan ta hand om sin familj lika bra, om inte bättre än en pojke?

Jag hatar den inställningen. Jag tänker gå långt och visa alla att flickor har rätt att leva.

Svårt att sova

Familjens hus har stora hål i väggar och tak som de inte haft råd att laga. När monsunen kommer regnar det in. Allt blir blött och lerväggarna luckras upp. En gång, när Annandhi var nio år, föll en bit av väggen ner på hennes huvud när hon sov. Sedan dess är hon rädd för att huset ska rasa.

Ofta ligger Annandhi vaken länge och funderar över hur familjen ska kunna överleva tills hon och hennes syster tar examen och börjar jobba. En natt, när föräldrarna har bråk om pengarna, får

Annandhi älskar sina getter, som ser henne som extramamma!

Annandhi med pappa, mamma, storasyster och farmor.

hon inte en blund i ögonen. Tårarna rinner i mörkret, men när mamma kommer in låtsas Annandhi sova. Nästa morgon sätter hon sig vid jasmimbusken och viskar:

– Om dom hade låtit dig leva och dödat mig istället, skulle du lida som jag gör nu. Du är i alla fall säker nu. Sedan går hon till skolan och killingen Shri trippar efter.

Ingen skola

Det finns ingen skola i byn. Annandhi och hennes kompisar går några kilometer till skolan i grannbyn. På vägen möter de en grupp män som ropar:

– Kom hit och dansa med oss!

Det händer ofta på vägen till och från skolan att män försöker prata med flickorna. Ibland går de efter och drar i

deras kläder. Annandhis mamma har sagt att hon ska skrika och slå om hon blir överfallen. Det var otänkbart förr. En flicka fick aldrig säga emot en man. Om de blev attackerade var det alltid hennes eget fel. Det var ett av skälen till att flickor inte fick gå i skolan. Föräldrarna vågade inte släppa iväg dem själva.

Det går bra i skolan och på hemvägen är Annandhi gladare. Hon berättar för pappa att hon har fått beröm av sin lärare.

– Du har så mycket talang! säger han. Det är ofattbart att tänka sig att du inte skulle ha funnits hos oss.

Slå mig inte

Varje kväll går Annandhi till kvällsskolan, som drivs av byborna själva. Mammor från kvinnogrupper hjälper till

Annandhi är en av hittills 12 000 flickor som tack vare Rosis kamp räddats till livet i 210 byar i södra Indien. Kan du hitta henne på bilden?

med läxor och ordnar lekar, teater, sång och dans. Både pojkar och flickor får lära sig om sina rättigheter och att döttrar och söner är lika mycket värda. I Annandhis by slog nästan alla män sina fruar förr, ibland ända tills de dog. Ingen straffades för det. Pojkar tog efter sina pappor och behandlade sina systrar och andra flickor illa. Annandhis pappa brukade dricka och slå hennes mam-

ma Kodiammal, men med stöd av kvinnogruppen sa hon ifrån. Hon hotade att lämna pappan om han inte slutade dricka och misshandla henne. Det fungerade!

Bröllop får vänta

Annandhi tänker inte gifta sig förrän hon är minst 25 år. Först ska hon ha utbildning och ett bra jobb.

– Dom kanske försöker gifta bort mig tidigare, men

jag ska kämpa emot, säger hon. Min man ska vara snäll och dela på hushållsarbetet. Och hans familj ska inte få någon hemgift. Min utbildning är min hemgift! Jag ska tjäna egna pengar.

Numera är Annandhis by nästan helt fri från flickmord. I området där hon bor har tusentals flickors liv räddats i hundratals byar sedan deras mammor och pappor har fått stöd och utbildning.

– Nu vet dom att flickor är en gåva, inte ett straff, säger Annandhi.

Shri vaknar inte

En morgon kommer inte killingen Shri skuttande som vanligt när Annandhi kommer ut på gården. Hon har dött under natten och ligger kall och stilla under ett träd. Annandhi kan inte sluta gråta, fastän hon visste att Shri var sjuk. Tårarna rinner i två dagar och hon fortsätter vara ledsen länge efter det. Det känns som om hon har förlorat ännu en syster, eller en bästa vän. Hon sätter sig vid jasminbusken som luktar starkt och gott.

Annandhi, 13

Bäst: Leka med kompisar.

Gå i skolan.

Sämst: När nyfödda flickor dödas.

Ledsen: När mina föräldrar bråkar.

Älskar: Djur, särskilt mina getter.

Vill bli: Advokat och kämpa för rättvisa.

– Jag fick aldrig träffa dig, säger hon till systemen under marken. Om du hade fått leva hade vi kunnat leka tillsammans och stötta varandra. Om någon inte vill ha sin dotter i framtiden ska jag ta hand om henne som om hon var min egen. 🌍

I kvällsskolan får flickor och pojkar livskunskap och lär sig om sina rättigheter och allas lika värde. De får också läxhjälp och leker, dansar och spelar teater.

Annandhis garderob

Skoluniform

Festfin

"Gult gör mig glad!"

Lek och hushållsarbete

Kunskapsteater mot flickmord

Annandhi och hennes kompisar vill stoppa flickmord och barnäktenskap. De har övat in en pjäs som de spelar i andra byar, om en familj som tänker döda sin andra dotter när hon föds. Den förstfödda flickan i familjen gråter och säger:

– Om ni hade dödat mig skulle jag inte finnas.

– Vi har inte råd med en flicka till, säger pappan.

– Det finns hjälp att få. Låt henne leva.

Senare säger pappan till sin dotter.

– Tack vare dig vet jag att det finns hjälp och stöd. Jag lovar att vi ska ta hand om barnet.

Efter pjäsen tackar de för applåderna!

Kampen för flickorna

För över 25 år sedan startade Rosi Gollmann och hennes indiska partnerorganisationer kampanjen "Ingen flicka är oönskad". På den tiden pratade nästan ingen – varken politiker, medier eller polisen – öppet om att det bara gick en flicka på tre pojkar i många delar av Indien. Flickor dödades vid födseln eller dog senare av undernäring och vanvård. Många gjorde också abort om de fick veta att barnet i magen var en flicka. När det avslöjades att en del sjukhus hade aborterat 100 pojkfoster men 7 000 flickfoster förbjöds läkare att avslöja barnets kön i förväg. Rosi och hennes partners satsade på att utbilda och stärka flickor och mammor. Tillsammans har de nått resultat i 210 byar som idag är nästan helt fria från flickmord och barnäktenskap.

- Över 12 000 flickor har räddats till livet.
- 98 procent av flickorna går i skolan.
- 5 420 flickor har fått yrkesutbildning och jobb.
- 7 500 kvinnor har startat företag med hjälp av lån från bykvinnornas självhjälpgrupper. Många mammor försörjer familjen på att tillverka och sälja t ex hantverk, kläder eller bindor. Först blev männen arga för att kvinnorna tjänade mer pengar än dem, men nu är de glada över att alla har fått det bättre.

Fira flickorna!

Annandhis faster har fått en dotter och hela byn ordnar en välkomstfest för henne. Det var bybornas egen idé att ordna fester för nyfödda flickor, för att visa alla att det är något att fira.

Sonia, 12, bär på en av två kokosnötsplantor som ges till varje nyfödd flicka. Efter tre år bär de frukt som kan säljas och ge extra inkomster.

Byns kvinnor och flickor vandrar genom byn med musik och sång, mot den nyfödda flickans hem.

Den lilla flickan får presenter, en ny klänning, mat och smycken. Och svarta prickar i ansiktet som ska skydda mot onda andar!

Varje familj får två getter som ger mjölk och killingar.

Surya vill vara förebild

Surya, 14, har en favoritsång om en mamma som sjunger till sitt ofödda barn.

– Pappan vill döda dottern, men mamman sjunger: "Mitt vackra barn, dina ögon glittrar som en stormlampa. Jag ska kämpa för ditt liv." Min mamma såg till att jag fick leva.

Surya ska bli lärare och hjälpa flickor som hoppar av skolan att börja igen.

– Min mamma var bara 14 när hon gifte sig och fick aldrig ens börja skolan. Jag ser upp till min rektor. Hon behandlar alla lika. Jag vill också vara en förebild och visa att flickor är värdefulla. Jag blir arg när barn diskrimineras. Vi är ju landets framtid!

Pavitra vill bli polis

– Jag vill bli polis och straffa männen som slåss och skadar andra, säger Pavitra, 11, en av Annandhis bästa kompisar i byn.

– Jag blir arg och ledsen när jag tänker på mina två systrar som kom före mig. Dom fick inte leva bara för att dom var flickor. När mina föräldrar fick mer kunskap förstod dom att det var fel och jag fick leva. Nu ser jag upp till min mamma. Hon kämpar för våra rättigheter i kvinnogruppen och är lärare på kvällsskolan.

Pavitra älskar att dansa.

– Jag, Annandhi och dom andra räddade flickorna uppträder tillsammans för att sprida glädje och kunskap om flickors rättigheter. Jag gillar att dansa till både ny och traditionell musik.

Välkommen och lycka till!

Flickor i Annandhis by gör en rangoli. Det är en lycko- och välkomstsymbol som "målas" med sand i olika färger. Ofta syns såna målningar under festhögtider i Indien. Rangoli betyder "rad av färger". Gör så här:

1. Gör i ordning fin sand i olika färger. (Om det är blåsigt dag kan du använda färgade kriter på asfalt istället.)
2. Börja med att rita upp konturerna av din rangoli med en pinne i sanden och fyll sedan konturerna med vitt pulver.
3. Fyll i med sand i olika färger. Klart!

Thanga älskar att spela cricket. Han slår även ett slag för flickors lika rättigheter.

Venketesh kan inte tänka sig ett liv utan sin syster, som skulle dödas, men räddades.

Ett slag för flickor

– Förr behandlades flickor nästan som slavar i vår by, men det är på väg att förändras, säger ledaren för byns cricketlag, Thanga, 14.

På kvällsskolan har vi lärt oss om flickors rättigheter. Jag har två systrar som måste göra allt hemma. Mina föräldrar behandlar oss olika och det tycker jag är orättvist. De skriker åt mina systrar men till mig säger dom bara: "Gå och vila eller lek!" Mina systrar blir ledsna, så jag hjälper till ändå. Jag brukar tvätta kläder och skala lök. Det svider i ögonen så tårarna rinner!

När Thanga får barn tänker han behandla söner och döttrar lika.

– Dom ska få gå i skolan och slippa jobba hårt. Jag kommer aldrig att tillåta att någon ger min dotter giftmjölk. Hon ska bara få dricka vanlig mjölk och växa sig stark.

Thanga vill bli ingenjör och bygga bättre hus till fattiga människor.

– Husen vi har nu är dåliga och rasar sönder. Det är farligt och gör mig arg.

Systemen räddades

– Min syster skulle dödas när hon föddes, men hon räddades till livet, säger kompisven Venketesh, 15 år. Våra föräldrar har berättat för oss att de var okunniga. Nu vet dom bättre. Jag kan inte tänka mig livet utan min syster. Hon och min mamma är ju en del av mig! 🌍

Paul vill skipa rättvisa

– Jag vill bli polis och se till att brottsligheten minskar. Ingen ska döda eller skada någon annan. Jag blir ledsen när jag tänker på att det finns män som har slagit ihjäl sina fruar, och familjer som har dödat nyfödda flickor. Det måste få ett slut.

I kvällsskolan lär vi oss att alla har rätt att behandlas lika, vi ser inte ner på flickor.

Paul har tre bröder, men inga systrar.

– Jag tänker ofta på mina systrar som dog. Jag undrar hur dom skulle se ut nu och vad vi skulle ha lekt tillsammans.

Swati rymde

Saritha är nio år när storsyster Swati gifts bort av sina föräldrar. Swati är bara 15 år, men ser äldre ut i nya kläder och skramlande guldarmband. Mannen hon gifter sig med är nästan dubbelt så gammal.

Bröllopet håller på i flera dagar och det är brudens familj som betalar för det. Dessutom kräver mannen hemgift i form av pengar, husgeråd och guld. Efter bröllopet flyttar Swati hem till mannens familj i en annan by.

Nu får Saritha och hennes andra syster, Narthi, ofta gå hungriga. Deras föräldrar lånar pengar för att ha råd att gifta bort sin äldsta dotter. Nästan alla pengar går till att betala av på lånet. Swati kommer aldrig och hälsar på och hon har inte varit i skolan en enda gång sedan bröllopet, fastän mannens familj lovade att hon skulle få fortsätta studera.

Swati kommer hem

Till slut dyker Swati upp hemma. Hon gråter och ser trött och mager ut.

– Dom slår mig hela tiden, säger hon. Jag får jobba som en slav och får inte gå till skolan.

– Det är mitt fel, säger mamman och gråter också. Jag gifte bort dig för tidigt.

Men systrarnas pappa skickar tillbaka Swati till mannen.

– Annars blir det skandal! säger han oroligt.

När Swati får sitt första barn, är det en flicka. Hennes man blir arg och kräver mer pengar.

– Ni betalade för lite för en dålig hustru som bara föder flickor, säger han. Jag vill ha en son!

Swatis föräldrar har inga pengar kvar och två döttrar till att gifta bort. Mamman har själv fött fem flickor, men

inga söner. Två av flickorna dödades vid födseln och är begravda under familjens golv.

Swati rymmer

Efter tre år rymmer Swati hem och vägrar återvända.

– De torterar mig varje dag. Om mitt nästa barn också är en flicka kommer de att döda henne.

Mamman, som har gått med i byns kvinnogrupp, säger.

– Du behöver inte gå tillbaka. Vi har lärt oss att det finns en lag mot barnäktenskap och hemgift. Om din man kommer hit och bråkar kallar vi på polis.

Swati får hjälp av sin mamma och kvinnogruppen att

börja en utbildning till sömmerska.

– Gift er inte för tidigt, gå klart skolan först, säger Swati varje dag till sina systrar.

– Jag tänker inte gifta mig, säger Narthi, 15. Jag ska bli sjuksköterska, tjäna pengar och ta hand om vår familj.

– Om dom försöker gifta bort mig innan jag är vuxen går jag till polisen, säger Saritha

Pappa ändrar sig

Systrarnas pappa och andra män i byn får utbildning och hjälp att hitta bättre jobb. Han ber Swati om förlåtelse.

– Jag var okunnig och du fick lida. Jag tänker inte göra samma sak mot mina andra barn.

Swati tvingades gifta sig med en dubbelt så gammal man när hon var 15 år. Efter tre år rymde hon från mannen och går här tillsammans med sin mamma och två systrar. Med hjälp av byns kvinnogrupp, som fått stöd av Rosi och Andheri Hilfe, har flickors och kvinnors rättigheter stärkts i byn.

Livet på gatan

Sangheeta bor med sin familj på gatan i storstaden Chennai. Hon och hennes familj vaknar, äter, jobbar, leker och somnar under bar himmel.

Sangheeta har bott hela sitt liv på samma gatustump. Hennes mamma är också född här, för nära 40 år sedan.

– Jag tänker bli den första i min familj som skaffar högre utbildning och ett bra jobb så att vi kan flytta in i ett riktigt hus, säger Sangheeta. Mina äldre syskon började jobba när pappa försvann, men dom får bara ihop 25 kronor om dagen tillsammans. Det räcker knappt till mat. Politiker i Indien gör ingenting för att hjälpa oss, så vi måste hjälpa oss själva.

Livet på gatan är smutsigt och svårt. Barnen sover där rättor och kackerlackor letar mat i stora skräphögar. Men det allra jobbigaste är när

män i området dricker och blir fulla.

– Dom skriker, slåss och förstör. Om nån har lagat mat för en gångs skull sparkar dom omkull grytan.

Sangheeta och hennes familj får hjälp av Rosi Gollman och en indisk organisation med skolavgifter och mat. Sangheeta har fått träning i allt från livskunskap till fotboll.

– Jag vill bli lika bra som Messi på fotboll och spela för Indiens landslag. Men studierna är viktigare. Jag får bra betyg, särskilt i naturvetenskap. Men ingen i skolan vet att jag bor på gatan. Då skulle dom sluta prata med mig, för dom ser ner på fattiga människor.

6.00 Vakna

– Ibland är jag väldigt trött på morgonen, säger Sangheeta. Värst är när fulla gubbar kommer på natten och lägger sig bredvid oss. Vi skriker på hjälp så att våra föräldrar hjälper oss, men det är svårt att sova sen.

6.30 Morgontoalett

Sonia, 10, borstar tänderna med tandkräm på ett finger.

Pojkar och män tvättar sig vid en pump i området, men flickorna får inte klä av sig när folk kan se dem. Därför måste de betala för att använda toaletterna på tågstationen i närheten.

Gatufamiljer i generationer

Minst 40 000 familjer med 75 000 barn bor på gatan i Chennai. Många barn skadas eller dör i trafikolyckor. Andra, särskilt flickor, blir våldtagna. En del kidnappas och utnyttjas till tungt arbete eller som sexslavar. Sjukdomar som skabb, tyfus, dysenteri och kolera, tuberkulos och hiv/aids är vanligt. Rosi Gollman stöttar gatufamiljerna med hjälp till självhjälp.

I december 2015 drabbades Chennai av de värsta översvämningarna på hundra år och hundratals människor dog. I Sangheetas område steg vattnet med 1,5 meter och familjerna fick fly för sina liv.

En mamma luskammar sin dotter innan hon går till skolan.

7.30 Skoldags

– Jag har två skoluniformer, så att vi hinner tvätta och torka den ena varje dag, säger Sonia. När det regnar är det svårt, om både uniformerna blir dyblöta. Ibland kan jag inte gå till skolan därför. Jag vågar aldrig ta hem klasskamrater, för dom vet inte var jag bor.

8.00 Jobbdags

Många äldre pojkar har tvingats sluta skolan och jobbar med att till exempel köra ut vatten till företag och hushåll i området.

15.00 Läxor

Sanju, 12, hjälper sina yngre kompisar med läxorna.

– Jag vill bli lärare och hjälpa alla barn på gatan att klara skolan bättre.

14.30 Gatan som lekstuga

Hoppa hage är en av många populära lekar på gatan. Men det gäller att hinna undan när det kommer bilar och motorcyklar i hög fart. Många barn skadas och en del dödas i trafikolyckor varje år.

16.00 Hungrig

Nästan alla pengar går åt till att köpa mat.

– Vi har ingenstans att förvara sånt som ris, mjöl eller olja, för råttorna äter upp allt. Därför kan vi inte laga egen mat, förklarar Sangheeta.

16.15 Skydda maten!

Varje gång det kommer en vindpust lyfter barnen upp sina tallrikar i luften för att skydda maten mot damm och smuts.

16.30 Träning

Sangheeta lär ut fotboll till de yngre barnen i sitt kvarter.

Sangheeta och fotbollskompisarna ställer upp på lagbild. Sangheetas farmor är inte med i laget, hon ligger bara och vilar sig!

17.30 Barnmöte

I egna barnparlament lär sig gatubarnen om sina rättigheter och kämpar tillsammans för att dessa ska respekteras.

Värdesaker och skolböcker förvaras i lådor med hänglås.

19.00 Kvällsprat

Trottoarfamiljernas ledare samlar barnen. Hon ger dem lite kvällsmat och frågar hur det är i skolan, och om de har några andra svårigheter. Sen är det dags att sova.

20.30 Nattgodis

Sangheeta bjuder sin lillasyster på isglass innan det är dags att sova. – Just nu är det OK men under regnperioden måste vi sitta upp under utskjutande tak, Det är svårt att sova sittande, men man vänjer sig.

Barn som Shalina, som inte kan bo kvar med sin familj på gatan, får skydd på barncentret Karunalaya, som samarbetar med Rosi och Andheri-Hilfe sedan 15 år tillbaka. Barnen får utbildning, stöd och kärlek. Dessutom får de spela fotboll!

Räddad från gatan

Shalina mamma tänkte sälja henne till en granne. Då fick hon skydd på barncentret Karunalaya. Nu går hon i skolan och älskar att spela fotboll!

Jag växte upp på trottoaren med min familj. Mina föräldrar jobbade hela dagarna som skräpsamlare. Pappa brukade lovade mamma: Nu går jag och köper mat. Sen kom han inte hem på många timmar, och när han gjorde det var han full. Alla pengarna hade gått till sprit. Många gånger fick jag och min lillebror ingen mat, bara vatten att dricka.

En gång hittade mamma mycket pengar när hon letade skräp. Hon ville inte att pappa skulle ta dom, så hon bad en granne, en äldre kille, att förvara dom på ett säkert ställe. Men istället gjorde han slut på alla pengar och sa till mamma: 'Ge mig din dotter, så kanske jag betalar'. Mamma var så desperat att hon gick med på det. Då rymde jag och fick skydd här på barncentret. Efter en månad fick mamma reda på var jag fanns och hälsade på. Hon sa:

'Förlåt mig. Stanna här och gå i skolan.'

Vill bli gratis-läkare

Jag hade aldrig gått i skolan, så först fick jag lära mig läsa och skriva. Nu går jag i nionde klass och klarar mig bra. Jag tycker om att kunna läsa tidningen och få veta vad som händer i världen. Ibland blir jag arg, särskilt när jag läser om flickor som blir slagna och våldtagna. En flicka blev till och med attackerad av poliser, dom som skulle skydda henne! Flickor och pojkar borde samarbeta och hjälpa varandra istället.

Min dröm är att bli läkare och hjälpa fattiga människor utan att ta betalt. När jag bodde på gatan och blev sjuk var det aldrig tal om att gå till doktorn, jag bara låg där. Många dör för att de inte har pengar till medicin. Det tänker jag ändra på!"

VM för gatubarn

2014 spelades fotbolls-VM för gatubarn i Brasilien och ett lag från Karunalaya fick representera Indien! Gopinath berättar: "Jag fick flyga för första gången. I början var jag supernervös men alla välkomnade oss och såg oss som människor, inte som mindre värda, som här i Indien. Jag fick nya vänner för livet och vi fick 'Fair Play-trofén' för att vi spelade schysstast."

Moses är inget straff

En läkare sa att Moses aldrig skulle kunna klara sig själv. Nu utbildar han sig för att jobba på restaurang och trivs med livet.

När Moses familj upptäckte att han var annorlunda blev de rädda för att grannarna skulle prata illa om dem. En del tror att barn som föds med till exempel en hörselskada, eller hjärnskada, är ett straff från Gud och att föräldrarna måste ha gjort något hemskt.

Moses föddes med en hjärnskada som gjorde att han inte utvecklades lika snabbt som andra barn. När han inte hängde med i skolan fick han stryk av läraren. Äldre pojkar retade och slog honom. Moses blev rädd och slutade gå ut. Hans mamma tog honom till en läkare, som bara sa: ”Er son är en idiot, han kommer aldrig att kunna klara sig själv”.

Moses får hjälp

En dag, när Moses var tolv år, kom Rosis medarbetare till byn. De frågade om det fanns några barn med funktionshinder.

– Vi har inga galna barn här! sa byborna och försökte jaga bort dem. Men Moses mamma ville ha stöd. Han

började på en specialskola, en timmes bussresa från byn. Varje dag åkte han med sin mamma till skolan och utvecklades snabbt med hjälp av speciallärarna. Moses mamma fick också lära sig hur hon kunde stötta sin son.

Ingen retas nu

Efter två år på specialskolan vågar Moses numera åka själv med bussen. Han har gått ut åttonde klass och lär sig nu restaurangyrket. Han sköter redan centrets café, gör te, serverar och tar betalt.

– Förut var jag rädd för allt och hatade mitt liv, säger Moses. Nu är jag lugn och glad. Ingen retar mig längre i byn. Många ser upp till mig nu! 🌍

De gömda barnen

En del föräldrar gömmer sina barn om de har funktionsvariationer, på grund av fördomar. Många växer upp i mörka rum, en del blir till och med fastbundna eller kedjade. Indien har hårda lagar om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som andra barn, och ska få det stöd de behöver. Men fattiga familjer vet sällan om att de har rätt till hjälp. Därför samarbetar Rosi med indiska organisationer som hjälper barnen och sprider kunskap om deras rättigheter.

Alagumani fick ett språk

– Jag föddes döv, berättar Alagumani, 14, som bor och studerar på en internatskola för funktionshindrade barn, som får stöd av Rosi och Andheri-Hilfe. Jag fick inte gå i skolan och hade inga ordentliga kläder. Mina syskon lätsades inte om att jag fanns. Det kändes som att leva i ett fängelse. Jag brukade bli så arg för att ingen brydde sig om mig, att jag slog mamma. Då slog hon tillbaka. Till slut fick jag komma hit och lära mig teckenspråk. För första gången kunde jag göra mig förstörd och förstå andra! Det gjorde mig lycklig. Nu går jag i skolan och får bra betyg. Mamma har lärt sig teckenspråk så att vi äntligen kan lära känna varandra!

Balachandran och de andra barnen i byn får läxhjälp, leka och livskunskap på byns kvällsskola.

När Rosi besökte Balachandran och hans familj, uppmuntrade hon honom att skaffa utbildning – nyckeln till en bättre framtid.

Barnarbetarnas barn studerar

När ett stenblock rasade och krossade Balachandrans pappas ben lånade familjen pengar till en operation. Men när pappans chef upptäckte att han ändå inte kunde arbeta lika snabbt som förr fick han sparken från stenbrottet, där han jobbat sedan han var barn.

– **S**en dess är vi nog den fattigaste familjen i byn, säger Balachandran. Vi måste betala av på lånet och har inte råd med ett riktigt hus.

För tjugo år sedan jobbade alla i Balachandrans by i stenbrottet, men nu har det stängts.

– Hålen blev för djupa och farliga. Företaget bara flyttade härifrån utan att sätta upp några stängsel. Ibland ramlar barn ner där och dör, berättar Balachandran.

Pappa har ont

Balachandrans pappa måste resa långt bort för att hitta jobb och kommer bara hem några gånger per år. Det är lika bra tycker mamma och säger:

– Han dricker för mycket, för att döva smärtan i sitt ben. Då blir han full och slår mig. Om det inte vore för er

barn skulle jag inte vilja leva längre.

När stenbrottet var igång öppnade politikerna spritbutiker i byn och tjänade pengar på att arbetarna köpte sprit för lönen. Stenbrottet har stängts, men spritbutikerna finns kvar.

– En gång föll jag på knä och sa: "Snälla pappa, sluta dricka", säger storasyster. Han grät och sa förlåt, men att han inte kunde sluta.

Barnarbetet bort

Alla föräldrar i byn har varit barnarbetare, även många av barnen, men nu är det slut på det.

Ett tag jobbade Balachandran på ett bageri efter skolan, men det var farligt, med brännheta ugnar och plåtar. Då fick familjen hjälp av Rosi och hennes medarbetare med pengar till skolavgifter och yrkesutbild-

ning för mamma. Nu satsar Balachandran och hans syster på skolan så att de kan få bra jobb.

– Jag vill arbeta som polis och skydda fattiga människor. Jag tänker bli en rättvis polis som inte tar mutor och jag tänker se till att spritbutikerna stängs. 🌐

Balachandran och hans mamma.

Från barnarbete till utbildning

Förut arbetade barn i byn upp till 15 timmar om dagen från sex års ålder. Ingen gick i skolan. Många skadades svårt av stenras. En del blev blinda av att få stenflisor i ögonen. Rosi och en indisk partnerorganisation befriade barnarbetarna och stöttade dem med skolavgifter och extra undervisning. Idag går många av de tidigare barnarbetarna på högskola och ska bli ingenjörer, socialarbetare och sjuksköterskor.

Barnens hemlighet

Kalieshwari, 14, delar en hemlighet med andra barn från staden Madurai. De träffas en gång i veckan för att prata om hur det är att leva med hiv/aids. Barn som avslöjar sin hemlighet blir utfrysta av kompisar och lärare.

Jag tycker om att träffa andra barn som har det som jag, säger Kalieshwari. Jag berättar aldrig för någon utomstående. Dom bara tänker: "Hon kanske smittar". Sen slutar dom vara med mig. Det gör mig arg.

En av Kalieshwaris kompisar, Tharani, 11, smittades av hiv i sin mammas mage, men hennes lillebror föddes frisk för att mamman fick medicin medan hon var gravid.

– Jag tar massor av piller, berättar Tharani. Ibland blir jag så trött att jag somnar i skolan. Men jag vågar inte berätta varför.

Förlorade jobbet

Kalieshwaris pappa smittade hennes mamma.

– Mamma var lärare. När hon berättade om sin sjukdom fick hon sparken, berättar

Kalieshwari. Vi hade inga pengar till mat eller medicin. När pappa dog fick jag ta hand om mamma. Jag var rädd att hon skulle dö och lämna mig ensam kvar. Till sist fick vi hjälp av Rosi Gollmann och hennes volontärer. Dom gav mig pengar till skolavgifter. Mamma fick medicin som gjorde henne mycket bättre.

Kalieshwaris mamma arbetar nu som volontär för en organisation som med stöd från Rosi kämpar för hiv/aids-sjukas rättigheter.

– Mamma lär ut fakta om hiv/aids för att hjälpa dom som är sjuka och för att motverka fördomar. På jobbet träffade hon en annan lärare som fått sparken för att han var hivsmittad. Dom blev kära och gifte sig! Jag är stolt över att dom försöker få folk att förstå att alla ska behandlas lika.

Flyttar ofta

Kalieshwaris familj har tvingats flytta sju gånger på åtta år.

Kalieshwari och Tharani stöttar varandra.

Kalieshwari har tvingats flytta sju gånger på åtta år för att hennes föräldrar är hivsmittade.

– Det värsta är att byta skola. En gång försökte jag vägra. Min bästa vän grät och bad mig stanna. Men det var omöjligt.

Kalieshwari är själv med och kämpar mot fördomar.

– Vi barn spelar upp en pjäs på skolor och sjukhus. Många

är rädda för oss. Dom tror att hiv smittar om man dricker ur samma glas eller delar skolbänk! Vi förklarar att det bara smittar genom blod. När folk får kunskap behandlar de oss som alla andra, och det är allt jag vill. 🌍

VAD ÄR HIV/AIDS?

Hiv är en virusjukdom som bryter ned immunförsvaret. En person med hiv kan leva ett långt, bra liv, men utan behandling blir immunförsvaret till slut så svagt att kroppen inte kan skydda sig mot sjukdomar som annars går att bota. Detta sista steg, när personen ofta dör av till exempel lunginflammation, kallas *aids*.

Rosa palats till mamma

Fattiga människor kan få gratis medicin mot hiv/aids i Indien, men de flesta vet inte om det. "Min mamma uppmuntrades att söka hjälp på sjukhuset av Rosi. Därför föddes jag frisk, säger Mahalakshmi.

– Ingen vill hyra ut till oss för att mamma har aids, förklarar hon. Jag drömmer om ett eget hus, ett rosa palats med två våningar, kylskåp, mjuka sängar, tvättmaskin, swimmingpool och glasfönster. Dit ska jag bjuda alla som ingen vill ha och ta hand om dom. Min mamma ska bara vila, som en drottning!

VARFÖR NOMINERAS MANUEL?

Nominerad barnrättshjälte • Sidorna 71–91

Manuel Rodrigues

Manuel Rodrigues nomineras till World's Children's Prize för sin 20 år långa kamp för blinda barn och barn med andra funktionsvariationer i Guinea-Bissau i västra Afrika.

Barn i Guinea Bissau med funktionsvariationer tillhör världens mest utsatta och sårbara barn. Genom Manuel och hans organisation AGRICE får de en möjlighet till ett värdigt liv. De får sjukvård, mat, ett hem, möjlighet att gå i skolan, trygghet och kärlek. Manuel berättar om barn med funktionsvariationer och deras rättigheter för politiker och organisationer, men framförallt för människor i byar på landsbygden. Byborna skulle annars inte få den informationen. Tack vare Manuels arbete vet barn och vuxna att blinda barn och barn med andra funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra. Manuels kamp har räddat dessa barn från att bli illa behandlade, övergivna eller till och med från att dö. 250 blinda barn har bott på Manuels center och gått i hans skola anpassad för synskadade. Målet är att barnen ska flytta hem till sina familjer och byar igen efter träning och skolgång hos Manuel. De flesta av dessa familjer är fattiga och barnen får stöd av AGRICE när de flyttat hem, för att kunna fortsätta sin skolgång och få ett bra liv i sin by.

Manuel, som själv är blind sedan tre års ålder, tillsammans med blinda barn som fått möjlighet till ett bättre liv genom Manuels och hans organisation AGRICE:s arbete.

Manuel stryker försiktigt 9-åriga Adelias huvud. Hon lutar sig mot honom på bänken där de sitter. När Adelia var nyfödd lämnades hon att dö i skogen eftersom hon är blind.

– Det gör mig så ledsen och arg. Tyvärr är inte Adelia ett undantag.

Situationen för barn som är blinda eller har andra funktionsvariationer är fruktansvärd i Guinea-Bissau. Många ser barnen som värdelösa, ger dem ingen kärlek och låter dem inte gå i skolan. Mitt liv går ut på att kämpa för dem här barnen, säger Manuel.

Manuel vet hur beroende ett barn som har en funktionsvariationer är av att vuxna runt omkring bryr sig och visar kärlek. Och inte sviker och överger. Manuel vet eftersom han själv blev blind när han var tre år.

– Jag växte upp i en vanlig familj med många barn. Vi var nio syskon och min mamma Ana-Maria och min pappa Luis älskade oss. Pappa och jag var bästa kompisar. Vi gick hand i

hand till förskolan varje dag och vi lekte mycket ihop. Badade och spelade boll. Trots att jag var liten brukade vi ha likadana kläder på oss. Jag minns att pappa alltid var glad.

När Manuel var tre år hände något som förändrade allt.

– Mina ögon som var bruna började bli blå och jag såg allting som genom en dimma. Jag fick allt svårare att leka och röra mig och jag tvingades sluta i

Manuel tillsammans med Adelia, som lämnats i skogen som baby för att dö, men räddades av några herdar. Manuel och hans hustru har sedan dess tagit hand om Adelia och givet henne ett hem, kärlek och utbildning.

På Manuels skola Vita kappen, går både blinda och seende barn och på rasterna leker de tillsammans.

→ förskolan eftersom jag såg så dåligt. Det gjorde mig väldigt ledsen. Men en som blev ännu ledsnare var pappa. Han grät nästan jämt.

Den långa resan

Manuels pappa vägrade att acceptera att hans son hade blivit blind. Han bestämde sig för att Manuel skulle få den bästa läkarvård han kände till. Men det var inte i

Guinea-Bissau utan i Portugal där hans bror bodde. Han började kontakta människor som kunde hjälpa honom. Och så började han spara så mycket pengar han kunde av sin lön från armén. Det blev mindre mat på bordet för alla i familjen. Men de höll ut och till slut blev det möjligt att skaffa en flygbiljett som skulle ta Manuel till hans farbror i Portugal. Men

ingen annan i familjen hade råd att följa med.

– Det var inte lätt för mig. Jag var bara fyra år och ledsen och rädd. Men jag hade tur. På flyget var det en nanna som hjälpte mig och på sjukhuset var det två sjuksköterskor som hette Judite och Lurdes som tog hand om mig. Dom tröstade mig, läste böcker och sjöng sånger precis som föräldrar skulle ha gjort.

När Manuel reste hade han verkligen hoppats att läkarna i Europa skulle kunna ge honom synen tillbaka.

– Men efter ett år på sjukhuset konstaterade dom att det inte gick att göra något åt min synskada som kallas grön starr. Jag hade fått läkarvård för sent.

Skola för blinda

Återigen var det Manuels

15-åring skapade punktskrift

Punktskrift, eller braille, skapades 1824 av en 15-årig fransk pojke som heter Louis Braille. Punktskrift är upphöjda punkter inom små rutor (celler) på ett papper eller plastark som man känner och läser av med båda pekfingrarna. Varje punkttecken består av upp till 6 stycken punkter. Beroende på hur man kombinerar punkterna i varje ruta skapas olika bokstäver. Förutom bokstäver kan man även bilda siffror och musiknoter. Den 4 januari varje år firas den internationella Punktskriftsdagen till minne av Louis Brailles födelsedag 1809.

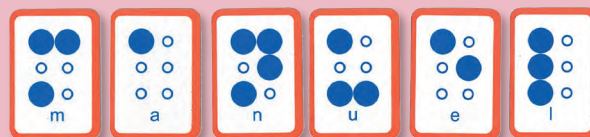

På Manuels skola lär sig de blinda barnen med hjälp av punktskrift att läsa och skriva för första gången i sina liv.

Mall av plast med rutor som man stoppar in pappret i när man ska skriva med regletten.

En reglett som man skriver punktskrift med.

Så här ser namnet Manuel ut i punktskrift.

Manuels gamla skola tillverkad av bambu

Nytt barncenter

– Nu håller vi på att bygga ett nytt center för barnen. Mitt gamla hus är för litet och jag vill att barnen ska få en bättre anpassad miljö. På det nya centret kommer det förutom sovrum bli en lekplats, en gymnasal, plats att odla egna grönsaker och föda upp kycklingar och getter. På centret kommer vi bland annat ha kurser i journalistik, administration, data, sömnad och matlagning för ungdomarna, säger Manuel.

Isabel, 14, blev blind som liten flicka. Efter en tid på Manuels center har hon nu fått flytta hem till mormor Fatumata och börja i en vanlig skola. Manuels mål är alla barn ska kunna återvända till sina familjer.

Så ofta han kan talar Manuel till journalister, i radion och till politikerna om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra barn.

pappa som blev mest förtvivad. Men han fortsatte att kämpa för sin son. Han hade fått reda på att det fanns bra skolor för blinda i Portugal, men att de var dyra. Det fanns inte en enda skola i Guinea-Bissau för blinda, så ännu en gång började Manuels pappa spara pengar för att hjälpa Manuel.

– Familjen fick ihop tillräckligt med pengar så att jag kunde börja på en internatskola i Portugal. Även om jag saknade min familj trivdes jag väldigt bra. Jag fick lära mig räkna, läsa och skriva med hjälp av punktskriften

braille. På skolan lärde jag mig också praktiska saker som att klä på mig, borsta tänderna och tvätta mig. Och jag fick många nya kompisar. Min bästis hette António och på fritiden spelade vi fotboll och badade.

Den stora sorgen

Åren gick och Manuel lärde sig att leva som blind. Han tänkte att livet nog skulle ordna sig trots allt. Men en dag när Manuel hade bott på skolan i sex år fick han återigen ett besked som förändrade allt. Hans pappa hade plötsligt dött i en hjärtattack.

– Jag var tio år och förlorade både min pappa och möjligheten att fortsätta i skolan, eftersom ingen längre kunde betala mina skolavgifter. Jag tog båten hem till Afrika och jag var väldigt ledsen hela resan.

När Manuel kom hem var det krig. Guinea-Bissau kämpade för att bli befriat från kolonialmakten Portugal, som då styrde landet. Familjen förde Manuel i säkerhet hos släkten i grannlandet Guinea. Där kunde han börja i en skola för barn och unga med funktionsvariationer. Sex år senare blev

Guinea-Bissau självständigt och Manuel återvände hem.

Stoppade presidenten

Guinea Bissau var fattigt och mycket var förstört efter kriget. Manuels familj skulle överleva på det hans mamma lyckades sälja på marknaden. Manuel, som var sexton år, förstod att han måste skaffa ett arbete och hjälpa till. Ingen trodde att han som blind skulle få ett arbete, men Manuel gick varje dag till presidentpalatset och begärde att få tala med presidenten. Han tyckte att presidenten skulle hjälpa honom och andra med funktionsvariationer att få ett arbete. Varje dag fick han svaret att det inte var möjligt att träffa presidenten. Men han fortsatte att komma dit.

– En dag lyckades jag ställa mig i vägen för presidentens bil så att han inte kunde åka vidare! Presidentens vakter förde mig till honom. Jag förklarade att jag behövde hjälp att skaffa ett arbete eftersom

– Vårt mål är att alla barn, även barn som är blinda eller har någon annan funktionsvariationer, ska få möjligheter i livet och framtidshopp. Att alla barn ska räknas och få tillhöra samhället, säger Manuel.

Manuel berättar en saga för barnen. Abdulai, som sitter i Manuels knä, hittades för en vecka sedan när Manuel var ute på räddningsuppdrag.

→ ingen anställde blinda. Jag sa att jag hade lärt mig att arbeta som telefonväxeloperatör på skolan i Guinea. Presidenten blev nyfiken och lät mig prova presidentkansliets telefonväxel. När jag klarade testet blev han så imponerad att han ordnade ett arbete till mig som operatör på postens huvudkontor!

Blev affärsman

Efter ett år avsattes presidenten i en statskupp, ett nytt

telefonsystem infördes och Manuel blev arbetslös. Men han gav inte upp. Han hade lyckats spara lite pengar och han bestämde sig för att bli affärsman istället. Manuel köpte skolmaterial, toalettartiklar och drycker i stan, som han sedan sålde ute på landsbygden. För pengarna köpte han palmolja och timmer, som han sålde i stan.

– Det var ett hårt arbete för mig, men jag gillade det. Efter ett tag gick det så bra att jag kunde köpa en gammal bil, anställa en chaufför och starta en liten taxiverksamhet också. Till slut hade jag lyck-

ats spara så mycket pengar att jag kunde bygga ett fint hus till familjen. Det kändes underbart att ge mamma det efter allt hon gjort för mig.

AGRICE

Även om Manuel klarade sig bra, glömde han inte de blinda barn i landet som inte hade fått samma möjligheter som han själv. Som inte hade föräldrar som älskade dem. Och som inte hade fått gå i skolan då deras föräldrar tyckte att det var bortkastade pengar, eftersom blinda ändå aldrig skulle kunna arbeta, inte ens hjälpa till i hemmet.

– Många blev gömda eller övergivna. I vissa fall trodde man till och med att blinda barn var besatta av onda andar och dom lämnades i skogen för att dö. Fortfarande hade regeringen inte startat en enda skola i landet som var anpassad för synskadade, säger Manuel.

1996 startade Manuel där-

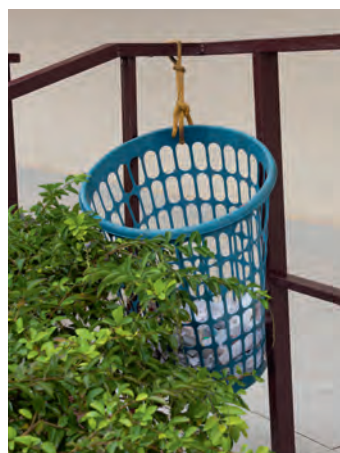
för organisationen AGRICE (Guineas förening för de blindas rehabilitering och integrering) för att synskadade skulle kunna sprida kunskap i samhället och kämpa för sina rättigheter tillsammans.

– Jag ville visa alla att vi finns och att vi har samma rättigheter som andra. Att gå i skolan, få ett arbete och att få delta. Och genom att vara tillsammans skulle vi inte känna oss så ensamma längre.

Säkert hem

Genom AGRICE kom Manuel i kontakt med många blinda barn som for illa. När hans mamma dog bestämde han sig för att omvandla halva sitt hus till det första säkra hemmet för blinda barn i Guinea-Bissau. De första som flyttade in år 2000 var bröderna Suncar, 11 månader och Mamadi, 6 år.

– Efter att deras pappa övergett familjen anklagades mamman för att vara oren,

Anpassad papperskorg

Mycket på skolan är anpassat för att göra livet enklare för synskadade. Exempelvis har man hängt upp papperskorgarna istället för att ha dem på marken, så att ingen ska snubbla på dem. Och man kan med hjälp av repet känna var man ska slänga skräpet.

Hemma igen

På Manuels center lärde sig Isabel punktskrift och att hon klarar mycket mer än omgivningen tror. Nu bor hon hos familjen och får varje morgon hjälp av sin kusin Aua att komma till skolan, som tidigare bara varit för seende barn. Det är så Manuel vill att det ska fungera.

eftersom hon fött blinda barn och kastades ut från byn, säger Manuel.

Tillsammans med sin hustru Domingas tog Manuel hand om de två små pojkarna. De gav dem mat, kläder, läkarvård och trygghet. Ryktet om hur bra bröderna hade det hos Manuel spreds och allt fler blinda barn sökte sig dit.

– Samtidigt började vi med våra räddningsuppdrag där vi tog oss ut i byar för att leta efter blinda barn eller barn med andra funktionsvariationer som vi visste ofta levde i livsfara. Vi informerade om barnets rättigheter och erbjöd oss att ta hand om barn som behövde hjälp. Snart bodde över fyrtio synskadade barn hemma hos oss!

Manuel betalade allt för barnen med sin egen lön och det var svårt att få det att gå ihop.

Vita käppens skola

Hos Manuel tränades barnen i att kunna ta hand om sig själva och hjälpa sina familjer när de återvände hem. För Manuels mål var att barnen skulle återvända hem och vara en del av samhället. De lärde sig att tvätta kläder, diska, städa, klä sig, enkel matlagning och mycket annat. Men Manuel visste att barnen behövde få gå i skolan också, precis som alla andra barn. Han tjuvade ständigt på regeringen om att en skola som var anpassad för synskadade, med lärare som var

utbildade i punktskrift, måste startas omgående. Han skrev brev, ringde och besökte myndigheterna i flera år. Ingenting hände.

– Till slut tröttnade dom på mig. Regeringen tänkte inte starta en skola, men gav mig en bit mark att bygga på, för att få tyst på mig tror jag.

Manuel och AGRICE hade nästan inga pengar, men de byggde en enkel liten skola av bambu och palmlblad där barnen i början satt på marken utan bänkar. Samtidigt utbildade de lärare i punktskrift. Skolan stod klar 2003 och fick

namnet Vita käppen (Bengala Branca), efter de käppar som blinda ofta använder.

– En dag följde Kanadas ambassadör med mig till skolan för att se hur vi arbetade med våra elever. Bäst som vi står där i klassrummet kom en stor orm ringlande genom gräset mot barnen. Ambassadören blev förskräckt och orolig för barnens säkerhet. Efter mötet med ormen beslutade ambassaden att ge oss pengar så att vi kunde börja bygga en tryggare skola för barnen!

ESCOLA BENGALA BRANCA

Vita käppens skola

Manuels skola heter Bengala Branca som betyder Vita käppen. Sedan 1950-talet är den vita käppen som många blinda använder sig av för att lättare ta sig fram, den vanligaste symbolen för blinda.

På räddningsuppdrag

Ibland får Manuel och hans följeslagare byta jeepen mot åsne-kärra för att ta sig fram till en by där de vet att det finns barn med funktionsvariationer som har det svårt.

Framme i byn tas Manuel väl emot. När han berättar att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som andra barn lyssnar byborna. Han berättar också om orsaker till blindhet och hur man kan förebygga ögonskador.

➔ Blandad skola

Idag sitter ingen elev på golvet i Manuels skola. Med stöd från Portugal och Kanada har AGRICE byggt en skola med sex klassrum, matsal, bibliotek, musikal och två slöjdsalar. Guinea-Bissaus utbildningsdepartement hjälper Manuel med lärare. Och idag är skolan öppen för alla, inte bara för synskadade. Just nu går det 70 synskadade elever och 177 som kan se på skolan.

– För mig är det självklart att man ska lära sig tillsammans. Det är ett bra sätt att bryta isoleringen för barn med funktionsvariationer och få folk att förstå att vi alla har en plats i samhället. Vi har alla ett värde. Från början var det många familjer med barn som kunde se som tyckte det kändes konstigt att låta sina barn gå hos oss, men nu har vi ett rykte som en av landets bästa skolor och det är

många som vill gå här, säger Manuel.

Manuels 250 barn

Det har gått 16 år sedan Manuel tog hand om de övergivna bröderna Suncar och Mamadi. Över 250 blinda barn har fått hjälp på samma sätt sedan dess. Idag arbetar 41 personer inom AGRICE och man ger de blinda barnen

ett hem, mat, sjukvård, möjlighet att gå i skolan, trygghet och kärlek. Barnen behöver inte betala någonting. De flesta återförenas med sina familjer efter det att Manuel har informerat och förberett byarna noga i hur man på bästa sätt tar hand om synskadade barn. Barnen kommer från fattiga familjer och får fortsatt stöd av AGRICE

när de flyttat hem för att kunna fortsätta sin skolgång och få ett bra liv. Idag bor det 37 barn hemma hos Manuel, men de kommer snart bli fler eftersom han och AGRICE fortsätter åka ut på räddningsuppdrag till avlägsna byar.

– Även om mycket har blivit bättre för barn med funktionsvariationer sedan vi

Vill vara snygg!

– När min fru Domingas inte är här och kan hjälpa mig att ta fram snygga kläder, använder jag den här apparaten som säger vad det är för färg på klädesplagget man sätter den emot. På så sätt blir mina färgkombinationer inte helt galna! Det är Domingas som har lärt mig vilka färger som passar bra ihop, säger Manuel och skrattar.

började arbeta finns det mycket kvar att göra. Vi är ett fattigt land där många inte kan läsa eftersom dom aldrig har gått i skolan. Därför måste vi hjälpa till att informera om alla barns rättigheter ute i byarna. Att Adelia lämnades att dö för att hon är blind hände ju för bara några år sen, och liknande händelser inträffar fortfarande. Därför är det livsviktigt att vi är där!

Som pappa

Manuel blir ibland väldigt trött och ledsen över allt hemskt som drabbar barn i Guinea-Bissau. Men istället för att ge upp blir han ännu mer övertygad om att fortsätta sitt arbete.

– Då tänker jag på alla chanser jag fick i livet tack vare min pappa. Han var min bästa vän och hans kärlek till mig gjorde att han strävade efter att jag skulle få den absolut bästa sjukvården och utbildningen som fanns. Pappa är min förebild. Som han var mot mig vill jag vara mot alla synskadade som behöver mig. Som Adelia till exempel. Jag kommer att fortsätta kämpa för hennes och alla andra blinda barns rättigheter så länge jag lever. 🌍

Orsak till blindhet i Guinea Bissau

De vanligaste orsakerna till blindhet i Guinea-Bissau är:

Flodblindhet (Onchocerciasis) är en parasit-infektion som fås genom att bli biten av en svart fluga som finns vid floder. En parasit producerar sedan tusentals giftiga larver i kroppen, även i ögonen. Man får svår klåda och ögonskador som ofta leder till blindhet. Det går att vaccinera sig mot sjukdomen.

Trakom är en infektionssjukdom där bakterier orsakar en strävhet på ögonlockens insida och ärrbildning uppstår. Långsamt och smärtsamt leder infektionen till blindhet. Sprids ofta av

flugor som varit i kontakt med en smittad persons ögon. Vanlig sjukdom bland barn som bor fattigt, trångt och lider brist på rent vatten och täckta toaletter. Det går att förebygga och behandla med ökad tillgång till rent vatten, bättre hygien, medicin och operation.

Grå starr (Katarakt) är en sjukdom som gör att ögats lins grumlas. Det går att operera.

Grön starr (Glaukom) är en sjukdom som angriper synnerven och leder till ett förhöjt tryck inne i ögat. Det går inte att operera den synskadade man fått, men läkarvård kan leda till att man kan behålla delar av synen som är kvar.

Bara en ögonläkare

– Det går att förebygga och behandla nästan all blindhet*. Men Guinea-Bissau är ett fattigt land och det finns bara en enda läkare som är ögonspecialist i hela landet. Många har mer än tio mil till närmsta hälsocenter eller sjukhus. Människor förblir blinda eftersom det saknas kunskap och läkare, samt för att dom inte får behandling i tid. När vi är ute på räddningsuppdrag informerar vi alltid om orsaker till blindhet och hur man kan

förebygga skador. Som att man ska vara vaksam när man badar och tvättar kläder i floden. Vi uppmanar människor att söka sjukvård och vi delar även ut gratis medicin för dom vanligaste ögonsjukdomarna. Vi informerar även via radio, säger Manuel.

**80% av blindhet i världen går att behandla eller förebygga.*

Adelia med en blind liten pojke. När hon själv föddes blind lade hennes mamma ut henne i skogen.

Skola för alla

Idag anses Manuels skola vara en av landets bästa. Den används som modell för hur barn med funktionsvariationer och barn utan kan gå i skolan och lära sig tillsammans.

200 miljoner barn med funktionsvariationer

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter har barn med funktionsvariationer samma rättigheter som alla andra barn. De har rätt till extra stöd och hjälp till ett bra liv. Trots det tillhör barn med funktionsvariationer de mest utsatta barnen världen över. I många länder får de inte gå i skolan, behandlas som mindre värda och göms undan. Det finns 200 miljoner barn med funktionsvariationer i världen.

1,4 miljoner blinda barn

Det finns 19 miljoner synskadade barn i världen. 1,4 miljoner av dessa är obotligt blinda, och det tillkommer ungefär 500 000 nya fall av barnblindhet varje år. Av de nya fallen dör hälften av barnen inom ett till två år.

Manuels organisations arbete

Organisationen AGRICE:

- Gör räddningsuppdrag i byar. Letar efter blinda barn och barn med andra funktionsvariationer, som ofta har det mycket svårt. Barnen erbjuds hjälp på Manuels center.
- Informerar vid räddningsuppdragen byinvånarna om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra barn. Informerar också om hur man kan skydda sig mot de vanligaste ögonsjukdomarna och delar ut gratis medicin.
- Ger synskadade barn skydd, ett hem, mat, kläder, och trygghet på centret. Där tränas barnen också i att klä sig, tvätta sig, städa, diska, tvätta kläder, laga enkel mat och annat för att kunna klara sig själva i framtiden och för att kunna hjälpa sina familjer när de återvänder hem.
- Ger barnen läkarvård samt ögonoperationer när det är möjligt att operera.
- Driver en skola som är landets första anpassad för synskadade, men öppen för alla. AGRICE hjälper till att anpassa vanliga skolor runt om i landet för att kunna ta emot barn med olika funktionsvariationer och utbildar lärare i punktskrift.
- Hjälper barnen att flytta hem igen. De förbereder barnens familjer samt grannar och lärare i byarna innan barnen återvänder, så att de ska tas emot på ett bra sätt. Om det inte går att återförena barnet med sin familj, hjälper de barnet att få en fosterfamilj. Ett barn lämnar aldrig Manuels center innan man vet att barnet kommer till en trygg miljö.
- Hjälper barn med skolavgifter och skoluniformer lång tid efter det att de har lämnat Manuels center, så att de kan fortsätta gå i skolan och få ett bra liv.
- Informerar hela samhället om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra. Manuel talar i radio och AGRICE ger ut en tidning. Man kämpar för att regeringen ska ratificera (skriva under) FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsvariationer.

Många kompisar

– Jag går i 4:an på Manuels skola. Jag arbetar med både punktskrift (braille) och det vanliga alfabetet. På min skola går både barn som kan se och barn som är blinda. Det händer ofta att dom som kan se hjälper oss andra och berättar vad det står när läraren har skrivit något på tavlan. Jag har många bra kompisar som ser, berättar Samuel, som sitter bredvid Otinelo och Assanato. ▶

Hjälper varandra

– Jag utråder ofta ärenden för Manuel. Ibland ber han mig att hjälpa honom när han går utanför centret. Då lägger han handen på min axel och så går vi tillsammans. Det känns bra att kunna hjälpa honom, säger Samuel. ▲

Älskar att rita

– Jag gillar att rita och gör det varje dag. Vit är min favoritfärg. För att det ska fungera, måste jag ha pappret väldigt nära mitt öga när jag ritar, säger Samuel. ▼

Samuel fick sin syn!

– Jag blev övergiven av mina föräldrar för att jag var blind. Men en dag kom Manuel till byn och hämtade mig. Han tog hand om mig på ett sätt som mina egna föräldrar aldrig hade gjort. Tack vare honom kan jag idag till och med se på ena ögat! Jag ser Manuel som min pappa och jag älskar honom, säger Samuel, 12, som bor på Manuels center och drömmer om att bli fotbollsspelare i Portugal.

Samuel föddes in i en fattig familj som bestod av hans mamma, pappa och hans synsvage storebror Solomon. När pappan förstod att Samuel var helt blind övergav han familjen. Som så många andra trodde han att blinda barn var meningslösa eftersom de inte kunde gå i skolan eller hjälpa till på fälten.

– Mamma arbetade ute på fälten och så fort hon fick arbete lämnade hon mig och min bror hos grannar i byn.

Ibland var mamma borta flera veckor i sträck, säger Samuel.

Grannarna tog inte hand om bröderna på ett bra sätt. Samuel och Solomon var hungriga, nakna, smutsiga och fick ofta stryk. Samuel, som bara var ett spädbarn, låg på marken och Solomon stapplade omkring i byn utan att någon såg till honom.

– Jag vet inte varför mamma inte bar mig på sin rygg när hon arbetade. Om en mamma har ett barn som kan

se är det självklart att hon tar med det och älskar det. Så var det inte för mig och jag mätte inte bra av att bli lämnad ensam. Jag grät jämt.

Manuels räddningsuppdrag

Manuel fick veta att det fanns två små blinda pojkar som for illa i byn och gav sig iväg i sin jeep på ett räddningsuppdrag.

– Han hämtade mig och Solomon så att vi kunde bo hos honom på centret. Jag minns ju ingenting av tiden i byn eftersom jag bara var ett år, men Manuel berättar för oss om vår bakgrund så att vi ska förstå varför vi är hos honom.

I början grät Samuel mycket. Men Manuel och hans hustru Domingas tog hand om honom som sin egen son. Han fick mat flera gånger om dagen och mycket närhet. En

Mina syskon

– Jag, Jamie och Djibi delar rum. Vi är som bröder. Det känns tryggt att ha varandra. Varje morgon hjälper jag Jamie, som är helt blind, att hämta en hink med vatten så att han tvätta sig och borsta tänderna, säger Samuel.

Samuel, 12

Älskar: Bilar.

Hatar: Insekter.

Bästa som hänt: Att Manuel tog hand om mig och gav mig chansen att se.

Värsta som hänt: Att jag blev övergiven när jag var liten.

Ser upp till: Manuel!

Vill bli: Fotbollsproffs i portugisiska klubben Porto.

Dröm: Att äga en cool Toyota pickup.

Min bror och jag

– Manuel räddade både mig och min storebror Solomon. När jag var liten trodde jag att Solomon kunde se eftersom han var så duktig på att gå utan att stöta i saker. Men efter operationen kunde jag se att han var blind. Det gjorde mig väldigt ledsen, berättar Samuel.

När Solomon var liten såg han lite men så småningom blev han helt blind.

dag slutade han att gråta och när tiden var inne fick han börja i Manuels skola. Manuel ordnade så att Samuel, precis som alla andra barn på centret, fick genomgå stora ögonundersökningar. Läkarna konstaterade att han hade sjukdomen grå starr på ena ögat och ville försöka operera honom.

– Jag var åtta år och hade varit blind i hela livet så jag visste inte hur någonting såg ut. Plötsligt kunde jag se på ena ögat och det första jag såg var takfläkten över min sjukhussäng. Jag blev livrädd! Men Domingas var där och tröstade mig.

Att kunna se

När Samuel tog sig upp ur sängen och gick ner för sjukhusets trappa var han så lycklig att han bara sprang runt, runt ute på sjukhusgården. Sköterskorna försökte fånga

in honom men lyckades inte!

– Allt såg annorlunda ut än vad jag hade tänkt mig. Till exempel var Manuel större än jag trodde!

Mitt liv har blivit enklare efter operationen. Jag behöver inte känna mig för hela tiden eller vara rädd för att ramla och slå mig eller bli påkörd, och jag kan gå till affären och handla!

Flytta hem?

Medan Samuel och Solomon varit på centret har Manuel kämpat för att hålla kontakten med pojkarnas föräldrar. Nu när de vet att Samuel kan se, och de vet hur mycket Solomon har lärt sig, vill föräldrarna att bröderna flyttar hem igen. Manuels mål är alltid att barnen ska flytta hem till sina familjer om det är möjligt. Men Samuel är inte lika övertygad.

– Efter operationen kom

mamma hit och hälsade på mig. Hon kände inte igen mig och jag kände inte igen henne. Det kändes konstigt. Det var Manuel som tog hand om mig när jag behövde det. Han köpte kläder och skor, tvål, schampo, mat . . . till och med kakor och godis ibland. Han tröstade mig när jag var ledsen. Jag fick kärlek. Utan honom hade jag aldrig fått gå i skolan eller blivit opererad och kunnat se. Jag ser Manuel som min pappa och centret som mitt hem. Och dom andra barnen som mina syskon.

Fotbollsproffs

Samuels önskan är att få bo kvar hos Manuel i ett par år till. Sedan drömmer han om att flytta långt, långt bort. . .

– Jag älskar fotboll och min högsta dröm för framtiden är att bli fotbollsproffs i det portugisiska storlaget Porto. En av lagets spelare kommer från Guinea-Bissau, men min favoritspelare är Ronaldo. Om jag blir fotbollsstjärna i Europa skulle jag både få spela fotboll som jag älskar, och tjäna mycket pengar. Jag skulle bygga ett schysst hus och ha en cool Toyota pickup. Det är min dröm. 🌍

Alla barns skola!

”Jag och Samuel är kompisar. Vi spelar ofta fotboll på rasterna och hjälper varandra när det är svåra uppgifter i matte och naturkunskap. I vår skola går det både blinda och seende barn. Jag tycker egentligen inte att det är någon skillnad. Vi är likadana allihop. För mig är det självklart att även blinda barn ska gå i skolan. I Guinea-Bissau är det ibland så att barn som har någon funktionsvariation har svårare att gå i skolan eftersom skolorna inte är anpassade för barnens behov. Det är fel. Alla skolor skulle vara anpassade så att alla kan gå där, precis som i vår skola. Om man inte går i skolan blir det svårt att få ett arbete och att ta hand om sin familj. När jag blir vuxen vill jag bli lärare.”

Germindo, 15

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAYLOR

Kom igen Samuel!

Det pågår en spännande fotbollsmatch mellan tjejerna och killarna inne på gården. Manuel är coach för killarnas lag "Grilo" och ropar ut instruktioner till Samuel som är lagkapten. Bredvid Manuel står Augusto Silva, som är engelskalärare på Manuels skola, och coachar tjejerna i laget N'goringor. Det är som vanlig en match på liv och död!

– Nästan alla spelare är blinda. Därför använder vi en gammal läskflaska i plast som "boll", eftersom vi måste höra bollen för att kunna spela. Använder vi en vanlig fotboll måste vi stoppa ner den i en plastpåse så att vi kan höra prasslet. Jag gillar bollen bättre än flaskan! Vi behöver spela här inne på gården, som har murar runt omkring, så att alla har koll på var bollen är, förklarar Samuel.

Även de två blinda coacherna lyssnar efter bollen för att kunna ge sina instruktioner till spelarna.

– Idag vann killarna med 7–4 men nästa gång tar vi dom! säger Domingas och skrattar. 🌐

Lyssnar på fotboll

– Vi följer alla europeiska ligor noga genom att lyssna på radio. Oftast gör vi det tillsammans allihop. Manuel är kanske den som lyssnar med allra störst intresse! säger Julio.

Bästa fotbollsmodellen!

Fotboll som låter!

Julio, 14
Lag: Grilo
Position: Ytter
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Barcelona

Samuel, 12
Lag: Grilo
Position: Mittfältare & Lagkapten
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Porto

Ussai, 12
Lag: N'goringor
Position: Mittfältare
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Barcelona

Solomon, 16
Lag: Grilo
Position: Målvakt
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Real Madrid & Benfica

Anna Maria, 18
Lag: N'goringor
Position: Back
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Porto

Domingas, 14
Lag: N'goringor
Position: Målvakt
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Real Madrid

Djibril, 12
Lag: Grilo
Position: Forward
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Benfica

Manuel på räddnings

Dammet yr bakom Manuels jeep när han åker på de gropiga vägarna mellan byarna. Han är på räddningsuppdrag, som går ut på att försvara rättigheterna för barn med funktionsvariationer. Och att rädda deras liv.

Inte bara synskadade barn

– Vi hjälper inte bara synskadade barn. Vi får tips om barn med många olika funktionsvariationer som har det svårt ute i byarna, både fysiskt och mentalt. Alla barn har rätt till ett bra liv och vi försöker alltid se till så att barnen får rätt vård. Braima kommer att genomgå utredningar på sjukhuset och sedan tränas på centret. Även hans mamma kommer att få träning hos oss i hur hon ska ta hand om Braima på bästa sätt. Mamman kommer även få några getter av oss så att hon kan börja föda upp killingar att sälja för att överleva. Vi arbetar egentligen inte med sådan hjälp, men här måste vi hjälpa till, säger Manuel.

– **V**i åker ut på räddningsuppdrag varannan månad. Om vi hade råd skulle vi göra det oftare eftersom behoven är så stora. I många delar av vårt land lever barn med funktionsvariationer med ständig fara för sina liv. Dom flesta ute på landsbygden har långt till sjukhus som har kunskap kring barn med funktionsvariationer. Många är fattiga och har aldrig gått i skolan. Därför har dom svårt att ta till

sig skriven information om deras barns problem. Små barn med funktionsvariationer kan ibland därför fortfarande ses som onda andar eller ormar som måste lämnas i skogen. Därför är våra räddningsuppdrag så viktiga. Vi utbildar byar och familjer om att barn med funktionsvariationer har rättigheter, och erbjuder sedan barnen vård, boende och skolgång hos oss, säger Manuel.

Braima – orm

Manuel har fått ett tips om en liten pojke som behöver hjälp i en avlägsen by. När han kommer fram möts han av Djenabu, en sorgsen och orolig mamma som ser sin son Braima, 8, ligga och kämpa på marken. Med hjälp av sina armar försöker han släpa sin kropp över gårdsplanen. Trots att grannbarnens fotbollsmatch pågår några meter bort, är det omöjligt för Braima att vara med och spela. Mamma Djenabu berättar:

”Braima har problem med nacken och kan inte stå upp själv. Jag vet inte riktigt vad det är som är

fel. Min man lämnade mig när vår son var nyfödd. Han sa: ”Det där är inte mitt barn. Det där är en orm som krälar”. Någon skulle behöva hjälpa mig att förklara för min man att han tänker fel. Vår son är en människa, inte en orm. Det är svårt för mig att klara Braima helt själv och att ha tillräckligt med mat för oss.

Jag är väldigt orolig inför

uppdrag

16 fältarbetare

Manuel och hans organisation AGRICE har 16 fältarbetare runt om i landet. De besöker byar och samhällen för att leta efter blinda barn och barn med andra funktionsvariationer. Manuel samarbetar med kyrkor, moskéer, traditionella ledare och lokala myndigheter. De kontaktar AGRICE om de vet att det finns barn som behöver hjälp och det är då som Manuel åker ut på räddningsuppdrag.

Innan varje besök kontaktar han de lokala myndigheterna och förklarar vad han vill göra. AGRICE behöver även tillstånd från myndigheterna när de tar med sig barn till Manuels center.

Ibland måste Manuel fortsätta färden med åsnekärra. När han är framme i byn blir det möte om barn med funktionsvariationer och deras rätt till ett bra liv.

pojken

Braima drömmer om att kunna leka med de andra barnen när de stöjar runt.

framtiden, men Manuel har lovat att han kan hjälpa mig. Manuel säger att om min son får rätt vård så kan han så småningom ta hand om sig själv bättre. Att han kan få ett bra liv och slippa kämpa så som han gör nu. Det önskar jag så mycket.

Manuel tror till och med att Braima ska kunna gå i skolan. Han har lovat att ta med min son så att han kan undersökas och få den hjälp han behöver. Braima ska även få bo på Manuels center. Det gör mig så glad!"

Abdulai får chansen

För en vecka sedan var Manuel ute på räddningsuppdrag. Han besökte 4-årige Abdulais by och nu har Abdulai och hans pappa varit på Manuels center i ett dygn.

– Jag är så tacksam för att Manuel ger min son den här chansen! Abdulai kommer att få lära sig saker som skulle vara omöjligt hemma i byn. Viktiga saker för livet. Som hur man klarar sig som blind i vardagen. Och inte minst att få gå i skolan! När Abdulai har gått färdigt i Manuels skola är tanken att han ska flytta hem igen. Jag och familjen kommer att hälsa på honom här på centret så ofta vi kan, säger pappa Sene och kramar om Abdulai innan han åker tillbaka den långa vägen hem till byn igen.

Adelia lämnades att dö

– Jag kommer aldrig glömma när jag tog lilla nyfödda Adelia i min famn första gången. Hon var mycket svag och täckt av smuts, loppor och insektsbett. Ingen av oss trodde att hon skulle överleva. Hon hade blivit lämnad ute i skogen för att dö bara för att hon var blind. Jag var så arg att jag inte kunde sova på flera dygn. Nu är Adelia nio år och jag älskar henne, säger Manuel och berättar om Adelias liv:

När Adelia föddes och hennes pappa upp-täckte att hon var blind, sa han direkt att hon inte var hans dotter och övergav familjen. Adelias unga mamma visste inte vad hon skulle ta sig till. Hon lämnade Adelia ensam ute i skogen, utan vatten och mat. Adelia var naken och helt utan skydd mot ormar, hundar, regn och den stekheta solen.

Några herdar passerade platsen där Adelia lämnats. Dom såg den lilla kroppen ligga alldeles orörlig vid stigen. Eftersom Adelia skrikit och kämpat så länge kom det inga ljud från henne. Hon hade inga krafter kvar.

Herdarna var övertygade om att flickan var död när hon plötsligt rörde sig lite. Dom plockade försiktigt upp Adelia och sprang till en katolsk missionsstation i närheten.

För barnens talan

Nunnorna kontaktade mig och vi tog hand om Adelia. Hon var helt täckt av smuts och var mycket svag. Vi gav henne mat och dryck och tog henne till sjukhuset så att hon fick rätt mediciner. Som genom ett mirakel kom hon tillbaka till livet igen.

Vi för alltid barnens talan och försöker se till att dom som gjort sig skyldiga till brott ställs inför rätta. Så jag

gick till polisen och rapporterade vad som hade hänt med Adelia och ville att dom skulle arresteras föräldrarna. Men det hände absolut ingenting. Rättssystemet fungerade inte bra i landet som härjades av statskupper och krig vid den här tiden. Dessutom händer det att polisen inte tar brotten mot barn med funktionsvariationer på allvar.

Letade överallt

Jag beslöt att själv försöka leta rätt på föräldrarna. Jag vandrade på stigar i många mil mellan små byar, var hungrig och övernattade där det gick. Efter ett tag sa alla att jag skulle ge upp, men jag ville vidare.

Till slut hittade jag Adelias mamma, som visade sig vara väldigt ung. Men innan vi hann komma fram till någon sorts lösning försvann hon. Av skam. Sedan dess är hon försvunnen. Jag har förlåtit henne och tänker att vi alla kan göra misstag. Men det visar på hur viktigt vårt arbete är med att förklara att blinda barn, och andra barn med funktionsvariationer, har samma rättigheter som alla andra.

Det allra viktigaste är att Adelia lever och att vi kan hjälpa henne att få ett bra liv. När jag är med henne blir jag lycklig. Hon är rolig och hon skämtar. Jag älskar henne!"

Manuel sviker ingen

– Vi skickar aldrig tillbaka ett barn hem om vi inte vet att det blir väl omhändertaget, säger Manuel.

Favoritsaker

– Mina favoritsaker är dom små grytorna, skålarna och leksaksbesticken som vi fick av Manuel i julklapp förra året, säger Adelia.

Två lekar som Adelia och de andra ofta leker tillsammans:

Correrer! = Spring!

Alla springer runt, runt i en ring medan lekledaren ropar "Spring!", "Spring!". Plötsligt ropar lekledaren ut en utmaning, till exempel: "Sitt ner!" "Para ihop er två och två!" "Fyra och fyra!" och så vidare. En efter en åker barnen ut.

Terra e Mar = Land och Hav

Barnen lägger ut sina skor i en lång linje som är gränsen mellan land och hav. En lekledare ropar "Land" eller "Hav" och då gäller det för eleverna att hoppa eller stå kvar så att man hamnar på rätt sida gränsen. Den som flyttar sig sist, eller fel, åker ut. Till slut är det bara en kvar.

Adelias garderob

– Jag tycker mycket om kläder. Manuel ger mig alla mina kläder. Men det är "storasyster" N'guende som ser till våra kläder och vårt rum. Det här är min favoritklänning, säger Adelia och skrattar.

Så här ser jag ut när jag går till skolan...

...och det här är mina favoritskor för att dom är så sköna!

N'guende både lärare och elev

Adelias högsta dröm är att bli lärare på Manuels skola, precis som N'guende som har bott hos Manuel sedan hon var 10 år.

"Min mamma dog när jag var liten så mormor tog hand om mig. Jag blev blind när jag var tre år. Det fanns inte någon skola för blinda barn där vi bodde, men en dag när jag var tio år kom Manuel och pratade med mormor. Han sa att han kunde hjälpa mig. Äntligen fick jag börja skolan! Nu har jag bott här på centret i tio år och jag hjälper till med att ta hand om dom yngre barnen. Jag minns hur jag själv fick hjälp av Manuel och hans hustru Domingas när jag var liten. Nu vill jag ge samma känsla till barnen som flyttar hit. Att dom ska känna sig trygga och älskade. Att vi är som en familj och jag deras storasyster.

På förmiddagarna är jag hjälplärare för Adelia och dom andra barnen. Jag lär dom att läsa, skriva,

och räkna med hjälp av punktskriften braille. På eftermiddagarna går jag själv i skolan. Så småningom vill jag utbilda mig till lärare på riktigt. Drömmen är att i framtiden vara lärare på Manuels skola. Senare i livet vill jag bilda en egen familj, även om jag aldrig kommer att glömma min familj här på centret. Manuel och Domingas är mina föräldrar. Så är det i mitt hjärta."

N'guende, 20 år

Adelias dag hos

Just nu bor det 37 barn på Manuels center. Några är snart klara med skolan och sin träning och har en möjlighet att flytta hem till sina familjer igen. Så finns det barn som Adelia, som har centret som sitt hem.

– Jag känner mig trygg här och jag ska bo här hela livet, för detta är mitt hem, säger Adelia och skrattar.

05:00 God morgon!

– Varje morgon väcker N'guende mig. Vi sover i samma rum, fyra barn och så N'guende. Hon är som en storsyster. Alla är blinda. Först bäddar jag min säng och sedan går vi till badrummet, tvättar oss och borstar tänderna. Sedan klär jag på mig min skoluniform. N'guende hjälper oss att borsta vårt hår, säger Adelia.

06:30 Giri-Giri till Manuels skola

– N'guende ser till att vi har alla våra grejer i skolväskan och att vi kommer med skolbussen, som kallas "giri-giri". I bussen sjunger vi tillsammans, säger Adelia.

10:00 Frukostrast

– Jag äter min frukost, bröd och juice, i skolan också. Lukten av bröd är min favoritdoft! På rasten leker vi, det är det bästa med hela skolan!

Adelias klasskompis Cadi, 7, håller med: – Vi dansar, sjunger och leker tillsammans, dom blinda barnen och vi som kan se.

Det är bra att vi går tillsammans i skolan allihopa för vi är kompisar!

08:00 Skolan börjar

I Adelias klass går det både blinda barn och barn som kan se.

– Jag älskar skolan och vill själv bli lärare på Manuels skola, säger Adelia.

12:00 Skolan slutar

– När vi har slutat skolan tar vi giri-girin hem igen, säger Adelia.

Manuel

13:00 Lunch och disk

– När vi kommer hem byter vi om och äter lunch. Jag diskar när det är min tur på schemat.

På Manuels center ingår hushållssysslor som att diska, laga mat, städa och bädda sängen som en del i träningen att kunna klara sig själv, och att kunna hjälpa sin familj när man återvänder hem. Manuels mål är att blinda barn ska kunna leva som alla andra. Här diskar Adelia, Nafi, Domingas och Djuma.

13:30 Lek och siesta

– Efter lunchen leker jag med mina kompisar. Vi är som syskon för vi lever ju ihop. Alla mina kompisar är vackra och bra. Jag vet hur dom ser ut för jag har känt på dom. Vi spelar fotboll och dansar och sjunger. När vi har lekt färdigt sover vi middag tillsammans allihopa, berättar Adelia, som här känner på Nafi för att veta hur hon ser ut.

17:15 Bad

18:00 Middag

– Vi får alltid god mat! Min favoriträtt är fisk och palmolja, säger Adelia.

20:00 Kvällssamlingen Djumbai

– Varje kväll har vi Djumbai och sjunger och dansar tillsammans. Sen berättar alltid N'guende någon berättelse, ofta från Bibeln, säger Adelia.

21:00 God natt Adelia!

– N'guende stoppar om oss och säger god natt innan vi ska sova. Det känns tryggt, säger Adelia.

Älskar mango!

– Igår när pappa Manuel kom hem från en resa hade han mango med sig. Jag älskar smaken av mango!

Piloto är ful!

– Alla mina kompisar är fina, men vi har en hund här också som heter Piloto. Han är ful! En gång så bet han mig. Han ville ha mina kex! Det är därför jag tycker han är ful. Men det känns skönt att klappa honom, förklarar Adelia.

Isabels nya liv

– Först förlorade jag mina föräldrar. Sedan förlorade jag synen på båda ögonen. Alla mina drömmar krossades. Men Manuel gav mig chansen till ett bättre liv. Nu känns det som om jag kan bli vad jag vill i framtiden! säger Isabel, 14.

Hon har flyttat från Manuels center till sin mosters familj i den lilla staden Gabú. Där blev hon det första barnet med en funktionsvariation att gå i den vanliga skolan tillsammans med de andra barnen i stan. Det är så Manuel önskar att livet ska bli för alla barn som han tar hand om.

”Jag växte upp tillsammans med min mamma i en liten by. Pappa dog när jag var ett spädbarn. Mamma sålde palmolja och grönsaker på marknaden. Vi hade aldrig tillräckligt med mat, men jag fick mycket kärlek av mamma.

Mamma var också sjuk och blev bara sämre och sämre.

Ofta var det jag som fick städa, tvätta kläder och gå till marknaden och sälja varor eftersom mamma inte orkade. Ofta var jag så rädd att jag grät. Det var ju bara mamma och jag.

En dag när jag var ute och lekte med mina kompisar, hände till slut det som jag haft mardrömmar om. En granne kom springande och berättade att mamma hade dött. Jag rusade hem och såg att huset var fullt av folk som grät. Jag kröp ihop hos mamma i sängen och kramade henne hårt, hårt. Det gick inte att sluta gråta.

Blev blind

Mina morbröder bodde med

sina familjer i närheten, så jag var inte helt ensam. Men dom var väldigt fattiga och det fanns aldrig tillräckligt med mat för alla. Jag hade också blivit sjuk, men dom tog inte hand om mig. Jag bara låg i ett hörn och kände mig utanför. Jag kände att dom inte älskade mig.

Min moster Djenabo fick höra hur jag hade det och kom och hämtade mig hem till sig och mormor här i Gabú. Jag började i skolan och fick tillräckligt med mat. Men jag fortsatte att vara sjuk och hade en fruktansvärd värk i hela kroppen. Till slut kunde jag inte gå. Jag började dessutom bli förvirrad så min moster tog mig till sjukhuset. En dag när jag låg där kunde jag plötsligt inte se. Jag fick panik och skrek, men läkarna kunde inte göra något. Jag hade blivit blind. På båda ögonen.

Krossade drömmar

Jag tänkte direkt att nu var allting slut. Det fanns inte en

Isabel, 14

Älskar: Att gå i skolan.

Hatar: Att tvingas vara hemma och känna mig värdelös.

Bästa som hänt: Att Manuel hjälpte mig.

Värsta som hänt: Att jag har förlorat så mycket i livet.

Ser upp till: Manuel!

Vill bli: Något viktigt.

Dröm: Att betyda något.

chans för mig att fortsätta skolan. Tidigare hade jag planerat att gå färdigt skolan så bra jag kunde, för att sedan kunna bli läkare, lärare eller något annat viktigt. Att kunna tjäna pengar och klara mig själv och min familj. Nu kross-

Gå och handla

– Jag och Aua går ofta och handlar på marknaden tillsammans. Hon berättar vad som finns att köpa och varnar mig för bilar och motorcyklar. Utan Auas hjälp skulle jag gå vilse, säger Isabel.

TEXT: ANDREAS LÖNN. FOTO: KIM NAYLOR

sades alla mina drömmar. Hur skulle jag överleva? Jag bara grät och grät.

Det blev precis så hemskt som jag föreställde mig. Jag kunde inte gå till skolan utan blev bara liggande hemma. Även min familj tänkte att ett blint barn inte kan vara till någon nytta. I månader låg jag så där. Sysslös, ensam och utan vänner. Min moster och kusin Fatinja tvättade mig och bytte kläder på mig. Dom matade mig till och med. Jag kände mig helt värdelös.

Kom till Manuel

När jag hade legat helt apatisk i tre månader kom en man hem till oss och presenterade sig som Manuel. Han sa: ”Jag är blind som du. Jag kan hjälpa dig. Om du kommer med mig till huvudstaden Bissau så kan du börja skolan igen. Och när du är klar med skolan kommer du att kunna söka ett bra jobb och börja arbeta som alla andra. Ta mig som exempel.

Jag är också blind men det funkar! Fast du kommer att behöva kämpa hårt.”

Jag var inte helt övertygad av vad han sa, men kände att jag var beredd att ta chansen. Manuel talade också med familjen. Dom hade aldrig

hört att blinda kunde gå i skolan, läsa, skriva, räkna och hjälpa till i hemmet och hade svårt att tro att det var sant. Men efter att ha träffat Manuel kände dom att det han sa kanske stämde.

Manuel tog mig först till

sjukhuset i huvudstaden för att jag skulle få rätt mediciner, inte för att kunna se, men för att bli frisk i kroppen. Sedan flyttade jag in på Manuels center.

Inte ensam

Jag träffade många andra blinda barn på centret. Förut trodde jag att det bara var jag som hade drabbats av svåra saker. Nu träffade jag många med liknande problem och

Fick ett nytt liv

– Första gången jag träffade Isabel så var hon deprimerad och kände inte att hon hade något liv. Men med tiden blev allt mycket bättre. Idag är hon ”Isabel med ett nytt liv”! säger Manuel och skrattar.

Talande klocka

– Min finaste ägodel är klockan som jag har fått av Manuel. Om man trycker på en knapp berättar en röst vad klockan är. Klockan berättar även när det är hel och halv timme. Jag behöver veta tiden för att få bra koll på min dag, som när det är dags att be och när det är dags att gå till skolan, säger Isabel. Hon har även fått solglasögon och en kapp av Manuel.

Isabelles namn i braille

Isabelle läser läxan i punktskriften braille.

andra elever. Dom utbildade bland annat lärare i braille. Han berättade också att han besökt min familj och förberett dom så att jag skulle kunna flytta hem. Även om jag trivdes väldigt bra hos Manuel ville jag hem till min familj igen. Jag saknade allihop.

Nu har jag varit hemma i snart ett år. Det finns mycket kärlek i min familj och jag hjälper till med nästan allt i hushållet. Jag känner mig som en riktig familjemedlem som har uppgifter och är delaktig. Och det går bra i skolan! Jag trivs i klassen och har många vänner. Det är jättebra att gå i en skola med både blinda barn och barn som kan se. Jag tycker att vi som har funktionsvariationer ska gå i vanliga skolor och bo hemma hos våra familjer. Vi tillhör ju samhället och vill vara med alla andra!

I framtiden vill jag göra något som betyder något, som att bli lärare. Efter tiden hos Manuel tror jag att jag skulle kunna bli vad som helst!" 🌍

Hemma igen

Efter ett par månader berättade Manuel att hans organisation AGRICE hjälpte till att anpassa en skola i min hemstad så att blinda barn skulle kunna gå där med alla

Klädd för skolan...

... mina coola solglasögon...

Det här är min garderob!

90

... för hushållsarbete ...

... i favoritkläderna ...

En riktig familjemedlem

– När jag blev blind deltog jag inte i några sysslor hemma. Jag kände mig värdelös och inte alls som en riktig familjemedlem. Men efter tiden på Manuels center är det annorlunda. Nu hjälper jag till och deltar i allt som familjen gör! säger Isabel och skrattar.

Isabels sysslor

Vara tillsammans

– På eftermiddagar och kvällar leker vi ofta eller sitter och pratar tillsammans, säger Isabel, som här hoppar twist med kusiner och grannar.

Isabels kompis hos Manuel

"Isabel var min bästa vän här på centret. Vi var som systrar. Manuel har hjälpt henne att flytta hem till sin familj och hon går i skolan där. Jag var ledsen när hon flyttade och jag saknar henne fortfarande. Men hon ska snart hälsa på hos oss.

Jag kom hit när jag var fem eftersom skolan där jag bodde inte tog emot blinda barn. Jag ville inte alls flytta från mina föräldrar då, men nu trivs jag jättebra, har många vänner och

har fått chansen att få gå i skolan. Min dröm är att bli advokat och kämpa för barns rättigheter.

Jag vet att det var rätt för Isabel att flytta hem nu. Jag tror jag får bäst utbildning här hos Manuel, men när jag är klar vet jag att han kommer att hjälpa mig att flytta hem också."

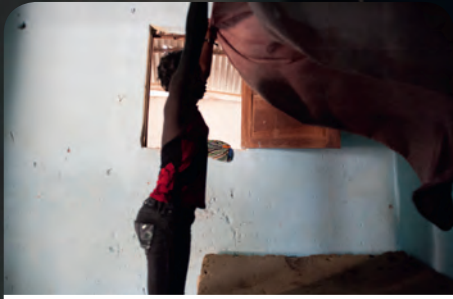
Domingas, 14

Gillar mode

– Jag minns lite grann hur saker ser ut. Jag kommer ihåg att grön är färgen på mangoträddets blad. Grön är min favoritfärg, men jag gillar även rosa, gul och orange. För mig är det viktigt att vara ren och fin. Att ha snygga kläder och att vara fin i håret. Precis som alla andra. Jag vill inte vara någon som inte är fin bara för att jag är blind. Jag gillar kläder och jag

gillar mode. Det känns jättekul när folk säger att jag är fin. Min kusin Fatinja hjälper mig att plocka fram kläder som matchar men jag har ganska bra koll själv också. Jag kan till exempel säga att jag vill ha mina svarta avklippta jeans och min röd-svarta topp och mina röda flip-flop. Då är det bara att hoppas att kläderna jag vill ha är tvättade och rena!

Bäddar sängarna

– Jag väcks vid femtiden av böne-
utroparen. Då bäddar jag sängarna.

Ber med mormor

– Jag sätter på mig mina bönekläder, tvättar mig och ber tillsammans med mormor Fatumata. Jag ber Gud om hjälp och stöd i livet. Sen känns det bra att gå till skolan.

Laga mat och servera

– Jag hjälper även till med att förbereda
middagen. Men jag är inte nära elden eller
grytorna eftersom jag skulle kunna välla
något och bränna mig, säger Isabel.

Jag badar mina småkusiner

Städa huset

– Vi städar på helgen också. Jag sopar och
skurar golven inomhus. Ute på gården
städar Fatinja eftersom jag lätt tappar
orienteringen och inte riktigt vet var jag är.

Hämtar vatten

– Efter skolan hämtar jag
vatten ur brunnen och bär
spannen på huvudet när jag
går tillbaka.

VARFÖR
NOMINERAS
MOLLY?

Nominerad barnrättshjälte • Sidorna 92–112

Molly Melching

Molly Melching nomineras till World's Children's Prize för sin 40 år långa kamp för att utrota kvinnlig könsstympning, barnnäktenskap och tvångsäktenskap.

Molly och organisationen Tostan utbildar på lokala språk och utgår från mänskliga rättigheter.

De involverar hela byar, både barn och vuxna, i ett treårigt utbildningsprogram som behandlar hälsa, utbildning och miljö. Andra viktiga delar är att stärka kvinnor och barn, och att sprida kunskap om kvinnlig könsstympning och barnets rättigheter. Tostans unika utbildningsmodell kallas "Community Empowerment Program", som är ett program för att stärka hela byn. Programmet har lett till att över 7200 byar i sex länder i Västafrika beslutat att de ska sluta med kvinnlig könsstympning, barnnäktenskap och tvångsäktenskap. Tack vare Molly och Tostan kan hundratusentals flickor i byarna nu växa upp utan att riskera att bli skadade för livet. De och pojkarna i byarna kommer inte heller att giftas bort medan de är barn. Både flickor och pojkar kan drömma om en framtid fylld av kunskap och att själva kunna välja sina liv.

Det är 1996 när Molly Melching anländer till en historisk dag i byn Malicounda Bambara i Senegal. Fram till den här dagen har byns flickor alltid utsatts för könsstympning och barnnäktenskap. Molly vet inte om hon ska våga tro på meddelandet som nått henne från byns kvinnor:

– Vi har beslutat oss för att sluta skära våra flickor.

När Molly kör in med sin jeep i byn välkomnas hon av många människor. Under sång och dans går de till samlingsplatsen i skuggan av ett stort träd.

– Vi hälsar dig med ditt förnamn och ditt efternamn, säger ledaren för byns kvinnor.

Könsstympning är en tradition som varit helt förbjuden att ens nämna så Molly är förundrad. Har kvinnorna verkligen beslutat sig för att prata öppet om traditionen och dessutom sluta med den? Har hennes och organisationen Tostans utbildning om hälsa och mänskliga rät-

tigheter kunnat bidra till slutet på en tusenårig tradition som allvarligt skadat miljoner flickor i denna och andra byar?

Historiskt beslut

Kvinnorna under trädet börjar berätta om hur de kommit fram till sitt beslut.

– Vi har fått information som vi aldrig fått förut, säger Kerthio, en av kvinnorna. Vi vet nu att de flesta kvinnor i världen inte blir skurna. Det förvånade oss. Vi har också lärt oss att mycket av den smärta och de problem vi

Adama, 15, talar om Tostans utbildning inför hela byn. När hennes mamma var ung fick flickor inte göra det, men nu har alla plats i byns möten.

kvinnor lever med hör ihop med könsstämpningen vi utsätts för som barn.

Könsstämpning är ett farligt ingrepp, som leder till svårigheter genom hela livet. Men det är en tradition som gjort att en flicka kan bli gift och accepterad i bygemenskapen.

Byns kvinnor har under lång tid diskuterat hur flickor skärs och blir bortgifta tidigt. Under två år hade Tostans utbildare gett dem stöd och kunskap om mänskliga rättigheter, om kroppen och om hälsa.

– Det viktigaste vi har lärt oss, säger Kerthio, är att det finns mänskliga rättigheter. Och att vi som vuxna har skyldigheter att skydda barnets rättigheter. Det ger oss styrkan att stå upp för vårt beslut.

– Vi har pratat med de religiösa ledarna och förstått att traditionen inte kommer från islam. Att sluta med traditionen gör oss inte till dåliga muslimer.

Kvinnorna beslutar att hålla en ceremoni. Under den berättar både kvinnor och män varför beslutet att sluta med könsstämpning är viktigt. Och om hur diskussionerna i Tostanprogrammet hjälpt dem att komma fram till sitt beslut.

Molly är med vid ceremonin. Hon dansar och delar glädje med alla bybor.

Först barncenter

När Molly som 24-åring kom till Senegal, 1974, var det för att studera barnsagor på franska, hennes huvudämne på universitetet hemma i USA.

Molly kom till Senegal som 24-åring och blev kvar. Hon startade ett barncenter i Senegals huvudstad Dakar.

Alla barn har uppgifter att hjälpa till med, som att hämta vatten, men det är också viktigt att barnen hinner leka.

Men när hon anlände till huvudstaden Dakar kände hon: ”Det här är min plats på jorden.”

Sagorna var på franska, men barnens språk var wolof.

– Hur ska barnen kunna lära sig saker när de inte får prata eller läsa böcker på sitt språk? frågade Molly sig.

Hon lärde sig wolof och startade ett center där barn skulle få läsa, uppleva och utvecklas på sitt eget språk. Det fanns inga barnböcker på

wolof så Molly skrev en natt sin första sagobok på wolof, om flickan Anniko. Hon drev barncentret i sex år.

Ut på landet

Efter sex år med barncentret i huvudstaden flyttade Molly ut till en by för att lära sig om situationen för barn där.

I byn fanns ingen skola. Molly bodde i byn i tre år och skapade ett utbildningsprogram på lokala språk, baserat på traditionen med sång,

På väg till Tostan-möte

På väg till möte i en av de mer än 7 200 byar som sagt nej till könsstämpning och barnaktenskap tack vara Tostans insats.

→ dans och poesi. Programmet växte fram ur information om hälsa och hygien och diskussioner och lösningar av problem tillsammans med byborna. Tillsammans med byborna utvecklade Molly det som 1991 blev organisationen Tostan. Tostan är ett wolof-ord för stunden när en kyckling bryter genom äggskallet. Tostans mål var att sprida kunskap på olika lokala språk till fler byar.

Det var när Molly och Tostan började sprida information om mänskliga rättig-

heter, som samtalen om barn- äktenskap och könsstypning av flickor började ta fart.

Men när byn Malicounda Bambara 1996 var den första byn att berätta om sitt beslut att sluta med könsstypning var det många som blev arga. Både kvinnor och män protesterade. De kallade byns kvinnor för fula ord och sa att de minsann aldrig skulle sluta med könsstypning.

Skärerskan som slutade

I en annan by levde Ourèye Sall. Hon var en traditionell

skärerska, den som genomförde könsstypningen på flickorna i byn.

Ourèye var bara fjorton år när hon giftes bort med en äldre man. Men innan dess hade hennes mamma lärt henne hur en könsstypning görs. Den kunskapen gav henne status i den nya byn och pengar till familjen.

När Ourèye kom i kontakt med Tostans utbildning hade hon egna barn och barnbarn. De var könsstypade, precis som alla flickor i byn.

– Vi satt i klassrummet när jag vände mig till min dotter och sa: ”Nej nu är det slut, jag vill inte skära flickor längre”. Fred och frihet från våld är viktigare än pengar. Det förstod jag då, berättar Ourèye.

Ourèye ville sprida sin nya kunskap och besökte många byar. Vuxna lyssnade på henne eftersom hon var en skärerska och egentligen själv tjänade på om traditionen fortsatte.

Imamen som vandrade

Mollys gode vän, imamen Demba Diawara, var först lite arg för att Tostan diskuterade traditionen. Men efter att ha pratat med läkare, religiösa ledare och kvinnorna i sin by om könsstypning kom han till Molly och sa:

– Jag hade fel. Jag visste inte om hur skadligt det här är. Nu när jag vet så måste jag göra något åt det. Men för att kunna sluta med traditionen måste vi ha våra släktingar och vänner med oss. Vi måste prata med alla byar och jag ska själv gå till tio byar där mina närmaste släktingar bor.

Demba gick från by till by. Han möttes av ilska och räds- la, men var alltid nogga med att vara respektfull och tyd- lig. Sakta, efter många måna- der och diskussioner, hade beslutet fattats. Tillsammans.

– Jag vet att det kommer att bli problem när jag är stor och ska föda barn, säger Nuima, 14, i Senegal, som blev skuren som bebis. Tack vare Tostan är det ingen som gör det längre här och det är heller ingen som längre tvingar oss att gifta oss innan vi är arton år.

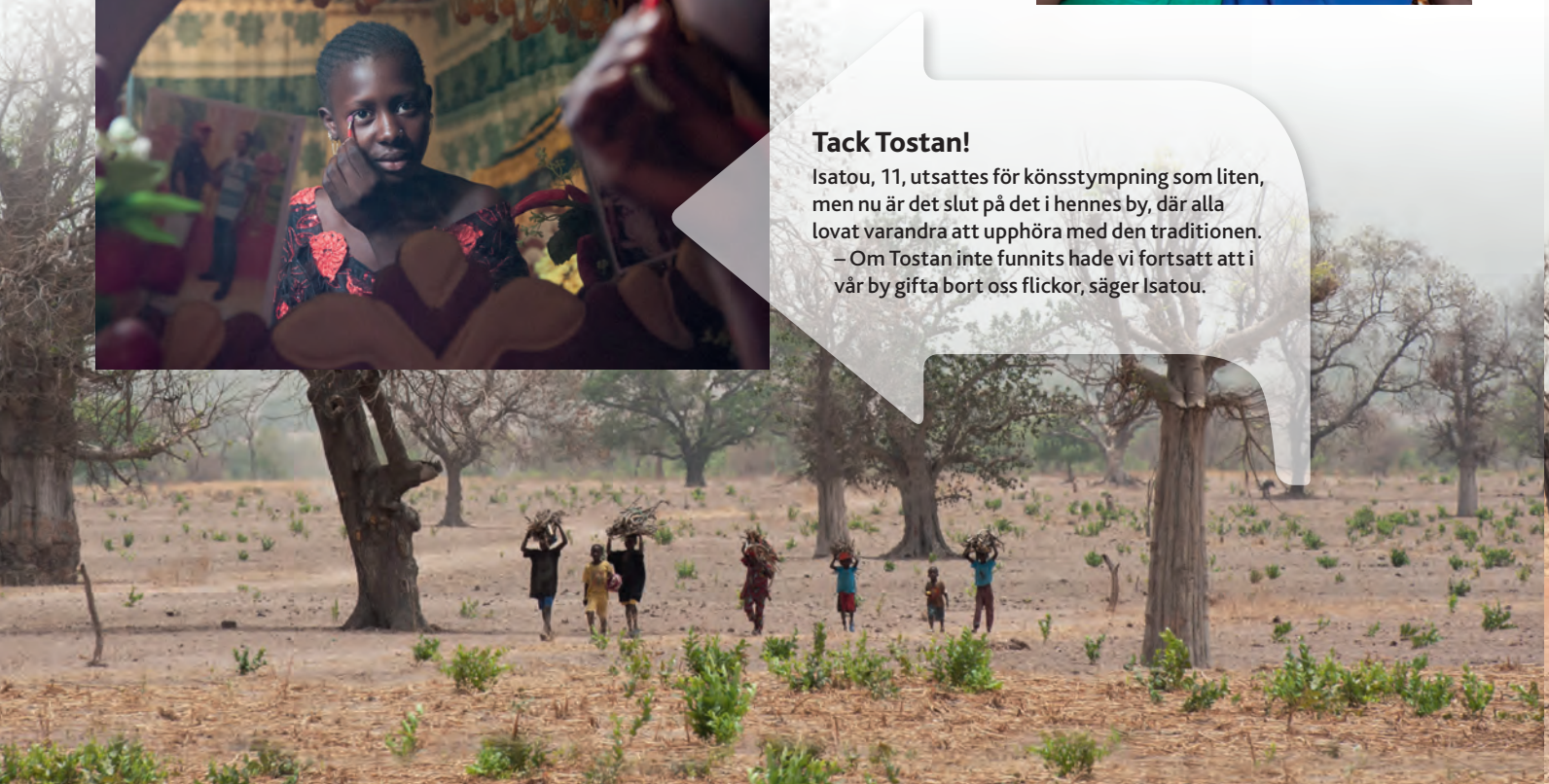
Ourèye Sall var den första skärerskan som tog ställning mot könsstypning och helt slutade med att utföra sådan. Hennes barnbarn Rokhaya, 17, är stolt över sin farmors viktiga arbete mot könsstypning.

Tack Tostan!

Isatou, 11, utsattes för könsstypning som liten, men nu är det slut på det i hennes by, där alla lovat varandra att upphöra med den traditionen.

– Om Tostan inte funnits hade vi fortsatt att i vår by gifta bort oss flickor, säger Isatou.

Imamen Demba Diawara har varit viktig för Molly och Tostan. När han själv förstod hur fel traditionen med könsstympning var insåg han att man måste tala med allas släktingar i alla byar för att få ett slut på den.

– Jag ska själv vandra till tio byar, där mina släktingar bor, sa han.

Hundratals människor samlades i byn Keur Simbara för att fira beslutet att sluta med könsstympning. Nu visste Molly, Tostan och människorna i byarna att för att lyckas med att skapa en framtid där flickor inte utsätts för könsstympning, måste alla vara med i beslutet. När beslutet fattats tillsammans är det starkt!

7 200 byar idag

När Molly besöker Keur Simbara idag har det gått 20 år sedan byn började arbeta med Tostan. De senaste arton åren har ingen flicka blivit könsstympad här. Och många byar har fattat samma beslut. Genom Tostan-programmet

har över 7200 byar i sex västafrikanska länder slutat med könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap. Hundratals flickor har oskadade kroppar och slipper smärta och besvär. Fler flickor får gå i skolan istället för att giftas bort och bli mammor medan de själva är barn. Även fler pojkar slipper gifta sig tidigt och får gå kvar i skolan.

Att ändra på en tradition är svårt. Tillsammans med Tostan har byarna gjort något väldigt ovanligt.

– Mänskliga rättigheter är nyckeln. När vi pratar om rättigheter och skyldigheter så

Barn och vuxna satte tillsammans upp mål för byns utveckling. Här ingår allas rätt att leva i en säker, ren miljö och allas ansvar att hålla miljön ren. Tvillingbröderna Dyouma och Bilal har samlat skräp i byn Keur Simbara och bär bort det.

förstår alla. Det är allas rättighet att vara fria från våld, och samtidigt är det allas skyldighet att bidra till ett samhälle som är fritt från våld. Tostan-programmet visar att trots att de inte fått gå i skolan så kan alla fatta kloka, modiga beslut, säger Molly.

Kunskapen sprider sig

Tostan arbetar i sex länder i Västafrika: Guinea, Guinea-Bissau, Mali, Mauretanien, Senegal och Gambia. Sedan 1991 har mer än 200 000 personer deltagit i Tostans program och använt Tostans material, som finns på 22 olika språk. Tostans modell gör att dessa 200 000 barn och vuxna i sin tur spridit kunskap och påverkat över två miljoner människor. Deltagarna i programmet pratar med sina släktingar och vänner i andra byar. Kunskapen och förändringen sprider sig i hela länderna, och även till andra länder.

Ett beslut att fira

När byar som hör ihop, genom släktskap eller på annat sätt, tillsammans kommit överens om att sluta med könsstympning har de en ceremoni där de berättar om sitt beslut. Och en fest med dans för att fira beslutet!

Nya tider

För de coola ungdomarna i byn Sare Ngai i Gambia är det nya tider. De kommer aldrig att utsätta sina barn för könsstympning eller barn-
nåktenskap.

Molly på vandring genom Keur Simbara tillsammans med byns barn. De vet alla vem Molly och Tostan är och att de bidragit till att det blivit bättre för byns barn.

Brott mot mänskliga rättigheter

Ungefär 140 miljoner flickor och kvinnor världen över har utsatts för könsstympning, som drabbar ungefär tre miljoner flickor i Afrika varje år. Det är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och innebär många risker för hälsan, både direkt och genom hela livet.

Tostan-programmet gör att byinvånarna fortsätter att fatta bra beslut för att förbättra sina liv. Det handlar om tillgång till skola, toaletter, hälsovård, kunskap om malaria, att bygga en brunn eller ett bibliotek. Och om att

registrera vuxna så att de får rösta.

Molly hör byrådet berätta om byns mål vad gäller elektricitet, vaccinering, förbättrade vägar och att kvinnor ska vara del av alla beslut. Hon trivs när hon ser

byungdomarnas pjäs om att själv få välja sin man eller hustru, precis som de gör i Tostan-programmet. Sen fortsätter dansen. 🌍

Bättre liv med Tostan

Tostan-byarnas arbete med mänskliga rättigheter gör att livet förbättras för barnen och andra bybor på många vis:

- Mer än 7 200 byar har slutat med könsstympning, barnnåktenskap och tvångsäktenskap.
- Respekten för barnets rättigheter ökar.
- Fler flickor går i skolan.
- Fler barn blir vaccinerade.
- Läs- och skrivkunskapen ökar.
- Mammor och barn får bättre hälsa.
- Beslut fattas demokratiskt.
- Även kvinnor kan vara ledare.
- Miljön blir bättre.
- Det blir färre fall av malaria, hiv/aids och andra sjukdomar.
- Solenergi ger byarna elektricitet.

Vad är en social norm?

Könsstympning hör ihop med en social norm kring att bli gift. En social norm är något som många i ett samhälle är överens om. Om någon väljer att göra på ett annat sätt säger oftast någon till. Det kan till exempel gälla att inte slänga skräp i naturen.

I många samhällen i olika kulturer och religioner är den sociala normen att en flicka måste vara könsstympad för att kunna bli gift. Det är en tusen år gammal tradition och ingen vet varifrån den kommer. Det bara är så.

I Tostans program får deltagarna kunskap om mänskliga rättigheter och om hur farligt det är för flickor och kvinnor att bli omskurda. De får prata med imamerna, som berättar att könsstympning är en tradition och inte står omnämnd i Koranen.

För att det ska gå att sluta med

könsstympning måste många människor tillsammans bestämma sig tillsammans för en ny social norm. Den nya normen är att en flicka inte ska vara könsstympad för att bli gift.

Så här förändras den sociala normen i Tostan-byarna:

- 1. Gammal social norm:** Flickor blir könsstympade och gifter sig i unga.
- 2. Tostans utbildning:** Barn och vuxna diskuterar och lär sig nya saker.
- 3. Kunskapsspridning:** Vuxna och barn från flera byar sprider kunskap och diskuterar frågan tillsammans.
- 4. Gemensamt beslut:** Stoppa könsstympning och barnnåktenskap i vår by!
- 5. Ny social norm:** Flickor går i skolan, ingen könsstympning eller barnnåktenskap i byn!

”I morgon ska du gifta dig”

Efter månader av torka slår regnet äntligen mot taken. Mariama Bah, fyra år, springer ut till de andra barnen. Mariama vet inte att det redan är bestämt att hon ska gifta sig med en av pojkarna som också hoppar i vattenpölna.

När jag föddes kom en vän till mina föräldrar och sa:

– Den här flickan ska bli min sons hustru.

Mina föräldrar tyckte att det var en bra idé, så de bestämde om bröllopet och att jag skulle bo hos den andra familjen från det att jag slutade amma tills att jag blev sju år. Så jag växte upp tillsammans med pojken som skulle bli min man. Vi var som syskon.

Bröllopsdags

Jag återvände hem till mamma och pappa när jag blev sju år. En dag när jag var elva år berättade mina kompisar: 'I morgon ska du gifta dig'. Jag blev ledsen.

Jag fördes till pojken som skulle bli min make. Jag bar ett vitt skyнке runt höfterna och en slöja på huvudet. Min överkropp var bar.

Efter vigseln gick jag och min man in i huset. Utanför satt två äldre kvinnor. Senare gav vi det vita skyнкet till kvinnorna. Om det är blod på blir det dans och fest i byn. Om inte blir det en stor skam.

När vi låg i sängen frågade min man: "Varför är du så tyst?" Jag tittade upp i taket och visste inte vad jag skulle svara. Min man började prata om allt möjligt och efter en stund vågade jag också prata. Vi sa till varandra att det kän-

des konstigt att ligga där som man och hustru. Vi pratade om annat också, som om vännerna och om byn. Och om vårt nya hem där vi skulle bo tillsammans.

Kvinnorna väntade på att vi skulle vara med varandra som man och hustru. I soluppgången fick de mitt vita skyнке, som hade fått blodfläckar. Kvinnorna började ropa glatt och att dansa.

Mina barn i skola

Ett år senare födde jag mitt första barn. Det var mycket svårt. Jag var på sjukhus och blev sängliggande i veckor. Drygt ett år senare födde jag mitt andra barn.

Det var svårt att få maten att räcka till så min man bestämde sig för att resa och jobba i Europa. Jag hörde inte något från honom på flera veckor. Han är fortfarande i Italien, har ett jobb och skickar hem pengar. Han ringer ofta, säger snälla ord till mig och frågar om barnen. Nu när vi levt som man och hustru så har jag börjat älska honom.

Jag har lärt sig mycket av Tostan. En kvinna där delar med sig av sina kunskaper till mig. Min dröm är hälsa för min familj. Jag kommer inte att låta mina barn gifta sig förrän de är arton år och jag ska se till att de kan gå i skolan." 🌍

Elva år och ska giftas bort

Mariama springer. Fötterna slår hårt mot sanden och hon får kämpa för att inte snubbla i mörkret. Hon vill bara bort från allt. Hennes styvfar har bestämt att hon ska gifta sig, trots att hon bara är elva år.

Efter två kilometer i mörkret kommer Mariama fram till sin mormor, som försöker trösta henne, men Mariama bara gråter. Om pappa hade levt hade inget av det här hänt, tänker hon.

– Pappa älskade mig och mina syskon mer än allting annat. Hans död var början på ett nytt liv. Pappa var den som försörjde oss och när han var borta blev allting svårt.

Framtidsdrömmens slut

Enligt traditionen i Mariamas by ska kvinnor som blir änkor sörja i fyra

månader. Under tiden får de inte ens ta emot ett föremål ur en mans hand. Om en man behöver ge henne något ska han lägga det på golvet och hon ska plocka upp det därifrån.

När sorgperioden är över kan kvinnan gifta sig igen. Mariamas mamma gör enligt traditionen och gifter om sig med en bror till Mariamas pappa. Nu börjar problemen på allvar för Mariama.

Mariamas nya styvfar vill inte att hon ska gå i skolan utan bestämmer att hon ska giftas bort. Eftersom han är man kan han bestämma sådant.

Mariama vägrar att gå med på styvfaderns plan. Hon blir förtvivlad och tänker på hur livet skulle bli utan skolan. Det skulle vara slutet på hennes framtidsdrömmar.

– Min pappa ville att jag skulle gå i skolan. Hade han levt hade det här aldrig kunnat hända, säger Mariama till sin styvfar.

Fler hemskheter

Det finns en annan sak som gör Mariamas rädsla ännu större. När hon var en bebis utsattes hon för könsstympning. I den by där Mariama bor sys även flickans snippa ihop. När hon ska gifta sig måste "skärerskan" komma tillbaka för att öppna blockeringen med en kniv.

– De flesta svimmar. Många blir sjuka efteråt och måste ligga till sängs en lång tid. De får svårt att återhämta sig, säger Mariama.

Mariama vet att det hon

varit med om kommer att göra det svårt för henne att föda barn. Speciellt om hon är så ung. Men styvfadern är bestämd. ”Du ska gifta dig med din kusin. Det är för familjens bästa”, säger han.

Mariama gråter nästan hela natten hemma hos mormor. Men när hon vaknar på morgonen har hon bestämt sig. Hon ska söka hjälp hos organisationen Tostan och går för att söka upp den. Hon känner

sig inte nervös utan är säker på att de kommer att lyssna på vad hon har att säga.

När Mariama kommer fram till kvinnorna som jobbar med Tostan och är valda till bykommittén, lyssnar de noga till henne. De säger att de är imponerade av att hon vet att skolan är så viktig.

Mariamans garderob

Mariama är intresserad av kläder och har en stor garderob. De finaste kläderna har hon fått av systrar och kusiner i samband med bröllop och namngivningsfester.

Arbetskläder

När Mariama gör hushållsarbete, som att sopa och bära vatten, har hon alltid oömma kläder. Det är viktigt att vara rädd om finkläderna!

Ceremonikläder

När det är bröllop eller namngivningsceremonier klär sig Mariama i traditionella kläder. När hennes storasyster gifte sig fick hon den här klänningen av henne. Alla kvinnor hade likadana kläder på festen.

Bröllops- ankelband

Mariamans mamma gör de här ankeldekorationerna, som är en del av en traditionell bröllopsklädsel. Hon har gjort likadana till alla flickor i familjen.

Hennatatuering

På händer och fötter får Mariama hjälp att måla en traditionell hennadekoration. Den kan hålla i upp till tre veckor.

Fin vardagsklänning

Mariama gillar att klä sig fint när det kommer gäster till byn eller när hon umgås med vänner.

Hemliga festkläder

Att bära byxor med en kort tunika är alltför utmanande tycker de äldre i byn. När det är fest i byn brukar Mariama och hennes vänner därför klä sig i traditionella kläder med byxor under. När de äldre har gått och lagt sig tar hon av sig den traditionella kjolen och fortsätter dansa med sina kompisar.

Festkläder

En annan traditionell dräkt som Mariama burit på en släktnings bröllop.

De tycker att Mariama är ambitiös och hon är inte rädd längre.

Rutor på tyget

Många tyger i Mariamas by har ett ruttmönster, som den här kjolen.

Tostan-gruppens plan

Tostan-gruppen gör snabbt en plan. De måste prata med Mariamas styvfar och det fort. De samlar ihop en grupp på 17 personer och i samlad trupp går de till föräldrarnas hus. De är upprörda. En 11-åring ska inte behöva gifta sig! Hon ska få gå i skolan och få en utbildning.

Mariama går undan för att slippa höra samtalet med

hennes styvfar, men hör på avstånd att han blir arg. "Mariama har tagit hjälp av andra för att hon inte har någon respekt för sin egen familj", säger han. Sen skriker han: "Det blir som jag har sagt!" och vägrar att lyssna till gruppen som samlats vid hans hus.

Alla är arga

Mariama vet att hon har rätt. Tostans budskap är tydligt: Flickor har rätt till utbildning! Mariama ska inte behöva sluta skolan för att gifta sig. Det kan få allvarliga följder för hennes hälsa och förstöra hennes framtid. Men vad händer om styvfadern tvingar henne?

Skoluniform

Mariama är väldigt rädd om sin skoluniform och badar alltid innan hon tar på sig den.

Klänning för fest

På kjolen har Mariama broderat "Prinsessan AK Jallow".

känner hon sig rädd eftersom så många i byn är arga nu. Hennes styvfar är arg på henne och Tostan-kvinnorna är arga på styvfadern för att han inte lyssnar. Flera av hennes släktingar blir upprörda över att hon inte lyder sin styvfar. De tycker inte att en flicka ska få bestämma något själv.

Den kvällen kan Mariama inte sova. Hennes styvfar är fortfarande arg och hon känner sig ledsen över att det har blivit ett så stort bråk i hennes by. Hon reser sig ur sängen och går tyst ut i natten. Utan att riktigt tänka sig för börjar hon springa. Fötterna rör sig som av sig själva och leder vägen mot mormors hus.

När hon kommer fram tar mormor emot henne, men säger att hon måste tillbaka nästa dag. Mariama vet vad hon vill och hon känner stödet från Tostan. Samtidigt

Hjälp från polisen

När hon kommer hem från mormor förstår Mariama att hennes styvfar inte har lyssnat till Tostan. Han kommer att se till att bröllopet blir av, om det inte sker någonting drastiskt. Hon måste agera!

Mariama tillsammans med kvinnorna från Tostan som hjälpte henne när hennes styvfar ville gifta bort henne. "Flera flickor tvingas sluta skolan, men Mariama var modig och vågade tala med oss och sätta stopp. Nu kan hon bli vad hon vill", säger Kumba Bah.

→ Mariama skriver ett brev till guvernören och berättar om sin situation. Sedan går hon till polisen. Polisen har sett liknande fall förut och förstår situationen. De kallar Mariama och hennes styvfar till ett möte.

I rummet sitter Mariama, hennes föräldrar och två poli-

ser. Där sitter också kvinnorna från Tostan. Poliserna är tydliga: "Mariama presterar bra i skolan och hon vill gå kvar. Det betyder att ni inte har rätt att ta henne ur skolan. Vi kommer att arresteras om ni inte låter henne gå i skolan", säger de till hennes styvfar.

Nu blir styvfadern rädd och böjer sig för polisernas krav. En av poliserna spänner då ögonen i Mariama och säger: "Minns nu detta ögonblick. Du har gått igenom allt detta för att få gå i skolan. Lova mig att du lyckas."

Mariama lämnar kontoret lättad, nervös och omskakad

på samma gång. Hon är glad över att få gå i skolan och att hon ska få slippa de fasor ett bröllop innebär för ett barn. Samtidigt känner hon sig illa till mods. Hon har gjort så att hennes föräldrar riskerat att bli arresterade.

Ska hålla sitt löfte

Att komma tillbaka till byn är inte lätt. Människor vänder sig emot Mariama. Hennes egna släktingar säger elaka saker och bychefen är upprörd. Han säger att Mariama inte respekterat honom och att hon har gjort fel som vänt sig till polisen.

Det blir inte bättre när Mariama kommer till skolan. Det känns som om alla tittar på henne. Efter skolan går

Veckomarknad

Nära Mariamas by är det marknad varje vecka. Där samlas alla och det går att köpa allt man kan tänka sig. Den här veckan har Mariama sparat till att köpa en ny ögonskugga.

”Jag ville inte lyssna på Tostan först, men nu är jag tacksam att de hjälpte mig förstå hur viktigt det är med utbildning”, säger Mariamas styvpappa.

Mariama AK, 16

Bor i: Byn Sare Ngai i Gambia

Dröm: Bli sjuksköterska.

Motto: Förlåt dina fiender och gå vidare mot din dröm.

Blir ledsen: När hon tänker på sin döda pappa.

Är stolt över: Att hon kämpade för att få vara kvar i skolan.

Vill få slut på: Barnäktenskap.

hon hem och lägger sig i sängen. Hon kan inte äta och inte tänka på något annat än att alla är emot henne. I flera dagar ligger hon så utan att gå ut. Det som skulle bli en seger har blivit för mycket och Mariama känner sig ensam.

Då kliver Mariamas bästa vän in genom dörren. Hon sätter sig i Mariamas säng och kramar henne hårt.

– Du har kämpat för hårt för att bara ge upp nu, säger hon.

Sedan fortsätter vännen att prata om skolan och säger alla

de saker som Mariama själv sagt de senaste veckorna. Skolan är en rättighet och utbildning är nyckeln till en god framtid, förklarar vännen. I det ögonblicket bestämmer sig Mariama för att helt fokusera på sina böcker. Ingenting ska få ta hennes koncentration. Nu ska hon hålla sitt löfte till den där stränga polisen.

By för flickors rätt

Tiden går och Mariama känner att det inte längre är någon som är emot henne. Hennes styvfar förlåter henne och berättar för henne och för hela byn att han hade fel.

– Alla flickor har rätt att gå i skolan. Det förstår jag nu. Jag ville inte lyssna på Tostan, men idag är jag glad att de hjälpte mig. Mitt råd till alla jag möter är att de inte ska glömma dom som verkligen har hjälpt dig att fatta ett bra beslut, säger styvfadern inför alla som bor i byn.

När Tostan arbetat i Mariamas by i tre år bestämmer byn:

Vi ska aldrig mer skära en flicka! Vi ska aldrig mer kräva att någon som är under 18 år gifter sig!

Det är Mariama som läser upp vad som är bestämt för alla som samlats. Hon håller

ett tal som hon själv har skrivit, och det avslutas:

– Vi är offer, men våra barn kommer inte att vara det! 🌍

Ansvar och stilar!

”Av Tostan fick vi lära oss att prata om viktiga saker med våra vänner. Både om våra rättigheter och om hur vi kan påverka våra egna liv, trots att vi är unga. Förut satt vi ofta och liksom väntade, men vi fick lära oss att vi kan ta ansvar för oss själva. Därför gör vi nu små extrajobb. Jag skalar jordnötter och säljer i små påsar. Min kompis Kanku lagar fisksoppa och säljer med bröd till. När vi får lite pengar över gillar vi att gå till skräddaren och att prova olika stilar!”

Kora, 13

Kora och Kanku, 13, gillar att lyssna på poplåtar från Guinea.

Bästa kompisar med olika liv

På videoklubben i byn ser de två kompisarna Saikou och Ebrima på fotboll. De har mycket gemensamt och de håller båda på Real Madrid. Men deras liv ser väldigt olika ut. Saikou går i skolan och tar varje dag, tack vare Tostan-kvinnorna i byn, ett litet steg närmare sin dröm att bli läkare. Ebrima jobbar på fälten, utan att kunna ge sin fru och tre barn vad de behöver.

När skolan börjar tar Saikou hand om familjens korn. När korna fått det de behöver skyndar han till skolan i byn. Redan som liten visste Saikou att han vill bli läkare. Han vet allt för väl vad det betyder att inte ha tillgång till vård. När hans pappa dog av sjukdom blev livet svårt för hela familjen.

– Pappa älskade mig och mina syskon. Att förlora honom är det värsta som har hänt mig. När han dog blev det svårt för oss att få pengarna att räcka till.

Saikous mamma gifte om sig efter en tid. Saikous styvfar har barn sedan tidigare och det är svårt för honom att mätta alla i familjen. Familjen fortsätter att kämpa för att få pengarna att räcka till det nödvändigaste, som mat och skolmaterial.

Du ska sluta skolan

När Saikou är tretton år talar hans mamma om för honom:

– Saikou, du måste sluta skolan och börja arbeta. Och vi ska ge dig en fru, säger hon. Men Saikou vägrar.

– Skolan är det viktigaste i mitt liv. Och jag är alldeles för ung för att gifta mig, säger han till sin mamma och styvfar.

Styvfadern vill inte höra på. Han har redan planerat allt och ser inga problem med att Saikou ska börja arbeta

istället för att studera.

Saikou står envist på sig. Han förklarar att om han får gå kvar i skolan så kommer han att kunna hjälpa familjen mycket mer än om han tvingas gifta sig och börja leva vuxenliv redan nu. När de fortfarande inte lyssnar går Saikou ut genom dörren. Han vet att han inte kommer att behöva lösa det här ensam. Det finns hjälp att få.

Tostan hjälper

Bara ett stenkast bort finner Saikou Tostans representanter i byn.

– Det är Tostan som lärt oss allt om hur viktigt utbildning är. De har också lärt oss att även vi barn har rätt att göra våra röster hörda. Vi ska få säga vad vi tycker när det gäller viktiga beslut. Tostan sa genast att de skulle hjälpa mig.

Redan nästa dag sitter Tostan-kvinnorna ner med Saikous föräldrar. De pratar igenom situationen. Tostan har en särskild metod för att lösa problem och konflikter i byarna där de jobbar.

Kvinnorna är erfarna och vet att det är viktigt att alla får säga sin mening och känna att det finns någon som lyssnar och förstår. Därför känner Saikous styvfar att han gärna lyssnar på Tostan. När de är klara är de överens om att det bästa för alla är om

Ebrima och Saikou är bästa vänner. Men de lever väldigt olika liv sedan Ebrima slutade skolan.

Saikou får gå kvar i skolan.
– Jag var så glad. Nu skulle min dröm kunna bli sann!

Övertalad att bli gift

Samtidigt, bara en bit bort i byn, diskuteras en annan pojkes framtid. Han heter Ebrima och går i samma klass som Saikou.

– Om jag vill ha vatten kan jag bara säga åt min fru att hämta det, skryter en kille som är ett par år äldre än Ebrima.

– Tänk att ha ett eget hus, säger en annan.

Ebrima lyssnar. Hans mamma vill gärna att han gifter sig och alla omkring honom verkar hålla med. Kanske är det inte så viktigt

med skolan ändå, tänker Ebrima.

Ebrima är några år äldre än sina klasskamrater. Vuxen nog att gifta sig, tycker hans föräldrar, fastän han bara är 16 år.

Det Ebrima ännu inte vet är att hans föräldrar har samlat ihop pojkar som har slutat skolan och gift sig och sagt åt dem att berätta för Ebrima att livet som gift är bättre än det som skolelev.

Ebrima känner sig övertygad och tackar ja till att gifta sig med den kusin hans föräldrar valt ut. Hon är bara tretton år och Ebrima har aldrig pratat med henne tidigare.

Pengarna räcker aldrig

Redan på bröllopet känner Ebrima att han kan ha gjort fel som lät sig övertalas. Ingen har egentligen frågat honom vad han tycker och han känner att han har gått

Saikou, 16

Drömmer om: Att bli läkare.

Tips till andra barn:

Acceptera inte allt vuxna säger. Se till att ha med utbildade människor i beslut.

Idol: Ronaldo, han började med två tomma händer och är nu världens bästa fotbollsspelare.

Tror på: Demokrati.

Glad över: Att Tostan hjälpt oss hitta sätt att lösa våra problem och arbeta i projekt.

På slöjden har Saikou gjort en tavla av en domare. "Jag känner mig intresserad av rättssystemet men den här bilden är helt från fantasin. Jag har aldrig sett någon rättegång."

Alagie, Saikou och Gibbi går till videoklubben så ofta de kan för att titta på fotboll. Saikou håller på Real Madrid. "Jag beundrar Ronaldo för att han kommer från en fattig bakgrund och har arbetat sig upp. Jag önskar att jag kunde spela som han."

aning om vad jag annars skulle kunna göra. Men min dröm för mina barn är att de ska veta att det finns en annan typ av liv att leva. Jag vill att de ska gå i skolan och inte gifta sig för tidigt, säger Kaddijatou.

De två vännerna Saikou och Ebrima anstränger sig båda för det som är viktigt för dem. Saikou gör sitt bästa i skolan och Ebrima kämpar för att ge sin familj vad den behöver. De pratar ofta om framtiden och vilken stor skillnad det har gjort för byn att Tostan sprider kunskap om hur viktig utbildning är. Om inte Tostan hade funnits hade Ebrima och Kaddijatou kanske inte förstått att ge sina barn möjlighet till ett annat liv än det de själva lever. 🌐

Ebrima gifte sig när han var sexton och har nu tre barn. Han och hans fru Kaddijatou pratar ofta om att de ska se till att barnen får den utbildning de själva inte fick.

med på hela idén för att inte göra sina föräldrar besvikna.

– Idag ångrar jag mig djupt. Jag borde ha tagit vara på min rätt att säga min mening och inte gått med på att gifta mig så ung. När jag och min fru skulle sova ihop första natten kände jag mig bara rädd. Det var samma sak för henne. Hon var också rädd.

– Jag är välsignad med tre barn och jag älskar min fru, men att aldrig kunna ha råd att ge dem vad de behöver smärtar mig, säger Ebrima.

Han har arbetat hårt varje dag sedan han slutade skolan, men pengarna tycks ändå inte räcka till.

– Jag har ingen utbildning och det märks i varje stund. När Saikou och jag går för att titta på fotboll på video-klub-

ben så kan han läsa skyltar på engelska som jag inte förstår och han kan prata om saker som jag inte vet någonting om.

Barnen ska få utbildning

Saikou och Ebrima brukar prata om vad det betyder för framtiden att gå i skolan och få en utbildning.

– Jag har mycket att lära av Saikou. Det är när vi pratar som jag förstår vilken skillnad det gör om en person får en utbildning eller inte, säger Ebrima.

Ebrima och hans fru Kaddijatou är överens om att deras barn inte ska gifta sig innan de är arton år.

– Jag gick inte i skolan och jag blev glad när mamma sa att jag skulle gifta mig fastän jag var så ung. Jag hade ingen

Ebrima, 19

Önskar: Att jag kan säga ja nästa gång mina barn ber mig om något.

Plan för framtiden: Att mina barn får gå i skolan.

Älskar: Min fru Kaddijatou och våra barn Juldeh, Jainaba, Ismaila.

Ångrar: Att jag slutade skolan för tidigt.

Skulle aldrig: Sätta mig på min storebrors säng. Det är emot traditionen!

Samarb

Tostan-programmet går ut på att människorna i byarna tillsammans bestämmer sig för att göra livet bättre för alla i byn. För att det ska fungera måste alla vara med och diskutera vad som är viktigt. De kommer överens om att hälsa, gemenskap, fred och respekt behövs för att livet i byn ska vara så bra som möjligt. Alla får också lära sig samarbeta för att lösa problem. Barnen lär sig hur de ska prata med varandra och få en bra gemenskap, de tränar det hela tiden när de leker!

Tänka och sy

– Min mamma har lärt mig att brodera. Jag brukar tänka på hur det är här i Gambia. Det är tur att det är fred. Krig är allra farligast för barn eftersom de splittrar familjer, säger Isatou, 10.

ete för byn och för skoj!

Hoppa rep

Det gäller att hålla takten när man hoppar hopprep tillsammans.

Tick-tack-taktikträning

– Det är en fotbollslek. Vi gör laguppställningar och tränar taktik. Vi lär oss färdigheter som behövs i riktig fotboll också. Vi gör det aldrig ensamma, det är alltid folk som tittar på. En kula är fotbollen. Just nu är jag Real Madrid och spelar mot Barcelona, säger Mamadou, 10.

Musikuppträdandet

När Ilo, 15, spelar på sin Ritti samlas alla i byn för att lyssna. Rittin har strängar, men förstärker också hans röst när han sjunger. Han sjunger om hur en kvinna som är hungrig aldrig kan vara fri.

Cykla till kompisar

Mamadou gillar också att cykla. Det är bekvämt när han ska göra olika ärenden och hitta på saker med sina kompisar.

Virka hårbånd

– Mamma har lärt mig att virka och jag gör det tillsammans med mina vänner. Tostan har lärt oss att vi måste jobba hårt för att få det bra. Vi kan inte bara sitta och vänta, säger Fanta, 7.

25-boxes

– Det är en social lek. Man får inte nudda varandra och om någon gör det så åker den ut. Man springer alltid fyra i taget, men man är många fler i leken, berättar Hawh, 13.

Batterileken

– Det gäller att träffa motståndarens batterier. Ofta vill många spela och vi lottar om vilka som får börja. Sen kör vi en turnering. Det är viktigt för oss barn att leka. Det gör oss lyckliga och hjälper oss att kunna tänka fritt, säger Gibbi, 12.

Bättre liv på många sätt

Solenergi till alla

"Tostan har ordnat så vi har solenergi. Förut hade vi oljelampor och det var farligt. Använde man dem för att göra läxor sent så kunde det orsaka en brand. Förut fick varken barn eller kvinnor vara med och säga vad de tycker, men nu är det helt förändrat. Alla i byn får säga vad de tycker."

Awa, 16, Senegal

Föräldrarnas ursäkt

"Jag känner mig fri och glad. Nu kan vi prata med varandra även om svåra saker, det har förändrat mitt liv.

Mina föräldrar lät omskära mig när jag var en baby. De visste inte att det var fel. De blev väldigt ledsna när de förstod hur mycket problem det orsakar och ångrar sig. De bad om min förlåtelse och har lovat att de aldrig ska göra det igen på någon. Dagen jag förstod vad kvinnlig omskärelse innebär och att det har gjorts mot mig, så blev jag väldigt ledsen. Nu när vi vet och kan prata om allt är det viktigt att vi ser till att ingen dotter någonsin utsätts igen! Det vill jag kämpa för."

Tombong, 13, Gambia

Mindre malaria

"Förut var malaria ett stort problem för oss. Många dog. Vi slutade dricka mjölk under fyra år, när min styvfar dog, för vi trodde att dålig mjölk orsakade hans sjukdom. Nu vet vi att det är myggor som orsakar malaria. Därför städar vi byn varje vecka och sover under myggnät. Nu dör ingen längre av malaria, för vi vet hur vi ska skydda oss själva."

Musa, 15, Gambia

Städhjälp istället för barnbröllop

"Innan Tostan startade brukade pojkar också behöva gifta sig tidigt, som i min ålder. Men nu vet vi våra rättigheter och skyldigheter. Ingen gifter sig innan de fyller 18 år. Pojkar hjälper sina mammor med hushållsarbete, som att städa."

Alasana, 14, Gambia

Tostan jobbar med många olika saker för att se till att samhället blir bra för barn och deras familjer. Allt hänger ihop och gör barnens liv bättre. Barnen i Tostan-byarna har alla fått vara med och säga vad de tycker och de har fått lära sig allt om hur Tostan arbetar.

Ndyaya

Ami

Bilal

Står upp för mänskliga

Barnen i Kere Simbra i Senegal har en rättighetsdikt som de på bilden läser tillsammans. De står upp för mänskliga rättigheter för att aldrig glömma det byn har lärt sig. En viktig del av Tostan-programmet är att drömma om hur framtiden kan bli bättre. Barnens föräldrar och morföräldrar drömde om en framtid fri från våld. De slutade med konststämpning, eftersom det stod i vägen för deras dröm.

"Jag älskar historia och vill bli lärare. Min dröm är att alla här får gå i skolan. Vi ska ha bra lärare. Skolan jag ska bygga ska vara blå och orange."
Ndyaya, 10

"Jag älskar utbildning och vill bli lärare i franska. Min dröm är att bygga en skola och att ta mina föräldrar till Mecka."
Ami, 10

Barn kan ta ansvar

"Min dröm är att jobba med Tostan och gå till nya byar för att

göra samhället bättre. Det första jag skulle göra när jag kommer till en by är att arrangera en städning av den. Sedan skulle jag bygga upp skolan och registrera alla. Tostan lär ut renlighet och dialog. Det är så vi kan leva ett gott liv i fred. Barns rättigheter är särskilt viktiga. När barn lär sig att de har rättigheter klarar de också att ta ansvar och hjälpa till att göra livet i byn bättre för alla."

Kajatai, 13, Gambia

Tillbaka i skolan med hjälp av ko

"Förra året tog mina föräldrar mig ur skolan för att det var för dyrt. Då kom Tostan och pratade med pappa om att utbildning är viktigt. Pappa förstod och sålde en ko för att jag skulle kunna gå i skolan. Jag var så lycklig att jag inte kunde sova. Jag drömmer om att bli doktor och hjälpa kvinnor. Jag tänker också på att det är viktigt att förebygga ebo-la och vara noga med hygien."

Mariama, 15, Gambia

Städad by

"Föret var det smutsigt i min by. Det är det inte det längre för vi har lärt oss hur vi måste städa och hålla rent. Alla barn måste gå rätt att gå i skolan för det är enda sättet att få en bra framtid och nå sina mål. Det är också viktigt att alla har kunskap om hur man undviker att bli gravid."

Fatou, 14, Gambia

Ndeye Fatou

Dyouma

Ndeye

*We are the generation of Human Rights
We accept nothing but Human Rights
Let's identify them and let's ask for them
For men
For women
For children
And for them who claim Human Rights to apply them*

Kvinnor och barn med och bestämmer

"Tidigare kunde en man och en kvinna inte ens sitta bredvid varandra och prata. Det var männen som fattade alla beslut. Kvinnor och barn fick aldrig vara med och diskutera eller bestämma något. Det är förändrat nu. Vi har pratat om mänskliga rättigheter och om många saker som är viktiga för att det ska bli bra för människorna i vår by. Till exempel har vi bestämt att ingen ska behöva gifta sig innan 18 års ålder och vi praktiserar inte könsstympning längre."

Fatoumata, 15, Gambia

Min syster bortgift

"Jag blir glad när jag tänker på Tostan och att jag inte kommer att bli bortgift. Vår styvfar tvingade min storasyster att gifta sig. Hon är inte lycklig och har redan tre barn. Det är väldigt svårt för dem som gifter sig tidigt. De är barn som själva blir föräldrar och får många barn. Men jag kommer inte att bli gift förrän efter att jag fyllt 18 år. Istället ska jag gå i skolan, lära mig mycket och få ett bra jobb. Helst skulle jag vilja jobba med Tostan, då skulle jag få prata med människor och hjälpa till att lösa stora svårigheter."

Anastou, 13, Gambia

rättigheter!

"Jag vill bli affärskvinna och jobba på bank. Då behöver jag lära mig franska, engelska och matte. Jag drömmer om elektricitet till byn, inte bara solceller som vi har nu. El dygnet runt gör livet bättre för alla."

Ndeye Fatou, 12

"Jag drömmer om att vår by ska se ut som städerna jag ser på tv. Rent, många träd, vackra blommor. En vattenkran i varje hus, el dygnet runt."

Dyouma, 12

"Jag älskar att spela fotboll. Jag drömmer om att vi ska ha en fotbollsplan och ett lag som spelar i serien. Om vi får spela och träna så blir vi starka."

Bilal, 11

"Jag går i femman. När jag blir stor ska jag bli utbildningsminister. För vår by drömmer jag om en finare skola och en större koranskola."

Ndeye, 13

En dag utan skola

Tostan har förändrat mycket i byarna och de vuxna vet idag hur viktigt det är för både flickor och pojkar att gå i skolan. Men det finns familjer som inte har råd att skicka barnen till skolan. Flera viktiga förändringar har skett men det är en lång väg kvar att gå.

– Jag bor tillsammans med min moster eftersom min mamma är död och min styvmor jobbar i huvudstaden Banjul. Min moster låter mig inte gå i skolan längre utan jag ska vara hemma och göra hushållsarbete. Jag tänker på skolan varje dag, men det är mycket som ska göras, säger Nuima 14.

– Mitt liv skulle ändå ha varit annorlunda om inte Tostan hade funnits i byn. De har lärt oss mycket om hälsa och det är heller ingen som längre tvingar oss flickor att gifta oss innan vi är arton år. Jag slipper att gifta mig innan jag är vuxen och min kropp är redo att bära ett barn.

Nuima blev skuren som bebis och varje månad när hon har mens måste hon ligga till sängs i fem dagar.

– Det gör ockhört ont. Jag vet att det också kommer att bli problem när jag är stor och ska föda barn. Men tack vare Tostan är det ingen här som skär flickor längre.

Nuima, 14

Gillar: Att be.

Bäst på dagen: När hon lagar mat.

Tacksam över: Att hon tack vare Tostan inte behöver gifta sig innan hon är vuxen.

Önskar: Att få gå i skolan.

Riktigt glad senast: När jag fick nya kläder.

Innan Nuima ber tar hon på sig en slöja. Bönemattan tas fram. Nuima vänder sig mot Mecka och böjer sig ner.

7:40

– Ma an mujamdi, säger Nuima till sin familj efter bönen. Det betyder "vakna i fred".

8:00 Hämtar vatten vid brunnen.

10:00

Äntligen frukostdags!

9:15

Innan frukost mal Nuima gryn i en mortel. När det är klart silar hon bort skaln innan hon kokar grynen till gröt.

11:00

Tvättar familjens kläder.

12:00

Jordnötsskalning. Jordnötter är en viktig del av kosten, men säljs också på marknaden.

13:00

Nuima lagar lunch i ett rökigt kök, men hon tycker att det är roligt att laga mat.

15:00

Sopningsdags.

15:30

Nuima broderar. Tyget ska hänga framför hennes dörr när hon gift sig.

16:00

Nuima får hjälp att fixa till flätorna.

19:00

Familjen äter middag

20:00

Nuima ser på TV tillsammans med sina kusiner. Samtidigt är en del av barnen som på dagen går i byskolan, i grannbyn för att gå i koranskola i ljuset från stor eld.

22:00

Nuima somnar efter en lång arbetsdag. Innan hon somnar tänker hon som vanligt på hur det hade varit om hon gick i skolan istället.

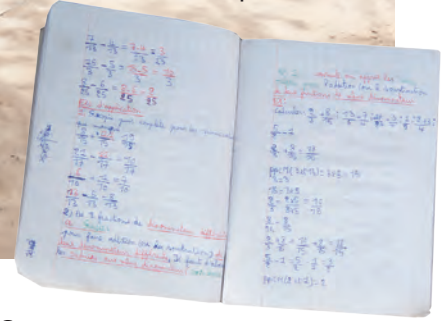

Farmor Doussou är byns första solingenjör.

Nene laddar batteriet med hjälp av energi från solpanelen.

Solenergin gör att Nene nu kan läsa läxor på kvällen.

Farmor är solingenjör

När Nene var liten fick hon tända ett ljus för att kunna läsa sina läxor i kvällens mörker. Men sedan hennes farmor blev solenergiingenjör finns det ljus för både läxläsning och lek!

Nenes farmor Doussou var 50 år när hon för första gången klev på ett flygplan. Hon skulle resa till Indien och till mottagaren av World's Children's Honorary Award år 2001, Barefoot College. Där utbildas kvinnor från byar i många länder till "barfotasolingenjörer". Utan att kunna språket! Med hjälp av bilder, färger och upprepning kunde Doussou lära sig hur solpanelerna fungerar.

När farmor kom tillbaka hem till Senegal kunde hon hjälpa hela byn, alla bostadshus, skolan och moskén med solenergi och att få ljus. Och

även kyrkan i grannbyn.
– Vi tror på allas lika värde och rättvisa, oavsett religion. Så om vi får lampljus i moskén är det rättvist om våra grannar får ljus i sin kyrka också, säger hon.

Solger radio och TV

Innan byn var med i Tostan-programmet var det aldrig någon kvinna som talade inför hela byn. Men när Nenes farmor kom hem med 50 solpaneler, stod hon i centrum för firandet.

– Jag hade aldrig drömt om att tala inför alla, men det var inte svårt. Tack vare att vi tränat med Tostan kändes det bekvämt att berätta och dela med mig av de viktiga saker jag lärt mig, berättar hon.

Farmor Doussou är nu lärare för tre yngre kvinnor som också ska bli solingenjörer.

Dessutom har hon lärt Nene.
– Alltid när skolan är stängd är jag med farmor. Jag ser hur hon gör och försöker förstå. Jag är stolt över det hon kan!

Hemma kopplar Nene solpanelen till batteriet, som laddas genom solens starka strålar.

– Det bästa med solpanelerna är att vi kan lyssna på radio. Det är fantastiskt. Jag gillar att få information och att lyssna på populära sånger,

mest djembemusik, säger Nene, som inte heller längre behöver göra sina skoluppgifter vid ett fladdrande stearinljus.

– Det är lättare att göra läxor nu och vi får mer tid att leka! Dessutom kan vi se på tv och ladda allas telefoner, säger Nene. 🌐

Nu när hon kan göra läxorna på kvällen i solenergilampans sken, blir det mycket mer tid för lek med kompisarna på eftermiddagarna.

TEXT: JOHANNA HALLIN & EVELINA FREDRIKSSON FOTO: KIM NAYLOR

Solenergilamporna har förvandlat byn på kvällarna. Nu är det inte längre kolmörkt.

CONFERENCE DE PRESSE DES ENFANTS POUR LE PRIX MONDIAL DES DROITS DE L'ENFANT Aujourd'hui, les enfants de la R.D.C. LE HEROS MONDIAL LES DROITS DE L'ENFANT à GOMA, SUD-KIVU ET BUKAVU

Gör era röster hörda!

– Välkommen till
World's Children's Prize
Conference, som hålls samtidigt
av barn i många länder!

När miljontals barns röster har räknats samman avslöjas vem av de nominerade som fått flest röster och utsetts till mottagare av The World's Children's Prize for the Rights of the Child, och vilka två som får World's Children's Prize Honorary Award.

Samla er skola och berätta om resultatet! Eller bjud in lokala medier till en Barnens presskonferens, och berätta om årets barnrättshjältar och om vilka förbättringar ni vill se i respekten för barnets rättigheter.

Bara barn får tala och bli intervjuade av journalisterna under presskonferenserna, som leds av barn samtidigt jorden runt. Den hålls i slutet av WCP-programperioden, när ni röstat fram hur priserna för barnets rättigheter ska fördelas.

Så gör ni:

1. Tid och plats

Välj gärna ortens viktigaste byggnad för er presskonferens, för att visa att barnets rättigheter räknas! Det går också bra att ha den i skolan. Vilket datum det blir 2017 får du veta på WCP:s webb.

2. Bjud in medier

Bjud in god tid in alla tidningar, TV- och radiostationer. Skriv noga tid och plats. Använd gärna e-post, men ring också till de journalister som ni tror kan vara intresserade av att komma! Påminn dem per telefon eller personligt besök dagen innan.

Vid Barnens presskonferens i Burundi rapporterade WCP-barnrättsambassadörer om kränkningar av barnets rättigheter som de tidigare inte vågade ta upp eller anmäla.

3. Förbered er

Skriv ner vad ni ska säga. Formulera i god tid vad ni vill säga om hur barnets rättigheter kränks i ert land. Strax innan presskonferensen får ni hemlig information om barnrättshjältarna från World's Children's Prize, som ska avslöjas på presskonferensen.

4. Håll presskonferensen

Inled gärna med dans och musik och tala om att andra barn också håller presskonferenser över hela världen samtidigt. Genomför presskonferensen ungefär så här:

- Ge fakta om World's Children's Prize och visa gärna en kort informationsfilm.
- Berätta hur barns rättigheter kränks i Sverige.

Flera Barnens presskonferenser hölls 2015 i DR Kongo, ett land där många barn utsätts för svåra kränkningar av sina rättigheter. Barnen som ledde presskonferenserna tog upp detta och avslöjade även vem de röstande barnen i världen utsetts till sin pristagare. Många radiostationer samt TV och tidningar i DR Kongo publicerade barnens nyhet.

- Berätta för politiker och andra vuxna om era krav på att barnets rättigheter måste respekteras i ert land.
- Avslöja dagens stora "nyhet" om barnrättshjältarna.
- Avsluta med att ge journalisterna det pressmeddelande och det barnrätts-faktablad och det barnrätts-faktablad om ert land som ni får från World's Children's Prize.

På worldschildrenprize.org hittar du:

Barnrätts-faktablad för Sverige, tips på hur du bjuder in journalister, frågor till politiker och andra tips. På webbsidan finns också pressbilder som journalisterna kan ladda ner. Är ni flera skolor som når samma medier håll gärna en presskonferens tillsammans. En representant för varje skola kan vara med på scenen.

Adriel, Fredrik, Linnea, Felix och Saga från Snättringeskolan i Huddinge har just överlämnat WCP-glasgloben till statsminister Stefan Löfven som tecken på att han är ny beskyddare av World's Children's Prize.

– Det gör mig jätttestolt och glad att få den av er, sa statsministern till barnen.

Vi beskyddar World's Children's Prize

– Det är med stor stolthet som jag, Sveriges statsminister, tackar ja till att bli en Honorary Adult Friend och beskyddare av World's Children's Prize. Jag lovar att jag ska ta mig an mitt uppdrag med stor entusiasm och att jag alltid kommer vara med er i vår kamp för en värld där barnets rättigheter respekteras överallt, säger statsminister Stefan Löfven till de miljontals barn som deltar i WCP-programmet och fortsätter:

– World's Children's Prize-programmet bygger på den svenska traditionen vad gäller allas lika värde, barnets rättigheter samt demokrati- och fredsbyggnad, värden som behövs så mycket i världen idag.

Bland WCP-beskyddarna finns fem Nobelpristagare och de tre globala legendarerna Nelson Mandela, Aung San Suu Kyi, Burma och Xanana Gusmão, Östtimor. Drottning Silvia blev WCP:s första beskyddare. Andra beskyddare är de globala ledarna i The Elders, Graça Machel och Desmond Tutu.

Drottning Silvia

Desmond Tutu

Aung San Suu Kyi

Nelson Mandela

Graça Machel

Sångarna Loreen och Vusi Mahlasela, här tillsammans med 2014 års WCP-pristagare Malala, är också beskyddare av World's Children's Prize.

Phymean Noun från Kambodja mottog *World's Children's Prize for the Rights of the Child 2015* för sin kamp för barn som lever på soptippar och deras rätt till utbildning.

Javier Stauring från USA tilldelades *World's Children's Honorary Award* för sin kamp för barn som fängslas, och som ibland döms till livstids fängelse. Drottning Silvia överlämnade en blombukett även till Abraham Trejo, som varit ett av de fängslade barnen.

– Det var första gången någon gav mig blommor, sa en lycklig Abraham.

Vi är många!

En animering visade alla de mer än 38 miljoner barn som deltagit i WCP-programmet sedan starten år 2000.

Jurybarnen fick under slutsången "En värld av vänner" sällskap på scenen av barn och ungdomar från Lilla Akademien, Stockholms Estetiska Gymnasium och Uthando från Sydafrika.

Vi firar barns rätt!

Den årliga World's Children's Prize-ceremonin leds av jurybarnen på Gripsholms slott i Mariefred. Alla barnrättshjältarna hedras och får prispengar till sitt arbete för barn. Drottning Silvia hjälper jurybarnen att dela ut priserna. Ni kan ha en egen avslutningsfest senare, där ni visar film från WCP-ceremonin och firar barnets rättigheter.

Kailash Satyarthi från Indien erhöll *World's Children's Honorary Award* för sin långa kamp mot barnarbete och barnslaveri. Payal i WCP-juryen tillhör de barn som hjälpts av Kailash och mottog hans pris från Drottning Silvia.

Drottning Silvia applåderar barnrättsambassadörerna i Nepal som hedrades under ceremonin. Manchala i WCP-juryen är en av dem.

Uthando från Sydafrika uppträdde under ceremonin. De flesta av bandmedlemmarna kommer från Chris Hani-skolan i Khayelitsha, en förort till Kapstaden med mycket fattigdom, våld och övergrepp. WCP-programmet genomförs årligen i deras skola och bandmedlemmarna är själva barnrättsambassadörer.

Vägen till demok

Vad är demokrati?

I en del frågor kanske du och dina kompisar tycker lika. Om andra saker tycker ni helt olika. Kanske kan ni lyssna på varandra och diskutera er fram till en lösning, som ni alla kan acceptera. Ni är då överens och uppnår *konsensus*. Ibland måste ni komma överens om att ni inte är överens. Då får majoriteten, de som är flest, bestämma. Det är demokrati.

I en demokrati ska alla människor ha lika värde och lika rättigheter. Alla ska få säga vad de tycker och kunna vara med och påverka. Motsatsen till demokrati är *diktatur*. Då är det bara en eller några få som bestämmer allt och ingen får protestera.

I en demokrati ska alla få göra sin röst hörd, men man måste kompromissa och rösta för att komma till beslut.

Det finns *direkt demokrati* och *representativ demokrati*. Direkt demokrati är när alla får rösta om en viss fråga, till exempel er Global Vote om vem som ska få World's Children's Prize. Eller när ett land håller *folkombestämning*. De flesta demokratiska länder styrs med *representativ demokrati*. Då väljer medborgarna sina representanter, politiker, som ska styra landet enligt folkets vilja.

Varje år avslutas World's Children's Prizeprogrammet med att ni genomför er egen demokratiska världsomröstning, Global Vote. Följ med på en tidsresa till demokratis framväxt i världen.

I ALLA TIDER

Gemensamma beslut

I alla tider har människor samlats för att tillsammans fatta beslut. I början tas beslut i gruppen eller byn. Kanske handlar det om jakt eller odling. En del använder ritualer för hur gruppens bästa ska diskuteras och gemensamma beslut tas. Det händer att ett förslag, till exempel en fjäder, skickas runt. Den som håller i fjädern har ordet.

Prova själv med dina kompisar!

Ordet demokrati föds

508 F.K. föds ordet *demokrati* ur de grekiska orden *demos* (folk) och *kratein* (styre). Alla medborgare i Grekland får kliva upp på en trappa och säga sin åsikt om viktiga saker. Om man inte kan komma överens så röstar man om saken med handuppräknning. Men bara män har rösträtt. Kvinnor, slavar och utlänningar räknas inte som medborgare och får inte rösta.

508 F.K.

1700-TALET

Enväldiga härskare

På 1700-talet styrs de flesta länder i till exempel Europa av enväldiga kungar och kejsare som struntar i folkets vilja. Men vissa tänkare börjar intressera sig för nygamla idéer om att alla människor är födda fria, med lika värde och lika rättigheter. Varför ska vissa grupper i samhället ska ha mer makt och rikedom än andra? Andra kritiserar kungarnas förtryck och menar att om alla får mer kunskap kommer de att upptäcka samhällets orättvisor och protestera mot dem.

rati

1789

De rikas röst

1789 blir det revolution i Frankrike. Folket kräver frihet och jämlikhet. De idéerna och kraven får stor spridning i Europa och påverkar samhällsutvecklingen. Men fortfarande är det bara män som räknas som medborgare. Dessutom får männen ofta bara rösta och bli politiker om de är rika och äger hus och mark.

Inte kvinnor och slavar

1789 skrivs USA:s första författning (grundlag). Det är ett viktigt steg i demokratis historia. I den står att folket ska ha makt över besluten och att människor ska ha rätt att skriva och tycka vad de vill. Men författningen gäller varken kvinnor eller slavar.

Första hemliga omröstningen

1856 hålls den första hemliga omröstningen med valsedlar med kandidaternas förtryckta namn i Tasmanien i Australien.

1906
1921
1945

Kvinnor kräver rösträtt

I slutet av 1800-talet börjar allt fler kvinnor kräva rösträtt i politiska val. Finland är 1906 först i Europa med kvinnlig rösträtt. I Storbritannien och Sverige dröjer det till 1921. Och i de flesta länder i Europa, Afrika och Asien dröjer det till efter andra världskrigets slut, 1945, eller ännu senare, innan kvinnor får rätt att rösta.

1947

Världens största demokrati

1947 frigör sig Indien från det brittiska imperiet och blir världens största demokrati. Frihetskampen leds av Mahatma Gandhi, som tror på motstånd utan våld, *icke-våld*.

Första demokratin i Afrika

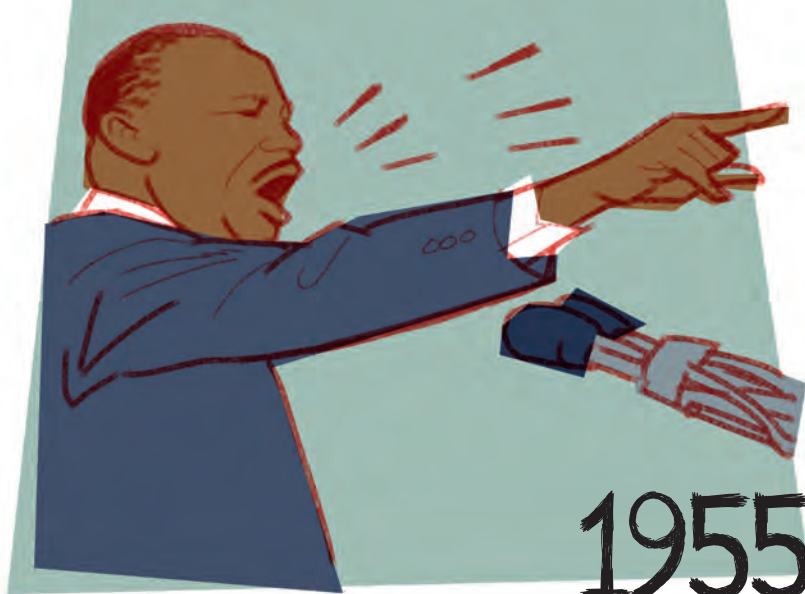
1957 blir Ghana i Västafrika fritt och självständigt från sin kolonisations, Storbritannien. Kwame Nkrumah blir landets förste ledare.

1957

Kolonisationen av Afrika, Asien och Latinamerika började hundratals år tidigare. Europeiska stormakter skickade ut militär och upptäcktsresande. De ockuperade landområden, stal naturresurser och gjorde människor till slavar.

Lika rättigheter i USA

1955 vägrar Rosa Parks, som är svart, att ge upp sin plats på bussen till en vit man. Rosa får böter, för i den amerikanska södern har svarta inte samma rättigheter som vita. De får inte heller gå i samma skolor som vita barn och ibland får de inte rösta. Medborgarrättskämpen Martin Luther King startar en bojkott mot bussbolaget. Det blir början till en stor protesterörelse i USA mot rasism och för allas lika fri- och rättigheter.

1955

2010

Den arabiska våren

2010 får en fattig ung man i Tunisien sin grönsaks-kärra beslagtagen av polisen. Han tänder eld på sig själv i protest och när nyheten om hans död sprider sig går hundratusentals människor ut och demonstrerar. De lyckas avsätta landets diktator Ben Ali. Folk i grannländerna inspireras och diktatorerna i Egypten och Libyen störtas efter folkets protester. Demokratirörelsen i Mellanöstern brukar kallas den *arabiska våren*.

Fortsatt diktatur

Idag råder fortfarande diktatur i flera av jordens länder. Även i många demokratier sker kränkningar av mänskliga rättigheter. Barnets rättigheter kränks i alla länder. I diktaturerna saknas rösträtt, det fria ordet och rätt att uttrycka sina åsikter, åsiktsfrihet. De styrande bestämmer allt och berikar ofta sig själva och sina familjer.

1994

Rösträtt för alla i Sydafrika

1994 blir Nelson Mandela Sydafrikas första demokratiskt valda president. Han har suttit 27 år i fängelse för sin kamp mot Sydafrikas rasistiska apartheidsystem, som skilt folk åt utifrån deras hudfärg. I valet av Mandela deltar för första gången alla sydafrikaner på lika villkor.

Burma på väg mot demokrati

2010 släpps Aung San Suu Kyi ur sin husarrest i diktaturens Burma. Hon har då tillbringat femton av de senaste 23 åren i husarrest för sin modiga kamp för demokrati i Burma. 2011 blir hon beskyddare av World's Children's Prize.

2010

2016/2017

Barnens demokratiska Global Vote

2016/2017 genomförs World's Children's Prize-programmet för sextonde gången. Hittills har över 38,4 miljoner barn varit med och lärt sig om sina rättigheter och demokrati, kunskap som varje ny generation behöver. Det hjälper dig och dina kompisar att hela livet kunna vara med och bygga ett Sverige där demokratin stärks och barnets och mänskliga rättigheter respekteras.

När ni lärt er allt om barnets rättigheter och om kandidaternas insatser är det dags att föbereda er demokratiska världsomröstning, Global Vote. Din röst är ditt eget beslut. Ingen kompis eller lärare ska tala om vem du ska rösta på. Den som majoriteten, de flesta, röstar på får World's Children's Prize for the Rights of the Child 2016/2017!

Jordbävningen stoppade inte Phulmayas Global Vote

– Idag röstade jag i Global Vote och det känns viktigt. Kandidaterna kämpar för oss barn. Genom att rösta visar jag att det dom gör är viktigt och att jag stöttar deras arbete, säger Phulmaya.

– Jag var så rädd och trodde att jag skulle dö när jordbävningen kom. Både vårt hus och min skola totalförstördes. Året innan hade barnrättsambassadörerna kommit till skolan. Dom gav oss kunskap och mod och lärde oss om flickors rättigheter och om hur flickor blir lurade och sålda. Efter jordbävningen var jag orolig för att vi aldrig mer skulle kunna vara med i World's Children's Prize, säger Phulmaya, 12, från byn Gairibisauna i Nepal.

Är det något som Phulmaya känner att hon och alla andra barn i byn behöver lära sig mer om så är det flickors rättigheter.

– Här tvingas tjejer arbeta mycket mer än killar. Jag arbetar flera timmar både före och efter skolan. Jag går upp redan i gryningen och ser

till att våra djur får mat innan jag gör upp eld i spisen och förbereder frukosten. Efter skolan hämtar jag vatten, tvättar kläder, lagar mat och diskar. Om jag får lite tid över innan jag ska gå och lägga mig gör jag mina läxor. Jag har aldrig tid att leka som killarna gör, förklarar Phulmaya.

Så här såg Phulmayas hem ut dagen efter jordbävningen, bara en enda stor hög. Phulmaya hjälper fortfarande till att röja bort stenar.

– Men jag har ändå tur. Många tjejer får inte gå i skolan alls, samtidigt som deras bröder får gå. Föräldrarna vill inte betala för döttrarna eftersom planen är att tjejerna ska giftas bort unga och flytta hem till mannens familj. Vissa flickor tvingas till och med att gifta sig när dom fortfarande är barn.

Phulmaya hade alltid känt att det var orättvist att behandla flickor och pojkar olika. Men hon visste inte att det kränkte hennes rättigheter. Inte förrän barnrättsambassadörerna kom med World's Children's Prize-programmet till byn.

Barnrättsambassadörer

– Dom lärde mig att vi tjejer har samma värde och samma rättigheter som killar. Att vi också har rätt att få en bra utbildning och ska behandlas väl och inte tvingas gifta oss mot vår vilja. Det gjorde mig jätteglad!

Barnrättsambassadörerna som kom till Phulmayas by bor hos Maiti Nepal, en organisation som kämpar mot barnsexhandel.

– Ambassadörerna lärde oss mycket om trafficking. Om

hur människohandlare kommer till fattiga byar, precis som våran, och lurar föräldrarna att sälja sina döttrar. Föräldrarna tror att flickorna ska få ett bra arbete utomlands eller i huvudstaden Kathmandu och kunna skicka hem pengar, men istället blir döttrarna slavar på bordeller och tvingas göra dåliga saker.

Phulmaya och hennes skolkompisar fick lära sig att omkring tolv tusen flickor försvinner på det här sättet från Nepal varje år, framfö-

rallt till Indien. De allra flesta kommer aldrig hem igen.

– Det är så fruktansvärt och måste stoppas! När jag träffade ambassadörerna kände jag direkt att jag också ville bli en barnrättsambassadör som reser runt till skolor och kämpar för flickors rättigheter och mot slavhandeln i Nepal.

Jordbävningen

Men sedan hände något som satte stopp för Phulmayas ambassadörsplaner.

– Det var en lördag. Jag, mamma och en kompis satt

och åt lunch när plötsligt allting började skaka. Glas och tallrikar krossades mot golvet. Skåp och hyllor rasade, TV:n föll. . . allt gick sönder. Jag fick panik och var säker på att vi skulle dö. Mamma skrek att vi måste ut, ut! Och vi hann precis komma ut innan hela huset rasade ihop. Det blev bara en stenhög kvar.

Alla grannar sprang ut ur sina hus som också föll ihop.

– Det var överkligt. Alla grät och skrek. Vi kramades och försökte trösta varandra. Min familj hade tur, för alla klarade sig, men min kompis farfar hann inte ut innan huset rasade över honom. Han dog. Väldigt många i Nepal dog under jordbävningen.

Phulmaya och hennes grannar tvingades att sova ute på vägen den första tiden efter jordbävningen.

– Vi var femton personer som låg tätt ihop på marken. Vi fick dela på dom filter som

Phulmaya är på väg till skolan medan hennes mamma röjer framför det hus med plåttak, som ska bli familjens nya hem.

Fönsterluckorna är på plats i klassrummen när barnrättsambassadörerna undervisar eleverna, men inte stenväggarna, som föll ihop under jordbävningen.

WCP-pristagaren Maiti

2002 fick Maiti Nepal World's Children's Prize för sin kamp mot handeln med nepalesiska flickor, som säljs som slavar till framförallt Indien. Maiti förebygger att fattiga flickor blir lurade och sålda till bordeller genom att undervisa och informera dem. Maiti vårdar och stöder flickor som varit slavar och har gränsvakter, som hindrar människosmugglarna när de försöker föra lurade flickor ut ur Nepal.

→ fanns. Alla var ledsna och grät. Vissa sa att tigrar skulle komma när vi låg där, helt oskyddade. Jag var så rädd.

Skolan förstörd

Phulmayas skola var också förstörd. Väggarna hade rasat och bänkar, böcker, datorer och allt annat skolmaterial var begravt under rasmassorna.

– Jag var rädd att jag aldrig skulle kunna komma tillbaka till skolan.

Den första tiden hade alla i byn svårt att få tillräckligt med mat eftersom förråden och fälten var begravda under sten- och lermassorna.

– Vi var hungriga och tvungna att röja upp. Vi byggde ett litet skjul av plåt och plast där vi fortfarande bor. Det funkar men jag gillar det inget vidare. Det är trångt och jag får ligga på golvet. Nu när det är regnperiod regnar det lätt in och allt blir blött och fuktigt. Jag längtar tills vårt nya hus är färdigt.

World's Children's Prize

Samtidigt som Phulmayas familj och alla andra röjde upp i sina förstörda hus, kämpade man också med att försöka få ordning på byns skola. Efter en månads hårt arbete kunde eleverna äntligen komma tillbaka.

– Det kändes så skönt att träffa alla kompisar och börja

lära sig saker igen. Innan jordbävningen var vår skola väldigt fin, men det är den inte längre. Det saknas ytterväggar, böcker och mycket annat. Men det känns ändå bra att vara tillbaka.

För Phulmaya kändes det extra bra när hon förstod att hon och alla andra elever på skolan skulle få fortsätta vara

Phulmaya läser Globen på golvet i det lilla skjulet, som är familjens tillfälliga hem.

Alla har länge sett fram emot Global Vote-dagen och nu är den äntligen här. Med stort allvar ställer eleverna upp sig i raka valköer.

med i World's Children's Prize.

– Efter jordbävningen var jag rädd att jag inte skulle få möta barnrättsambassadörerna igen. Jag var också rädd att vi inte skulle få läsa Globen eller delta i WCP och lära oss mer om våra rättigheter. Men ambassadörstjejerna

kom tillbaka och vi är med igen! Den här gången blev det extra högtidligt för mig eftersom jag fick hjälpa ambassadörerna att tala om barnets rättigheter och förbereda min klass inför Global Vote. Jag berättade om flickors rättigheter och om hur flickor förs bort och säljs. Jag var nervös

men mest glad och stolt. Och idag har vi faktiskt röstat. Jordbävningen kunde inte stoppa vår Global Vote! 🌐

Kämpar för tjejer

Phulmaya fick hjälpa barnrättsambassadörerna att informera sin klass om flickors rättigheter och om traficking, hur flickor förs bort och säljs som slavar.

– Efter jordbävningen har risken för att flickor utsätts för barnsexhandel ökat, eftersom familjer har blivit ännu fattigare. Många barn har förlorat sina föräldrar och det gör det lättare för människohandlarna att utnyttja barnen. Därför kändes det viktigt att berätta om detta just nu, säger Phulmaya.

Nästan 9 000 döda

De två kraftiga jordskalven den 25 april och 12 maj 2015, plus de 380 efterskalven fick fruktansvärda följder i det redan mycket fattiga Nepal:

- 8 959 människor dog, varav 2 525 var barn.
- 1 642 barn förlorade båda eller en av sina föräldrar.
- 32 000 klassrum förstördes.
- 985 000 barn kunde inte återvända till skolan.
- 900 000 hem blev skadade eller totalt förstörda.
- 765 sjukhus eller hälsocenter blev skadade eller totalt förstörda.
- 10 000 barn är akut undernärda till följd av jordbävningen.
- 513 flickor och kvinnor har räddats från människohandel vid gränsen mot Indien sedan jordbävningen.

Följ aldrig med främlingar!

”Det kändes bra när barnrättsambassadörerna kom till byn och lärde oss viktiga saker och förklarade om World's Children's Prize. Men sorgligt också. Att veta att nepalesiska tjejer i min egen ålder säljs och hamnar i sexhandel och slaveri känns fruktansvärt. Det gör ont. Hamnar man i sexhandeln får man alla sina rättigheter kränkta. Man får ingen skolgång och ingen framtid. Ambassadörerna har tipsat oss om att aldrig prata med främlingar och aldrig följa med någon som vi inte känner. Dom varnar oss också för att äta mat man blir bjuden på av någon som man inte känner, eftersom den kan vara förgiftad. När man väl blivit drogad riskerar man att bli bortförd och såld som slav. Det är bra råd som hjälper oss. Jag skulle vilja vara en barnrättsambassadör för tjejers rättigheter och åka runt i byar och förklara att alla är lika mycket värda. Så att diskrimineringen av flickor får ett slut.

När jag blir vuxen vill jag bli sjuksköterska.”

Ganga, 13, Shree Tapesworskolan

Behandla söner och döttrar lika!

"Idag har vi haft Global Vote på min skola. Jag var polis och såg till att det var ordning i köerna. Vi hade Globel Vote eftersom vi arbetar med World's Children's Prize i skolan. Genom att vara med i WCP har jag lärt mig att barn har rättigheter, som att man inte får tvinga barn att arbeta hårt, utan att alla barn ska gå i skolan. Jag har också lärt mig att vuxna inte får slå barn. Men brott mot barn är vanliga i Nepal. Speciellt flickor har det svårt här. I byarna får många tjejer inte gå i skolan utan tvingas arbeta i hemmet och på fälten. Men deras bröder får gå i skolan. När tjejerna är 13-14 år tvingas många att gifta sig med vuxna män. Allt det här är fel. Självklart ska söner och döttrar behandlas

lika! Dom är födda av samma mamma, har samma blod. Vad är det för skillnad? Ingen! Oavsett om du är kille eller tjej är du lika mycket värd. Det är viktigt att barnrättsambassadörerna reser runt i skolorna och undervisar om våra rättigheter. Sen går vi hem till våra familjer och grannar och berättar om vad vi har lärt oss. Vi visar dom tidningen Globen. När alla får kunskap tror jag att alla barn så småningom kommer att behandlas bättre i Nepal. I framtiden vill jag själv bli ögonläkare."

Jeevan, 14, Shree Tapeshworskolan

Ambassadörerna inspirerar

"Jag gillar verkligen när barnrättsambassadörerna kommer hit och lär oss om flickors rättigheter. Jag älskar att höra att vi måste respekteras. Här behandlas flickor ofta sämre än pojkar. Många systrar går i sämre skolor än sina bröder, om dom får gå i skolan överhuvudtaget. Det gör mig sorgsen och arg. Om det är så att föräldrar bara bryr sig om sina söner tycker jag inte att man borde få tillåtelse att föda några barn alls! Kanske killarna som lyssnar på ambassadörerna blir fina pappor i framtiden, som behandlar sina döttrar lika bra som sina söner. Jag hoppas det!

Ambassadörerna visar att vi tjejer kan göra viktiga saker om vi får chansen. Dom är modiga som talar om våra rättigheter inför både barn och vuxna. Jag blir inspirerad! Jag vill också bli sån! Idag var jag valförrättare

och målade med spritpenna på ena nageln på alla som röstat. Det gjorde jag för att ingen skulle kunna rösta mer än en gång. Det är viktigt. Det här handlar ju om våra rättigheter och då är det viktigt att det inte sker något valfusk!

När jag blir vuxen vill jag bli socialarbetare och kämpa för barns rättigheter."
Pusana, 14, Shree Tapeshworskolan

Killar som barnrätts-ambassadörer

"Idag hade vi Global Vote på skolan. Det var som en stor fest. Vi firade våra rättigheter och alla var tillsammans. Innan Global Vote kom WCP-barnrättsambassadörerna hit till vår skola och lärde oss om barnets rättigheter, trafficking och om World's Children's Prize. Dom lärde oss också att tjejer och killar är lika mycket värda och har samma rättigheter. Det är något som jag helt håller med om! Därför är det inte mer än rätt att vi killar också får vara barnrättsambassadörer och kämpa för viktiga saker. Om jag var ambassadör skulle jag upplysa om att flickor och pojkar har samma rättigheter och ska behandlas lika. I Nepal är det vanligt att flickor arbetar mycket mer än oss pojkar. Det är fel! I min familj delar vi lika, jag och mina systrar. Om någon av dom

lagar maten, skär jag grönsaker-na. Om mina systrar tvättar kläder, hämtar jag vatten. Det är rätt att dela på arbetet. Då hinner alla få lite tid att leka och göra sina läxor ordentligt. Som barnrättsambassadör skulle jag säga till alla killar att hjälpa sina mammor och systrar hemma. Jag skulle också kämpa mot människohandel som också är vanligt här. Fattiga människor blir lurade att sälja sina barn, både flickor och pojkar. Människohandlarna säger att barnen ska få en fin utbildning eller välbetalda arbeten, så att dom kan skicka hem pengar till familjen. Istället hamnar barnen i slaveri, ofta utomlands. Både pojkar och flickor tvingas ofta arbeta som hushållslavar, eller med att bära tunga bördor som ved, eller arbeta hårt ute på fälten. En del tjejer hamnar på

bordeller som slavar i Indien. Det är fruktansvärt!"
Sujan, 12, Shree Tapeshworskolan

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: JOHAN BJERKE

På väg att rösta för barnets rättigheter.

Firar Global Vote

Global Vote-dagen avslutas med att alla får saft och godis. Idag känns jordbävningen långt borta.

GHANA

Barn från flera olika skolor i Kasoa i Ghana samlades för Global Vote på Ebenezer Presbyterian Complex.

"Jag är aktiv medlem i World's Children's Prize-barnrättsklubben på min skola och mitt möte med Globen-tidningen har betytt mycket för mitt och mina vänners liv. Den utbildar oss barn om många rättigheter som vi inte är medvetna om, och visar oss många olika sätt att kräva och kämpa för våra rättigheter. Även om våra rättigheter har tagits upp under lektioner i skolan, har Globen stärkt mig och dessutom gjort mig till en aktivist som alltid står upp för mina och mina klasskamraters rättigheter.

Ändrar pojkarna

Våra föräldrar och lärare har sagt flera felaktiga saker om barnets rättigheter. En del tycker fortfarande att det är fel att äldre per-

Globen gjorde mig till kämpe för barns rättigheter

soner ska be barn om ursäkt, även om de vuxna har gjort fel. Tack till Globen för att den uppmärksammar oss barn på falskheten i dessa påståenden. Till exempel börjar fler förstå att det inte bara är män som ska få tala offentligt, och bestämma i samhället och i familjen, tack vare Globen. Dessutom har pojkarnas inställning till städssysslor i skolan ändrats, nu sopar dom också på skolgården och i klassrummen.

Nu vet jag att inte ens mina föräldrar får tvinga mig att gifta mig tidigt. Som barn har jag rätt att försvara mig mot varje person som vill kränka mina rättigheter, diskriminera eller miss-handla mig. Jag rekommenderar Globen och WCP-programmet till alla barn i mitt land så att vi tillsammans kan kämpa för våra rättigheter."

Berlinda, 15, barnrättsambassadör, Buduburamskolan

Erica Girls' Club utbildar om barnets rättigheter.

Globen hjälpte mig att hjälpa till

"Förut trodde att flickor skulle göra alla hushållssysslor tills jag fick lära mig att alla måste dela lika hemarbetet. Här i Ghana är det många föräldrar som inte skickar sina döttrar till skolan. De menar att flickor ändå bara kommer att sköta hushållssysslor när de gifter sig. Men flickor ska inte vara ensamma i köket, pojkar måste också sköta sysslor i hemmet. Sedan jag började läsa Globentidningen har jag förstått att jag måste hjälpa till

hemma. Därför har jag börjat hjälpa min mamma och mina systrar med att tvätta, sopa, och hämta vatten. Alla pojkar måste fatta detta och hjälpa sina systrar."

Ebenezer, 15, Buduburamskolan

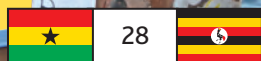

Barnrättsambassadör för demokrati

"Globen har satt leenden på barns ansikten genom att lära dom om deras rättigheter. Genom Globen har jag fått lära mig om mina rättigheter och jag är nu starkare, modigare och klokare. Som barnrättsambassadör tror jag starkt på demokrati, eftersom en röst inte kan göra en nation, precis som ett träd inte kan göra en skog. Jag vill höra och lyssna på allas åsikter. Som ledare för Erica Girls' Club har jag kunnat lära andra om barnets rättigheter med hjälp av dom roliga sätt som finns i tidningen. Mina medlemmar och jag har kunnat lära mer än 50 barn om deras rättigheter. Erica Girls' Clubs motto är: Förena och stärk ungdomarna."

Erica, 14, barnrättsambassadör, Little Rockskolan

© FOTO: HANNA PERSSON

28

UGANDA

Ivriga Globen-läsare på Minakaskolan i Uganda.

TANZANIA

FOTO: ANNA LÖFVING

Global Vote i barnrätts-hjältens skola

Oini vänder skrattande blad i Globen med sin fot. Han sitter i rullstol och kan inte använda sina armar. Han går i den skola som Anna Mollel byggde för de prispengar hon fick när hon valdes till barnrättshjälte i Global Vote 2012. I Annas skola går både barn med och utan funktionsvariationer.

– World's Children's Prize är viktigt på vår skola och Global Vote är den bästa dagen på hela året, säger Oini. Vi kan inte läsa engelska än, så någon får översätta allt som står i tidningen till swahili.

BENIN

Valkö på CS l'Horizon-skolan.

Barnrätts-
lektion med
Globen.

WCP hjälper oss att kämpa

"Jag är säker på att med WCP-programmet kommer föräldrar och andra vuxna att veta att vi har rättigheter som måste respekteras. Alla barn har samma värde och rättigheter, men pojkar värdesätts högst här. Flickan ska göra hushållsarbete för hela familjen. Tack vare WCP-programmet kan vi föra en kamp för att flickor och pojkar har samma rättigheter."
Anabelle, 15, L'Horizon-skolan

Får lärare att förstå

"World's Children's Prize är ett mycket viktigt program för barn. I mitt land respekteras inte barns rättigheter. Aga är vanligt i skolorna och WCP får lärare att fatta att aga inte är det bästa sättet att få eleverna att förstå. Som ansvarig för WCP-barnrättsklubben i min skola kämpar jag för att mina kamrater ska känna till sina rättigheter, och för att vuxna ska förstå att det är viktigt att respektera frihet för både flickor och pojkar, som har samma rättigheter."
Calixta, 16, Les Élussskolan

Hjälper mig förstå rättigheter och demokrati

"Flickors rättigheter är inte väl respekterade i mitt land, men WCP gör så att jag bättre förstår mina rättigheter. Tidningen Globen är mycket bra och i ämnen som geografi och historia studerar vi barnkonventionen om barnets rättigheter med hjälp av den. Våra lärare ger oss övningar i tidningen som får mig att förstå verkligheten för barn bättre."
Seinath, 15, D'Akpro Missèrètèskolan

WCP-klubben kämpar mot aga

"Det är väldigt bra att WCP-klubbar har startats här. Jag tror att klubbarna kommer göra kampen för att stoppa sexuellt utnyttjande av flickor och aga lättare." En del lärare och även föräldrar begår fortfarande dessa handlingar i mitt land. Genom WCP-programmet så vet jag mer om mina rättigheter, eftersom vi studerar och diskuterar detta i klassen."
Mariel, 15, S:t Lucskolan

Med WCP-programmet för mer mänsklig värld

"Den här utbildningen ger mig mer kunskap om mina rättigheter. I Benin är barnkonventionen inte respekterad och det är upp till oss barn att lära vuxna att respektera våra rättigheter bättre. Genom WCP-programmet är vi barn fast beslutna att kämpa med våra vänner och skolor i alla länder för en mer mänsklig värld."
Nambilathou, 15, WCP-barnrättsklubben, Bio-Guerra de Porto-Novoskolan

Globen hjälper mig förstå

"Flickors rättigheter är inte väl respekterade i mitt land, men WCP gör så att jag bättre förstår mina rättigheter. Tidningen Globen är mycket bra och i ämnen som geografi och historia studerar vi konventionen om barnets rättigheter med hjälp av den. Våra lärare ger oss övningar i tidningen som får mig att bättre förstå verkligheten för barn."
Merveille, 16, S:t Lucskolan

SIERRA LEONE

Våra lärare måste sluta slå oss!

"Våra lärare behöver få lära sig om barnets rättigheter varje dag, för det kränker våra rättigheter dagligen. Vi kräver att våra lärare slutar att slå oss i skolan."
Bessie, 14, IMAT-skolan

Varje barn behöver veta sina rättigheter

"Varje barn behöver veta sina rättigheter och skyldigheter. Därför använder vi Globen under våra skolklubbmöten för att få andra barn att förstå sina rättigheter."
Samantha, 14, IMAT-skolan

Anabelle

Calixta

Seinath

Mariel

Nambilathou

Merveille

SVERIGE

Vi utbildar de vuxna!

– Vi bjöd in alla föräldrar till vår Global Vote-dag. Vi gjorde en utställning i klassrummet och höll tal om barnrättshjältarna och om barnets rättigheter, berättar Saga, 12, på Snättringeskolan i Huddinge.
– Dom vuxna lärde sig mycket, säger Felix, 12.
Fredrik, Erik, Linnéa, Ellida, Joel, Felix, Adriel och Saga var alla med och genomförde Global Vote-dagen. De gjorde allt från att pricka av sina skolkompisar i röstlängden till att vara rösträknare.

Rättvist val i Guinea-Bissau

– Välkomna till vår Global Vote här på Arafam Maneskolan i Ingoré, Guinea-Bissau! Allra först ska vi kontrollera så att valurnan är helt tom innan vi börjar, säger Global Vote-presidenten Wilsa, 11.

Wilsa vänder upp och ner på valurnan, tillverkad av en kartong, samtidigt som hon skakar den. Hon gör så för att försäkra sig om att ingen har fuskat och att valet ska gå demokratiskt och rättvist till. Detta är viktigt för barnen på Wilsas skola. De bor i ett land som har haft långa perioder av diktatur och många statskupper och våldsamheter i samband med val. Barnen har bestämt sig för att deras val ska bli annorlunda. Röstningen kan börja ...

Rösta på oss!

Aisato, 9, Botche, 12, och Tchamo, 13, representerar kandidaterna i valet.

Valbås för valhemligheten.

Valkö runt hörnet

Valkön är så lång att den fortsätter runt hörnet på skolan.

Globen i klassrummet

Många skolor med!

Det är många skolor i Guinea-Bissau som är med i World's Children's Prize-programmet. Här röstar Equintânea, 13, för barnets rättigheter på E.B.U Ingoré-1-skolan.

Läser Globen varje dag!

"Jag brukar läsa Globen varje dag när jag kommer hem från skolan innan jag går ut och spelar fotboll med mina kompisar. Jag tycker mycket om tidningen och jag lär mig saker som jag inte visste förut. Att killar och tjejer har samma rättigheter till exempel. Så är det inte här. När skoldagen är slut är tjejerna tvungna att arbeta hårt med att städa, diska och laga mat samtidigt som vi killar har frihet att leka och spela fotboll. Det är inte rätt, vi borde dela på arbetet. Om systemen städar skulle brodern kunna tvätta kläder. Då skulle båda få fritid, vila och lek. Jag har bara bröder så det är vi som städar, diskar och tvättar hemma. Vi hjälper mamma. Hon ska inte göra allt. Vi hjälps åt och det känns bra.

Det är även många föräldrar här som bara låter sina söner gå klart skolan. Döttrarna gifts bort tidigt och måste sluta skolan. Om alla killar och pappor läste Globen tror jag att tjejer skulle få det bättre. Alla skulle ha mer kunskap.

När jag blir vuxen vill jag bli datatekniker."
Saico, 13, Arafam Maneskolan

Säkerhetsansvariga

– Jag ser till att det är ordning och reda i röstningskön. Och jag hjälper till så att alla som röstar går till rätt valförrättare, säger Domingas, 14, som tillsammans med Suleiman, 12, är ansvariga för säkerheten under Global Vote.

Viktigt för oss tjejer!

”Idag är en viktig dag, inte bara för oss här, utan för barn i hela världen som är med i World’s Children’s Prize. Innan vi röstar förbereder vi oss genom att läsa Globen och då lär vi oss många viktiga saker. Som att alla barn har rätt att gå i skolan. Och vi har lärt oss att flickor och pojkar har samma rättigheter. Men här arbetar flickor mer i hemmet än pojkar. Vi har det också svårare att få gå i skolan. Därför tycker jag att WCP är viktigt för oss tjejer i Guinea-Bissau!”

Salemato, 12, valobservatör Global Vote, Arafam Maneskolan

Vi är valobservatörer

– Vår viktigaste uppgift är att se till så att allt går rätt till och att det blir ett rättvist val. Än så länge ser allt mycket bra ut! säger Tchernon, 16, som tillsammans med Salemato, 12, är valobservatörer.

Valförrättarnas bord

Tjejer plockar cashew

”Innan Global Vote förberedde vi oss tillsammans med våra lärare. Vi lärde oss att alla har rätt att gå i skolan, men att inte alla gör det. Och att vissa barn inte får någon mat hemma om dom inte arbetar hårt. Så kan det vara här också, särskilt för oss tjejer. Den här tiden på året skördar vi cashew i Guinea-Bissau. Det händer ofta att föräldrarna tar sina döttrar ur skolan för att hjälpa till med skörden, samtidigt som deras söner får gå kvar i skolan. Det är inte rätt! Tjejer och killar har samma rättigheter. Tjejer

måste också få gå i skolan. Jag tycker att både killar och tjejer ska få gå till skolan på morgonen. Efter skolan

kan både söner och döttrar hjälpa sina föräldrar med skörden.

I Globen-tidningen lär vi oss att pojkar och flickor har samma rättigheter. Det gör mig glad! Jag tycker det är viktigt att vi är med i World’s Children’s Prize för då kan vi berätta hemma om vad vi har lärt oss. Vi kan förklara för våra föräldrar att dom borde behandla oss på samma sätt som WCP-kandidaterna behandlar barn. Kandidaterna gör ingen skillnad på pojkar och flickor. Dom behandlar inte tjejer sämre. Om vi berättar vad vi lärt oss kommer livet bli bättre för oss tjejer i framtiden.

När jag blir stor vill jag bli läkare och hjälpa sjuka och skadade.”

Esperia, 12, Arafam Maneskolan

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAYLOR

Med i röstlängden?

– Jag prickar av alla som valpresidenten ropar upp efter det att dom har visat upp sina röstkort. Om någon inte finns med i röstlängden får den personen inte rösta. Som tur är har alla hittills varit med på listan och fått rösta idag, säger sekreteraren Seido, 10.

Global Vote-presidenten Wilsa läser upp vad det står på Mamadis röstkort och valsekreteraren Seido kontrollerar att han står med i röstlängden.

Vi kan lära vuxna!

– Min uppgift är att se till så att ingen röstar mer än en gång. Dels kryssar jag varje röstkort för den som har röstat, och dels ser jag till så att alla som röstat doppar sitt högra pekfinger i bläck. Det är viktigt att man bara röstar en gång, för annars blir ju inte resultatet korrekt och rättvist. En person, en röst! Så är det inte alltid när vuxna röstar i presidentvalet här i Guinea-Bissau. Vi barn kan lära vuxna hur det egentligen ska gå till. Jag

har lärt mig hur ett demokratiskt val går till genom att delta i World's Children's Prize. Det här är andra året som jag är med. 2014-års WCP-pristagare, Malala från Pakistan, som är på affischen bakom oss, är min förebild. Hon försvarar oss tjejer och arbetar för barnets rättigheter. Så vill jag också vara! säger valförrättaren Sadjo, 14.

Barn blir slavar

"Guinea-Bissau har skrivit under FN:s Barnkonvention och andra viktiga lagar som förbjuder barnarbete och skyddar barn på andra sätt. Men ändå har barn det väldigt svårt här. Barn miss-handlas, många går inte i skolan utan tvingas att arbeta, unga tjejer blir sexuellt utnyttjade och tvingas gifta sig tidigt och många utsätts för trafficking och blir talibé-slavar i vårt grannland Senegal. Det innebär att barnen tvingas tigga på gatorna för den imam som är ledare för koranskolan som dom går på. Om barnen inte kommer tillbaka med det som förväntas i pengar eller ris blir dom miss-handlade. En del så illa att dom dör. En av mina kompisar fördes till Senegal som talibé när han var tio år. Han lyckades rymma och ta sig hem igen. Han berättade hemska historier om vad

han varit med om. Många av barnen som tigger på gatorna i Senegals städer är från Guinea-Bissau.

Jag tycker det är väldigt viktigt att vi både lär oss och pratar om våra rättigheter. Vet vi våra rättigheter är det inte lika lätt att dom kränks. Därför är World's Children's Prize så viktigt här. Många, både vuxna och barn, har inte en aning om att barn har rättigheter. När vi läser Globen lär vi oss om hur barn har det runt om i världen och om barnets rättigheter.

När jag blir vuxen skulle jag vilja bli läkare och behandla barn gratis. Jag skulle också vilja ha en skola där barn kan gå gratis. Det är min dröm."

Edson, 16, Arafam Maneskolan

Jag har röstat!

Mamadi, 10, visar upp röstkortet som man måste ha för att få tillåtelse att delta i valet. Det gröna krysset över kortet visar att han redan har röstat.

Inget valfusk

Sadjo trycker ner Mamadis finger i svampen i konservburken, som har blötts med bläck. Nu kan han inte rösta två gånger!

Här lägger Sona Mane sin röst för barnets rättigheter.

Tjejer gifts bort

"Det har varit väldigt bra att läsa Globen och vara med i Global Vote. Jag har lärt mig att alla barn har rätt till ett hem, rätt att äta sig mätta, rätt ha kläder och skor och rätt att få gå i skolan. Så är det inte för alla barn här. Vi tjejer har det allra svårast. Här kan tjejer som fortfarande är barn tvingas att sluta skolan och gifta sig med vuxna. Om flickorna vägrar blir dom slagna av sina pappor eller andra släktingar. Tjejerna kan vara ungefär fjorton år gamla när dom gifts bort. Jag känner flera stycken. Dom är för unga för att föda barn. Både tjejerna och deras barn kan ju dö. Och så måste flickorna sluta skolan. I Globen läste jag att detta är fel.

Man får inte behandla barn så.

Det är bra att vi lär oss hur barn ska behandlas, för då kan vi berätta för våra föräldrar. Allt det dåliga kanske tar slut när alla vet att det är förbjudet egentligen. Jag vill bli lärare eller ha något annat bra arbete och tjäna pengar. Då ska jag köpa ett hus och ta hand om min mamma som sett till så att jag kan gå i skolan."

Inacia, 10, Arafam Maneskolan

Läser Globen för andra barn!

"Jag har lärt mig mycket om hur barn har det runt om i världen genom att vara med i World's Children's Prize. Det är vanligt att många familjer tar hand om exempelvis syskonbarn som har förlorat sina föräldrar och som behöver stöd och hjälp. Men trots det är det vissa vuxna som bara behandlar sina egna biologiska barn bra. Barnen som har förlorat sina föräldrar får ofta inte gå i skolan utan tvingas arbeta istället. Många av mina kompisar behandlas på det sättet. Så ska det inte vara. Man ska bry sig om alla barn. Det har jag lärt mig i tidningen Globen. Därför är det viktigt att vi är

med i World's Children's Prize.

Vi som går i skolan kan ta med oss Globen och läsa för dom som inte går i skolan. Vi kan även förklara för deras vårdnadshavare att barnen har rätt att gå i skolan. Så småningom tror jag det kan ändras och bli bättre för alla barn här.

När jag blir stor vill jag bli lärare. Då ska jag använda Globen när jag undervisar."
Seido, 10, Global Vote-sekreterare, Arafam Maneskolan

Här var det tomt!

Wilsa har tömt ut alla röster. Innan rösträkningen inleds visar hon att valurnan är helt tom.

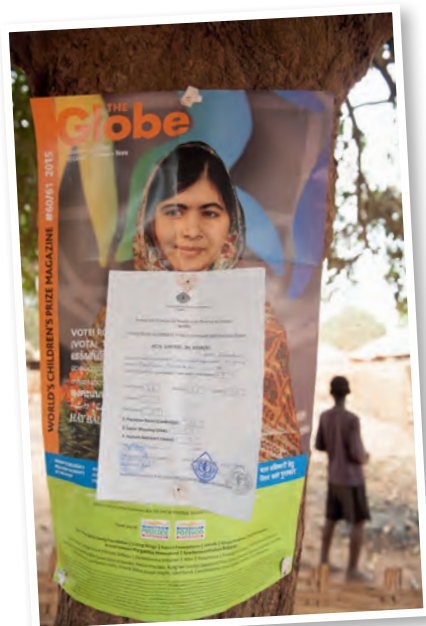
Valresultatet klart

Rösterna har kontrollräknats en extra gång innan Wilsa fyller i röstrapporten. Sedan sätts den upp på affischen med Malala, så att alla kan se hur det gått i Global Vote i Ingoré.

Viva valet, Viva! Leve valet, leve det!

– I Guinea-Bissau är det vanligt att ropa "hurra-ramsor" som jag gjorde när vi presenterade valresultatet. Det gör man när man vill fira något. En ropar först och sen svarar alla andra. Jag ropade "Viva valet, Viva!", och så ropade alla andra "Viva!" tillbaka. Jag tyckte allt hade gått så bra idag på Global Vote, och att det var dags att fira! förklarar Seido.

När röstningen är avslutad firas Global Vote Day och barnets rättigheter med vild dans på skolgården. Här dansar Aminata, 10, tillsammans med sina kompisar.

Se Seido och hans skolkompisar fira Global Vote på www.worldschildrensprize.org

SYDAFRIKA

Vi elever planerade WCP-programmet

"Hela vårt elevråd deltog i en WCP-kurs. Vi blev så inspirerade av berättelserna i Globen-tidningen att vi bestämde oss för att genomföra WCP-programmet i vår skola. Under rasterna planerade vi hur vi skulle göra och presenterade sen vår plan för rektorn. Han och lärarna gav oss grönt ljus. Vi delade ut Globen i klasserna så att dom kunde studera programmet. Vår rektor gav oss tid varje måndagssamling hela terminen och då presenterade vi i elevrådet berättelserna om WCP-kandidaterna för alla elever."
Elevrådsordförande, Rylandsskolan

Globen lärde även min lärare

"Det är svårt för barn att vara den de vill vara, eftersom andra människor alltid vill att vi ska göra som dom säger. Globen-tidningen lärde mig och mina klasskompisar att det finns många olika sätt att vara på i världen. Även min lärare sa att Globen lärt henne hur världen är och hur vi ska respektera människors rättigheter, var dom än är."
Unathi, 15, Chris Haniskolan, Khayelitsha

FILIPPINERNA

I Ocampo i Camarines Sur inleds Global Vote-dagen med en parad för barnets rättigheter och längst fram bärs valurnan.

PAKISTAN

Barnen i byn Dobar i Tharöknen i Pakistan har i flera år deltagit i WCP-programmet. 2015 förstördes hela byn av våldsamma regn.

NIGERIA

Valköerna fyller skolgården på Olivet Baptistiskolan i Oyo.

Kämpar för flickor med hjälp av Globen

"Jag älskar Globen-tidningen för den lär oss barn om våra rättigheter och hur vi kan kräva att dom respekteras. Som WCP-barnrättsambassadör och nyvald ordförande för WCP-klubbarna i Nigeria ska jag använda mitt uppdrag till att kämpa mot diskrimineringen av flickor i familjen, skolan och i samhället. Jag ska också kämpa för flickors utbildning med hjälp av Globen-tidningen."
Sarah, 15, barnrättsambassadör, ordförande WCP-klubbarna i Nigeria

WCP i översvämning

"Varje år när vi deltar i WCP-programmet ökar vår kunskap om barnets rättigheter och om dom i världen som kämpar för respekten av rättigheterna. Men vi får inte alla våra rättigheter respekterade. Vi får ingen riktig utbildning, har varken skolbyggnad eller skolböcker.

Vi lekte först i regnet när det började, men sen föll det bara mer och mer. Jag var mycket rädd. Plötsligt föll vårt hus ihop, men vi lyckades ta oss ut. All mat och våra grödor förstördes och våra två getter dog. Vi vet inte vad vi ska äta resten av året."
Durga, 12

Världens största skola röstar

Lyssnar inte på barnen

I Indien vet dom flesta barnen inte vilka rättigheter dom har. Situationen för barnets rättigheter i Indien är för det mesta dålig, men skiljer sig åt. Fattiga barn har inte rätt att studera i en bra skola, för att samhället är korrumpierat. Barn ses som naiva och man lyssnar inte till våra råd. Jag känner mig mycket glad över att kunna delta i WCP-programmet.

Shreyansh, 12, City Montessoriskolan, Lucknow

INDIEN

Elever i världens största skola, City Montessori School med 52 000 elever, i Lucknow röstar i Global Vote.

36

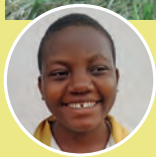
Fotbollsturnering för WCP-klubbarna i Tiko i Kamerun.

I WCP-klubben hjälper vi varandra

"Här i Kamerun lever släkterna tillsammans i "klaner" och delar glädje och sorg. "Släktklanen" organiserar sig för att ta hand om allas behov. Men i WCP-klubben finns inget klantänkande utan vi känner enighet och hjälper varandra."

Ebude, 15, KOEL Bilingual-Institutet, Tiko

Länge leve WCP!

"Tack till WCP-klubbarna, för tidigare hade jag ingen röst. Jag kunde inte diskutera fritt med en pojke. Men idag pratar pojkar och flickor på samma villkor och sitter även tillsammans i klassrummen. WCP är ett program som verkligen lyssnar på barnen och kämpar för att vi ska kunna

göra sina röster hörda. Vi får hjälp att upptäcka dom män och kvinnor som är modiga nog att kämpa för barnets rättigheter. Genom programmet kan barn i Kamerun göra det som dom tror på. Jag har personligen blivit uppmuntrad att tala offentligt. Jag kan också arrangera Global

Vote tillsammans med mina kompisar, särskilt med dom som inte har råd att gå i skolan. Jag uppmuntrar dem att gå i kvällsskolan efter att ha gjort småjobb under dagen. På så vis deltar nu många barn som har det svårt i WCP-programmet. De läser och diskuterar barnets rät-

tigheter, sånt som var förbjudet förut. Det har öppnat våra ögon!

Länge leve WCP!"

Enanga, 16, KOEL Bilingual-Institutet, Tiko

BURMA/MYANMAR

Korna åt upp valbåset

När det var dags för Global Vote i Kwee Ta Marskolan i Karen-området i Burma samlades flera skolor. En del av barnen hade vandrat sedan dagen innan för att komma fram i tid. Barnen hade förberett allt kvällen innan och gjort ett valbås av stora blad. På valdagens morgon möttes de av en överraskning. Korna hade ätit upp bladen under natten, så barnen fick snabbt göra ett nytt valbås.

– Det var första gången jag läste Globen på mitt eget språk, karen, och som jag var med i Global Vote. Jag lärde mig av tidningen vad barnets rättigheter är, säger Saw Eh, 13.

TOGO

För första gången är barn i Togo med i WCP-programmet och Global Vote.

”Vi är blommor som alltid blo

– Jag är så stolt över att mina vänner har valt mig till ledare för World’s Children’s Prizes barnrättsklubb i Massaca. Vi jobbar mycket för flickors rättigheter och det här är första året som vi pojkar också är med i arbetet. Det är viktigt, förklarar Andreque i Moçambique.

”Vårt mål är att se till att alla respekterar barns rättigheter. Därför pratar vi med elever, lärare, föräldrar, ja hela byn. Vi barn är blommorna som aldrig kommer att vissna, vi kommer alltid att blomma!

Idag genomför vi världsomröstningen Global Vote. Alla på skolan är med! Vi har också bjudit in vår grannskola, som är en liten skola, så att de kan rösta och fira med oss. Först har vi läst Globen, lärt oss om kandidaterna och nu är vi redo att lägga vår röst. Varje röst räknas!

Se till alla barn

Vi barnrättsambassadörer har en särskild uppgift och den är att hålla ett extra öga på dom barn som inte går i

skolan. Nere i byn såg jag och min vän Franz en pojke som inte kan prata eller använda händerna ordentligt. Vi hälsade på hos honom och det visade sig att han bor med sin farfar. Hans mamma är död och hans pappa bor i stan, men arbetar inte och kan inte ta hand om honom.

Pojken heter Roman. Han är åtta år, men går inte i skolan. När vi kom till hans hus hälsade vi artigt på hans farfar och sa: ’Vi är här för att se om vi kan hjälpa till’. Efter en stund började Romans farfar att berätta om situationen.

Roman har varken varit på sjukhuset eller i skolan. Romans farfar visste inte att det finns speciella skolor för barn med funktionsvariationer här i Moçambique, så vi

Franz och Andreque hälsar på Roman, som leker utanför sin farfars hus. Roman kan inte prata, men skulle kunna lära sig mycket i en skola för barn med funktionsvariationer.

berättade det för honom. Men han vet fortfarande inte hur han ska komma i kontakt med dom.

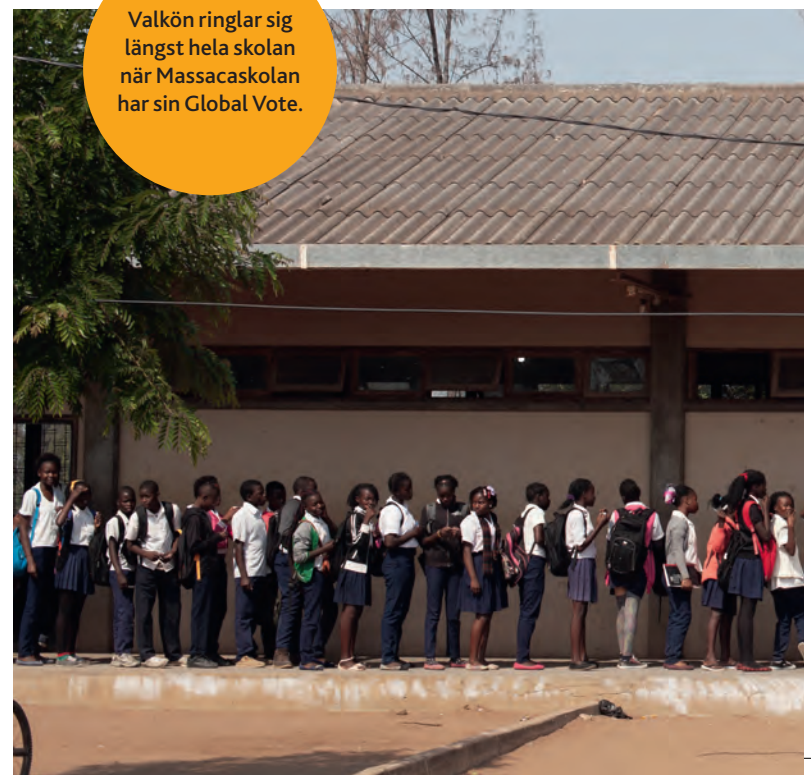
Romans farfar var glad och trots att Roman inte kan

prata kunde vi se att han också var glad för samtalet. Vi har lovat att prata med vuxna på vår skola och med distriktets utbildnings-tjänstemän.

Franz, 15, vaktar valurnan under Global Vote.

– I Globen har vi lärt oss om flickors rättigheter. Dom har samma rättigheter som oss pojkar och alla vuxna måste förstå det! säger han.

Valkön ringlar sig längst hela skolan när Massacaskolan har sin Global Vote.

mmar!"

Dom väntar och längtar efter vår hjälp, det har Romans farfar sagt. Han vill att Roman ska få gå i skolan och vara lycklig. Det vill vi också!

Som barnrättsambassadörer har vi lärt oss att stå upp för våra och alla barns rättigheter. Jag känner mig stark och glad av att se att vi kan göra skillnad för ett barn som behöver hjälp."

Andreque, 14, WCP barnrättsambassadör, Massacaskolan, Moçambique

– Som barnrättsambassadörer har vi lärt oss om barnets rättigheter och nu kan vi lära andra. Vi vet att vuxna ibland lyssnar mer på oss, för att vi är pojkar, så det är viktigt att vi lär dom om flickors rättigheter. Vi måste lära dom vuxna att lyssna på flickorna, säger William, 13.

Med Malala på valurnan genomförs Global Vote i Massaca.

– Malala är en stor förebild för oss. Tänk att ett barn kan göra så mycket, säger barnrättsambassadören Marta, 14.

Varje barn som röstat får doppa pekfingeret i bläck. På det sättet kan ingen rösta två gånger. Ana, 13, har tagit paus i sin uppgift som valkontrollant, för att själv rösta.

Våra föräldrar måste förstå!

"Det finns föräldrar som tvingar sina döttrar att gifta sig med vuxna män för att familjen behöver saker och pengar. Dom vuxna tror att den nya mannen kommer att ta hand om familjen. Det här är läskigt. Jag är rädd att det ska drabba mig också. Vi barnrättsambassadörer måste kämpa mot det. Vi har lärt oss om våra rättigheter och vad vi kan göra för att se till att dom blir respekterade. Vi måste tala med alla föräldrar så att dom förstår att barnäktenskap kränker våra rättigheter."

Dinercia, 14

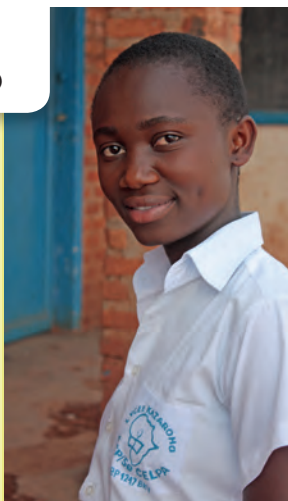

Globen fick Joan att starta organisation

"Jag lärde känna WCP och Globen när jag var 13 år. Jag blev inspirerad att starta en organisation, som jag kallar EDEN World Foundation, och började kämpa för barns rättigheter. Jag arrangerar möten och presskonferenser, som leds av barn, och ser till att barn kan delta i WCP-programmet och läsa Globen."

Joan, 18, Bukavu

Upptäckte barns rätt med WCP

"Jag vill anmäla diskriminering och våld mot minderåriga flickor i vårt land, inte bara när det är krig utan även när det är fred. Jag tycker om World's Children's Prize-programmet som gjorde att jag upptäckte barnets rättigheter och framför allt att flickor och pojkar har samma rättigheter. Globen har utbildat mig! Därför vill jag gärna bli barnrättssambassadör i mitt land."

Cinogerwa, 15, Kazarohoskolan, Bukavu

Jag vill bli minister

"Som barnrättssambassadör skulle jag vilja bli minister för mänskliga rättigheter för att kunna försvara barnens rättigheter."

Ciza, 16, Graciaskolan, Bukavu

Globen inspirerar mig

"Jag vill påpeka att flickors rättigheter inte tas på allvar. En del föräldrar skickar inte sina flickor till skolan, dom tvingas vara hemma och sköta sysslor i hemmet eller jobba ute på fältet. I Globen lärde jag mig att jag har rättigheter och känner nu att det är min skyldighet att kämpa för flickors rättigheter. Globen har utrustat och inspirerat mig. Jag önskar att WCP fortsätter att blomstra och frodas i dess kamp för barnets rättigheter!"

Kwagisha, 18, Kazarohoskolan, Bukavu

Läste Globen gång på gång

"Jag läste dom bra historierna om flickor i Globen gång på gång. Jag förstod genom tidningen att alla barn har samma rättigheter och Globen hjälper mig att försvara flickors rättigheter."

Marie France, 13, ett av barnen i Joans EDEN-grupp. Hon hade hand om stämpeldynan under Global Vote.

Jag kräver jämställdhet

"Hemma är jag tvungen att göra alla hushållssysslorna. Jag anses vara mindre värd än en pojke och har inte tillräcklig tid till hemläxor. I skolan gör lärare inget åt skvaller och orättvisor, tvärtom, och en del utnyttjar tjejer sexuellt. Jag kräver jämställdhet mellan tjejer och killar, och respekt för tjejers rättigheter överallt i världen. Jag tycker om WCP-programmet, för där lärde jag mig om mina rättigheter."

Aksanti, 15, Amani/CEBIA-skolan, Bukavu

Slå inte barn

"Jag kämpar för barnets rättigheter, framförallt för barns rätt till utbildning. Man ska inte slå ett barn, man ska lyssna på barnen och prata med dom. Jag sköter sysslor i hemmet, diskar och hämtar vatten. Pojkar tar promenader och leker mer än flickor. Det är orättvist."

Byebi, 18, Kazarohoskolan, Bukavu

Globen fick mig fortsätta i skolan

"När min pappa dog ville jag sluta skolan, men när jag läste Globen förstod jag att utbildning är viktigt."

Joana, 10, Notre Dame de la Paix-skolan och Joans EDEN-grupp. På bilden är hon med i en pjäs för att visa hur viktigt det är att flickor får gå i skolan.

Lyssnar inte på oss

"I vår familj får flickor inte uttrycka sig fritt. Vi får inte säga vad vi tycker. Genom Globen-tidningen har jag upptäckt att jag har rättigheter."

Baraka, 13, Graciaskolan, Bukavu

Tack WCP!

"Jag var elva år när jag för första gången läste Globen. Jag drömmer om att förändra världen och jag säger tack till WCP för att ha öppnat mina ögon, öron och tanke. Jag kämpar tillsammans med andra flickor för att vägra barn-äktenskap. Flickor behöver gå i skolan och mitt motto är: Utbildning först, bröllop senare!"

Esther, 16

Nisa, 12, och hennes skolkamrater har lärt sig om barnets rättigheter och om alla kandidater genom att läsa Globen.

Röstar för våra rättigheter

"Jag är glad att jag fått lära mig mer om mina rättigheter. Vi barn ordnade Global Vote själva och vi förstår nu hur vi kan organisera oss för att kunna göra saker i vårt samhälle. Jag har också lärt mig varför val är viktiga. Om vi får rösta så väljer vi någon som kan skydda våra rättigheter och det betyder mycket för alla människor, särskilt för barn. Om folket inte får rätt att delta i val så blir allt i samhället dåligt och människor får till slut inte göra någonting."

Siv, 14, Sotipskolan, Skun

Kunskap ger skydd

"Det är viktigt att rösta. Vi måste ta vara på den rättigheten annars kommer andra att ta beslut åt oss. Alla barn måste få lära sig om sina rättigheter. Särskilt dom fattiga. Det händer ofta att fattiga familjer skickar sina flickor till stan för att jobba och då kan dom bli sålda till bordeller. Jag har lärt mig om mina rättigheter så jag kan skydda mig själv, men en tjej i min by blev såld. Det kom en man som såg rik ut och friade till henne. Sedan visade det sig att han sålde flickor."

Chan, 14, Sotipskolan, Skun

Offrade sig för mig

"Min familj vill att jag ska gå i skolan. Mina två bröder slutade skolan för att vi inte hade pengar till skoltransport. Dom jobbar och betalar så att jag kan gå i skolan. Jag är ledsen, för båda offrade sig för mig och förlorade sin chans i livet. Jag har lovat dom att lyckas med min utbildning. Min dröm är att bli lärare och dela kunskapen med andra."

Kunthea, 14, Sotipskolan, Skun

Rösta för bättre samhälle

"Det är viktigt att rösta. Jag har lärt mig vad demokrati är och det behövs verkligen! Det går till så att vi väljer en person som vi tror på och då kan samhället bli mycket bättre."

Kimsan, 12, Sotipskolan, Skun

Inget våld mot barn

"Jag lärde mig hur man kan jobba med kampanjer för barn. Jag tänker mycket på våld i hemmet. Inte i min familj, men jag vet andra familjer där det kan hända. Då behövs kampanjer som gör att vuxna vet att dom inte får slå."

Vit, 13, Sotipskolan, Skun

Valurnor

Nelle röstar i Le Rosier-skolans Global Vote.

WCP gav mig mod

"Jag har lärt mig mina rättigheter tack vare WCP-programmet, som jag deltagit i sedan 2012. När jag läste i Globen om barnrättsambassadörerna så gav dom mig mod att starta en barnrättsklubb i min skola. Vi informerar andra barn, som inte känner till sina rättigheter. När jag själv fick mitt diplom som WCP-barnrättsambassadör gav det mig ännu mer mod att fortsätta tala om flickors rättigheter, men jag vill också hjälpa gatubarn och andra barn som har det svårt. Jag har besökt skolor långt från huvudstaden Brazzaville, som just startat sina barnrättsklubbar, för att ge dom råd. Det värsta jag själv råkat ut för var när en manlig kusin smygfilmade mig när jag duschade. När jag fick veta det sa jag till min pappa att om inte kusinen lämnade vårt hem så skulle jag göra det. Sen gick jag till polisen för att anmäla min kusin. Han fick sitta en vecka i fängelse."

Nelle, 15, Le Rosier-skolan, Brazzaville

Global Vote för alla barn

Innan omröstningen samlas alla barn på skolgården. Nbmatter säger att det äntligen har blivit dags att rösta!

I Murehwa i Zimbabwe röstar barnen på sin barnrättshjälte. Nbmatter, 16, är WCP-barnrättsambassadör och ansvarig för alla ambassadörer i distriktet. Många kommer till henne med sina problem.

Jag såg så många tjejer som led på olika sätt. Många hade inte råd med bindor så dom använde torkad kodynga istället. Det är farligt, bakterierna kan spridas in i kroppen. Många i det här området blir även för tidigt gifta och utsatta för övergrepp. Därför vill jag vara barnrättsambassadör och hjälpa alla jag kan, förklarar Nbmatter.

Röst för röstlösa

– Mitt jobb är att vara en röst för dom röstlösa. Jag pratar inför dom andra om hur farligt det är med tidiga äkten-

skap och om övergrepp för att barn och vuxna ska veta att det finns och att det är fel.

Nbmatter är en person som barnen i skolorna känner igen.

– Folk är glada att det finns ambassadörer för barnets rättigheter nu. Både vuxna och barn vet att dom kan komma till mig och prata om sina problem. Vi arrangerar möten där vi samlar in information om vilka problem barnen har. Om det är problem som vi inte kan lösa själva berättar vi om dom för lärarna. Men om det är ett problem med lärarna så går vi

Dagen innan Global Vote jobbar barnen med förberedelserna. Långt gräs skärs av för att få en viktig uppgift under valdagen.

Nbmatter stöttar andra tjejer som har det svårt. Nbmatter och Create träffas varje dag. Nbmatter stöttar Create och lyssnar när hon berättar om övergreppet hon utsatts för.

istället till en vuxen som inte är anställd av skolan. Dom kallas för områdessamordnare.

– Ibland känner jag mig maktlös. En 14-årig flicka berättade för mig att hon skulle bli bortgift. Hon var föräldralös och dom som tog hand om henne hade bestämt att hon skulle gifta sig med en mycket äldre man. Vi berättade för dom vuxna, men det

ns rätt

Valkön är lång. Det är 500 barn som ska rösta. Två elever är "poliser" och ser till att ingen tränger sig före i kön. Alla prickas av i röstlängden.

Barnen bygger ett valbås av gräset så att ingen ska kunna se vad någon röstar på.

Alla som har en uppgift att sköta under Global Vote-dagen får en namnskylt.

fanns inget vi kunde göra. Hon var borta redan nästa dag. Jag är ändå glad att hon litade på oss så mycket att hon vågade berätta.

Lyssnar och stöder

– En dag kom en kille och berättade att hans syster, Create, blivit utsatt för övergrepp av en hiv-positiv man. Jag gick för att prata med

henne och sedan dess är vi kompisar.
– Det hände när jag och en annan flicka skulle hämta ved vid solnedgången, berättar Create. En man klev fram ur en buske och hotade mig med en kniv. Min kompis sprang fort iväg, men innan jag hann tänka en enda tanke knuffade han ner mig i gräset. Han sa att han skulle skära mig om

jag skrek, så jag grät utan att göra något ljud.
– När jag kom hem berättade jag för mamma. Hon blev väldigt arg och vi skyndade iväg till en hälsoklinik. Jag hade inte blivit smittad, men det fanns tydliga bevis på övergreppet, så mannen blev gripen och dömd.
– Jag pratar med Nbmatter om vad som hänt och det hjäl-

per mig. Hon har lärt mig att jag har rättigheter och att ingen har rätt att skada mig på något sätt. 🌐

Alla sätter krysset på sin röstsedel inne i valbåset. Då ser ingen vad någon annan röstar på. Eleverna har diskuterat barnets rättigheter och innehållet i Globen innan omröstningen. Ingen får försöka övertala någon att rösta på annat än sitt eget val när det är dags att välja.

Barnen i Murehwa firar barnets rättigheter och Global Vote med traditionell dans. De har övat i flera veckor och sett fram emot den stora dagen. Nu är det äntligen dags!

– Jag älskar alla priskandidaterna. Idag är en lycklig dag, säger Ropapadzo, 10, som är med i dansgruppen.

– Jag är stolt att jag kunde vara med och dansa idag. Eftersom det är första gången vi har Global Vote på vår skola känns det extra speciellt, säger Munashe, 10.

Valurnan är en traditionell lerkruka som barnen satt färglagda papper på.

Berätta om du blir slagen!

"Mina rättigheter blev kränkta i min förra skola. Min lärare slog mig med en pinne på händerna. Först vågade jag inte berätta någonting för någon. Jag skämdes. En dag kom rektorn och sa till mig att gå hem. Mina skolavgifter var inte betalda. Jag skämdes ännu mer och sprang gråtande hemåt. När min mamma hade lyckats ordna skolavgifter igen så bad jag att få komma till en annan skola. Nu har jag läst Globen och lärt mig att barn har rätt att inte bli slagna. Jag förklarar det för min lillebror också. Om man blir slagen så ska man berätta det för någon säger jag till honom."

Zvikomborero, 13, Zhombwe Primary School, Murehwa

Rösterna räknas noga. Det är lite riskabelt att räkna dem ute i det blåsiga vädret, men alla måste kunna se att det går rätt till.

Alla har läst tidningen Globen för att verkligen förstå priskandidaternas arbete och de har pratat om vilka rättigheter barn har. Alfred, 12, organiserar tillverkningen av plakat om barns rättigheter.

Globen motiverar mig

"I vårt hus finns det aldrig någon mat. Mormor, som jag och min syster bor med, har inte tillräckligt med pengar så vi är oftast hungriga. Båda mina föräldrar dog av aids när jag var liten. Jag tänker på dom varje dag och hur mitt liv skulle kunna vara annorlunda om dom hade levat. Jag har inga riktiga skor och sockor till min uniform och jag skäms

över mig själv när jag är i skolan. Jag kan sällan ta med någonting att äta till skolan så mina vänner brukar dela med sig av sin mat till mig. Det krossar mitt hjärta att behöva be om mat, så jag önskar att jag slapp det. Vissa ser ner på mig och min syster och skrattar åt oss. Jag försöker ignorera dom och göra mitt bästa för att klara skolan. Jag har läst Globen och pratat om barns rättigheter med mina vänner, så jag vet att utbildning är en rättighet. Därför gör jag allt jag kan för att klara skolan och jag har bra betyg nu. Det är det som kommer kunna ge mig en annan framtid."

Lisa, 12, Zhombwe Primary School, Murewa

Ger mig självförtroende

"Jag läste Globen och lärde mig av barnrättsambassadörerna att barn har rätt till mat och utbildning. Mina föräldrar jobbar i Sydafrika så jag bor med min farmor och min storebror. Jag önskar att jag alltid kunde gå i skolan, men ibland har vi inga pengar till avgifterna. Då måste jag stanna hemma. Vi har inte heller tillräckligt med mat. Jag har läst i Globen om andra barn som inte fick tillräckligt med mat och det gör mig ledsen att tänka att barns rättigheter inte respekteras. Det tröstar mig också lite att veta att trots att det är så har jag faktiskt rätt till mat och utbildning. På så vis får jag bättre självförtroende. Min bror slår mig nästan varje dag. Varje gång tänker jag att det var sista gången, men så blir det inte. Det gör ont och känns orättvist. Farmor klagat på

honom, men han hotar att slå henne också, så hon kan ingenting göra. Det är också fel för jag vet att barn har rätt att slippa bli slagna."

Rachel, 12, Zhombwe Primary School, Murehwa

”Mina rättigheter allt jag har”

Takudzwa, 13, i Zimbabwe älskar sin skola, Zhombwe Primary School, men snart måste hon sluta skolan igen.

– Jag har ingenting, men tack vare Globen vet jag att jag har rättigheter, säger hon.

”**M**in mamma var väldigt snäll. Hon arbetade som hushållerska och betalade mina skolavgifter. Men när mamma dog flyttade vi till mormor och morfar. Mormor var för svag för att bära min lillasyster Blessing, som fortfarande var bebis, så jag fick stanna hemma från skolan i ett år för att bära henne på ryggen. Men Blessing växte snabbt så jag fick komma tillbaka till skolan.

– Mormor gör vad hon kan för att ta hand om oss, men hon är mycket sjuk. Blessing är bara tre år, så snart kommer jag att behöva sluta skolan igen för att hjälpa mormor.

Vi har knappt råd med skolavgifter och mina vänner delar med sig av mat till mig i skolan. Fast det är ändå i skolan som jag är lycklig. Jag minns känslan av att få komma tillbaka efter ett år och hur glad jag var.

Njöt av WCP

Jag brukar sitta ute och läsa innan solen går ner. Jag läser mina skolböcker och Globen så klart. Jag har ingenting, men tack vare Globen vet jag att jag har rättigheter. Alla barn

behöver mat, kläder och utbildning och mitt liv känns lite lättare när jag vet att det är vad vi har rätt till!

Jag njöt av World’s Children’s Prize-programmet. Under Global Vote var det min uppgift att gå in i dom olika klassrummen och säga att det var deras tur att rösta. Alla såg så glada ut när jag kom in.”

Takudzwa läser Globen.

– Jag tror inte att jag kommer att få gå klart skolan. Men jag vet vilka rättigheter jag har tack vare Globen.

Takudzwa och många andra barn hämtar vatten varje dag efter skolan.

Globen lär oss

”Jag har läst Globen länge och lär mig hela tiden nya saker om barns rättigheter. Som barnrättsambassadör läser jag tidningen och pratar med andra barn om vad jag läst. Jag har också lärt mig att tala inför andra och inspirera till att vi alla ska tänka mer på barnets rättigheter.”

Rita, 16, barnrättsambassadör, Seke

Radioprät om barns rätt

”Jag har blivit intervjuad på radio om vårt arbete för barns rättigheter. Det kändes viktigt. Jag tror att det gör stor skillnad att föra ut ordet om barns rätt. Jag har flyttat runt mycket eftersom min pappa är död och mamma inte kan ta hand om mig. Därför tänker jag mycket på barn som är föräldralösa.”

Tatenda, 18, Harare

Mitt hjärta gick sönder

”Ett stort problem här är att flickor tvingas gifta sig tidigt och inte får den utbildning de har rätt till. Jag har varit tvungen att stanna hemma från skolan när mina föräldrar inte haft råd att betala skolavgifterna. Det kändes som att mitt hjärta gick sönder. Men nu har jag fått komma tillbaka. Jag vill lära mig mer om barnets rättigheter och min dröm är att komma med i WCP-juryn.”

Chenai, 12, Jonasi Primary School, Seke

Barns rätt vuxnas ansvar

Tajuranushe, 15, som är barnrättsambassadör i Seke i Zimbabwe, har utbildat många andra barn. Han talar alltid om att vuxna måste ta ansvar för att barnen ska få sina rättigheter respekterade. Han vet själv hur det känns när vuxna inte tar sitt ansvar ...

”**M**ina föräldrar skilde sig när jag var två år och jag fick bo med min pappa. Han lämnade mig ensam hemma när han var ute på barer och slog mig om jag ville ha uppmärksamhet.

När min mamma fick veta det tog hon hem mig till sig och gav mig allt. Men när jag var fem gifte mamma om sig och bestämde att jag skulle bo hos min moster istället. Där fick jag ingen mat och fick inte gå i skolan.

När jag var sex år fick jag nog. Jag gick ut ur huset, drev omkring på gatorna i flera dagar och hade inget att äta. Till slut hittade mamma mig. Hon tog hem mig den kvällen, men bestämde att jag skulle bo hos en annan moster. Inte heller hon lät mig gå i skolan.

Jag rymde igen, men den här gången bara gick och gick jag. Efter 20 kilometer hade jag kommit fram till min mormor. Sedan dess har

hon varit som en mamma för mig. Hon ger mig mat, köper skoluniform och betalar skolavgifterna.

Förbjud aga

Av mormor får jag allt som ett barn har rätt till. Men jag vet hur det är att inte få det, så i femman bestämde jag mig för att börja kämpa för andra barns rättigheter. Jag tror på att om vi enas så kan

Tajuranushe vet hur det är att inte få sina rättigheter respekterade. När han var liten blev han lämnad ensam utan mat och fick inte gå i skolan.

– Män som slår kvinnor och barn måste utvecklas tillbaka till homo sapiens, människa. Alla barn har rätt att inte bli slagna hemma eller i skolan, säger Tajuranushe till de lyssnande barnen.

vi kämpa för alla barns rätt till en god framtid. Därför vill jag vara World’s Children’s Prize barnrättsambassadör.

När jag utbildar andra barn pratar jag mycket om aga. Jag pratar också om män som slår både kvinnor och barn. Jag säger att männen måste utvecklas tillbaka till homo sapiens, människa, istället för att vara som djur, som inte respekterar kvinnors och barns rättigheter.

Som WCP-ambassadör har jag lärt mig mycket om barnsexhandel. Många vuxna lurar barn. Jag varnar barn för att lita på främlingar och lär ut att alla har rätt att gå i skolan för att få en bra framtid.”

Skolkompis såldes

”En skolkompis tvingades in i barnsexhandel. När hennes föräldrar dog tog någon henne till en klubb och såldes henne. Skolan och polisen fick reda på det. Hon fick hjälp och pengar till skolvavgifter, men männen som gjort det mot henne straffades inte. Det borde vara obligatoriskt med barnrättsklubbar för flickors rättigheter.”

Gamuchirai, 13, barnrättsambassadör, Harare

Kodynga som binda

”Vi stöttar varandra i gruppen och pratar också med andra tjejer. Vi fick reda på att många tjejer inte har råd att köpa bindor. Dom använder då gammalt tyg eller till och med torkad kodynga. När vi fick veta det startade vi en insamling på skolan för att kunna hjälpa dom tjejerna.”

Laura, 15, barnrättsambassadör, Harare

Hjälper andra tjejer

”Vi startade en insamling för tjejer i en annan skola, som inte hade råd med bindor. Sedan åkte vi dit och lämnade bindorna. Det var en stor upplevelse att få ge dom något som dom verkligen behövde. Vi behöver förändra vuxnas attityd till barn. Dom tycker ofta att tjejer ska gifta sig tidigt istället för att gå i skolan, men det är fel! Vi har rätt till utbildning.”

Kudzai, 16, Harare

”Vet min rätt!”

Sasha, 13, är en WCP-barnrättsambassadör. Hon är själv ett offer för misshandel och vanvård, men besluten att ändra både sin egen och andra tjejers situation.

– Vi brukar prata på lunchen och diskutera saker vi läser i Globen och det som vår lärare berättar om barnets rättigheter. Många barn här utsätts för övergrepp.

Sashas föräldrar skilde sig för fem år sedan och bestämde då att Sasha skulle bo hos en moster.

”Hon tvingade mig att göra allt arbete i hushållet och slog mig ofta. Varje morgon vaknade jag före alla andra för att diska. Jag fick ingen mat att ta med till skolan och för det mesta betalade hon inte skolavgifterna. Då fick jag inte gå i skolan.

Jag visste inte att det var en rättighet att gå i skolan, men jag gick dit och försökte få lärarna att lära mig saker fastän jag inte fick vara med på lektionerna.

Jag skickade ett meddelande till pappa och fick flytta till honom och hans nya fru. Men hon var ännu värre än min moster. Hon slog mig och gav mig ingen mat. Det värsta var att hon tog pengarna som pappa ordnade till skolavgifter och använde till annat.

Hjälp av morbror

När pappa förstod hur det var skickade han iväg mig till min mamma. Jag trodde att hon skulle vara kärleksfull, men när jag kom sa hon

att mitt jobb var i trädgården och att det inte skulle bli en dag i skolan för mig.

Som tur var fick min morbror reda på det och tvingade mamma att låta mig gå i skolan. Mamma har slutat slå mig, men varje dag måste jag sälja frukt och grönsaker.

Morfar säger att det här är mitt sista år i skolan. Han har ordnat så att jag ska bli gift, så att mannen betalar till familjen. Jag känner mig verkligen rädd, men jag vet min rätt till utbildning och kommer att stå på mig. Min morbror är på min sida och om de försöker gifta bort mig rymmer jag till honom.”

Sasha säljer olika varor varje dag efter skolan och på helgerna. – Så länge jag inte behöver göra det på natten eller på skoltid så är det okej, säger hon.

Rutendo, Nyasha, Sasha, Euvetly och Chiedza ses varje dag i tjejrättsklubben. Gemenskapen i skolan och i tjejrättsklubben är det bästa i Sashas liv. När allt känns svårt hemma kan hon skratta med sina vänner och känna sig stärkt av att veta sina rättigheter.

Tjejerna i barnrättsklubben har gjort en sång och dans som heter ”Rör inte mina privata delar”. Den handlar om att ingen får röra dem.

”Det är min kropp!”

Paidamayo, 13, i Zimbabwe startade en barnrättsklubb tillsammans med andra tjejer. De sprider kunskap om flickors rättigheter i skolan och i Epworth, där de bor.

– Jag blev utbildad till World’s Children’s Prize barnrättsambassadör och fick diplom vid en ceremoni.

Tjejerna pratar mycket med varandra om rätten till sin egen kropp och har gjort en sång och dans om att ingen annan får röra vid den. – Vi lär ut att det inte är okej att röra någons kropp, speciellt inte på privata ställen. Så nu vet tjejerna här att om någon gör det, så är det ett övergrepp som inte är tillåtet. Vi försöker också se till att vuxna vet att barn har rätt att inte bli utsatta för det.

Pappa slog

Tjejerna informerar om att barn inte ska behöva utsättas för någon form av våld från vuxna. Paidamayo har egna minnen av våld i hem-

met och hon möter ofta flickor med historier som likar hennes egen.

– Pappa slog mamma varje dag när vi barn såg på. Hon kunde ha dött, det var som att han inte brydde sig. Ibland slog han mig också. Men en dag, när pappa som vanligt slagit mamma flera gånger så hände något oväntat. Mamma sa att vi skulle fly snabbt. Vi tog bara några få saker med oss och skyndade oss iväg. Vi är trygga här hos mormor. Pappa kan inte leta upp oss här för då skulle han hamna i fängelse.

Paidamayo pratar med barn om barnets rättigheter och visar Globen.

– Det är viktigt att prata med killar om tjejers rättigheter så att dom förstår att dom har ansvar att respektera dom, säger hon.

Globen hjälper mig

”Kan du inte stanna här?” säger Evelin till sin lillebror. ”Snälla, snälla”. Men farfar hör henne och ryter åt lillebror att ge sig ut till korna, så Evelin blir ensam med farfar igen.

Första gången Evelins farfar utsätter henne för övergrepp är hon bara fyra år. Ingen märker vad som sker och Evelins farfar hotar med att döda henne om hon någonsin berättar om det.

En dag när Evelin och hennes storasyster går till affären börjar systemen plötsligt att berätta. Det händer henne också innan hon flyttade hemifrån. Då kan Evelin äntligen berätta vad hon utsätts för. Systrarna vet att ingen skulle tro dem utan bevis, men när de kommer hem från affären har de en plan.

Avslöjandet

Nästa kväll tar Evelin fram sin anteckningsbok och penna. När hon gör läxor sitter hon alltid mitt i rummet, så alla kan se vad hon skriver. Den här gången gömmer hon istället boken.

– Okej, då skriver jag brevet till din pojkvän då, säger Evelin högt till sin syster. Hon ser att farfar tittar på henne och låter blicken ligga kvar på honom någon sekund.

Farfar tror att de tänker avslöja honom och kastar sig över flickorna. På en sekund går deras storebror emellan.

– Vad tar du dig till? frågar han.

– Hoppar på flickorna bara för att de skriver ett brev!

Då berättar systrarna. Farfar förnekar, men brodern förstår att farfar inte kastat sig över rummet på det där viset om det inte var sant. De tre syskonen går till sin pappa och berättar. Farfar skriker:

– Om du tror ett ord av vad dom säger så slå mig!

Evelin ser hur hennes pappas knytnäve landar i farfars ansikte. ”Nu är det äntligen över!” tänker hon. Men en farbror ställer sig på farfars sida och hennes pappa vill inte ta fallet till polisen. Det slutar istället med att Evelins mormor går till polisen och Evelins farfar döms till 10 års fängelse.

Börjar läsa Globen

– Jag är trygg nu och bor med min mamma och mormor. Samtidigt som polisanmälan blev jag utbildad av World’s Children’s Prize om mina rättigheter och började läsa Globen. När jag läser Globen och förstår att det är min rätt att inte bli utsatt känns det bättre. Att veta vilka rättigheter jag har hjälper mig att gå vidare, säger Evelin, 14. 🌐

Evelins farfar utsatte henne för övergrepp från det att hon var fyra år till dess att hon var elva. Idag har hon fått hjälp och genom att läsa Globen vet hon sina rättigheter. Det hjälper henne att gå vidare.

VARFÖR
NOMINERAS
ROSI?

Nominerad barnrättshjälte • Sidorna 50–70

Rosi Gollmann

Rosi Gollmann nomineras till World's Children's Prize för sin över 50 år långa kamp för de allra fattigaste och utsatta barnen i Indien och Bangladesh.

Rosi växte upp i Nazityskland under Andra världskriget, och fick uppleva krigets terror, diskriminering och avskaffandet av demokratin. Som 18-åring bestämde hon sig för att ägna sitt liv till att stötta fattiga människor genom hjälp till självhjälp. Rosi grundade organisationen Andheri-Hilfe som under 50 år har genomfört över 3 000 projekt med lokala partners och därigenom hjälpt tio miljoner människor till en bättre framtid. Med Rosis hjälp har 50 000 barnarbetare befriats och fått gå i skolan. Tiotusentals barn med funktionsvariationer har också fått stöd och utbildning. Rosi och Andheri-Hilfe stöttar familjer som lever med hiv/aids, samt kämpar mot att flickor enligt gammal tradition görs till sexslavar i vissa tempel. I Bangladesh har över en miljon människor fått tillbaka synen tack vare Rosi och hennes lokala medarbetare. Genom kampanjen "Ingen flicka är oönskad" har 12 000 indiska flickor som skulle ha dödats vid födseln räddats till livet. Samtidigt har flickors rättigheter stärkts, och barnäktenskap stoppats.

Det är kväll när Rosi, 17, kommer till sjukhuset för att besöka sin lungsjuka pappa. Många av de andra patienterna har svåra brännskador. Kriget har pågått i fyra år och nu faller bomberna nästan varje natt.

Föräldralösa Hasna, (t.v.), kan äntligen känna framtidshopp. Hon och Mohammed opererades och fick tillbaka synen tack vare Rosis långa kamp för blinda i Bangladesh.

Plötsligt tjuvar larmet och Rosi hör mullrandet från bombplan. En fruktansvärd smäll skakar huset och alla fönsterrutor krossas. Sjuksköterskor kommer rusande för att hjälpa de skrikande patienterna upp och nerför trapporna till källaren. Rosi och hennes pappa blir ensamma kvar. Hon ropar på hjälp när en öronbedövande knall får taket att spricka och rasa samman. Rosi lyckas lyfta pappan ur sängen och släpa honom ner för trapporna. Genom fönstren ser hon bomberna regna från himlen. Det är ljusst som på dagen av explosioner och bränder.

Alla tar skydd i källaren men sjukhuset börjar brinna

och de flyr ut på gården. Utanför bildar alla som kan stå på benen en kedja för att försöka släcka elden. I timmar springer Rosi med vattenfyllda hinkar och på morgonen är elden släckt. Hon och pappan har överlevt men stora delar av sjukhuset är förstört. Senare, när Rosi går genom staden mot jobbet på en liten vårdcentral, brinner det fortfarande på gatorna. Husruinerna ryker och överallt ligger sönderbrända kroppar som ingen hunnit ta hand om.

Rosi flyr

Kort därefter förstörs även Rosis arbetsplats av en bomb. Hon och pappan flyr nu staden tillsammans med

tusentals andra. Det är en farlig färd, för bombplanen attackerar även tågspår och vägar. En natt orkar pappan inte gå längre. Då stjälar Rosi en skottkärra som hon lastar både sin pappa och väskorna i. På så sätt tar de sig till nästa tågstation och tillslut i säkerhet hos mamman, som redan tidigare har flytt ut på landsbygden.

Bara några veckor senare, i april 1945, tar kriget slut. Rosi är glad över att Hitler och nazisterna är borta men hon sörjer de många miljoner oskyldiga människorna som har drabbats.

Demokratin avskaffades

Rosi var bara sex år när Adolf Hitler och hans

50

Rosi och hennes bröder växte upp i Tyskland under andra världskriget (1939–1945), ett europeiskt krig som växte till ett globalt krig. Båda bröderna tvingades bli soldater, den äldste dödades när han var 21 år. Mellan 42 och 60 miljoner människor dog. Det var fler civila, vanliga människor, än soldater som dog.

TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: KIM NAYLOR

Nazistparti tog makten i Tyskland 1933. De avskaffade demokratiska rättigheter och förföljde, fängslade och dödade alla som inte passade in i deras drömsamhälle. Nazisterna trodde att de tillhörde en särskild sort, en "arisk ras" som var överlägsen alla andra "raser". Vissa grupper, framförallt judar och romer, sågs som ett hot mot den "ariska" rasen. Minst sex miljoner judar och hundratusentals romer dog i nazisternas försök att utrota hela folkgrupper. Men Nazityskland var farligt för alla som inte tyckte och gjorde exakt som nazisterna bestämde. Rosis föräldrar var kristna och tyckte att Hitlers rasistiska idéer gick tvärt emot allt de trodde på. De lyssnade i hemlighet på utländsk radio för att få reda på sanningen om vad som pågick. Men deras grannar, som också var kristna, var övertygade nazister. En av deras pojkar brukade

de leka med Rosis bror.

– Var försiktiga med vad ni säger när han är här, sa föräldrarna till Rosi och hennes bröder. Om pojken skvallrade hemma om att de inte tyckte om Hitler kunde de hamna i fångläger.

Nazisterna förbjöd alla politiska partier och brände böcker de inte gillade. De förbjöd alla barn- och ungdomsorganisationer och startade Hitlerjugend (Hitlers unga). När Rosi och hennes vänner bröt mot reglerna och träffades i katolska kyrkans lokaler samlades Hitler Jugendpojkar utanför. De skrek slagord och misshandlade Rosi och de andra ungdomarna när de kom ut. Rosi var arg och ville protestera mot nazisterna men en ung präst avrådde henne: Det var för farligt.

Ett svårt val

Vid krigsslutet 1945 återvände Rosi och hennes föräldrar

till Bonn, där 90 procent av byggnaderna hade skadats eller förstörts. Rosis hus stod kvar, men tre hemlösa familjer hade flyttat in i deras gamla lägenhet och nu fick de alla dela på utrymmet.

Rosi studerade till lärare. På fritiden hjälpte hon dem som drabbats hårdast av kriget: fattiga barn, unga och gamla. Det var brist på allt –

husrum och mat, rent vatten, kläder och skolmaterial. Med hårt arbete och hjälp från omvärlden återgick livet långsamt till det normala. En dag berättade Rosi för sina föräldrar att hon fattat ett svårt beslut.

– Jag tänker aldrig gifta mig.

Rosi ville använda all sin tid till att hjälpa dem som hade det svårt.

© Bethmann/Corbis

Barn drabbades hårt under andra världskriget, här gömmer sig skolbarn under bänkarna efter ett bomblarm.

→ Då, för över 70 år sedan, var det nästan otänkbart för en kvinna att ha både familj och jobb. Gifta kvinnor skulle ta hand om hem och familj. Rosi ville vara fri.

Indien kallar

Efter några år som lärare hade Rosi ett bra och rikt liv där hon hjälpte många människor. Ändå undrade hon ibland om detta var hennes livsuppgift. Svaret kom från oväntat håll. En morgon visade en elev en tidningsartikel i skolan om ett barnhem i Indien.

– Barnen får knappt en handfull ris om dagen att äta. Vi måste göra något, sa flickan.

Rosi tyckte att Indien kändes långt borta och svarade:

– Det finns ingenting vi kan göra. Men hon kunde inte glömma de hungriga barnen. Rosi skriver till barnhemmet och frågar vad de behöver. Hennes elever samlade ihop förnödenheter till

400 hjälppaket – ett till varje barn. När paketen är skickade fortsätter människor att skänka gåvor och snart är Rosi lilla rum i föräldrarnas lägenhet fyllt från golv till tak med prylar: pottor och 65 meter tyg, ett kylskåp, mediciner och kläder. Till slut tog Rosi själv båten till Indien för att överlämna gåvorna – en resa som förändrade hennes liv.

Annorlunda fattigdom

Rosi kände igen sig i fattigdomen hon mötte i Indien. Under kriget hade hon sett människor leva på gatan, svälta och dö. men det fanns en viktig skillnad. I Tyskland hade krigets grymhet varit ett undantag. Men här levde de fattiga som om det vore helt normalt, samtidigt som andra indier levde i lyx. Nästan ingen pratade ens om orättvisorna.

På barnhemmet togs Rosi emot med stor glädje. Barnen

hängde så många blomstergirlander runt hennes hals att hon knappt kunde andas! Under några veckor lärde Rosi känna barnen som hon tidigare bara sett på bild. Sweety, fyra år, hade hittats på gatan med sönderbrända ögon. Två flickor hade kidnappats från sin by och sålts till en bordell. Andra flickor hade blivit gravida efter övergrepp och kastats ut av sina familjer. Nunnorna som drev barnhemmet berättade att de flesta av barnen inte var föräldralösa, men att deras familjer var för fattiga för att ta hand om dem.

Rosi hade svårt att sova på nätterna. Hon grät ofta av sorg och ilska över orättvisan i att människor tvingades lämna bort sina barn på grund av fattigdom. "Barn behöver kärlek mer än något annat", tänkte hon. "Gör vi rätt? Barnen är hungriga, vi ger dem mat. Barnen är sjuka, de får medicin. Men måste vi

inte attackera roten till problemen?"

När Rosi åkte hem lovade hon att snart komma tillbaka. Nu visste hon att den livsuppgift hon gett upp egna barn för, fanns i Indien.

Kvinnor förändrar världen

Barnhemmet i byn Andheri ville starta ett litet jordbruk som kunde ge barnen mat, mjölk och inkomster. Rosi samlade ihop pengar till starten och snart var en köksträdgård och de första hönorna och getterna på plats.

– Ingen människa kan utvecklas, hon måste utveckla sig själv, sa Rosi. Vi kan ge en knuff i rätt riktning – resten klarar de själva.

Rosi grundade en egen organisation som fick namnet Andheri-Hilfe (Hjälp till Andheri). Under flera resor till Indien uppmuntrade hon människor i byar och i slummen i Indien att utveckla sina egna idéer och projekt.

Tharani, 11, föddes med hivviruset, men tack vare stöd från Rosi och Andheri-hilfe mår hon bra idag. Varje år får hundratals fattiga barnfamiljer som lever med hiv/aids stöd och hjälp till att leva ett bra liv och kunna kämpa för sina rättigheter.

Lokala ledare startade egna organisationer och tillsammans tacklade de rötterna till fattigdom, till exempel genom att erbjuda yrkesutbildning till kvinnor. När mammorna fick en inkomst kunde ta hem sina barn. 40 000 barn återförenades med sina familjer och slapp växa upp på barnhem.

– Det är beviset på att kvinnor kan förändra världen, säger Rosi.

Efter många års dubbeljobb slutade Rosi som lärare. Hon vägrade ta emot lön, och klarade sig på sin lilla lärarpension. Idag har Andheri-Hilfe vuxit till en stor organisation med många anställda i Indien, Bangladesh och Tyskland.

Utrotta fattigdomen

Rosi har aldrig ångrat att hon inte gifte sig. Andheri-Hilfe är som hennes familj. Dessutom har hon en adoptivdotter, Maryann, som kom

till Tyskland från barnhemmet i Andheri för att studera. Maryann bor och arbetar fortfarande tillsammans med Rosi.

– Vi slutar aldrig kämpa för fattiga människors rättigheter, säger hon. En tiondel av världens befolkning äger cirka 85 procent av världens tillgångar. Hälften av alla människor äger mindre än en procent. En sådan orättvisa kan vi bara inte acceptera.

Snart fyller Rosi 90 år, men hon slutar inte arbeta.

– Jag har fått följa med så många människor på deras väg till ett värdigt, lyckligare liv. Inte så konstigt att jag själv är lycklig! 🌍

Så arbetar Rosi och Andheri-Hilfe

Rosi och hennes organisation Andheri-Hilfe har omkring 150 pågående projekt tillsammans med lokala organisationer i Indien och Bangladesh. De når årligen över 700 000 personer enbart i Indien. Årligen stötts bland annat:

- Barn i 20 000 byar och 600 slumområden som får hjälp till utbildning, överlevnad och till att starta barnparlament.
- 140 000 barn och vuxna från särskilt fattiga och utsatta grupper som personer med funktionsvariationer och ursprungsbefolkningar.
- Flickor som riskerar att dödas vid födseln.
- Barnarbetare och barnslavar som befrias och får möjlighet att gå i skolan.
- Över en miljon ögonoperationer har gett blinda i Bangladesh synen tillbaka. Förebyggande arbete förhindrar att fler barn blir blinda.

Flickorna som förs

Dagarna innan Kodiammal ska föda barn blir hon allt oroligare. Hon har följt traditionerna och offrat pengar och mat till gudarna för att hennes andra barn ska bli en son.

Kodiammal var 16 år när hon gifte sig och fick sitt första barn, en dotter. Det var en besvikelse, men enligt byns traditioner får den förstfödda flickan leva. Den andra flickan i ordningen måste däremot dö, för då blir nästa barn automatiskt en pojke.

– Att uppfostra en dotter är som att vattna grannens trädgård, säger de gamla i byn.

När en flicka gifter sig på landsbygden i Indien flyttar hon till mannen och hans familj. Hennes föräldrar måste betala bröllopet och dessutom ge mannens familj gåvor som pengar, guld, boskap, husgeråd och fina kläder. Det kallas hemgift och är vanligt trots att det är förbjudet i lag. För en fattig familj ses många döttrar som en förbannelse medan söner hjälper familjen.

En kväll föder Kodiammal hemma på golvet i familjens lilla hus, byggt av lera och halm. Äldre kvinnor från byn hjälper till, men Kodiammal får aldrig se barnet. Någon säger: "Det är en flicka" och försvinner sedan snabbt ut i mörkret med barnet. De gamla kvinnorna vet att det är viktigt att mamman inte får hålla om sitt barn, ens i några minuter, för då kanske hon vägrar släppa taget.

Att döda ett barn

Kodiammals dotter begravs på gården intill husväggen. Hennes man planterar en jasminbuske där. Ingen frågar vad som hänt. De flesta i byn och i byarna runtomkring vet att det finns 14 sätt att döda ett barn. Som att inte ge henne något att äta eller dricka, eller lämna henne ute på natten när det är kallt. Ett av de vanligaste sätten är att pressa några droppar mjölkliknande vätska ur stjälken på en viss giftig blomma. Barnet dör inom en halvtimme.

Varje gång Kodiammal går förbi jasminbusken känner hon ett tryck över bröstet och måste hålla tillbaka tårarna. Hon hatar fattigdomen som tvingat henne att ge upp sitt barn. Som kvinna har hon ingen makt och kan inte protestera. Men det är normalt här i byn, och inget att klaga över, säger hon till sig själv. Många gråter inombords, för nästan alla familjer har begravt minst en flicka under golvet eller på gården.

Oönskade flickor

Efter några månader väntar Kodiammal barn igen. Det borde bli en son eftersom familjen offrade sin andra dotter. Men hon känner många kvinnor som har givit upp sina döttrar och ändå fött en flicka till.

En morgon kommer en grannkvinna på besök. Hon tillhör byns nystartade kvinnogrupp IKKAM, som betyder enighet.

– Snart dags? säger hon och nickar

vann

Annandhi fick
leva. Hennes
namn betyder lycka.

Kodiammal gick till byns
tempel och offrade till
gudarna för att få en son.

Barnamord i alla tider

I alla tider, i nästan alla länder och kulturer har oönskade barn dödats vid födseln eller lämnats att dö, på grund av fattigdom och traditioner. Ända in på 1900-talet lämnades till exempel många oönskade spädbarn i Sverige till "barnhem" hos så kallade "änglamakerskor". Där dog de flesta spädbarnen snabbt, genom vanvård eller barnamord.

mot Kodiammals mage. Du minns väl vad vi har kommit överens om?

Sedan kvinnogruppen fick veta att Kodiammal är med barn igen har de hälsat på varje vecka. De besöker alla familjer som väntar barn och redan har en dotter, för då är risken stor att nästa flicka som föds förlorar livet.

– Vi hjälper er om ni får en dotter till, påminner kvinnan. Ni får två getter och träd att plantera. Du och din man får hjälp med utbildning och jobb, bara ni

låter barnet leva även om det är en flicka.

Kodiammal vill gärna tro på kvinnogruppens löften. Hon har själv gått med i kvinnogruppen, och börjat lära sig om sina rättigheter. Men hennes man är tveksam. Hans mamma tjarar varje dag om att familjen inte har råd med en flicka till.

Till och med Kodiammals egen mamma håller med.

– Gör som vi alltid har gjort, säger båda två.

Lycka föds

När Kodiammal till slut ska föda är hennes vänner där och vakar över henne. De låter inte pappan eller byns äldre kvinnor komma i närheten. Kanske är det tur, för det är en liten skrikande flicka som till slut läggs i Kodiammals famn.

Flickan får namnet Annandhi, som betyder lycka. 🌍

Annandhi firar att en flicka har fötts i byn.

Annandhi fick leva

Annandhi minns inte hur gammal hon var när hennes mamma en dag sa: "Vi tänkte döda dig, men vi lät dig leva". Ungefär samtidigt fick Annandhi veta att hon hade en syster som låg begravd intill husväggen, under jasminbusken.

"Det kunde varit jag", tänker Annandhi. Ibland sätter hon sig och pratar med systemen när ingen är i närheten. Hon vill inte göra sina föräldrar ledsna och få dem att känna sig skyldiga.

– Var inte arg, viskar Annandhi. Pappa ville döda mig också. Han visste inte bättre då.

När Annandhi föddes firades det med fest i byn. Kvinnogruppen i byn gav henne två kokosnötsplantor och två getter. Familjen säljer

getternas mjölk och pengarna har betytt mycket, särskilt sedan Annandhis pappa skadade ryggen och fick svårt att arbeta.

Annandhi blir "mamma"

För några månader sedan fick getterna killingar. Getmamman var gammal och dog under födseln, så Annandhi fick bli deras nya mamma. Hon gav dem mjölk och mycket kärlek. Nu klarar killingarna sig själva, alla utom en, som Annandhi har gett namnet Shri som betyder

helig. Shri är sjuklig och växer inte som hon ska. Hon följer efter Annandhi vart hon än går, till och med när hon ska till skolan.

Mamma och pappa älskar inte Shri på samma sätt som Annandhi gör, men de vill att hon ska överleva. Till skillnad från pojkillingarna kan ju Shri ge familjen mjölk och ungar längre fram.

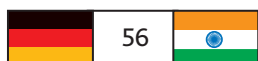
– Det är ologiskt, tycker Annandhi. Vuxna vill bara ha söner och dödar sina döttrar. Men med djuren är det tvärtom. Det är djur av kvinnligt kön, som kor, som räknas som värdefulla. Tjurarna slaktas och äts upp. Varför fattar inte folk att en flicka har ett värde – att hon kan ta hand om sin familj lika bra, om inte bättre än en pojke?

Jag hatar den inställningen. Jag tänker gå långt och visa alla att flickor har rätt att leva.

Svårt att sova

Familjens hus har stora hål i väggar och tak som de inte haft råd att laga. När monsunen kommer regnar det in. Allt blir blött och lerväggarna luckras upp. En gång, när Annandhi var nio år, föll en bit av väggen ner på hennes huvud när hon sov. Sedan dess är hon rädd för att huset ska rasa.

Ofta ligger Annandhi vaken länge och funderar över hur familjen ska kunna överleva tills hon och hennes syster tar examen och börjar jobba. En natt, när föräldrarna har bråk om pengar, får

Annandhi älskar sina getter, som ser henne som extramamma!

Annandhi med pappa, mamma, storasyster och farmor.

hon inte en blund i ögonen. Tårarna rinner i mörkret, men när mamma kommer in låtsas Annandhi sova. Nästa morgon sätter hon sig vid jasmimbusken och viskar:

– Om dom hade låtit dig leva och dödat mig istället, skulle du lida som jag gör nu. Du är i alla fall säker nu. Sedan går hon till skolan och killingen Shri trippar efter.

Ingen skola

Det finns ingen skola i byn. Annandhi och hennes kompisar går några kilometer till skolan i grannbyn. På vägen möter de en grupp män som ropar:

– Kom hit och dansa med oss!

Det händer ofta på vägen till och från skolan att män försöker prata med flickorna. Ibland går de efter och drar i

deras kläder. Annandhis mamma har sagt att hon ska skrika och slå om hon blir överfallen. Det var otänkbart förr. En flicka fick aldrig säga emot en man. Om de blev attackerade var det alltid hennes eget fel. Det var ett av skälen till att flickor inte fick gå i skolan. Föräldrarna vågade inte släppa iväg dem själva.

Det går bra i skolan och på hemvägen är Annandhi gladare. Hon berättar för pappa att hon har fått beröm av sin lärare.

– Du har så mycket talang! säger han. Det är ofattbart att tänka sig att du inte skulle ha funnits hos oss.

Slå mig inte

Varje kväll går Annandhi till kvällsskolan, som drivs av byborna själva. Mammor från kvinnogruppen hjälper till

Annandhi är en av hittills 12 000 flickor som tack vare Rosi kamp räddats till livet i 210 byar i södra Indien. Kan du hitta henne på bilden?

→ med läxor och ordnar lekar, teater, sång och dans. Både pojkar och flickor får lära sig om sina rättigheter och att döttrar och söner är lika mycket värda. I Annandhis by slog nästan alla män sina fruar förr, ibland ända tills de dog. Ingen straffades för det. Pojkar tog efter sina pappor och behandlade sina systrar och andra flickor illa. Annandhis pappa brukade dricka och slå hennes mam-

I kvällsskolan får flickor och pojkar livskunskap och lär sig om sina rättigheter och allas lika värde. De får också läxhjälp och leker, dansar och spelar teater.

ma Kodiammal, men med stöd av kvinnogruppen sa hon ifrån. Hon hotade att lämna pappan om han inte slutade dricka och misshandla henne. Det fungerade!

Bröllop får vänta

Annandhi tänker inte gifta sig förrän hon är minst 25 år. Först ska hon ha utbildning och ett bra jobb.

– Dom kanske försöker gifta bort mig tidigare, men

jag ska kämpa emot, säger hon. Min man ska vara snäll och dela på hushållsarbetet. Och hans familj ska inte få någon hemgift. Min utbildning är min hemgift! Jag ska tjäna egna pengar.

Numera är Annandhis by nästan helt fri från flickmord. I området där hon bor har tusentals flickors liv räddats i hundratals byar sedan deras mammor och pappor har fått stöd och utbildning.

– Nu vet dom att flickor är en gåva, inte ett straff, säger Annandhi.

Shri vaknar inte

En morgon kommer inte killingen Shri skuttande som vanligt när Annandhi kommer ut på gården. Hon har dött under natten och ligger kall och stilla under ett träd. Annandhi kan inte sluta gråta, fastän hon visste att Shri var sjuk. Tårarna rinner i två dagar och hon fortsätter vara ledsen länge efter det. Det känns som om hon har förlorat ännu en syster, eller en bästa vän. Hon sätter sig vid jasminbusken som luktar starkt och gott.

Annandhi, 13

Bäst: Leka med kompisar. Gå i skolan.

Sämst: När nyfödda flickor dödas.

Ledsen: När mina föräldrar bråkar.

Älskar: Djur, särskilt mina getter.

Vill bli: Advokat och kämpa för rättvisa.

– Jag fick aldrig träffa dig, säger hon till systemen under marken. Om du hade fått leva hade vi kunnat leka tillsammans och stötta varandra. Om någon inte vill ha sin dotter i framtiden ska jag ta hand om henne som om hon var min egen. 🌍

Annandhis garderob

Skoluniform

Festfin

"Gult gör mig glad!"

Lek och hushållsarbete

Kunskapsteater mot flickmord

Annandhi och hennes kompisar vill stoppa flickmord och barnäktenskap. De har övat in en pjäs som de spelar i andra byar, om en familj som tänker döda sin andra dotter när hon föds. Den förstfödda flickan i familjen gråter och säger:

- Om ni hade dödat mig skulle jag inte finnas.
- Vi har inte råd med en flicka till, säger pappan.
- Det finns hjälp att få. Låt henne leva.

Senare säger pappan till sin dotter.

- Tack vare dig vet jag att det finns hjälp och stöd. Jag lovar att vi ska ta hand om barnet.

Efter pjäsen tackar de för applåderna!

Kampen för flickorna

För över 25 år sedan startade Rosi Gollmann och hennes indiska partnerorganisationer kampanjen "Ingen flicka är önskad". På den tiden pratade nästan ingen - varken politiker, medier eller polisen - öppet om att det bara gick en flicka på tre pojkar i många delar av Indien. Flickor dödades vid födseln eller dog senare av undernäring och vanvård. Många gjorde också abort om de fick veta att barnet i magen var en flicka. När det avslöjades att en del sjukhus hade aborterat 100 pojkfoster men 7 000 flickfoster förbjöds läkare att avslöja barnets kön i förväg. Rosi och hennes partners satsade på att utbilda och stärka flickor och mammor. Tillsammans har de nått resultat i 210 byar som idag är nästan helt fria från flickmord och barnäktenskap.

- Över 12 000 flickor har räddats till livet.
- 98 procent av flickorna går i skolan.
- 5 420 flickor har fått yrkesutbildning och jobb.
- 7 500 kvinnor har startat företag med hjälp av lån från bykvinnornas självhjälpgrupper. Många mammor försörjer familjen på att tillverka och sälja t ex hantverk, kläder eller bindor. Först blev männen arga för att kvinnorna tjänade mer pengar än dem, men nu är de glada över att alla har fått det bättre.

Fira flickorna!

Annandhis faster har fått en dotter och hela byn ordnar en välkomstfest för henne. Det var bybornas egen idé att ordna fester för nyfödda flickor, för att visa alla att det är något att fira.

Sonia, 12, bär på en av två kokosnötsplantor som ges till varje nyfödd flicka. Efter tre år bär de frukt som kan säljas och ge extra inkomster.

Byns kvinnor och flickor vandrar genom byn med musik och sång, mot den nyfödda flickans hem.

Den lilla flickan får presenter, en ny klänning, mat och smycken. Och svarta prickar i ansiktet som ska skydda mot onda andar!

Varje familj får två getter som ger mjölk och killingar.

© TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: KIM NAYLOR

Surya vill vara förebild

Surya, 14, har en favoritsång om en mamma som sjunger till sitt ofödda barn.

– Pappan vill döda dottern, men mamman sjunger: "Mitt vackra barn, dina ögon glittrar som en stormlampa. Jag ska kämpa för ditt liv." Min mamma såg till att jag fick leva.

Surya ska bli lärare och hjälpa flickor som hoppar av skolan att börja igen.

– Min mamma var bara 14 när hon gifte sig och fick aldrig ens börja skolan. Jag ser upp till min rektor. Hon behandlar alla lika. Jag vill också vara en förebild och visa att flickor är värdefulla. Jag blir arg när barn diskrimineras. Vi är ju landets framtid!

Pavitra vill bli polis

– Jag vill bli polis och straffa männen som slåss och skadar andra, säger Pavitra, 11, en av Annandhis bästa kompisar i byn.

– Jag blir arg och ledsen när jag tänker på mina två systrar som kom före mig. Dom fick inte leva bara för att dom var flickor. När mina föräldrar fick mer kunskap förstod dom att det var fel och jag fick leva. Nu ser jag upp till min mamma. Hon kämpar för våra rättigheter i kvinnogruppen och är lärare på kvällsskolan.

Pavitra älskar att dansa.

– Jag, Annandhi och dom andra räddade flickorna uppträder tillsammans för att sprida glädje och kunskap om flickors rättigheter. Jag gillar att dansa till både ny och traditionell musik.

Välkommen och lycka till!

Flickor i Annandhis by gör en rangoli. Det är en lycko- och välkomstsymbol som "målas" med sand i olika färger. Ofta syns såna målningar under festhögtider i Indien. Rangoli betyder "rad av färger". Gör så här:

1. Gör i ordning fin sand i olika färger. (Om det är blåsigt dag kan du använda färgade kriter på asfalt istället.)
2. Börja med att rita upp konturerna av din rangoli med en pinne i sanden och fyll sedan konturerna med vitt pulver.
3. Fyll i med sand i olika färger. Klart!

Thanga älskar att spela cricket. Han slår även ett slag för flickors lika rättigheter.

Venketesh kan inte tänka sig ett liv utan sin syster, som skulle dödas, men räddades.

Ett slag för flickor

– Förr behandlades flickor nästan som slavar i vår by, men det är på väg att förändras, säger ledaren för byns cricketlag, Thanga, 14.

”På kvällsskolan har vi lärt oss om flickors rättigheter. Jag har två systrar som måste göra allt hemma. Mina föräldrar behandlar oss olika och det tycker jag är orättvist. De skriker åt mina systrar men till mig säger dom bara: ”Gå och vila eller lek!” Mina systrar blir ledsna, så jag hjälper till ändå. Jag brukar tvätta kläder och skala lök. Det svider i ögonen så tårarna rinner!

När Thanga får barn tänker han behandla söner och döttrar lika.

– Dom ska få gå i skolan och slippa jobba hårt. Jag kommer aldrig att tillåta att någon ger min dotter giftmjölk. Hon ska bara få dricka vanlig mjölk och växa sig stark.

Thanga vill bli ingenjör och bygga bättre hus till fattiga människor.

– Husen vi har nu är dåliga och rasar sönder. Det är farligt och gör mig arg.

Systemen räddades

– Min syster skulle dödas när hon föddes, men hon räddades till livet, säger kompiserna Venketesh, 15 år. Våra föräldrar har berättat för oss att de var okunniga. Nu vet dom bättre. Jag kan inte tänka mig livet utan min syster. Hon och min mamma är ju en del av mig! 🌐

Paul vill skipa rättvisa

– Jag vill bli polis och se till att brottsligheten minskar. Ingen ska döda eller skada någon annan. Jag blir ledsen när jag tänker på att det finns män som har slagit ihjäl sina fruar, och familjer som har dödat nyfödda flickor. Det måste få ett slut.

I kvällsskolan lär vi oss att alla har rätt att behandlas lika, vi ser inte ner på flickor.

Paul har tre bröder, men inga systrar.

– Jag tänker ofta på mina systrar som dog. Jag undrar hur dom skulle se ut nu och vad vi skulle ha lekt tillsammans.

Swati rymde

Saritha är nio år när storsyster Swati gifts bort av sina föräldrar. Swati är bara 15 år, men ser äldre ut i nya kläder och skramlande guldarmband. Mannen hon gifter sig med är nästan dubbelt så gammal.

Bröllopet håller på i flera dagar och det är brudens familj som betalar för det. Dessutom kräver mannen hemgift i form av pengar, husgeråd och guld. Efter bröllopet flyttar Swati hem till mannens familj i en annan by.

Nu får Saritha och hennes andra syster, Narthi, ofta gå hungriga. Deras föräldrar lånade pengar för att ha råd att gifta bort sin äldsta dotter. Nästan alla pengar går till att betala av på lånet. Swati kommer aldrig och hälsar på och hon har inte varit i skolan en enda gång sedan bröllopet, fastän mannens familj lovade att hon skulle få fortsätta studera.

Swati kommer hem

Till slut dyker Swati upp hemma. Hon gråter och ser trött och mager ut.

– Dom slår mig hela tiden, säger hon. Jag får jobba som en slav och får inte gå till skolan.

– Det är mitt fel, säger mamman och gråter också. Jag gifte bort dig för tidigt.

Men systrarnas pappa skickar tillbaka Swati till mannen.

– Annars blir det skandal! säger han oroligt.

När Swati får sitt första barn, är det en flicka. Hennes man blir arg och kräver mer pengar.

– Ni betalade för lite för en dålig hustru som bara föder flickor, säger han. Jag vill ha en son!

Swatis föräldrar har inga pengar kvar och två döttrar till att gifta bort. Mamman har själv fött fem flickor, men

inga söner. Två av flickorna dödades vid födseln och är begravda under familjens golv.

Swati rymmer

Efter tre år rymmer Swati hem och vägrar återvända.

– De torterar mig varje dag. Om mitt nästa barn också är en flicka kommer de att döda henne.

Mamman, som har gått med i byns kvinnogrupp, säger.

– Du behöver inte gå tillbaka. Vi har lärt oss att det finns en lag mot barnäktenskap och hemgift. Om din man kommer hit och bråkar kallar vi på polis.

Swati får hjälp av sin mamma och kvinnogruppen att

börja en utbildning till sömmerska.

– Gift er inte för tidigt, gå klart skolan först, säger Swati varje dag till sina systrar.

– Jag tänker inte gifta mig, säger Narthi, 15. Jag ska bli sjuksköterska, tjäna pengar och ta hand om vår familj.

– Om dom försöker gifta bort mig innan jag är vuxen går jag till polisen, säger Saritha

Pappa ändrar sig

Systrarnas pappa och andra män i byn får utbildning och hjälp att hitta bättre jobb. Han ber Swati om förlåtelse.

– Jag var okunnig och du fick lida. Jag tänker inte göra samma sak mot mina andra barn.

Swati tvingades gifta sig med en dubbelt så gammal man när hon var 15 år. Efter tre år rymde hon från mannen och går här tillsammans med sin mamma och två systrar. Med hjälp av byns kvinnogrupp, som fått stöd av Rosi och Andheri Hilfe, har flickors och kvinnors rättigheter stärkts i byn.

Livet på gatan

Sangheeta bor med sin familj på gatan i storstaden Chennai. Hon och hennes familj vaknar, äter, jobbar, leker och somnar under bar himmel.

Sangheeta har bott hela sitt liv på samma gatustump. Hennes mamma är också född här, för nära 40 år sedan.

– Jag tänker bli den första i min familj som skaffar högre utbildning och ett bra jobb så att vi kan flytta in i ett riktigt hus, säger Sangheeta. Mina äldre syskon började jobba när pappa försvann, men dom får bara ihop 25 kronor om dagen tillsammans. Det räcker knappt till mat. Politiker i Indien gör ingenting för att hjälpa oss, så vi måste hjälpa oss själva.

Livet på gatan är smutsigt och svårt. Barnen sover där rättor och kackerlackor letar mat i stora skräphögar. Men det allra jobbigaste är när

män i området dricker och blir fulla.

– Dom skriker, slåss och förstör. Om nån har lagat mat för en gångs skull sparkar dom omkull grytan.

Sangheeta och hennes familj får hjälp av Rosi Gollman och en indisk organisation med skolavgifter och mat. Sangheeta har fått träning i allt från livskunskap till fotboll.

– Jag vill bli lika bra som Messi på fotboll och spela för Indiens landslag. Men studierna är viktigare. Jag får bra betyg, särskilt i naturvetenskap. Men ingen i skolan vet att jag bor på gatan. Då skulle dom sluta prata med mig, för dom ser ner på fattiga människor.

6.00 Vakna

– Ibland är jag väldigt trött på morgonen, säger Sangheeta. Värst är när fulla gubbar kommer på natten och lägger sig bredvid oss. Vi skriker på hjälp så att våra föräldrar hjälper oss, men det är svårt att sova sen.

Sangheeta, 15

Älskar: Fotboll och skolan.
Sämst: Att bo på gatan.
Bäst på fotboll: Lionel Messi.
Älskar: Min familj.
Vill bli: Socialarbetare.

6.30 Morgontoalett

Sonia, 10, borstar tänderna med tandkräm på ett finger.

Pojkar och män tvättar sig vid en pump i området, men flickorna får inte klä av sig när folk kan se dem. Därför måste de betala för att använda toaletterna på tågstationen i närheten.

Gatufamiljer i generationer

Minst 40 000 familjer med 75 000 barn bor på gatan i Chennai. Många barn skadas eller dör i trafikolyckor. Andra, särskilt flickor, blir våldtagna. En del kidnappas och utnyttjas till tungt arbete eller som sexslavar. Sjukdomar som skabb, tyfus, dysenteri och kolera, tuberkulos och hiv/aids är vanligt. Rosi Gollman stöttar gatufamiljerna med hjälp till självhjälp.

I december 2015 drabbades Chennai av de värsta översvämningarna på hundra år och hundratals människor dog. I Sangheetas område steg vattnet med 1,5 meter och familjerna fick fly för sina liv.

En mamma luskammar sin dotter innan hon går till skolan.

7.30 Skoldags

– Jag har två skoluniformer, så att vi hinner tvätta och torka den ena varje dag, säger Sonia. När det regnar är det svårt, om både uniformerna blir dyblöta. Ibland kan jag inte gå till skolan därför. Jag vågar aldrig ta hem klasskamrater, för dom vet inte var jag bor.

8.00 Jobbdags

Många äldre pojkar har tvingats sluta skolan och jobbar med att till exempel köra ut vatten till företag och hushåll i området.

15.00 Läxor

Sanju, 12, hjälper sina yngre kompisar med läxorna.

– Jag vill bli lärare och hjälpa alla barn på gatan att klara skolan bättre.

14.30 Gatan som lekstuga

Hoppa hage är en av många populära lekar på gatan. Men det gäller att hinna undan när det kommer bilar och motorcyklar i hög fart. Många barn skadas och en del dödas i trafikolyckor varje år.

16.00 Hungrig

Nästan alla pengar går åt till att köpa mat.

– Vi har ingenstans att förvara sånt som ris, mjöl eller olja, för rättorna äter upp allt. Därför kan vi inte laga egen mat, förklarar Sangheeta.

16.15 Skydda maten!

Varje gång det kommer en vindpust lyfter barnen upp sina tallrikar i luften för att skydda maten mot damm och smuts.

16.30
Träning
Sangheeta lär ut fotboll till de yngre barnen i sitt kvarter.

Sangheeta och fotbollskompisarna ställer upp på en lagbild. Sangheetas farmor är inte med i laget, hon ligger bara och vilar sig!

17.30 Barnmöte

I egna barnparlament lär sig gatubarnen om sina rättigheter och kämpar tillsammans för att dessa ska respekteras.

19.00 Kvällsprat

Trottoarfamiljernas ledare samlar barnen. Hon ger dem lite kvällsmat och frågar hur det är i skolan, och om de har några andra svårigheter. Sen är det dags att sova.

Värdesaker och skolböcker förvaras i lådor med hänglås.

20.30 Nattgodis

Sangheeta bjuder sin lillasyster på isglass innan det är dags att sova. – Just nu är det OK men under regnperioden måste vi sitta upp under utskjutande tak, Det är svårt att sova sittande, men man vänjer sig.

TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: KIM NAYLOR

Barn som Shalina, som inte kan bo kvar med sin familj på gatan, får skydd på barncentret Karunalaya, som samarbetar med Rosi och Andheri-Hilfe sedan 15 år tillbaka. Barnen får utbildning, stöd och kärlek. Dessutom får de spela fotboll!

Räddad från gatan

Shalina mamma tänkte sälja henne till en granne. Då fick hon skydd på barncentret Karunalaya. Nu går hon i skolan och älskar att spela fotboll!

Jag växte upp på trottoaren med min familj. Mina föräldrar jobbade hela dagarna som skräpsamlare. Pappa brukade lovade mamma: Nu går jag och köper mat. Sen kom han inte hem på många timmar, och när han gjorde det var han full. Alla pengarna hade gått till sprit. Många gånger fick jag och min lillebror ingen mat, bara vatten att dricka.

En gång hittade mamma mycket pengar när hon letade skräp. Hon ville inte att pappa skulle ta dom, så hon bad en granne, en äldre kille, att förvara dom på ett säkert ställe. Men istället gjorde han slut på alla pengar och sa till mamma: 'Ge mig din dotter, så kanske jag betalar'. Mamma var så desperat att hon gick med på det. Då rymde jag och fick skydd här på barncentret. Efter en månad fick mamma reda på var jag fanns och hälsade på. Hon sa:

'Förlåt mig. Stanna här och gå i skolan.'

Vill bli gratis-läkare

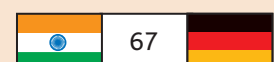
Jag hade aldrig gått i skolan, så först fick jag lära mig läsa och skriva. Nu går jag i nionde klass och klarar mig bra. Jag tycker om att kunna läsa tidningen och få veta vad som händer i världen. Ibland blir jag arg, särskilt när jag läser om flickor som blir slagna och våldtagna. En flicka blev till och med attackerad av poliser, dom som skulle skydda henne! Flickor och pojkar borde samarbeta och hjälpa varandra istället.

Min dröm är att bli läkare och hjälpa fattiga människor utan att ta betalt. När jag bodde på gatan och blev sjuk var det aldrig tal om att gå till doktorn, jag bara låg där. Många dör för att de inte har pengar till medicin. Det tänker jag ändra på!"

VM för gatubarn

2014 spelades fotbolls-VM för gatubarn i Brasilien och ett lag från Karunalaya fick representera Indien! Gopinath berättar: "Jag fick flyga för första gången. I början var jag supernervös men alla välkomnade oss och såg oss som människor, inte som mindre värda, som här i Indien. Jag fick nya vänner för livet och vi fick 'Fair Play-trofén' för att vi spelade schysstast."

Moses är inget straff

En läkare sa att Moses aldrig skulle kunna klara sig själv. Nu utbildar han sig för att jobba på restaurang och trivs med livet.

När Moses familj upptäckte att han var annorlunda blev de rädda för att grannarna skulle prata illa om dem. En del tror att barn som föds med till exempel en hörselskada, eller hjärnskada, är ett straff från Gud och att föräldrarna måste ha gjort något hemskt.

Moses föddes med en hjärnskada som gjorde att han inte utvecklades lika snabbt som andra barn. När han inte hängde med i skolan fick han stryk av läraren. Äldre pojkar retade och slog honom. Moses blev rädd och slutade gå ut. Hans mamma tog honom till en läkare, som bara sa: ”Er son är en idiot, han kommer aldrig att kunna klara sig själv”.

Moses får hjälp

En dag, när Moses var tolv år, kom Rosi's medarbetare till byn. De frågade om det fanns några barn med funktionshinder.

– Vi har inga galna barn här! sa byborna och försökte jaga bort dem. Men Moses mamma ville ha stöd. Han

började på en specialskola, en timmes bussresa från byn. Varje dag åkte han med sin mamma till skolan och utvecklades snabbt med hjälp av speciallärarna. Moses mamma fick också lära sig hur hon kunde stötta sin son.

Ingen retas nu

Efter två år på specialskolan vågar Moses numera åka själv med bussen. Han har gått ut åttonde klass och lär sig nu restaurangyrket. Han sköter redan centrets café, gör te, serverar och tar betalt.

– Förut var jag rädd för allt och hatade mitt liv, säger Moses. Nu är jag lugn och glad. Ingen retar mig längre i byn. Många ser upp till mig nu! 🌐

De gömda barnen

En del föräldrar gömmer sina barn om de har funktionsvariationer, på grund av fördomar. Många växer upp i mörka rum, en del blir till och med fastbundna eller kedjade. Indien har hårda lagar om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som andra barn, och ska få det stöd de behöver. Men fattiga familjer vet sällan om att de har rätt till hjälp. Därför samarbetar Rosi med indiska organisationer som hjälper barnen och sprider kunskap om deras rättigheter.

Alagumani fick ett språk

– Jag föddes döv, berättar Alagumani, 14, som bor och studerar på en internatskola för funktionshindrade barn, som får stöd av Rosi och Andheri-Hilfe. Jag fick inte gå i skolan och hade inga ordentliga kläder. Mina syskon låtsades inte om att jag fanns. Det kändes som att leva i ett fängelse. Jag brukade bli så arg för att ingen brydde sig om mig, att jag slog mamma. Då slog hon tillbaka. Till slut fick jag komma hit och lära mig teckenspråk. För första gången kunde jag göra mig förstådd och förstå andra! Det gjorde mig lycklig. Nu går jag i skolan och får bra betyg. Mamma har lärt sig teckenspråk så att vi äntligen kan lära känna varandra!

Balachandran och de andra barnen i byn får läxhjälp, leka och livskunskap på byns kvällsskola.

När Rosi besökte Balachandran och hans familj, uppmuntrade hon honom att skaffa utbildning – nyckeln till en bättre framtid.

Barnarbetarnas barn studerar

När ett stenblock rasade och krossade Balachandrans pappas ben lånade familjen pengar till en operation. Men när pappans chef upptäckte att han ändå inte kunde arbeta lika snabbt som förr fick han sparken från stenbrottet, där han jobbat sedan han var barn.

– **S**en dess är vi nog den fattigaste familjen i byn, säger Balachandran. Vi måste betala av på lånet och har inte råd med ett riktigt hus.

För tjugo år sedan jobbade alla i Balachandrans by i stenbrottet, men nu har det stängts.

– Hålen blev för djupa och farliga. Företaget bara flyttade härifrån utan att sätta upp några stängsel. Ibland ramlar barn ner där och dör, berättar Balachandran.

Pappa har ont

Balachandrans pappa måste resa långt bort för att hitta jobb och kommer bara hem några gånger per år. Det är lika bra tycker mamma och säger:

– Han dricker för mycket, för att döva smärtan i sitt ben. Då blir han full och slår mig. Om det inte vore för er

barn skulle jag inte vilja leva längre.

När stenbrottet var igång öppnade politikerna spritbutiker i byn och tjänade pengar på att arbetarna köpte sprit för lönen. Stenbrottet har stängts, men spritbutikerna finns kvar.

– En gång föll jag på knä och sa: "Snälla pappa, sluta dricka", säger storasyster. Han grät och sa förlåt, men att han inte kunde sluta.

Barnarbetet bort

Alla föräldrar i byn har varit barnarbetare, även många av barnen, men nu är det slut på det.

Ett tag jobbade Balachandran på ett bageri efter skolan, men det var farligt, med brännheta ugnar och plåtar. Då fick familjen hjälp av Rosi och hennes medarbetare med pengar till skolavgifter och yrkesutbild-

ning för mamma. Nu satsar Balachandran och hans syster på skolan så att de kan få bra jobb.

– Jag vill arbeta som polis och skydda fattiga människor. Jag tänker bli en rättvis polis som inte tar mutor och jag tänker se till att spritbutikerna stängs. ☹

Balachandran och hans mamma.

Från barnarbete till utbildning

Förut arbetade barn i byn upp till 15 timmar om dagen från sex års ålder. Ingen gick i skolan. Många skadades svårt av stenras. En del blev blinda av att få stenflisor i ögonen. Rosi och en indisk partnerorganisation befriade barnarbetarna och stöttade dem med skolavgifter och extra undervisning. Idag går många av de tidigare barnarbetarna på högskola och ska bli ingenjörer, socialarbetare och sjuksköterskor.

Barnens hemlighet

Kalieshwari, 14, delar en hemlighet med andra barn från staden Madurai. De träffas en gång i veckan för att prata om hur det är att leva med hiv/aids. Barn som avslöjar sin hemlighet blir utfrysta av kompisar och lärare.

– Jag tycker om att träffa andra barn som har det som jag, säger Kalieshwari. Jag berättar aldrig för någon utomstående. Dom bara tänker: "Hon kanske smittar". Sen slutar dom vara med mig. Det gör mig arg.

En av Kalieshwaris kompisar, Tharani, 11, smittades av hiv i sin mammas mage, men hennes lillebror föddes frisk för att mamman fick medicin medan hon var gravid.

– Jag tar massor av piller, berättar Tharani. Ibland blir jag så trött att jag somnar i skolan. Men jag vågar inte berätta varför.

Förlorade jobbet

Kalieshwaris pappa smittade hennes mamma.

– Mamma var lärare. När hon berättade om sin sjukdom fick hon sparken, berättar

Kalieshwari. Vi hade inga pengar till mat eller medicin. När pappa dog fick jag ta hand om mamma. Jag var rädd att hon skulle dö och lämna mig ensam kvar. Till sist fick vi hjälp av Rosi Gollmann och hennes volontärer. Dom gav mig pengar till skolavgifter. Mamma fick medicin som gjorde henne mycket bättre.

Kalieshwaris mamma arbetar nu som volontär för en organisation som med stöd från Rosi kämpar för hiv/aidsjukas rättigheter.

– Mamma lär ut fakta om hiv/aids för att hjälpa dom som är sjuka och för att motverka fördomar. På jobbet träffade hon en annan lärare som fått sparken för att han var hivsmittad. Dom blev kära och gifte sig! Jag är stolt över att dom försöker få folk att förstå att alla ska behandlas lika.

Flyttar ofta

Kalieshwaris familj har tvingats flytta sju gånger på åtta år.

Kalieshwari och Tharani stöttar varandra.

Kalieshwari har tvingats flytta sju gånger på åtta år för att hennes föräldrar är hivsmittade.

– Det värsta är att byta skola. En gång försökte jag vägra. Min bästa vän grät och bad mig stanna. Men det var omöjligt.

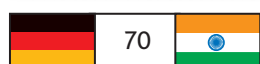
Kalieshwari är själv med och kämpar mot fördomar.

– Vi barn spelar upp en pjäs på skolor och sjukhus. Många

är rädda för oss. Dom tror att hiv smittar om man dricker ur samma glas eller delar skolbänk! Vi förklarar att det bara smittar genom blod. När folk får kunskap behandlar de oss som alla andra, och det är allt jag vill. 🌐

VAD ÄR HIV/AIDS?

Hiv är en virussjukdom som bryter ned immunförsvaret. En person med hiv kan leva ett långt, bra liv, men utan behandling blir immunförsvaret till slut så svagt att kroppen inte kan skydda sig mot sjukdomar som annars går att bota. Detta sista steg, när personen ofta dör av till exempel lunginflammation, kallas *aids*.

Rosa palats till mamma

Fattiga människor kan få gratis medicin mot hiv/aids i Indien, men de flesta vet inte om det. "Min mamma uppmuntrades att söka hjälp på sjukhuset av Rosi. Därför föddes jag frisk, säger Mahalakshmi.

– Ingen vill hyra ut till oss för att mamma har aids, förklarar hon. Jag drömmer om ett eget hus, ett rosa palats med två våningar, kylskåp, mjuka sängar, tvättmaskin, swimmingpool och glasfönster. Dit ska jag bjuda alla som ingen vill ha och ta hand om dom. Min mamma ska bara vila, som en drottning!

● TEXT: CARMILLA FLOYD FOTO: KIM NAYLOR

Rosi och hennes bröder växte upp i Tyskland under andra världskriget (1939–1945), ett europeiskt krig som växte till ett globalt krig. Båda bröderna tvingades bli soldater, den äldste dödades när han var 21 år. Mellan 42 och 60 miljoner människor dog. Det var fler civila, vanliga människor, än soldater som dog.

Nazistparti tog makten i Tyskland 1933. De avskaffade demokratiska rättigheter och förföljde, fängslade och dödade alla som inte passade in i deras drömsamhälle. Nazisterna trodde att de tillhörde en särskild sort, en "arisk ras" som var överlägsen alla andra "raser". Vissa grupper, framförallt judar och romer, sågs som ett hot mot den "ariska" rasen. Minst sex miljoner judar och hundratusentals romer dog i nazisternas försök att utrota hela folkgrupper. Men Nazityskland var farligt för alla som inte tyckte och gjorde exakt som nazisterna bestämde. Rosi föräldrar var kristna och tyckte att Hitlers rasistiska idéer gick tvärt emot allt de trodde på. De lyssnade i hemlighet på utländsk radio för att få reda på sanningen om vad som pågick. Men deras grannar, som också var kristna, var övertygade nazister. En av deras pojkar brukade

de leka med Rosis bror.

– Var försiktiga med vad ni säger när han är här, sa föräldrarna till Rosi och hennes bröder. Om pojken skvallrade hemma om att de inte tyckte om Hitler kunde de hamna i fångläger.

Nazisterna förbjöd alla politiska partier och brände böcker de inte gillade. De förbjöd alla barn- och ungdomsorganisationer och startade Hitlerjugend (Hitlers unga). När Rosi och hennes vänner bröt mot reglerna och träffades i katolska kyrkans lokaler samlades Hitler Jugendpojkar utanför. De skrek slagord och misshandlade Rosi och de andra ungdomarna när de kom ut. Rosi var arg och ville protestera mot nazisterna men en ung präst avrådde henne: Det var för farligt.

Ett svårt val

Vid krigsslutet 1945 återvände Rosi och hennes föräldrar

till Bonn, där 90 procent av byggnaderna hade skadats eller förstörts. Rosi's hus stod kvar, men tre hemlösa familjer hade flyttat in i deras gamla lägenhet och nu fick de alla dela på utrymmet.

Rosi studerade till lärare. På fritiden hjälpte hon dem som drabbats hårdast av kriget: fattiga barn, unga och gamla. Det var brist på allt –

husrum och mat, rent vatten, kläder och skolmaterial. Med hårt arbete och hjälp från omvärlden återgick livet långsamt till det normala. En dag berättade Rosi för sina föräldrar att hon fattat ett svårt beslut.

– Jag tänker aldrig gifta mig.

Rosi ville använda all sin tid till att hjälpa dem som hade det svårt.

© Bettmann/CORBIS

Barn drabbades hårt under andra världskriget, här gömmer sig skolbarn under bänkarna efter ett bomblarm.

VARFÖR
NOMINERAS
MANUEL?

Nominerad barnrättshjälte • Sidorna 71–91

Manuel Rodrigues

Manuel Rodrigues nomineras till World's Children's Prize för sin 20 år långa kamp för blinda barn och barn med andra funktionsvarianter i Guinea-Bissau i västra Afrika.

Barn i Guinea Bissau med funktionsvarianter tillhör världens mest utsatta och sårbara barn. Genom Manuel och hans organisation AGRICE får de en möjlighet till ett värdigt liv. De får sjukvård, mat, ett hem, möjlighet att gå i skolan, trygghet och kärlek. Manuel berättar om barn med funktionsvarianter och deras rättigheter för politiker och organisationer, men framförallt för människor i byar på landsbygden. Byborna skulle annars inte få den informationen. Tack vare Manuels arbete vet barn och vuxna att blinda barn och barn med andra funktionsvarianter har samma rättigheter som alla andra. Manuels kamp har räddat dessa barn från att bli illa behandlade, övergivna eller till och med från att dö. 250 blinda barn har bott på Manuels center och gått i hans skola anpassad för synskadade. Målet är att barnen ska flytta hem till sina familjer och byar igen efter träning och skolgång hos Manuel. De flesta av dessa familjer är fattiga och barnen får stöd av AGRICE när de flyttat hem, för att kunna fortsätta sin skolgång och få ett bra liv i sin by.

Manuel, som själv är blind sedan tre års ålder, tillsammans med blinda barn som fått möjlighet till ett bättre liv genom Manuels och hans organisation AGRICE:s arbete.

Manuel stryker försiktigt 9-åriga Adelias huvud. Hon lutar sig mot honom på bänken där de sitter. När Adelia var nyfödd lämnades hon att dö i skogen eftersom hon är blind.

– Det gör mig så ledsen och arg. Tyvärr är inte Adelia ett undantag.

Situationen för barn som är blinda eller har andra funktionsvarianter är fruktansvärd i Guinea-Bissau. Många ser barnen som värdelösa, ger dem ingen kärlek och låter dem inte gå i skolan. Mitt liv går ut på att kämpa för dem här barnen, säger Manuel.

Manuel vet hur beroende ett barn som har en funktionsvariationer är av att vuxna runt omkring bryr sig och visar kärlek. Och inte sviker och överger. Manuel vet eftersom han själv blev blind när han var tre år.

– Jag växte upp i en vanlig familj med många barn. Vi var nio syskon och min mamma Ana-Maria och min pappa Luis älskade oss. Pappa och jag var bästa kompisar. Vi gick hand i

hand till förskolan varje dag och vi lekte mycket ihop. Badade och spelade boll. Trots att jag var liten brukade vi ha likadana kläder på oss. Jag minns att pappa alltid var glad.

När Manuel var tre år hände något som förändrade allt.

– Mina ögon som var bruna började bli blå och jag såg allting som genom en dimma. Jag fick allt svårare att leka och röra mig och jag tvingades sluta i

Manuel tillsammans med Adelia, som lämnats i skogen som baby för att dö, men räddades av några herdar. Manuel och hans hustru har sedan dess tagit hand om Adelia och givet henne ett hem, kärlek och utbildning.

På Manuels skola Vita käppen, går både blinda och seende barn och på rasterna leker de tillsammans.

→ förskolan eftersom jag såg så dåligt. Det gjorde mig väldigt ledsen. Men en som blev ännu ledsnare var pappa. Han grät nästan jämt.

Den långa resan

Manuels pappa vägrade att acceptera att hans son hade blivit blind. Han bestämde sig för att Manuel skulle få den bästa läkarvård han kunde till. Men det var inte i

Guinea-Bissau utan i Portugal där hans bror bodde. Han började kontakta människor som kunde hjälpa honom. Och så började han spara så mycket pengar han kunde av sin lön från armén. Det blev mindre mat på bordet för alla i familjen. Men de höll ut och till slut blev det möjligt att skaffa en flygbiljett som skulle ta Manuel till hans farbror i Portugal. Men

ingen annan i familjen hade råd att följa med.

– Det var inte lätt för mig. Jag var bara fyra år och ledsen och rädd. Men jag hade tur. På flyget var det en nunna som hjälpte mig och på sjukhuset var det två sjuksköterskor som hette Judite och Lurdes som tog hand om mig. Dom tröstade mig, läste böcker och sjöng sånger precis som föräldrar skulle ha gjort.

När Manuel reste hade han verkligen hoppats att läkarna i Europa skulle kunna ge honom synen tillbaka.

– Men efter ett år på sjukhuset konstaterade dom att det inte gick att göra något åt min synskada som kallas grön starr. Jag hade fått läkarvård för sent.

Skola för blinda

Återigen var det Manuels

15-åring skapade punktskrift

Punktskrift, eller braille, skapades 1824 av en 15-årig fransk pojke som heter Louis Braille. Punktskrift är upphöjda punkter inom små rutor (celler) på ett papper eller plastark som man känner och läser av med båda pekfingerarna. Varje punkttecken består av upp till 6 stycken punkter. Beroende på hur man kombinerar punkterna i varje ruta skapas olika bokstäver. Förutom bokstäver kan man även bilda siffror och musiknoter. Den 4 januari varje år firas den internationella Punktskriftdagen till minne av Louis Brailles födelsedag 1809.

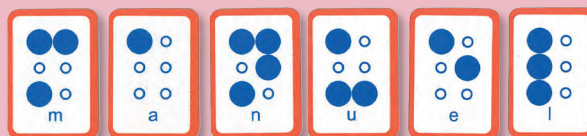

På Manuels skola lär sig de blinda barnen med hjälp av punktskrift att läsa och skriva för första gången i sina liv.

Mall av plast med rutor som man stoppar in pappret i när man ska skriva med regletten.

En reglett som man skriver punktskrift med.

Så här ser namnet Manuel ut i punktskrift.

Manuels gamla skola tillverkad av bambu

Nytt barncenter

– Nu håller vi på att bygga ett nytt center för barnen. Mitt gamla hus är för litet och jag vill att barnen ska få en bättre anpassad miljö. På det nya centret kommer det förutom sovrum bli en lekplats, en gymnasal, plats att odla egna grönsaker och föda upp kycklingar och getter. På centret kommer vi bland annat ha kurser i journalistik, administration, data, sömnad och matlagning för ungdomarna, säger Manuel.

Isabel, 14, blev blind som liten flicka. Efter en tid på Manuels center har hon nu fått flytta hem till mormor Fatumata och börja i en vanlig skola. Manuels mål är alla barn ska kunna återvända till sina familjer.

Så ofta han kan talar Manuel till journalister, i radion och till politikerna om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra barn.

pappa som blev mest förtvivlad. Men han fortsatte att kämpa för sin son. Han hade fått reda på att det fanns bra skolor för blinda i Portugal, men att de var dyra. Det fanns inte en enda skola i Guinea-Bissau för blinda, så ännu en gång började Manuels pappa spara pengar för att hjälpa Manuel.

– Familjen fick ihop tillräckligt med pengar så att jag kunde börja på en internatskola i Portugal. Även om jag saknade min familj trivdes jag väldigt bra. Jag fick lära mig räkna, läsa och skriva med hjälp av punktskriften

braille. På skolan lärde jag mig också praktiska saker som att klä på mig, borsta tänderna och tvätta mig. Och jag fick många nya kompisar. Min bästis hette António och på fritiden spelade vi fotboll och badade.

Den stora sorgen

Åren gick och Manuel lärde sig att leva som blind. Han tänkte att livet nog skulle ordna sig trots allt. Men en dag när Manuel hade bott på skolan i sex år fick han återigen ett besked som förändrade allt. Hans pappa hade plötsligt dött i en hjärtattack.

– Jag var tio år och förlorade både min pappa och möjligheten att fortsätta i skolan, eftersom ingen längre kunde betala mina skolavgifter. Jag tog båten hem till Afrika och jag var väldigt ledsen hela resan.

När Manuel kom hem var det krig. Guinea-Bissau kämpade för att bli befriat från kolonialmakten Portugal, som då styrde landet. Familjen förde Manuel i säkerhet hos släkten i grannlandet Guinea. Där kunde han börja i en skola för barn och unga med funktionsvariationer. Sex år senare blev

Guinea-Bissau självständigt och Manuel återvände hem.

Stoppade presidenten

Guinea Bissau var fattigt och mycket var förstört efter kriget. Manuels familj skulle överleva på det hans mamma lyckades sälja på marknaden. Manuel, som var sexton år, förstod att han måste skaffa ett arbete och hjälpa till. Ingen trodde att han som blind skulle få ett arbete, men Manuel gick varje dag till presidentpalatset och begärde att få tala med presidenten. Han tyckte att presidenten skulle hjälpa honom och andra med funktionsvariationer att få ett arbete. Varje dag fick han svaret att det inte var möjligt att träffa presidenten. Men han fortsatte att komma dit.

– En dag lyckades jag ställa mig i vägen för presidentens bil så att han inte kunde åka vidare! Presidentens vakter förde mig till honom. Jag förklarade att jag behövde hjälp att skaffa ett arbete eftersom

– Vårt mål är att alla barn, även barn som är blinda eller har någon annan funktionsvariationer, ska få möjligheter i livet och framtidshopp. Att alla barn ska räknas och få tillhöra samhället, säger Manuel.

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAVLOR

Manuel berättar en saga för barnen. Abdulai, som sitter i Manuels knä, hittades för en vecka sedan när Manuel var ute på räddningsuppdrag.

→ ingen anställde blinda. Jag sa att jag hade lärt mig att arbeta som telefonväxeloperatör på skolan i Guinea. Presidenten blev nyfiken och lät mig prova presidentkansliets telefonväxel. När jag klarade testet blev han så imponerad att han ordnade ett arbete till mig som operatör på postens huvudkontor!

Blev affärsman

Efter ett år avsattes presidenten i en statskupp, ett nytt

telefonsystem infördes och Manuel blev arbetslös. Men han gav inte upp. Han hade lyckats spara lite pengar och han bestämde sig för att bli affärsman istället. Manuel köpte skolmaterial, toalettariklar och drycker i stan, som han sedan sålde ute på landsbygden. För pengarna köpte han palmolja och timmer, som han sålde i stan.

– Det var ett hårt arbete för mig, men jag gillade det. Efter ett tag gick det så bra att jag kunde köpa en gammal bil, anställa en chaufför och starta en liten taxiverksamhet också. Till slut hade jag lyck-

ats spara så mycket pengar att jag kunde bygga ett fint hus till familjen. Det kändes underbart att ge mamma det efter allt hon gjort för mig.

AGRICE

Även om Manuel klarade sig bra, glömde han inte de blinda barn i landet som inte hade fått samma möjligheter som han själv. Som inte hade föräldrar som älskade dem. Och som inte hade fått gå i skolan då deras föräldrar tyckte att det var bortkastade pengar, eftersom blinda ändå aldrig skulle kunna arbeta, inte ens hjälpa till i hemmet.

– Många blev gömda eller övergivna. I vissa fall trodde man till och med att blinda barn var besatta av onda andar och dom lämnades i skogen för att dö. Fortfarande hade regeringen inte startat en enda skola i landet som var anpassad för synskadade, säger Manuel.

1996 startade Manuel där-

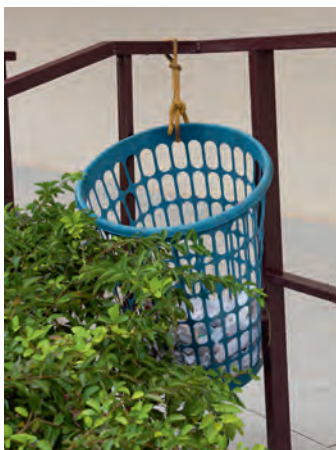
för organisationen AGRICE (Guineas förening för de blindas rehabilitering och integrering) för att synskadade skulle kunna sprida kunskap i samhället och kämpa för sina rättigheter tillsammans.

– Jag ville visa alla att vi finns och att vi har samma rättigheter som andra. Att gå i skolan, få ett arbete och att få delta. Och genom att vara tillsammans skulle vi inte känna oss så ensamma längre.

Säkert hem

Genom AGRICE kom Manuel i kontakt med många blinda barn som for illa. När hans mamma dog bestämde han sig för att omvandla halva sitt hus till det första säkra hemmet för blinda barn i Guinea-Bissau. De första som flyttade in år 2000 var bröderna Suncar, 11 månader och Mamadi, 6 år.

– Efter att deras pappa övergett familjen anklagades mamman för att vara oren,

Anpassad papperskorg

Mycket på skolan är anpassat för att göra livet enklare för synskadade. Exempelvis har man hängt upp papperskorgarna istället för att ha dem på marken, så att ingen ska snubbla på dem. Och man kan med hjälp av repet känna var man ska slänga skräpet.

Hemma igen

På Manuels center lärde sig Isabel punktskrift och att hon klarar mycket mer än omgivningen tror. Nu bor hon hos familjen och får varje morgon hjälp av sin kusin Aua att komma till skolan, som tidigare bara varit för seende barn. Det är så Manuel vill att det ska fungera.

eftersom hon fött blinda barn och kastades ut från byn, säger Manuel.

Tillsammans med sin hustru Domingas tog Manuel hand om de två små pojkarna. De gav dem mat, kläder, läkarvård och trygghet. Ryktet om hur bra bröderna hade det hos Manuel spreds och allt fler blinda barn sökte sig dit.

– Samtidigt började vi med våra räddningsuppdrag där vi tog oss ut i byar för att leta efter blinda barn eller barn med andra funktionsvariationer som vi visste ofta levde i livsfara. Vi informerade om barnets rättigheter och erbjöd oss att ta hand om barn som behövde hjälp. Snart bodde över fyrtio synskadade barn hemma hos oss!

Manuel betalade allt för barnen med sin egen lön och det var svårt att få det att gå ihop.

Vita käppens skola

Hos Manuel tränades barnen i att kunna ta hand om sig själva och hjälpa sina familjer när de återvände hem. För Manuels mål var att barnen skulle återvända hem och vara en del av samhället. De lärde sig att tvätta kläder, diska, städa, klä sig, enkel matlagning och mycket annat. Men Manuel visste att barnen behövde få gå i skolan också, precis som alla andra barn. Han tjatade ständigt på regeringen om att en skola som var anpassad för synskadade, med lärare som var

utbildade i punktskrift, måste startas omgående. Han skrev brev, ringde och besökte myndigheterna i flera år. Ingenting hände.

– Till slut tröttnade dom på mig. Regeringen tänkte inte starta en skola, men gav mig en bit mark att bygga på, för att få tyst på mig tror jag.

Manuel och AGRICE hade nästan inga pengar, men de byggde en enkel liten skola av bambu och palmlblad där barnen i början satt på marken utan bänkar. Samtidigt utbildade de lärare i punktskrift. Skolan stod klar 2003 och fick

namnet Vita käppen (Bengala Branca), efter de käppar som blinda ofta använder.

– En dag följde Kanadas ambassadör med mig till skolan för att se hur vi arbetade med våra elever. Bäst som vi står där i klassrummet kom en stor orm ringlande genom gräset mot barnen. Ambassadören blev förskräckt och orolig för barnens säkerhet. Efter mötet med ormen beslutade ambassaden att ge oss pengar så att vi kunde börja bygga en tryggare skola för barnen!

Vita käppens skola

Manuels skola heter Bengala Branca som betyder Vita käppen. Sedan 1950-talet är den vita käppen som många blinda använder sig av för att lättare ta sig fram, den vanligaste symbolen för blinda.

På räddningsuppdrag

Ibland får Manuel och hans följeslagare byta jeepen mot åsnekarra för att ta sig fram till en by där de vet att det finns barn med funktionsvariationer som har det svårt.

Framme i byn tas Manuel väl emot. När han berättar att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som andra barn lyssnar byborna. Han berättar också om orsaker till blindhet och hur man kan förebygga ögonskador.

→ Blandad skola

Idag sitter ingen elev på golvet i Manuels skola. Med stöd från Portugal och Kanada har AGRICE byggt en skola med sex klassrum, matsal, bibliotek, musiksäl och två slöjdsalar. Guinea-Bissaus utbildningsdepartement hjälper Manuel med lärare. Och idag är skolan öppen för alla, inte bara för synskadade. Just nu går det 70 synskadade elever och 177 som kan se på skolan.

– För mig är det självklart att man ska lära sig tillsammans. Det är ett bra sätt att bryta isoleringen för barn med funktionsvariationer och få folk att förstå att vi alla har en plats i samhället. Vi har alla ett värde. Från början var det många familjer med barn som kunde se som tyckte det kändes konstigt att låta sina barn gå hos oss, men nu har vi ett rykte som en av landets bästa skolor och det är

många som vill gå här, säger Manuel.

Manuels 250 barn

Det har gått 16 år sedan Manuel tog hand om de övergivna bröderna Suncar och Mamadi. Över 250 blinda barn har fått hjälp på samma sätt sedan dess. Idag arbetar 41 personer inom AGRICE och man ger de blinda barnen

ett hem, mat, sjukvård, möjlighet att gå i skolan, trygghet och kärlek. Barnen behöver inte betala någonting. De flesta återförenas med sina familjer efter det att Manuel har informerat och förberett byarna noga i hur man på bästa sätt tar hand om synskadade barn. Barnen kommer från fattiga familjer och får fortsatt stöd av AGRICE

när de flyttat hem för att kunna fortsätta sin skolgång och få ett bra liv. Idag bor det 37 barn hemma hos Manuel, men de kommer snart bli fler eftersom han och AGRICE fortsätter åka ut på räddningsuppdrag till avlägsna byar.

– Även om mycket har blivit bättre för barn med funktionsvariationer sedan vi

Vill vara snygg!

– När min fru Domingas inte är här och kan hjälpa mig att ta fram snygga kläder, använder jag den här apparaten som säger vad det är för färg på klädesplagget man sätter den emot. På så sätt blir mina färgkombinationer inte helt galna! Det är Domingas som har lärt mig vilka färger som passar bra ihop, säger Manuel och skrattar.

började arbeta finns det mycket kvar att göra. Vi är ett fattigt land där många inte kan läsa eftersom dom aldrig har gått i skolan. Därför måste vi hjälpa till att informera om alla barns rättigheter ute i byarna. Att Adelia lämnades att dö för att hon är blind hände ju för bara några år sen, och liknande händelser inträffar fortfarande. Därför är det livsviktigt att vi är där!

Som pappa

Manuel blir ibland väldigt trött och ledsen över allt hemskt som drabbar barn i Guinea-Bissau. Men istället för att ge upp blir han ännu mer övertygad om att fortsätta sitt arbete.

– Då tänker jag på alla chanser jag fick i livet tack vare min pappa. Han var min bästa vän och hans kärlek till mig gjorde att han strävade efter att jag skulle få den absolut bästa sjukvården och utbildningen som fanns. Pappa är min förebild. Som han var mot mig vill jag vara mot alla synskadade som behöver mig. Som Adelia till exempel. Jag kommer att fortsätta kämpa för hennes och alla andra blinda barns rättigheter så länge jag lever. 🌍

Orsak till blindhet i Guinea Bissau

De vanligaste orsakerna till blindhet i Guinea-Bissau är:

Flodblindhet (Onchocerciasis) är en parasit-infektion som fås genom att bli biten av en svart fluga som finns vid floder. En parasit producerar sedan tusentals giftiga larver i kroppen, även i ögonen. Man får svår klåda och ögonskador som ofta leder till blindhet. Det går att vaccinera sig mot sjukdomen.

Trakom är en infektionssjukdom där bakterier orsakar en strävhet på ögonlockens insida och ärrbildning uppstår. Långsamt och smärtsamt leder infektionen till blindhet. Sprids ofta av

flugor som varit i kontakt med en smittad persons ögon. Vanlig sjukdom bland barn som bor fattigt, trångt och lider brist på rent vatten och täckta toaletter. Det går att förebygga och behandla med ökad tillgång till rent vatten, bättre hygien, medicin och operation.

Grå starr (Katarakt) är en sjukdom som gör att ögats lins grumlas. Det går att operera.

Grön starr (Glaukom) är en sjukdom som angriper synnerven och leder till ett förhöjt tryck inne i ögat. Det går inte att operera den synskadade man fått, men läkarvård kan leda till att man kan behålla delar av synen som är kvar.

Bara en ögonläkare

– Det går att förebygga och behandla nästan all blindhet*. Men Guinea-Bissau är ett fattigt land och det finns bara en enda läkare som är ögonspecialist i hela landet. Många har mer än tio mil till närmsta hälsocenter eller sjukhus. Människor förblir blinda eftersom det saknas kunskap och läkare, samt för att dom inte får behandling i tid. När vi är ute på räddningsuppdrag informerar vi alltid om orsaker till blindhet och hur man kan

förebygga skador. Som att man ska vara vaksam när man badar och tvättar kläder i floden. Vi uppmanar människor att söka sjukvård och vi delar även ut gratis medicin för dom vanligaste ögonsjukdomarna. Vi informerar även via radio, säger Manuel.

**80% av blindhet i världen går att behandla eller förebygga.*

Skola för alla

Idag anses Manuels skola vara en av landets bästa. Den används som modell för hur barn med funktionsvariationer och barn utan kan gå i skolan och lära sig tillsammans.

Adelia med en blind liten pojke. När hon själv föddes blind lade hennes mamma ut henne i skogen.

200 miljoner barn med funktionsvariationer

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter har barn med funktionsvariationer samma rättigheter som alla andra barn. De har rätt till extra stöd och hjälp till ett bra liv. Trots det tillhör barn med funktionsvariationer de mest utsatta barnen världen över. I många länder får de inte gå i skolan, behandlas som mindre värda och göms undan. Det finns 200 miljoner barn med funktionsvariationer i världen.

1,4 miljoner blinda barn

Det finns 19 miljoner synskadade barn i världen. 1,4 miljoner av dessa är obotligt blinda, och det tillkommer ungefär 500 000 nya fall av barnblindhet varje år. Av de nya fallen dör hälften av barnen inom ett till två år.

Manuels organisations arbete

Organisationen AGRICE:

- Gör räddningsuppdrag i byar. Letar efter blinda barn och barn med andra funktionsvariationer, som ofta har det mycket svårt. Barnen erbjuds hjälp på Manuels center.
- Informerar vid räddningsuppdragen byinvånarna om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra barn. Informerar också om hur man kan skydda sig mot de vanligaste ögonsjukdomarna och delar ut gratis medicin.
- Ger synskadade barn skydd, ett hem, mat, kläder, och trygghet på centret. Där tränas barnen också i att klä sig, tvätta sig, städa, diska, tvätta kläder, laga enkel mat och annat för att kunna klara sig själva i framtiden och för att kunna hjälpa sina familjer när de återvänder hem.
- Ger barnen läkarvård samt ögonoperationer när det är möjligt att operera.
- Driver en skola som är landets första anpassad för synskadade, men öppen för alla. AGRICE hjälper till att anpassa vanliga skolor runt om i landet för att kunna ta emot barn med olika funktionsvariationer och utbildar lärare i punktskrift.
- Hjälper barnen att flytta hem igen. De förbereder barnens familjer samt grannar och lärare i byarna innan barnen återvänder, så att de ska tas emot på ett bra sätt. Om det inte går att återföre barnet med sin familj, hjälper de barnet att få en fosterfamilj. Ett barn lämnar aldrig Manuels center innan man vet att barnet kommer till en trygg miljö.
- Hjälper barn med skolavgifter och skoluniformer lång tid efter det att de har lämnat Manuels center, så att de kan fortsätta gå i skolan och få ett bra liv.
- Informerar hela samhället om att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som alla andra. Manuel talar i radio och AGRICE ger ut en tidning. Man kämpar för att regeringen ska ratificera (skriva under) FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsvariationer.

Många kompisar

– Jag går i 4:an på Manuels skola. Jag arbetar med både punktskrift (braille) och det vanliga alfabetet. På min skola går både barn som kan se och barn som är blinda. Det händer ofta att dom som kan se hjälper oss andra och berättar vad det står när läraren har skrivit något på tavlan. Jag har många bra kompisar som ser, berättar Samuel, som sitter bredvid Otinelo och Assanato.

Samuel fick sin syn!

– Jag blev övergiven av mina föräldrar för att jag var blind. Men en dag kom Manuel till byn och hämtade mig. Han tog hand om mig på ett sätt som mina egna föräldrar aldrig hade gjort. Tack vare honom kan jag idag till och med se på ena ögat! Jag ser Manuel som min pappa och jag älskar honom, säger Samuel, 12, som bor på Manuels center och drömmer om att bli fotbollsproffs i Portugal.

Hjälper varandra

– Jag uträttar ofta ärenden för Manuel. Ibland ber han mig att hjälpa honom när han går utanför centret. Då lägger han handen på min axel och så går vi tillsammans. Det känns bra att kunna hjälpa honom, säger Samuel.

Älskar att rita

– Jag gillar att rita och gör det varje dag. Vit är min favoritfärg. För att det ska fungera, måste jag ha pappret väldigt nära mitt öga när jag ritar, säger Samuel.

Samuel föddes in i en fattig familj som bestod av hans mamma, pappa och hans synsvage storebror Solomon. När pappan förstod att Samuel var helt blind övergav han familjen. Som så många andra trodde han att blinda barn var meningslösa eftersom de inte kunde gå i skolan eller hjälpa till på fälten.

– Mamma arbetade ute på fälten och så fort hon fick arbete lämnade hon mig och min bror hos grannar i byn.

Ibland var mamma borta flera veckor i sträck, säger Samuel.

Grannarna tog inte hand om bröderna på ett bra sätt. Samuel och Solomon var hungriga, nakna, smutsiga och fick ofta stryk. Samuel, som bara var ett spädbarn, låg på marken och Solomon stapplade omkring i byn utan att någon såg till honom.

– Jag vet inte varför mamma inte bar mig på sin rygg när hon arbetade. Om en mamma har ett barn som kan

se är det självklart att hon tar med det och ammar det. Så var det inte för mig och jag mådde inte bra av att bli lämnad ensam. Jag grät jämt.

Manuels räddningsuppdrag

Manuel fick veta att det fanns två små blinda pojkar som for illa i byn och gav sig iväg i sin jeep på ett räddningsuppdrag.

– Han hämtade mig och Solomon så att vi kunde bo hos honom på centret. Jag minns ju ingenting av tiden i byn eftersom jag bara var ett år, men Manuel berättar för oss om vår bakgrund så att vi ska förstå varför vi är hos honom.

I början grät Samuel mycket. Men Manuel och hans hustru Domingas tog hand om honom som sin egen son. Han fick mat flera gånger om dagen och mycket närhet. En

Mina syskon

– Jag, Jamie och Djibi delar rum. Vi är som bröder. Det känns tryggt att ha varandra. Varje morgon hjälper jag Jamie, som är helt blind, att hämta en hink med vatten så att han tvätta sig och borsta tänderna, säger Samuel.

Samuel, 12

Älskar: Bilar.

Hatar: Insekter.

Bästa som hänt: Att Manuel tog hand om mig och gav mig chansen att se.

Värsta som hänt: Att jag blev övergiven när jag var liten.

Ser upp till: Manuel!

Vill bli: Fotbollsproffs i portugisiska klubben Porto.

Dröm: Att äga en cool Toyota pickup.

Min bror och jag

– Manuel räddade både mig och min storebror Solomon. När jag var liten trodde jag att Solomon kunde se eftersom han var så duktig på att gå utan att stöta i saker. Men efter operationen kunde jag se att han var blind. Det gjorde mig väldigt ledsen, berättar Samuel.

När Solomon var liten såg han lite men så småningom blev han helt blind.

dag slutade han att gråta och när tiden var inne fick han börja i Manuels skola. Manuel ordnade så att Samuel, precis som alla andra barn på centret, fick genomgå stora ögonundersökningar. Läkarna konstaterade att han hade sjukdomen grå starr på ena ögat och ville försöka operera honom.

– Jag var åtta år och hade varit blind i hela livet så jag visste inte hur någonting såg ut. Plötsligt kunde jag se på ena ögat och det första jag såg var takfläkten över min sjukhussäng. Jag blev livrädd! Men Domingas var där och tröstade mig.

Att kunna se

När Samuel tog sig upp ur sängen och gick ner för sjukhusets trappa var han så lycklig att han bara sprang runt, runt ute på sjukhusgården. Skoterskorna försökte fånga

in honom men lyckades inte!

– Allt såg annorlunda ut än vad jag hade tänkt mig. Till exempel var Manuel större än jag trodde!

Mitt liv har blivit enklare efter operationen. Jag behöver inte känna mig för hela tiden eller vara rädd för att ramla och slå mig eller bli påkörd, och jag kan gå till affären och handla!

Flytta hem?

Medan Samuel och Solomon varit på centret har Manuel kämpat för att hålla kontakten med pojkarnas föräldrar. Nu när de vet att Samuel kan se, och de vet hur mycket Solomon har lärt sig, vill föräldrarna att bröderna flyttar hem igen. Manuels mål är alltid att barnen ska flytta hem till sina familjer om det är möjligt. Men Samuel är inte lika övertygad.

– Efter operationen kom

mamma hit och hälsade på mig. Hon kände inte igen mig och jag kände inte igen henne. Det kändes konstigt. Det var Manuel som tog hand om mig när jag behövde det. Han köpte kläder och skor, tvål, schampo, mat ... till och med kakor och godis ibland. Han tröstade mig när jag var ledsen. Jag fick kärlek. Utan honom hade jag aldrig fått gå i skolan eller blivit opererad och kunnat se. Jag ser Manuel som min pappa och centret som mitt hem. Och dom andra barnen som mina syskon.

Fotbollsproffs

Samuels önskan är att få bo kvar hos Manuel i ett par år till. Sedan drömmer han om att flytta långt, långt bort. . .

– Jag älskar fotboll och min högsta dröm för framtiden är att bli fotbollsproffs i det portugisiska storlaget Porto. En av lagets spelare kommer från Guinea-Bissau, men min favoritspelare är Ronaldo. Om jag blir fotbollsstjärna i Europa skulle jag både få spela fotboll som jag älskar, och tjäna mycket pengar. Jag skulle bygga ett schysst hus och ha en cool Toyota pickup. Det är min dröm. 🌍

Alla barns skola!

”Jag och Samuel är kompisar. Vi spelar ofta fotboll på rasterna och hjälper varandra när det är svåra uppgifter i matte och naturkunskap. I vår skola går det både blinda och seende barn. Jag tycker egentligen inte att det är någon skillnad. Vi är likadana allihop. För mig är det självklart att även blinda barn ska gå i skolan. I Guinea-Bissau är det ibland så att barn som har någon funktionsvariation har svårare att gå i skolan eftersom skolorna inte är anpassade för barnens behov. Det är fel. Alla skolor skulle vara anpassade så att alla kan gå där, precis som i våran skola. Om man inte går i skolan blir det svårt att få ett arbete och att ta hand om sin familj. När jag blir vuxen vill jag bli lärare.”

Germino, 15

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAVLOR

Kom igen Samuel!

Det pågår en spännande fotbollsmatch mellan tjejerna och killarna inne på gården. Manuel är coach för killarnas lag "Grilo" och ropar ut instruktioner till Samuel som är lagkapten. Bredvid Manuel står Augusto Silva, som är engelskalärare på Manuels skola, och coachar tjejerna i laget N'goringor. Det är som vanligt en match på liv och död!

– Nästan alla spelare är blinda. Därför använder vi en gammal läskflaska i plast som "boll", eftersom vi måste höra bollen för att kunna spela. Använder vi en vanlig fotboll måste vi stoppa ner den i en plastpåse så att vi kan höra prasslet. Jag gillar bollen bättre än flaskan! Vi behöver spela här inne på gården, som har murar runt omkring, så att alla har koll på var bollen är, förklarar Samuel.

Även de två blinda coacherna lyssnar efter bollen för att kunna ge sina instruktioner till spelarna.

– Idag vann killarna med 7-4 men nästa gång tar vi dom! säger Domingas och skrattar. 🌐

Lyssnar på fotboll

– Vi följer alla europeiska ligor noga genom att lyssna på radio. Oftast gör vi det tillsammans allihop. Manuel är kanske den som lyssnar med allra störst intresse! säger Julio.

Bästa fotbollsmodellen!

Fotboll som låter!

Julio, 14
Lag: Grilo
Position: Ytter
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Barcelona

Samuel, 12
Lag: Grilo
Position: Mittfältare & Lagkapten
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Porto

Ussai, 12
Lag: N'goringor
Position: Mittfältare
Favoritspelare: Messi
Favoritlag: Barcelona

Solomon, 16
Lag: Grilo
Position: Målvakt
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Real Madrid & Benfica

Anna Maria, 18
Lag: N'goringor
Position: Back
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Porto

Domingas, 14
Lag: N'goringor
Position: Målvakt
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Real Madrid

Djibril, 12
Lag: Grilo
Position: Forward
Favoritspelare: Ronaldo
Favoritlag: Benfica

81

Manuel på räddnings

Dammet yr bakom Manuels jeep när han åker på de gropiga vägarna mellan byarna. Han är på räddningsuppdrag, som går ut på att försvara rättigheterna för barn med funktionsvariationer. Och att rädda deras liv.

Inte bara synskadade barn

– Vi hjälper inte bara synskadade barn. Vi får tips om barn med många olika funktionsvariationer som har det svårt ute i byarna, både fysiskt och mentalt. Alla barn har rätt till ett bra liv och vi försöker alltid se till så att barnen får rätt vård. Braima kommer att genomgå utredningar på sjukhuset och sedan tränas på centret. Även hans mamma kommer att få träning hos oss i hur hon ska ta hand om Braima på bästa sätt. Mamman kommer även få några getter av oss så att hon kan börja föda upp killingar att sälja för att överleva. Vi arbetar egentligen inte med sådan hjälp, men här måste vi hjälpa till, säger Manuel.

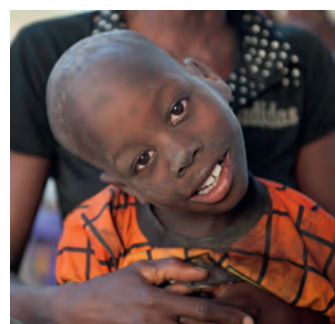
– **V**i åker ut på räddningsuppdrag varannan månad. Om vi hade råd skulle vi göra det oftare eftersom behoven är så stora. I många delar av vårt land lever barn med funktionsvariationer med ständig fara för sina liv. Dom flesta ute på landsbygden har långt till sjukhus som har kunskap kring barn med funktionsvariationer. Många är fattiga och har aldrig gått i skolan. Därför har dom svårt att ta till

sig skriven information om deras barns problem. Små barn med funktionsvariationer kan ibland därför fortfarande ses som onda andar eller ormar som måste lämnas i skogen. Därför är våra räddningsuppdrag så viktiga. Vi utbildar byar och familjer om att barn med funktionsvariationer har rättigheter, och erbjuder sedan barnen vård, boende och skolgång hos oss, säger Manuel.

Braima – orm

Manuel har fått ett tips om en liten pojke som behöver hjälp i en avlägsen by. När han kommer fram möts han av Djenabu, en sorgsen och orolig mamma som ser sin son Braima, 8, ligga och kämpa på marken. Med hjälp av sina armar försöker han släpa sin kropp över gårdsplanen. Trots att grannbarnens fotbollsmatch pågår några meter bort, är det omöjligt för Braima att vara med och spela. Mamma Djenabu berättar:

”Braima har problem med nacken och kan inte stå upp själv. Jag vet inte riktigt vad det är som är

fel. Min man lämnade mig när vår son var nyfödd. Han sa: ”Det där är inte mitt barn. Det där är en orm som krälar”. Någon skulle behöva hjälpa mig att förklara för min man att han tänker fel. Vår son är en människa, inte en orm. Det är svårt för mig att klara Braima helt själv och att ha tillräckligt med mat för oss.

Jag är väldigt orolig inför

uppdrag

16 fältarbetare

Manuel och hans organisation AGRICE har 16 fältarbetare runt om i landet. De besöker byar och samhällen för att leta efter blinda barn och barn med andra funktionsvariationer. Manuel samarbetar med kyrkor, moskéer, traditionella ledare och lokala myndigheter. De kontaktar AGRICE om de vet att det finns barn som behöver hjälp och det är då som Manuel åker ut på räddningsuppdrag.

Innan varje besök kontaktar han de lokala myndigheterna och förklarar vad han vill göra. AGRICE behöver även tillstånd från myndigheterna när de tar med sig barn till Manuels center.

Ibland måste Manuel fortsätta färden med åsnekärra. När han är framme i byn blir det möte om barn med funktionsvariationer och deras rätt till ett bra liv.

Abdulai får chansen

För en vecka sedan var Manuel ute på räddningsuppdrag. Han besökte 4-årige Abdulais by och nu har Abdulai och hans pappa varit på Manuels center i ett dygn.

– Jag är så tacksam för att Manuel ger min son den här chansen! Abdulai kommer att få lära sig saker som skulle vara omöjligt hemma i byn. Viktiga saker för livet. Som hur man klarar sig som blind i vardagen. Och inte minst att få gå i skolan! När Abdulai har gått färdigt i Manuels skola är tanken att han ska flytta hem igen. Jag och familjen kommer att hälsa på honom här på centret så ofta vi kan, säger pappa Sene och kramar om Abdulai innan han åker tillbaka den långa vägen hem till byn igen.

pojken

Braima drömmer om att kunna leka med de andra barnen när de stojar runt.

framtiden, men Manuel har lovat att han kan hjälpa mig. Manuel säger att om min son får rätt vård så kan han så småningom ta hand om sig själv bättre. Att han kan få ett bra liv och slippa kämpa så som han gör nu. Det önskar jag så mycket.

Manuel tror till och med att Braima ska kunna gå i skolan. Han har lovat att ta med min son så att han kan undersökas och få den hjälp han behöver. Braima ska även få bo på Manuels center. Det gör mig så glad!"

Adelia lämnades att dö

– Jag kommer aldrig glömma när jag tog lilla nyfödda Adelia i min famn första gången. Hon var mycket svag och täckt av smuts, loppor och insektsbett. Ingen av oss trodde att hon skulle överleva. Hon hade blivit lämnad ute i skogen för att dö bara för att hon var blind. Jag var så arg att jag inte kunde sova på flera dygn. Nu är Adelia nio år och jag älskar henne, säger Manuel och berättar om Adelias liv:

När Adelia föddes och hennes pappa upp-täckte att hon var blind, sa han direkt att hon inte var hans dotter och övergav familjen. Adelias unga mamma visste inte vad hon skulle ta sig till. Hon lämnade Adelia ensam ute i skogen, utan vatten och mat. Adelia var naken och helt utan skydd mot ormar, hundar, regn och den stekheta solen.

Några herdor passerade platsen där Adelia lämnats. Dom såg den lilla kroppen ligga alldeles orörlig vid stigen. Eftersom Adelia skrikte och kämpade så länge kom det inga ljud från henne. Hon hade inga krafter kvar.

Herdarna var övertygade om att flickan var död när hon plötsligt rörde sig lite. Dom plockade försiktigt upp Adelia och sprang till en katolsk missionsstation i närheten.

För barnens talan

Nunnorna kontaktade mig och vi tog hand om Adelia. Hon var helt täckt av smuts och var mycket svag. Vi gav henne mat och dryck och tog henne till sjukhuset så att hon fick rätt mediciner. Som genom ett mirakel kom hon tillbaka till livet igen.

Vi för alltid barnens talan och försöker se till att dom som gjort sig skyldiga till brott ställs inför rätta. Så jag

gick till polisen och rapporterade vad som hade hänt med Adelia och ville att dom skulle arresteras föräldrarna. Men det hände absolut ingenting. Rättssystemet fungerade inte bra i landet som härjades av statskupper och krig vid den här tiden. Dessutom händer det att polisen inte tar brotten mot barn med funktionsvariationer på allvar.

Letade överallt

Jag beslöt att själv försöka leta rätt på föräldrarna. Jag vandrade på stigar i många mil mellan små byar, var hungrig och övernattade där det gick. Efter ett tag sa alla att jag skulle ge upp, men jag ville vidare.

Till slut hittade jag Adelias mamma, som visade sig vara väldigt ung. Men innan vi hann komma fram till någon sorts lösning försvann hon. Av skam. Sedan dess är hon försvunnen. Jag har förlåtit henne och tänker att vi alla kan göra misstag. Men det visar på hur viktigt vårt arbete är med att förklara att blinda barn, och andra barn med funktionsvariationer, har samma rättigheter som alla andra.

Det allra viktigaste är att Adelia lever och att vi kan hjälpa henne att få ett bra liv. När jag är med henne blir jag lycklig. Hon är rolig och hon skämtar. Jag älskar henne!”

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAYLOR

Manuel sviker ingen

– Vi skickar aldrig tillbaka ett barn hem om vi inte vet att det blir väl omhändertaget, säger Manuel.

Favoritsaker

– Mina favoritsaker är dom små grytorna, skålarna och leksaksbesticken som vi fick av Manuel i julklapp förra året, säger Adelia.

Två lekar som Adelia och de andra ofta leker tillsammans:

Correrer! = Spring!

Alla springer runt, runt i en ring medan lekledaren ropar "Spring!", "Spring!". Plötsligt ropar lekledaren ut en utmaning, till exempel: "Sitt ner!" "Para ihop er två och två!" "Fyra och fyra!" och så vidare. En efter en åker barnen ut.

Terra e Mar = Land och Hav

Barnen lägger ut sina skor i en lång linje som är gränsen mellan land och hav. En lekledare ropar "Land" eller "Hav" och då gäller det för eleverna att hoppa eller stå kvar så att man hamnar på rätt sida gränsen. Den som flyttar sig sist, eller fel, åker ut. Till slut är det bara en kvar.

N'guende både lärare och elev

Adelias högsta dröm är att bli lärare på Manuels skola, precis som N'guende som har bott hos Manuel sedan hon var 10 år.

"Min mamma dog när jag var liten så mormor tog hand om mig. Jag blev blind när jag var tre år. Det fanns inte någon skola för blinda barn där vi bodde, men en dag när jag var tio år kom Manuel och pratade med mormor. Han sa att han kunde hjälpa mig. Äntligen fick jag börja skolan! Nu har jag bott här på centret i tio år och jag hjälper till med att ta hand om dom yngre barnen. Jag minns hur jag själv fick hjälp av Manuel och hans hustru Domingas när jag var liten. Nu vill jag ge samma känsla till barnen som flyttar hit. Att dom ska känna sig trygga och älskade. Att vi är som en familj och jag deras storsyster.

På förmiddagarna är jag hjälplärare för Adelia och dom andra barnen. Jag lär dom att läsa, skriva,

och räkna med hjälp av punktskriften braille. På eftermiddagarna går jag själv i skolan. Så småningom vill jag utbilda mig till lärare på riktigt. Drömmen är att i framtiden vara lärare på Manuels skola. Senare i livet vill jag bilda en egen familj, även om jag aldrig kommer att glömma min familj här på centret. Manuel och Domingas är mina föräldrar. Så är det i mitt hjärta."
N'guende, 20 år

Adelias garderob

– Jag tycker mycket om kläder. Manuel ger mig alla mina kläder. Men det är "storasyster" N'guende som ser till våra kläder och vårt rum. Det här är min favoritklänning, säger Adelia och skrattar.

Så här ser jag ut när jag går till skolan ...

...och det här är mina favoritskor för att dom är så sköna!

Adelias dag hos

Just nu bor det 37 barn på Manuels center. Några är snart klara med skolan och sin träning och har en möjlighet att flytta hem till sina familjer igen. Så finns det barn som Adelia, som har centret som sitt hem.

– Jag känner mig trygg här och jag ska bo här hela livet, för detta är mitt hem, säger Adelia och skrattar.

05:00 God morgon!

– Varje morgon väcker N'guende mig. Vi sover i samma rum, fyra barn och så N'guende. Hon är som en storsyster. Alla är blinda. Först bäddar jag min säng och sedan går vi till badrummet, tvättar oss och borstar tänderna. Sedan klär jag på mig min skoluniform. N'guende hjälper oss att borsta vårt hår, säger Adelia.

06:30 Giri-Giri till Manuels skola

– N'guende ser till att vi har alla våra grejer i skolväskan och att vi kommer med skolbussen, som kallas "giri-giri". I bussen sjunger vi tillsammans, säger Adelia.

08:00 Skolan börjar

I Adelias klass går det både blinda barn och barn som kan se.

– Jag älskar skolan och vill själv bli lärare på Manuels skola, säger Adelia.

10:00 Frukostrast

– Jag äter min frukost, bröd och juice, i skolan också. Lukten av bröd är min favoritdoft! På rasten leker vi, det är det bästa med hela skolan!

Adelias klasskompis Cadi, 7, håller med:

– Vi dansar, sjunger och leker tillsammans, dom blinda barnen och vi som kan se.

Det är bra att vi går tillsammans i skolan allihopa för vi är kompisar!

12:00 Skolan slutar

– När vi har slutat skolan tar vi giri-girin hem igen, säger Adelia.

Manuel

13:00 Lunch och disk

– När vi kommer hem byter vi om och äter lunch. Jag diskar när det är min tur på schemat.

På Manuels center ingår hushållssysslor som att diska, laga mat, städa och bädda sängen som en del i träningen att kunna klara sig själv, och att kunna hjälpa sin familj när man återvänder hem. Manuels mål är att blinda barn ska kunna leva som alla andra. Här diskar Adelia, Nafi, Domingas och Djuma.

17:15 Bad

18:00 Middag

– Vi får alltid god mat! Min favoriträtt är fisk och palmolja, säger Adelia.

13:30 Lek och siesta

– Efter lunchen leker jag med mina kompisar. Vi är som syskon för vi lever ju ihop. Alla mina kompisar är vackra och bra. Jag vet hur dom ser ut för jag har känt på dom. Vi spelar fotboll och dansar och sjunger. När vi har lekt färdigt sover vi middag tillsammans allihopa, berättar Adelia, som här känner på Nafi för att veta hur hon ser ut.

20:00 Kvällssamlingen Djumbai

– Varje kväll har vi Djumbai och sjunger och dansar tillsammans. Sen berättar alltid N'guende någon berättelse, ofta från Bibeln, säger Adelia.

Älskar mango!

– Igår när pappa Manuel kom hem från en resa hade han mango med sig. Jag älskar smaken av mango!

21:00 God natt Adelia!

– N'guende stoppar om oss och säger god natt innan vi ska sova. Det känns tryggt, säger Adelia.

Piloto är ful!

– Alla mina kompisar är fina, men vi har en hund här också som heter Piloto. Han är ful! En gång så bet han mig. Han ville ha mina kex! Det är därför jag tycker han är ful. Men det känns skönt att klappa honom, förklarar Adelia.

Isabels nya liv

– Först förlorade jag mina föräldrar. Sedan förlorade jag synen på båda ögonen. Alla mina drömmar krossades. Men Manuel gav mig chansen till ett bättre liv. Nu känns det som om jag kan bli vad jag vill i framtiden! säger Isabel, 14.

Hon har flyttat från Manuels center till sin mosters familj i den lilla staden Gabú. Där blev hon det första barnet med en funktionsvariation att gå i den vanliga skolan tillsammans med de andra barnen i stan. Det är så Manuel önskar att livet ska bli för alla barn som han tar hand om.

”Jag växte upp tillsammans med min mamma i en liten by. Pappa dog när jag var ett spädbarn. Mamma sålde palmolja och grönsaker på marknaden. Vi hade aldrig tillräckligt med mat, men jag fick mycket kärlek av mamma.

Mamma var också sjuk och blev bara sämre och sämre.

Ofta var det jag som fick städa, tvätta kläder och gå till marknaden och sälja varor eftersom mamma inte orkade. Ofta var jag så rädd att jag grät. Det var ju bara mamma och jag.

En dag när jag var ute och lekte med mina kompisar, hände till slut det som jag haft mardrömmar om. En granne kom springande och berättade att mamma hade dött. Jag rusade hem och såg att huset var fullt av folk som grät. Jag kröp ihop hos mamma i sängen och kramade henne hårt, hårt. Det gick inte att sluta gråta.

Blev blind

Mina morbröder bodde med

sina familjer i närheten, så jag var inte helt ensam. Men dom var väldigt fattiga och det fanns aldrig tillräckligt med mat för alla. Jag hade också blivit sjuk, men dom tog inte hand om mig. Jag bara låg i ett hörn och kände mig utanför. Jag kände att dom inte älskade mig.

Min moster Djenabo fick höra hur jag hade det och kom och hämtade mig hem till sig och mormor här i Gabú. Jag började i skolan och fick tillräckligt med mat. Men jag fortsatte att vara sjuk och hade en fruktansvärd värk i hela kroppen. Till slut kunde jag inte gå. Jag började dessutom bli förvirrad så min moster tog mig till sjukhuset. En dag när jag låg där kunde jag plötsligt inte se. Jag fick panik och skrek, men läkarna kunde inte göra något. Jag hade blivit blind. På båda ögonen.

Krossade drömmar

Jag tänkte direkt att nu var allting slut. Det fanns inte en

Isabel, 14

Älskar: Att gå i skolan.

Hatar: Att tvingas vara hemma och känna mig värdelös.

Bästa som hänt: Att Manuel hjälpte mig.

Värsta som hänt: Att jag har förlorat så mycket i livet.

Ser upp till: Manuel!

Vill bli: Något viktigt.

Dröm: Att betyda något.

chans för mig att fortsätta skolan. Tidigare hade jag planerat att gå färdigt skolan så bra jag kunde, för att sedan kunna bli läkare, lärare eller något annat viktigt. Att kunna tjäna pengar och klara mig själv och min familj. Nu krossades

TEXT: ANDREAS LÖNN FOTO: KIM NAYLOR

Gå och handla

– Jag och Aua går ofta och handlar på marknaden tillsammans. Hon berättar vad som finns att köpa och varnar mig för bilar och motorcyklar. Utan Auas hjälp skulle jag gå vilse, säger Isabel.

sades alla mina drömmar. Hur skulle jag överleva? Jag bara grät och grät.

Det blev precis så hemskt som jag föreställde mig. Jag kunde inte gå till skolan utan blev bara liggande hemma. Även min familj tänkte att ett blint barn inte kan vara till någon nytta. I månader låg jag så där. Sysslös, ensam och utan vänner. Min moster och kusin Fatinja tvättade mig och bytte kläder på mig. Dom matade mig till och med. Jag kände mig helt värdelös.

Kom till Manuel

När jag hade legat helt apatisk i tre månader kom en man hem till oss och presenterade sig som Manuel. Han sa: ”Jag är blind som du. Jag kan hjälpa dig. Om du kommer med mig till huvudstaden Bissau så kan du börja skolan igen. Och när du är klar med skolan kommer du att kunna söka ett bra jobb och börja arbeta som alla andra. Ta mig som exempel.

Jag är också blind men det funkar! Fast du kommer att behöva kämpa hårt.”

Jag var inte helt övertygad av vad han sa, men kände att jag var beredd att ta chansen. Manuel talade också med familjen. Dom hade aldrig

Fick ett nytt liv

– Första gången jag träffade Isabel så var hon deprimerad och kände inte att hon hade något liv. Men med tiden blev allt mycket bättre. Idag är hon ”Isabel med ett nytt liv”! säger Manuel och skrattar.

hört att blinda kunde gå i skolan, läsa, skriva, räkna och hjälpa till i hemmet och hade svårt att tro att det var sant. Men efter att ha träffat Manuel kände dom att det han sa kanske stämde.

Manuel tog mig först till

sjukhuset i huvudstaden för att jag skulle få rätt mediciner, inte för att kunna se, men för att bli frisk i kroppen. Sedan flyttade jag in på Manuels center.

Inte ensam

Jag träffade många andra blinda barn på centret. Förut trodde jag att det bara var jag som hade drabbats av svåra saker. Nu träffade jag många med liknande problem och

Talande klocka

– Min finaste ägodel är klockan som jag har fått av Manuel. Om man trycker på en knapp berättar en röst vad klockan är. Klockan berättar även när det är hel och halv timme. Jag behöver veta tiden för att få bra koll på min dag, som när det är dags att be och när det är dags att gå till skolan, säger Isabel. Hon har även fått solglasögon och en kapp av Manuel.

Isabelles namn i braille

Isabelle läser läxan i punktskriften braille.

andra elever. Dom utbildade bland annat lärare i braille. Han berättade också att han besökt min familj och förberett dom så att jag skulle kunna flytta hem. Även om jag trivdes väldigt bra hos Manuel ville jag hem till min familj igen. Jag saknade allihop.

Nu har jag varit hemma i snart ett år. Det finns mycket kärlek i min familj och jag hjälper till med nästan allt i hushållet. Jag känner mig som en riktig familjemedlem som har uppgifter och är delaktig. Och det går bra i skolan! Jag trivs i klassen och har många vänner. Det är jättebra att gå i en skola med både blinda barn och barn som kan se. Jag tycker att vi som har funktionsvariationer ska gå i vanliga skolor och bo hemma hos våra familjer. Vi tillhör ju samhället och vill vara med alla andra!

I framtiden vill jag göra något som betyder något, som att bli lärare. Efter tiden hos Manuel tror jag att jag skulle kunna bli vad som helst!"

Hemma igen

Efter ett par månader berättade Manuel att hans organisation AGRICE hjälpte till att anpassa en skola i min hemstad så att blinda barn skulle kunna gå där med alla

→ det gjorde att jag inte kände mig så ensam. Vi lekte, dansade och sjöng ihop. På centret lärde jag mig tvätta kläder, diska, städa, tvätta mig själv och ta hand om yngre barn. Jag lärde mig enkel matlagning och att servera andra. Plötsligt var jag inte en värdelös person som inte kunde någonting för att jag var blind. Jag blev mer som en vanlig människa igen.

Samtidigt började jag i Manuels skola. Jag lärde mig läsa, skriva och räkna genom att lära mig punktskriften braille. Det kändes fantastiskt och jag var så lycklig!

En riktig familjemedlem

– När jag blev blind deltog jag inte i några sysslor hemma. Jag kände mig värdelös och inte alls som en riktig familjemedlem. Men efter tiden på Manuels center är det annorlunda. Nu hjälper jag till och deltar i allt som familjen gör! säger Isabel och skrattar.

Isabels sysslor

Vara tillsammans

– På eftermiddagar och kvällar leker vi ofta eller sitter och pratar tillsammans, säger Isabel, som här hoppar twist med kusiner och grannar.

Isabels kompis hos Manuel

"Isabel var min bästa vän här på centret. Vi var som systrar. Manuel har hjälpt henne att flytta hem till sin familj och hon går i skolan där. Jag var ledsen när hon flyttade och jag saknar henne fortfarande. Men hon ska snart hälsa på hos oss.

Jag kom hit när jag var fem eftersom skolan där jag bodde inte tog emot blinda barn. Jag ville inte alls flytta från mina föräldrar då, men nu trivs jag jättebra, har många vänner och

har fått chansen att få gå i skolan. Min dröm är att bli advokat och kämpa för barns rättigheter.

Jag vet att det var rätt för Isabel att flytta hem nu. Jag tror jag får bäst utbildning här hos Manuel, men när jag är klar vet jag att han kommer att hjälpa mig att flytta hem också."

Domingas, 14

Klädd för skolan ...

... mina coola solglasögon ...

Det här är min garderob!

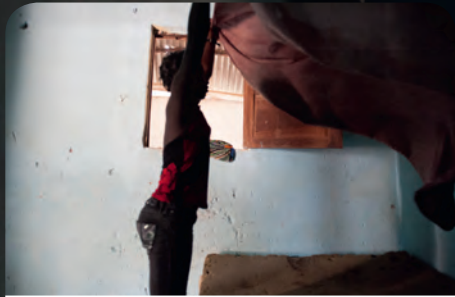
... för hushållsarbete ...

... i favoritkläderna ...

Gillar mode

– Jag minns lite grann hur saker ser ut. Jag kommer ihåg att grön är färgen på mangoträdets blad. Grön är min favoritfärg, men jag gillar även rosa, gul och orange. För mig är det viktigt att vara ren och fin. Att ha snygga kläder och att vara fin i håret. Precis som alla andra. Jag vill inte vara någon som inte är fin bara för att jag är blind. Jag gillar kläder och jag

gillar mode. Det känns jättekul när folk säger att jag är fin. Min kusin Fatinja hjälper mig att plocka fram kläder som matchar men jag har ganska bra koll själv också. Jag kan till exempel säga att jag vill ha mina svarta avklippta jeans och min rödsvarta topp och mina röda flip-flop. Då är det bara att hoppas att kläderna jag vill ha är tvättade och rena!

Bäddar sängarna

– Jag väcks vid femtiden av böneutroparen. Då bäddar jag sängarna.

Ber med mormor

– Jag sätter på mig mina bönekläder, tvättar mig och ber tillsammans med mormor Fatumata. Jag ber Gud om hjälp och stöd i livet. Sen känns det bra att gå till skolan.

Laga mat och servera

– Jag hjälper även till med att förbereda middagen. Men jag är inte nära elden eller grytorna eftersom jag skulle kunna välla något och bränna mig, säger Isabel.

Jag badar mina småkusiner

Städa huset

– Vi städar på helgen också. Jag sopar och skurar golven inomhus. Ute på gården städar Fatinja eftersom jag lätt tappor orienteringen och inte riktigt vet var jag är.

Hämtar vatten

– Efter skolan hämtar jag vatten ur brunnen och bär spannen på huvudet när jag går tillbaka.

VARFÖR
NOMINERAS
MOLLY?

Molly Melching

Molly Melching nomineras till World's Children's Prize för sin 40 år långa kamp för att utrota kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap.

Molly och organisationen Tostan utbildar på lokala språk och utgår från mänskliga rättigheter.

De involverar hela byar, både barn och vuxna, i ett treårigt utbildningsprogram som behandlar hälsa, utbildning och miljö. Andra viktiga delar är att stärka kvinnor och barn, och att sprida kunskap om kvinnlig könsstympning och barnets rättigheter. Tostans unika utbildningsmodell kallas "Community Empowerment Program", som är ett program för att stärka hela byn. Programmet har lett till att över 7200 byar i sex länder i Västafrika beslutat att de ska sluta med kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap. Tack vare Molly och Tostan kan hundratusentals flickor i byarna nu växa upp utan att riskera att bli skadade för livet. De och pojkarna i byarna kommer inte heller att giftas bort medan de är barn. Både flickor och pojkar kan drömma om en framtid fylld av kunskap och att själva kunna välja sina liv.

Det är 1996 när Molly Melching anländer till en historisk dag i byn Malicounda Bambara i Senegal. Fram till den här dagen har byns flickor alltid utsatts för könsstympning och barnäktenskap. Molly vet inte om hon ska våga tro på meddelandet som nått henne från byns kvinnor:

– Vi har beslutat oss för att sluta skära våra flickor.

När Molly kör in med sin jeep i byn välkomnas hon av många människor. Under sång och dans går de till samlingsplatsen i skuggan av ett stort träd.

– Vi hälsar dig med ditt förnamn och ditt efternamn, säger ledaren för byns kvinnor.

Könsstympning är en tradition som varit helt förbjuden att ens nämna så Molly är förundrad. Har kvinnorna verkligen beslutat sig för att prata öppet om traditionen och dessutom sluta med den? Har hennes och organisationen Tostans utbildning om hälsa och mänskliga rät-

tigheter kunnat bidra till slutet på en tusenårig tradition som allvarligt skadat miljoner flickor i denna och andra byar?

Historiskt beslut

Kvinnorna under trädet börjar berätta om hur de kommit fram till sitt beslut.

– Vi har fått information som vi aldrig fått förut, säger Kerthio, en av kvinnorna. Vi vet nu att de flesta kvinnor i världen inte blir skurna. Det förvånade oss. Vi har också lärt oss att mycket av den smärta och de problem vi

Adama, 15, talar om Tostans utbildning inför hela byn. När hennes mamma var ung fick flickor inte göra det, men nu har alla plats i byns möten.

kvinnor lever med hör ihop med könsstämpningen vi utsätts för som barn.

Könsstämpning är ett farligt ingrepp, som leder till svårigheter genom hela livet. Men det är en tradition som gjort att en flicka kan bli gift och accepterad i bygemenskapen.

Byns kvinnor har under lång tid diskuterat hur flickor skärs och blir bortgifta tidigt. Under två år hade Tostans utbildare gett dem stöd och kunskap om mänskliga rättigheter, om kroppen och om hälsa.

– Det viktigaste vi har lärt oss, säger Kerthio, är att det finns mänskliga rättigheter. Och att vi som vuxna har skyldigheter att skydda barnets rättigheter. Det ger oss styrkan att stå upp för vårt beslut.

– Vi har pratat med de religiösa ledarna och förstått att traditionen inte kommer från islam. Att sluta med traditionen gör oss inte till dåliga muslimer.

Kvinnorna beslutar att hålla en ceremoni. Under den berättar både kvinnor och män varför beslutet att sluta med könsstämpning är viktigt. Och om hur diskussionerna i Tostanprogrammet hjälpt dem att komma fram till sitt beslut.

Molly är med vid ceremonin. Hon dansar och delar glädje med alla bybor.

Först barncenter

När Molly som 24-åring kom till Senegal, 1974, var det för att studera barnsagor på franska, hennes huvudämne på universitetet hemma i USA.

Molly kom till Senegal som 24-åring och blev kvar. Hon startade ett barncenter i Senegals huvudstad Dakar.

Alla barn har uppgifter att hjälpa till med, som att hämta vatten, men det är också viktigt att barnen hinner leka.

Men när hon anlände till huvudstaden Dakar kände hon: ”Det här är min plats på jorden.”

Sagorna var på franska, men barnens språk var wolof.

– Hur ska barnen kunna lära sig saker när de inte får prata eller läsa böcker på sitt språk? frågade Molly sig.

Hon lärde sig wolof och startade ett center där barn skulle få läsa, uppleva och utvecklas på sitt eget språk. Det fanns inga barnböcker på

wolof så Molly skrev en natt sin första sagobok på wolof, om flickan Anniko. Hon drev barncentret i sex år.

Ut på landet

Efter sex år med barncentret i huvudstaden flyttade Molly ut till en by för att lära sig om situationen för barn där.

I byn fanns ingen skola. Molly bodde i byn i tre år och skapade ett utbildningsprogram på lokala språk, baserat på traditionen med sång,

På väg till Tostan-möte

På väg till möte i en av de mer än 7 200 byar som sagt nej till könsstämpning och barnåktenskap tack vara Tostans insats.

dans och poesi. Programmet växte fram ur information om hälsa och hygien och diskussioner och lösningar av problem tillsammans med byborna. Tillsammans med byborna utvecklade Molly det som 1991 blev organisationen Tostan. Tostan är ett wolof-ord för stunden när en kyckling bryter genom äggskallet. Tostans mål var att sprida kunskap på olika lokala språk till fler byar.

Det var när Molly och Tostan började sprida information om mänskliga rättig-

heter, som samtalen om barn- äktenskap och könsstympning av flickor började ta fart.

Men när byn Malicounda Bambara 1996 var den första byn att berätta om sitt beslut att sluta med könsstympning var det många som blev arga. Både kvinnor och män protesterade. De kallade byns kvinnor för fula ord och sa att de minsann aldrig skulle sluta med könsstympning.

Skärerskan som slutade

I en annan by levde Ourèye Sall. Hon var en traditionell

skärerska, den som genomförde könsstympningen på flickorna i byn.

Ourèye var bara fjorton år när hon giftes bort med en äldre man. Men innan dess hade hennes mamma lärt henne hur en könsstympning görs. Den kunskapen gav henne status i den nya byn och pengar till familjen.

När Ourèye kom i kontakt med Tostans utbildning hade hon egna barn och barnbarn. De var könsstympade, precis som alla flickor i byn.

– Vi satt i klassrummet när jag vände mig till min dotter och sa: ”Nej nu är det slut, jag vill inte skära flickor längre”. Fred och frihet från våld är viktigare än pengar. Det förstod jag då, berättar Ourèye.

Ourèye ville sprida sin nya kunskap och besökte många byar. Vuxna lyssnade på henne eftersom hon var en skärerska och egentligen själv tjänade på om traditionen fortsatte.

Imamen som vandrade

Mollys gode vän, imamen Demba Diawara, var först lite arg för att Tostan diskuterade traditionen. Men efter att ha pratat med läkare, religiösa ledare och kvinnorna i sin by om könsstympning kom han till Molly och sa:

– Jag hade fel. Jag visste inte om hur skadligt det här är. Nu när jag vet så måste jag göra något åt det. Men för att kunna sluta med traditionen måste vi ha våra släktingar och vänner med oss. Vi måste prata med alla byar och jag ska själv gå till tio byar där mina närmaste släktingar bor.

Demba gick från by till by. Han möttes av ilska och rädsla, men var alltid nogga med att vara respektfull och tydlig. Sakta, efter många månader och diskussioner, hade beslutet fattats. Tillsammans.

– Jag vet att det kommer att bli problem när jag är stor och ska föda barn, säger Nuima, 14, i Senegal, som blev skuren som bebis. Tack vare Tostan är det ingen som gör det längre här och det är heller ingen som längre tvingar oss att gifta oss innan vi är arton år.

Ourèye Sall var den första skärerskan som tog ställning mot könsstympning och helt slutade med att utföra sådan. Hennes barnbarn Rokhaya, 17, är stolt över sin farmors viktiga arbete mot könsstympning.

Tack Tostan!

Isatou, 11, utsattes för könsstympning som liten, men nu är det slut på det i hennes by, där alla lovat varandra att upphöra med den traditionen.

– Om Tostan inte funnits hade vi fortsatt att i vår by gifta bort oss flickor, säger Isatou.

Imamen Demba Diawara har varit viktig för Molly och Tostan. När han själv förstod hur fel traditionen med könsstympning var insåg han att man måste tala med allas släktingar i alla byar för att få ett slut på den.

– Jag ska själv vandra till tio byar, där mina släktingar bor, sa han.

Hundratals människor samlades i byn Keur Simbara för att fira beslutet att sluta med könsstympning. Nu viste Molly, Tostan och människorna i byarna att för att lyckas med att skapa en framtid där flickor inte utsätts för könsstympning, måste alla vara med i beslutet. När beslutet fattats tillsammans är det starkt!

7 200 byar idag

När Molly besöker Keur Simbara idag har det gått 20 år sedan byn började arbeta med Tostan. De senaste arton åren har ingen flicka blivit könsstympad här. Och många byar har fattat samma beslut. Genom Tostan-programmet

har över 7200 byar i sex västafrikanska länder slutat med könsstympning, barnäktenskap och tvångsäktenskap. Hundratusentals flickor har oskadade kroppar och slipper smärta och besvär. Fler flickor får gå i skolan istället för att giftas bort och bli mammor medan de själva är barn. Även fler pojkar slipper gifta sig tidigt och får gå kvar i skolan.

Att ändra på en tradition är svårt. Tillsammans med Tostan har byarna gjort något väldigt ovanligt.

– Mänskliga rättigheter är nyckeln. När vi pratar om rättigheter och skyldigheter så

Barn och vuxna satte tillsammans upp mål för byns utveckling. Här ingår allas rätt att leva i en säker, ren miljö och allas ansvar att hålla miljön ren. Tvillingbröderna Dyouma och Bilal har samlat skräp i byn Keur Simbara och bär bort det.

förstår alla. Det är allas rättighet att vara fria från våld, och samtidigt är det allas skyldighet att bidra till ett samhälle som är fritt från våld. Tostan-programmet visar att trots att de inte fått gå i skolan så kan alla fatta kloka, modiga beslut, säger Molly.

Kunskapen sprider sig

Tostan arbetar i sex länder i Västafrika: Guinea, Guinea-Bissau, Mali, Mauretanien, Senegal och Gambia. Sedan 1991 har mer än 200 000 personer deltagit i Tostans program och använt Tostans material, som finns på 22 lokala språk. Tostans modell gör att dessa 200 000 barn och vuxna i sin tur spridit kunskap och påverkat över två miljoner människor. Deltagarna i programmet pratar med sina släktingar och vänner i andra byar. Kunskapen och förändringen sprider sig i hela länderna, och även till andra länder.

Ett beslut att fira

När byar som hör ihop, genom släktskap eller på annat sätt, tillsammans kommit överens om att sluta med könsstympning har de en ceremoni där de berättar om sitt beslut. Och en fest med dans för att fira beslutet!

Nya tider

För de coola ungdomarna i byn Sare Ngai i Gambia är det nya tider. De kommer aldrig att utsätta sina barn för könsstympning eller barnnåktenskap.

Molly på vandring genom Keur Simbara tillsammans med byns barn. De vet alla vem Molly och Tostan är och att de bidragit till att det blivit bättre för byns barn.

Brott mot mänskliga rättigheter

Ungefär 140 miljoner flickor och kvinnor världen över har utsatts för könsstympning, som drabbar ungefär tre miljoner flickor i Afrika varje år. Det är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och innebär många risker för hälsan, både direkt och genom hela livet.

Tostan-programmet gör att byinvånarna fortsätter att fatta bra beslut för att förbättra sina liv. Det handlar om tillgång till skola, toaletter, hälsovård, kunskap om malaria, att bygga en brunn eller ett bibliotek. Och om att

registrera vuxna så att de får rösta.

Molly hör byrådet berätta om byns mål vad gäller elektricitet, vaccinering, förbättrade vägar och att kvinnor ska vara del av alla beslut.

Hon trivs när hon ser

byungdomarnas pjäs om att själv få välja sin man eller hustru, precis som de gör i Tostan-programmet. Sen fortsätter dansen. 🌍

Bättre liv med Tostan

Tostan-byarnas arbete med mänskliga rättigheter gör att livet förbättras för barnen och andra bybor på många vis:

- Mer än 7 200 byar har slutat med könsstympning, barnnåktenskap och tvångsäktenskap.
- Respekten för barnets rättigheter ökar.
- Fler flickor går i skolan.
- Fler barn blir vaccinerade.
- Läs- och skrivkunnigheten ökar.
- Mammor och barn får bättre hälsa.
- Beslut fattas demokratiskt.
- Även kvinnor kan vara ledare.
- Miljön blir bättre.
- Det blir färre fall av malaria, hiv/aids och andra sjukdomar.
- Solenergi ger byarna elektricitet.

Vad är en social norm?

Könsstympning hör ihop med en social norm kring att bli gift. En social norm är något som många i ett samhälle är överens om. Om någon väljer att göra på ett annat sätt säger oftast någon till. Det kan till exempel gälla att inte slänga skräp i naturen.

I många samhällen i olika kulturer och religioner är den sociala normen att en flicka måste vara könsstympad för att kunna bli gift. Det är en tusen år gammal tradition och ingen vet varifrån den kommer. Det bara är så.

I Tostans program får deltagarna kunskap om mänskliga rättigheter och om hur farligt det är för flickor och kvinnor att bli omskurda. De får prata med imamerna, som berättar att könsstympning är en tradition och inte står omnämnd i Koranen.

För att det ska gå att sluta med

könsstympning måste många människor tillsammans bestämma sig tillsammans för en ny social norm. Den nya normen är att en flicka inte ska vara könsstympad för att bli gift.

Så här förändras den sociala normen i Tostan-byarna:

- 1. Gammal social norm:** Flickor blir könsstympade och gifter sig i unga.
- 2. Tostans utbildning:** Barn och vuxna diskuterar och lär sig nya saker.
- 3. Kunskapsspridning:** Vuxna och barn från flera byar sprider kunskap och diskuterar frågan tillsammans.
- 4. Gemensamt beslut:** Stoppa könsstympning och barnnåktenskap i vår by!
- 5. Ny social norm:** Flickor går i skolan, ingen könsstympning eller barnnåktenskap i byn!

”I morgon ska du gifta dig”

Efter månader av torka slår regnet äntligen mot taken. Mariama Bah, fyra år, springer ut till de andra barnen. Mariama vet inte att det redan är bestämt att hon ska gifta sig med en av pojkarna som också hoppar i vattenpöslarna.

När jag föddes kom en vän till mina föräldrar och sa:

– Den här flickan ska bli min sons hustru.

Mina föräldrar tyckte att det var en bra idé, så de bestämde om bröllopet och att jag skulle bo hos den andra familjen från det att jag slutade amma tills att jag blev sju år. Så jag växte upp tillsammans med pojken som skulle bli min man. Vi var som syskon.

Bröllopsdags

Jag återvände hem till mamma och pappa när jag blev sju år. En dag när jag var elva år berättade mina kompisar: ’I morgon ska du gifta dig’. Jag blev ledsen.

Jag fördes till pojken som skulle bli min make. Jag bar ett vitt skyнке runt höfterna och en slöja på huvudet. Min överkropp var bar.

Efter vigseln gick jag och min man in i huset. Utanför satt två äldre kvinnor. Senare gav vi det vita skyנקet till kvinnorna. Om det är blod på blir det dans och fest i byn. Om inte blir det en stor skam.

När vi låg i sängen frågade min man: ”Varför är du så tyst?” Jag tittade upp i taket och visste inte vad jag skulle svara. Min man började prata om allt möjligt och efter en stund vågade jag också prata. Vi sa till varandra att det kän-

des konstigt att ligga där som man och hustru. Vi pratade om annat också, som om vännerna och om byn. Och om vårt nya hem där vi skulle bo tillsammans.

Kvinnorna väntade på att vi skulle vara med varandra som man och hustru. I soluppgången fick de mitt vita skyнке, som hade fått blodfläckar. Kvinnorna började ropa glatt och att dansa.

Mina barn i skola

Ett år senare födde jag mitt första barn. Det var mycket svårt. Jag var på sjukhus och blev sängliggande i veckor. Drygt ett år senare födde jag mitt andra barn.

Det var svårt att få maten att räcka till så min man bestämde sig för att resa och jobba i Europa. Jag hörde inte något från honom på flera veckor. Han är fortfarande i Italien, har ett jobb och skickar hem pengar. Han ringer ofta, säger snälla ord till mig och frågar om barnen. Nu när vi levtt som man och hustru så har jag börjat älska honom.

Jag har lärt sig mycket av Tostan. En kvinna där delar med sig av sina kunskaper till mig. Min dröm är hälsa för min familj. Jag kommer inte att låta mina barn gifta sig förrän de är arton år och jag ska se till att de kan gå i skolan.”

Elva år och ska giftas bort

Mariama springer. Fötterna slår hårt mot sanden och hon får kämpa för att inte snubbla i mörkret. Hon vill bara bort från allt. Hennes styvfar har bestämt att hon ska gifta sig, trots att hon bara är elva år.

Efter två kilometer i mörkret kommer Mariama fram till sin mormor, som försöker trösta henne, men Mariama bara gråter. Om pappa hade levt hade inget av det här hänt, tänker hon.

– Pappa älskade mig och mina syskon mer än allting annat. Hans död var början på ett nytt liv. Pappa var den som försörjde oss och när han var borta blev allting svårt.

Framtidsdrömmens slut

Enligt traditionen i Mariamas by ska kvinnor som blir änkor sörja i fyra

månader. Under tiden får de inte ens ta emot ett föremål ur en mans hand. Om en man behöver ge henne något ska han lägga det på golvet och hon ska plocka upp det därförån.

När sorgperioden är över kan kvinnan gifta sig igen. Mariamas mamma gör enligt traditionen och gifter om sig med en bror till Mariamas pappa. Nu börjar problemen på allvar för Mariama.

Mariamas nya styvfar vill inte att hon ska gå i skolan utan bestämmer att hon ska giftas bort. Eftersom han är man kan han bestämma sådant.

Mariama vägrar att gå med på styvfaderns plan. Hon blir förtvivlad och tänker på hur livet skulle bli utan skolan. Det skulle vara slutet på hennes framtidsdrömmar.

– Min pappa ville att jag skulle gå i skolan. Hade han levt hade det här aldrig kunnat hända, säger Mariama till sin styvfar.

Fler hemskheter

Det finns en annan sak som gör Mariamas rädsla ännu större. När hon var en bebis utsattes hon för könsstympning. I den by där Mariama bor sys även flickans snippa ihop. När hon ska gifta sig måste ”skärerskan” komma tillbaka för att öppna blockeringen med en kniv.

– De flesta svimmar. Många blir sjuka efteråt och måste ligga till sängs en lång tid. De får svårt att återhämta sig, säger Mariama.

Mariama vet att det hon

varit med om kommer att göra det svårt för henne att föda barn. Speciellt om hon är så ung. Men styvfadern är bestämd. ”Du ska gifta dig med din kusin. Det är för familjens bästa”, säger han.

Mariama gråter nästan hela natten hemma hos mormor. Men när hon vaknar på morgonen har hon bestämt sig. Hon ska söka hjälp hos organisationen Tostan och går för att söka upp den. Hon känner

sig inte nervös utan är säker på att de kommer att lyssna på vad hon har att säga.

När Mariama kommer fram till kvinnorna som jobbar med Tostan och är valda till bykommittén, lyssnar de noga till henne. De säger att de är imponerade av att hon vet att skolan är så viktig.

Mariamans garderob

Mariama är intresserad av kläder och har en stor garderob. De finaste kläderna har hon fått av systrar och kusiner i samband med bröllop och namngivningsfester.

Ceremonikläder

När det är bröllop eller namngivningsceremonier klär sig Mariama i traditionella kläder. När hennes storasyster gifte sig fick hon den här klänningen av henne. Alla kvinnor hade likadana kläder på festen.

Bröllops- ankelband

Mariamans mamma gör de här ankeldekorationerna, som är en del av en traditionell bröllopsklädsel. Hon har gjort likadana till alla flickor i familjen.

Hennatatuering

På händer och fötter får Mariama hjälp att måla en traditionell hennadekoration. Den kan hålla i upp till tre veckor.

Arbetskläder

När Mariama gör hushållsarbete, som att sopa och bära vatten, har hon alltid oömma kläder. Det är viktigt att vara rädd om finkläderna!

Fin vardagsklänning

Mariama gillar att klä sig fint när det kommer gäster till byn eller när hon umgås med vänner.

Hemliga festkläder

Att bära byxor med en kort tunika är alltför utmanande tycker de äldre i byn. När det är fest i byn brukar Mariama och hennes vänner därför klä sig i traditionella kläder med byxor under. När de äldre har gått och lagt sig tar hon av sig den traditionella kjolen och fortsätter dansa med sina kompisar.

Festkläder

En annan traditionell dräkt som Mariama burit på en släktnings bröllop.

De tycker att Mariama är ambitiös och hon är inte rädd längre.

Rutor på tyget

Många tyger i Mariamas by har ett ruttmönster, som den här kjolen.

Tostan-gruppens plan

Tostan-gruppen gör snabbt en plan. De måste prata med Mariamas styvfar och det fort. De samlar ihop en grupp på 17 personer och i samlad trupp går de till föräldrarnas hus. De är upprörda. En 11-åring ska inte behöva gifta sig! Hon ska få gå i skolan och få en utbildning.

Mariama går undan för att slippa höra samtalet med

hennes styvfar, men hör på avstånd att han blir arg. "Mariama har tagit hjälp av andra för att hon inte har någon respekt för sin egen familj", säger han. Sen skriker han: "Det blir som jag har sagt!" och vägrar att lyssna till gruppen som samlats vid hans hus.

Alla är arga

Mariama vet att hon har rätt. Tostans budskap är tydligt: Flickor har rätt till utbildning! Mariama ska inte behöva sluta skolan för att gifta sig. Det kan få allvarliga följder för hennes hälsa och förstöra hennes framtid. Men vad händer om styvfadern tvingar henne?

Skoluniform

Mariama är väldigt rädd om sin skoluniform och badar alltid innan hon tar på sig den.

Klänning för fest

På kjolen har Mariama broderat "Prinsessan AK Jallow".

Den kvällen kan Mariama inte sova. Hennes styvfar är fortfarande arg och hon känner sig ledsen över att det har blivit ett så stort bråk i hennes by. Hon reser sig ur sängen och går tyst ut i natten. Utan att riktigt tänka sig för börjar hon springa. Fötterna rör sig som av sig själva och leder vägen mot mormors hus.

När hon kommer fram tar mormor emot henne, men säger att hon måste tillbaka nästa dag. Mariama vet vad hon vill och hon känner stödet från Tostan. Samtidigt

känner hon sig rädd eftersom så många i byn är arga nu. Hennes styvfar är på henne och Tostan-kvinnorna är arga på styvfadern för att han inte lyssnar. Flera av hennes släktingar blir upprörda över att hon inte lyder sin styvfar. De tycker inte att en flicka ska få bestämma något själv.

Hjälp från polisen

När hon kommer hem från mormor förstår Mariama att hennes styvfar inte har lyssnat till Tostan. Han kommer att se till att bröllopet blir av, om det inte sker någonting drastiskt. Hon måste agera!

Mariama tillsammans med kvinnorna från Tostan som hjälpte henne när hennes styvfar ville gifta bort henne. "Flera flickor tvingas sluta skolan, men Mariama var modig och vågade tala med oss och sätta stopp. Nu kan hon bli vad hon vill", säger Kumba Bah.

→ Mariama skriver ett brev till guvernören och berättar om sin situation. Sedan går hon till polisen. Polisen har sett liknande fall förut och förstår situationen. De kallar Mariama och hennes styvfar till ett möte.

I rummet sitter Mariama, hennes föräldrar och två poli-

ser. Där sitter också kvinnorna från Tostan. Poliserna är tydliga: "Mariama presterar bra i skolan och hon vill gå kvar. Det betyder att ni inte har rätt att ta henne ur skolan. Vi kommer att arresteras om ni inte låter henne gå i skolan", säger de till hennes styvfar.

Nu blir styvfadern rädd och böjer sig för polisernas krav. En av poliserna spänner då ögonen i Mariama och säger: "Minns nu detta ögonblick. Du har gått igenom allt detta för att få gå i skolan. Lova mig att du lyckas."

Mariama lämnar kontoret lättad, nervös och omskakad

på samma gång. Hon är glad över att få gå i skolan och att hon ska få slippa de fasor ett bröllop innebär för ett barn. Samtidigt känner hon sig illa till mods. Hon har gjort så att hennes föräldrar riskerat att bli arresterade.

Ska hålla sitt löfte

Att komma tillbaka till byn är inte lätt. Människor vänder sig emot Mariama. Hennes egna släktingar säger elaka saker och bychefen är upprörd. Han säger att Mariama inte respekterat honom och att hon har gjort fel som vänt sig till polisen.

Det blir inte bättre när Mariama kommer till skolan. Det känns som om alla tittar på henne. Efter skolan går

Veckomarknad

Nära Mariamas by är det marknad varje vecka. Där samlas alla och det går att köpa allt man kan tänka sig. Den här veckan har Mariama sparat till att köpa en ny ögonskugga.

”Jag ville inte lyssna på Tostan först, men nu är jag tacksam att de hjälpte mig förstå hur viktigt det är med utbildning”, säger Mariamas styvpappa.

Mariama AK, 16

Bor i: Byn Sare Ngai i Gambia

Dröm: Bli sjuksköterska.

Motto: Förlåt dina fiender och gå vidare mot din dröm.

Blir ledsen: När hon tänker på sin döda pappa.

Är stolt över: Att hon kämpade för att få vara kvar i skolan.

Vill få slut på: Barnäktenskap.

hon hem och lägger sig i sängen. Hon kan inte äta och inte tänka på något annat än att alla är emot henne. I flera dagar ligger hon så utan att gå ut. Det som skulle bli en seger har blivit för mycket och Mariama känner sig ensam.

Då kliver Mariamas bästa vän in genom dörren. Hon sätter sig i Mariamas säng och kramar henne hårt.

– Du har kämpat för hårt för att bara ge upp nu, säger hon.

Sedan fortsätter vännen att prata om skolan och säger alla

de saker som Mariama själv sagt de senaste veckorna. Skolan är en rättighet och utbildning är nyckeln till en god framtid, förklarar vännen. I det ögonblicket bestämmer sig Mariama för att helt fokusera på sina böcker. Ingenting ska få ta hennes koncentration. Nu ska hon hålla sitt löfte till den där stränga polisen.

By för flickors rätt

Tiden går och Mariama känner att det inte längre är någon som är emot henne. Hennes styvfar förlåter henne och berättar för henne och för hela byn att han hade fel.

– Alla flickor har rätt att gå i skolan. Det förstår jag nu. Jag ville inte lyssna på Tostan, men idag är jag glad att de hjälpte mig. Mitt råd till alla jag möter är att de inte ska glömma dom som verkligen har hjälpt dig att fatta ett bra beslut, säger styvfadern inför alla som bor i byn.

När Tostan arbetat i Mariamas by i tre år bestämmer byn:

Vi ska aldrig mer skära en flicka! Vi ska aldrig mer kräva att någon som är under 18 år gifter sig!

Det är Mariama som läser upp vad som är bestämt för alla som samlats. Hon håller

ett tal som hon själv har skrivit, och det avslutas:

– Vi är offer, men våra barn kommer inte att vara det! 🌐

Ansvar och stilar!

”Av Tostan fick vi lära oss att prata om viktiga saker med våra vänner. Både om våra rättigheter och om hur vi kan påverka våra egna liv, trots att vi är unga. Förut satt vi ofta och liksom väntade, men vi fick lära oss att vi kan ta ansvar för oss själva. Därför gör vi nu små extrajobb. Jag skalar jordnötter och säljer i små påsar. Min kompis Kanku lagar fisksoppa och säljer med bröd till. När vi får lite pengar över gillar vi att gå till skräddaren och att prova olika stilar!”

Kora, 13

Kora och Kanku, 13, gillar att lyssna på poplåtar från Guinea.

Bästa kompisar med olika liv

På videoklubben i byn ser de två kompisarna Saikou och Ebrima på fotboll. De har mycket gemensamt och de håller båda på Real Madrid. Men deras liv ser väldigt olika ut. Saikou går i skolan och tar varje dag, tack vare Tostan-kvinnorna i byn, ett litet steg närmare sin dröm att bli läkare. Ebrima jobbar på fälten, utan att kunna ge sin fru och tre barn vad de behöver.

När skolan börjar tar Saikou hand om familjens kor. När korna fått det de behöver skyndar han till skolan i byn. Redan som liten visste Saikou att han vill bli läkare. Han vet allt för väl vad det betyder att inte ha tillgång till vård. När hans pappa dog av sjukdom blev livet svårt för hela familjen.

– Pappa älskade mig och mina syskon. Att förlora honom är det värsta som har hänt mig. När han dog blev det svårt för oss att få pengarna att räcka till.

Saikous mamma gifte om sig efter en tid. Saikous styvfar har barn sedan tidigare och det är svårt för honom att mätta alla i familjen. Familjen fortsätter att kämpa för att få pengarna att räcka till det nödvändigaste, som mat och skolmaterial.

Du ska sluta skolan

När Saikou är tretton år talar hans mamma om för honom:

– Saikou, du måste sluta skolan och börja arbeta. Och vi ska ge dig en fru, säger hon. Men Saikou vägrar.

– Skolan är det viktigaste i mitt liv. Och jag är alldeles för ung för att gifta mig, säger han till sin mamma och styvfar.

Styvfadern vill inte höra på. Han har redan planerat allt och ser inga problem med att Saikou ska börja arbeta

istället för att studera.

Saikou står envist på sig. Han förklarar att om han får gå kvar i skolan så kommer han att kunna hjälpa familjen mycket mer än om han tvingas gifta sig och börja leva vuxenliv redan nu. När de fortfarande inte lyssnar går Saikou ut genom dörren. Han vet att han inte kommer att behöva lösa det här ensam. Det finns hjälp att få.

Tostan hjälper

Bara ett stenkast bort finner Saikou Tostans representanter i byn.

– Det är Tostan som lärt oss allt om hur viktigt utbildning är. De har också lärt oss att även vi barn har rätt att göra våra röster hörda. Vi ska få säga vad vi tycker när det gäller viktiga beslut. Tostan sa genast att de skulle hjälpa mig.

Redan nästa dag sitter Tostan-kvinnorna ner med Saikous föräldrar. De pratar igenom situationen. Tostan har en särskild metod för att lösa problem och konflikter i byarna där de jobbar.

Kvinnorna är erfarna och vet att det är viktigt att alla får säga sin mening och känna att det finns någon som lyssnar och förstår. Därför känner Saikous styvfar att han gärna lyssnar på Tostan. När de är klara är de överens om att det bästa för alla är om

Ebrima och Saikou är bästa vänner. Men de lever väldigt olika liv sedan Ebrima slutade skolan.

Saikou får gå kvar i skolan.
– Jag var så glad. Nu skulle min dröm kunna bli sann!

Övertalad att bli gift

Samtidigt, bara en bit bort i byn, diskuteras en annan pojkas framtid. Han heter Ebrima och går i samma klass som Saikou.

– Om jag vill ha vatten kan jag bara säga åt min fru att hämta det, skryter en kille som är ett par år äldre än Ebrima.

– Tänk att ha ett eget hus, säger en annan.

Ebrima lyssnar. Hans mamma vill gärna att han gifter sig och alla omkring honom verkar hålla med. Kanske är det inte så viktigt

med skolan ändå, tänker Ebrima.

Ebrima är några år äldre än sina klasskamrater. Vuxen nog att gifta sig, tycker hans föräldrar, fastän han bara är 16 år.

Det Ebrima ännu inte vet är att hans föräldrar har samlat ihop pojkar som har slutat skolan och gift sig och sagt åt dem att berätta för Ebrima att livet som gift är bättre än det som skolelev.

Ebrima känner sig övertygad och tackar ja till att gifta sig med den kusin hans föräldrar valt ut. Hon är bara tretton år och Ebrima har aldrig pratat med henne tidigare.

Pengarna räcker aldrig

Redan på bröllopet känner Ebrima att han kan ha gjort fel som lät sig övertalas. Ingen har egentligen frågat honom vad han tycker och han känner att han har gått

Saikou, 16

Drömmer om: Att bli läkare.

Tips till andra barn:

Acceptera inte allt vuxna säger. Se till att ha med utbildade människor i beslut.

Idol: Ronaldo, han började med två tomma händer och är nu världens bästa fotbollsspelare.

Tror på: Demokrati.

Glad över: Att Tostan hjälpt oss hitta sätt att lösa våra problem och arbeta i projekt.

På slöjden har Saikou gjort en tavla av en domare.

”Jag känner mig intresserad av rättssystemet men den här bilden är helt från fantasin. Jag har aldrig sett någon rättegång.”

Alagie, Saikou och Gibbi går till videoklubben så ofta de kan för att titta på fotboll. Saikou håller på Real Madrid. "Jag beundrar Ronaldo för att han kommer från en fattig bakgrund och har arbetat sig upp. Jag önskar att jag kunde spela som han."

aning om vad jag annars skulle kunna göra. Men min dröm för mina barn är att de ska veta att det finns en annan typ av liv att leva. Jag vill att de ska gå i skolan och inte gifta sig för tidigt, säger Kaddijatou.

De två vännerna Saikou och Ebrima anstränger sig båda för det som är viktigt för dem. Saikou gör sitt bästa i skolan och Ebrima kämpar för att ge sin familj vad den behöver. De pratar ofta om framtiden och vilken stor skillnad det har gjort för byn att Tostan sprider kunskap om hur viktig utbildning är. Om inte Tostan hade funnits hade Ebrima och Kaddijatou kanske inte förstått att ge sina barn möjlighet till ett annat liv än det de själva lever. 🌐

Ebrima gifte sig när han var sexton och har nu tre barn. Han och hans fru Kaddijatou pratar ofta om att de ska se till att barnen får den utbildning de själva inte fick.

med på hela idén för att inte göra sina föräldrar besvikna.

– Idag ångrar jag mig djupt. Jag borde ha tagit vara på min rätt att säga min mening och inte gått med på att gifta mig så ung. När jag och min fru skulle sova ihop första natten kände jag mig bara rädd. Det var samma sak för henne. Hon var också rädd.

– Jag är välsignad med tre barn och jag älskar min fru, men att aldrig kunna ha råd att ge dem vad de behöver smärtar mig, säger Ebrima.

Han har arbetat hårt varje dag sedan han slutade skolan, men pengarna tycks ändå inte räcka till.

– Jag har ingen utbildning och det märks i varje stund. När Saikou och jag går för att titta på fotboll på video-klub-

ben så kan han läsa skyltar på engelska som jag inte förstår och han kan prata om saker som jag inte vet någonting om.

Barnen ska få utbildning

Saikou och Ebrima brukar prata om vad det betyder för framtiden att gå i skolan och få en utbildning.

– Jag har mycket att lära av Saikou. Det är när vi pratar som jag förstår vilken skillnad det gör om en person får en utbildning eller inte, säger Ebrima.

Ebrima och hans fru Kaddijatou är överens om att deras barn inte ska gifta sig innan de är arton år.

– Jag gick inte i skolan och jag blev glad när mamma sa att jag skulle gifta mig fastän jag var så ung. Jag hade ingen

Samarb

Tostan-programmet går ut på att människorna i byarna tillsammans bestämmer sig för att göra livet bättre för alla i byn. För att det ska fungera måste alla vara med och diskutera vad som är viktigt. De kommer överens om att hälsa, gemenskap, fred och respekt behövs för att livet i byn ska vara så bra som möjligt. Alla får också lära sig samarbeta för att lösa problem. Barnen lär sig hur de ska prata med varandra och få en bra gemenskap, de tränar det hela tiden när de leker!

Tänka och sy

– Min mamma har lärt mig att brodera. Jag brukar tänka på hur det är här i Gambia. Det är tur att det är fred. Krig är allra farligast för barn eftersom de splittrar familjer, säger Isatou, 10.

Ebrima, 19

Önskar: Att jag kan säga ja nästa gång mina barn ber mig om något.

Plan för framtiden: Att mina barn får gå i skolan.

Älskar: Min fru Kaddijatou och våra barn Juldeh, Jainaba, Ismaila.

Ångrar: Att jag slutade skolan för tidigt.

Skulle aldrig: Sätta mig på min storebrors säng. Det är emot traditionen!

ete för byn och för skoj!

Hoppa rep

Det gäller att hålla takten när man hoppar hopprep tillsammans.

Tick-tack-taktikträning

– Det är en fotbollslek. Vi gör laguppställningar och tränar taktik. Vi lär oss färdigheter som behövs i riktig fotboll också. Vi gör det aldrig ensamma, det är alltid folk som tittar på. En kula är fotbollen. Just nu är jag Real Madrid och spelar mot Barcelona, säger Mamadou, 10.

Musikuppträdandet

När Ilo, 15, spelar på sin Ritti samlas alla i byn för att lyssna. Rittin har strängar, men förstärker också hans röst när han sjunger. Han sjunger om hur en kvinna som är hungrig aldrig kan vara fri.

Cykla till kompisar

Mamadou gillar också att cykla. Det är bekvämt när han ska göra olika ärenden och hitta på saker med sina kompisar.

Virka hårbånd

– Mamma har lärt mig att virka och jag gör det tillsammans med mina vänner. Tostan har lärt oss att vi måste jobba hårt för att få det bra. Vi kan inte bara sitta och vänta, säger Fanta, 7.

25-boxes

– Det är en social lek. Man får inte nudda varandra och om någon gör det så åker den ut. Man springer alltid fyra i taget, men man är många fler i leken, berättar Hawh, 13.

Batterileken

– Det gäller att träffa motståndarens batterier. Ofta vill många spela och vi lottar om vilka som får börja. Sen kör vi en turnering. Det är viktigt för oss barn att leka. Det gör oss lyckliga och hjälper oss att kunna tänka fritt, säger Gibbi, 12.

Bättre liv på många sätt

Solenergi till alla

"Tostan har ordnat så vi har solenergi. Förut hade vi oljelampor och det var farligt. Använde man dem för att göra läxor sent så kunde det orsaka en brand. Förut fick varken barn eller kvinnor vara med och säga vad de tycker, men nu är det helt förändrat. Alla i byn får säga vad de tycker."

Awa, 16, Senegal

Föräldrarnas ursäkt

"Jag känner mig fri och glad. Nu kan vi prata med varandra även om svåra saker, det har förändrat mitt liv.

Mina föräldrar lät omskära mig när jag var en baby. De visste inte att det var fel. De blev väldigt ledsna när de förstod hur mycket problem det orsakar och ångrar sig. De bad om min förlåtelse och har lovat att de aldrig ska göra det igen på någon. Dagen jag förstod vad kvinnlig omskärelse innebär och att det har gjorts mot mig, så blev jag väldigt ledsen. Nu när vi vet och kan prata om allt är det viktigt att vi ser till att ingen dotter någonsin utsätts igen! Det vill jag kämpa för."

Tombong, 13, Gambia

Mindre malaria

"Förut var malaria ett stort problem för oss. Många dog. Vi slutade dricka mjölk under fyra år, när min styvfar dog, för vi trodde att dålig mjölk orsakade hans sjukdom. Nu vet vi att det är myggor som orsakar malaria. Därför städar vi byn varje vecka och sover under myggnät. Nu dör ingen längre av malaria, för vi vet hur vi ska skydda oss själva."

Musa, 15, Gambia

Städhjälp istället för barnbröllop

"Innan Tostan startade brukade pojkar också behöva gifta sig tidigt, som i min ålder. Men nu vet vi våra rättigheter och skyldigheter. Ingen gifter sig innan de fyller 18 år. Pojkar hjälper sina mammor med hushållsarbete, som att städa."

Alasana, 14, Gambia

Tostan jobbar med många olika saker för att se till att samhället blir bra för barn och deras familjer. Allt hänger ihop och gör barnens liv bättre. Barnen i Tostan-byarna har alla fått vara med och säga vad de tycker och de har fått lära sig allt om hur Tostan arbetar.

Ndyaya

Ami

Bilal

Står upp för mänskliga

Barnen i Kere Simbra i Senegal har en rättighetsdikt som de på bilden läser tillsammans. De står upp för mänskliga rättigheter för att aldrig glömma det byn har lärt sig. En viktig del av Tostan-programmet är att drömma om hur framtiden kan bli bättre. Barnens föräldrar och morföräldrar drömde om en framtid fri från våld. De slutade med könsstympning, eftersom det stod i vägen för deras dröm.

"Jag älskar historia och vill bli lärare. Min dröm är att alla här får gå i skolan. Vi ska ha bra lärare. Skolan jag ska bygga ska vara blå och orange."
Ndyaya, 10

"Jag älskar utbildning och vill bli lärare i franska. Min dröm är att bygga en skola och att ta mina föräldrar till Mecka."
Ami, 10

Barn kan ta ansvar

"Min dröm är att jobba med Tostan och gå till nya byar för att

göra samhället bättre. Det första jag skulle göra när jag kommer till en by är att arrangera en städning av den. Sedan skulle jag bygga upp skolan och registrera alla. Tostan lär ut renlighet och dialog. Det är så vi kan leva ett gott liv i fred. Barns rättigheter är särskilt viktiga. När barn lär sig att de har rättigheter klarar de också att ta ansvar och hjälpa till att göra livet i byn bättre för alla."

Kajatai, 13, Gambia

Tillbaka i skolan med hjälp av ko

"Förra året tog mina föräldrar mig ur skolan för att det var för dyrt. Då kom Tostan och pratade med pappa om att utbildning är viktigt. Pappa förstod och sålde en ko för att jag skulle kunna få gå i skolan. Jag var så lycklig att jag inte kunde sova. Jag drömmer om att bli doktor och hjälpa kvinnor. Jag tänker också på att det är viktigt att förebygga ebola och vara noga med hygien."

Mariama, 15, Gambia

Städad by

"Föret var det smutsigt i min by. Det är det inte det längre för vi har lärt oss hur vi måste städa och hålla rent. Alla barn måste få rätt att gå i skolan för det är enda sättet att få en bra framtid och nå sina mål. Det är också viktigt att alla har kunskap om hur man undviker att bli gravid."

Fatou, 14, Gambia

Ndeye Fatou

Dyouma

Ndeye

*We are the generation of Human Rights
We accept nothing but Human Rights
Let's identify them and let's ask for them
For men
For women
For children
And for them who claim Human Rights to apply them*

Kvinnor och barn med och bestämmer

"Tidigare kunde en man och en kvinna inte ens sitta bredvid varandra och prata. Det var männen som fattade alla beslut. Kvinnor och barn fick aldrig vara med och diskutera eller bestämma något. Det är förändrat nu. Vi har pratat om mänskliga rättigheter och om många saker som är viktiga för att det ska bli bra för människorna i vår by. Till exempel har vi bestämt att ingen ska behöva gifta sig innan 18 års ålder och vi praktiserar inte könsstympning längre."

Fatoumata, 15, Gambia

Min syster bortgift

"Jag blir glad när jag tänker på Tostan och att jag inte kommer att bli bortgift. Vår styvfar tvingade min storasyster att gifta sig. Hon är inte lycklig och har redan tre barn. Det är väldigt svårt för dem som gifter sig tidigt. De är barn som själva blir föräldrar och får många barn. Men jag kommer inte att bli gift förrän efter att jag fyllt 18 år. Istället ska jag gå i skolan, lära mig mycket och få ett bra jobb. Helst skulle jag vilja jobba med Tostan, då skulle jag få prata med människor och hjälpa till att lösa stora svårigheter."

Anastou, 13, Gambia

rättigheter!

"Jag vill bli affärskvinna och jobba på bank. Då behöver jag lära mig franska, engelska och matte. Jag drömmer om elektricitet till byn, inte bara solceller som vi har nu. El dygnet runt gör livet bättre för alla."
Ndeye Fatou, 12

"Jag drömmer om att vår by ska se ut som städerna jag ser på tv. Rent, många träd, vackra blommor. En vattenkran i varje hus, el dygnet runt."
Dyouma, 12

"Jag älskar att spela fotboll. Jag drömmer om att vi ska ha en fotbollsplan och ett lag som spelar i serien. Om vi får spela och träna så blir vi starka."
Bilal, 11

"Jag går i femman. När jag blir stor ska jag bli utbildningsminister. För vår by drömmer jag om en finare skola och en större koranskola."
Ndeye, 13

En dag utan skola

Tostan har förändrat mycket i byarna och de vuxna vet idag hur viktigt det är för både flickor och pojkar att gå i skolan. Men det finns familjer som inte har råd att skicka barnen till skolan. Flera viktiga förändringar har skett men det är en lång väg kvar att gå.

– Jag bor tillsammans med min moster eftersom min mamma är död och min styvmor jobbar i huvudstaden Banjul. Min moster låter mig inte gå i skolan längre utan jag ska vara hemma och göra hushållsarbete. Jag tänker på skolan varje dag, men det är mycket som ska göras, säger Nuima 14.

– Mitt liv skulle ändå ha varit annorlunda om inte Tostan hade funnits i byn. De har lärt oss mycket om hälsa och det är heller ingen som längre tvingar oss flickor att gifta oss innan vi är arton år. Jag slipper att gifta mig innan jag är vuxen och min kropp är redo att bära ett barn.

Nuima blev skuren som bebis och varje månad när hon har mens måste hon ligga till sängs i fem dagar.

– Det gör oerhört ont. Jag vet att det också kommer att bli problem när jag är stor och ska föda barn. Men tack vare Tostan är det ingen här som skär flickor längre.

Nuima, 14

Gillar: Att be.

Bäst på dagen: När hon lagat mat.

Tacksam över: Att hon tack vare Tostan inte behöver gifta sig innan hon är vuxen.

Önskar: Att få gå i skolan.

Riktigt glad senast: När jag fick nya kläder.

7:00
Nuima vaknar.

7:15
Viktigt att tvätta sig innan morgonbönen.

Innan Nuima bertaar hon på sig en slöja. Bönemattan tas fram. Nuima vänder sig mot Mecka och böjer sig ner.

7:40
– Ma an mujamdi, säger Nuima till sin familj efter bönen. Det betyder "vakna i fred".

8:00 Hämtar vatten vid brunnen.

9:00
Nuima tar ett riktigt bad i badrummet bakom en skärm.

9:15
Innan frukost mal Nuima gryn i en mortel. När det är klart silar hon bort skalen innan hon kokar grynen till gröt.

10:00
Äntligen frukostdags!

11:00
Tvättar familjens kläder.

12:00

Jordnötsskalning.
Jordnötter är en viktig del
av kosten, men säljs
också på marknaden.

13:00

Nuima lagar lunch i
ett rökigt kök, men
hon tycker att det är
roligt att laga mat.

15:00

Sopningsdags.

15:30

Nuima broderar.
Tyget ska hänga
framför hennes
dörr när hon
gift sig.

16:00

Nuima får hjälp att
fixa till flätorna.

19:00

Familjen äter
middag

20:00

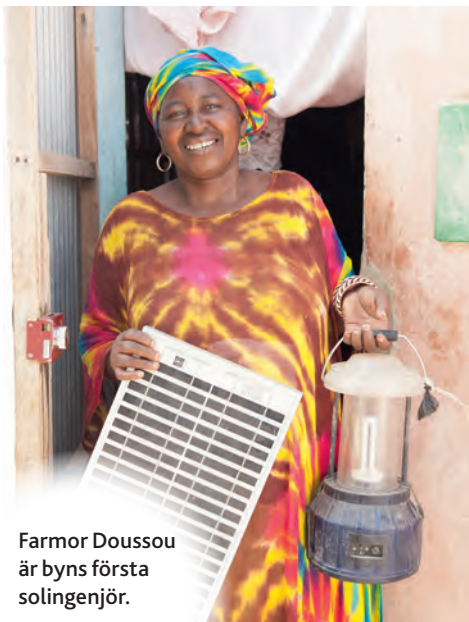
Nuima ser på TV
tillsammans med
sina kusiner.
Samtidigt är en del
av barnen som på
dagen går i bysko-
lan, i grannbyn för
att gå i koranskola i
ljuset från en stor
eld.

22:00

Nuima somnar efter en lång
arbetsdag. Innan hon somnar
tänker hon som vanligt på hur
det hade varit om hon gick i
skolan istället.

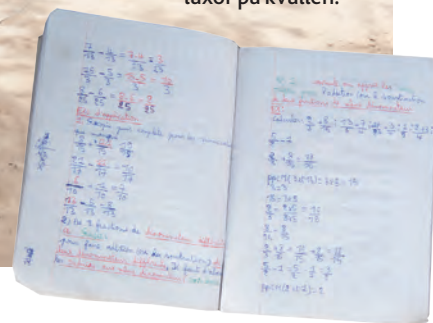

Farmor Doussou är byns första solingenjör.

Nene laddar batteriet med hjälp av energi från solpanelen.

Solenergin gör att Nene nu kan läsa läxor på kvällen.

Farmor är solingenjör

När Nene var liten fick hon tända ett ljus för att kunna läsa sina läxor i kvällens mörker. Men sedan hennes farmor blev solenergiingenjör finns det ljus för både läxläsning och lek!

Nenes farmor Doussou var 50 år när hon för första gången klev på ett flygplan. Hon skulle resa till Indien och till mottagaren av World's Children's Honorary Award år 2001, Barefoot College. Där utbildas kvinnor från byar i många länder till "barfotasolingenjörer". Utan att kunna språket! Med hjälp av bilder, färger och upprepning kunde Doussou lära sig hur solpanelerna fungerar.

När farmor kom tillbaka hem till Senegal kunde hon hjälpa hela byn, alla bostadshus, skolan och moskén med solenergi och att få ljus. Och

även kyrkan i grannbyn.

– Vi tror på allas lika värde och rättvisa, oavsett religion. Så om vi får lampljus i moskén är det rättvist om våra grannar får ljus i sin kyrka också, säger hon.

Sol ger radio och TV

Innan byn var med i Tostan-programmet var det aldrig någon kvinna som talade inför hela byn. Men när Nenes farmor kom hem med 50 solpaneler, stod hon i centrum för firandet.

– Jag hade aldrig drömt om att tala inför alla, men det var inte svårt. Tack vare att vi tränat med Tostan kändes det bekvämt att berätta och dela med mig av de viktiga saker jag lärt mig, berättar hon.

Farmor Doussou är nu lärare för tre yngre kvinnor som också ska bli solingenjörer.

Dessutom har hon lärt Nene.

– Alltid när skolan är stängd är jag med farmor. Jag ser hur hon gör och försöker förstå. Jag är stolt över det hon kan!

Hemma kopplar Nene solpanelen till batteriet, som laddas genom solens starka strålar.

– Det bästa med solpanelerna är att vi kan lyssna på radio. Det är fantastiskt. Jag gillar att få information och att lyssna på populära sånger,

mest djembemusik, säger Nene, som inte heller längre behöver göra sina skoluppgifter vid ett fladdrande stearinljus.

– Det är lättare att göra läxor nu och vi får mer tid att leka! Dessutom kan vi se på tv och ladda alla telefoner, säger Nene. 🌍

Nu när hon kan göra läxorna på kvällen i solenergilampans sken, blir det mycket mer tid för lek med kompisarna på eftermiddagarna.

Solenergilamporna har förvandlat byn på kvällarna. Nu är det inte längre kolmörkt.

– Välkommen till World's Children's Press Conference, som hålls samtidigt av barn i många länder!

När miljontals barns röster har räknats samman avslöjas vem av de nominerade som fått flest röster och utsetts till mottagare av The World's Children's Prize for the Rights of the Child, och vilka två som får World's Children's Prize Honorary Award.

Samlar er skola och berätta om resultatet! Eller bjud in lokala medier till en Barnens presskonferens, och berätta om årets barnrätts hjältar och om vilka förbättringar ni vill se i respekten för barnets rättigheter.

Bara barn får tala och bli intervjuade av journalisterna under presskonferenserna, som leds av barn samtidigt jorden runt. Den hålls i slutet av WCP-programperioden, när ni röstat fram hur priserna för barnets rättigheter ska fördelas.

Så gör ni:

1. Tid och plats

Välj gärna ortens viktigaste byggnad för er presskonferens, för att visa att barnets rättigheter räknas! Det går också bra att ha den i skolan. Vilket datum det blir 2017 får du veta på WCP:s webb.

2. Bjud in medier

Bjud i god tid in alla tidningar, TV- och radiostationer. Skriv noga tid och plats. Använd gärna e-post, men ring också till de journalister som ni tror kan vara intresserade av att komma! Påminn dem per telefon eller personligt besök dagen innan.

3. Förbered er

Skriv ner vad ni ska säga. Formulera i god tid vad ni vill säga om hur barnets rättigheter kränks i ert land. Strax innan presskonferensen får ni hemlig information om barnrätts hjältarna från World's Children's Prize, som ska avslöjas på presskonferensen.

4. Håll presskonferensen

Inled gärna med dans och musik och tala om att andra barn också håller presskonferenser över hela världen samtidigt. Genomför presskonferensen ungefär så här:

- Ge fakta om World's Children's Prize och visa gärna en kort informationsfilm.
- Berätta hur barns rättigheter kränks i Sverige.

Flera Barnens presskonferenser hölls 2015 i DR Kongo, ett land där många barn utsätts för svåra kränkningar av sina rättigheter. Barnen som ledde presskonferenserna tog upp detta och avslöjade även vem de röstande barnen i världen utsett till sin pristagare. Många radiostationer samt TV och tidningar i DR Kongo publicerade barnens nyhet.

- Berätta för politiker och andra vuxna om era krav på att barnets rättigheter måste respekteras i ert land.
- Avslöja dagens stora "nyhet" om barnrätts hjältarna.
- Avsluta med att ge journalisterna det pressmeddelande och det barnrätts-faktatablad om ert land som ni får från World's Children's Prize.

Vid Barnens presskonferens i Burundi rapporterade WCP-barnrättsambassadörer om kränkningar av barnets rättigheter som de tidigare inte vågade ta upp eller anmäla.

På worldschildrenprize.org hittar du:

Barnrätts-faktatablad för Sverige, tips på hur du bjuder in journalister, frågor till politiker och andra tips. På webbsidan finns också pressbilder som journalisterna kan ladda ner. Är ni flera skolor som når samma medier håll gärna en presskonferens tillsammans. En representant för varje skola kan vara med på scenen.

Adriel, Fredrik, Linnea, Felix och Saga från Snättringeskolan i Huddinge har just överlämnat WCP-glasgloben till statsminister Stefan Löfven som tecken på att han är ny beskyddare av World's Children's Prize.

– Det gör mig jättestolt och glad att få den av er, sa statsministern till barnen.

Vi beskyddar World's Children's Prize

– Det är med stor stolthet som jag, Sveriges statsminister, tackar ja till att bli en Honorary Adult Friend och beskyddare av World's Children's Prize. Jag lovar att jag ska ta mig an mitt uppdrag med stor entusiasm och att jag alltid kommer vara med er i vår kamp för en värld där barnets rättigheter respekteras överallt, säger statsminister Stefan Löfven till de miljontals barn som deltar i WCP-programmet och fortsätter:

– World's Children's Prize-programmet bygger på den svenska traditionen vad gäller allas lika värde, barnets rättigheter samt demokrati- och fredsbyggnad, värden som behövs så mycket i världen idag.

Bland WCP-beskyddarna finns fem Nobelpristagare och de tre globala legendarerna Nelson Mandela, Aung San Suu Kyi, Burma och Xanana Gusmão, Östtimor. Drottning Silvia blev WCP:s första beskyddare. Andra beskyddare är de globala ledarna i The Elders, Graça Machel och Desmond Tutu.

Drottning Silvia

Desmond Tutu

Aung San Suu Kyi

Nelson Mandela

Graça Machel

Sångarna Loreen och Vusi Mahlasela, här tillsammans med 2014 års WCP-pristagare Malala, är också beskyddare av World's Children's Prize.

Phymean Noun från Kambodja mottog *World's Children's Prize for the Rights of the Child 2015* för sin kamp för barn som lever på soptippar och deras rätt till utbildning.

Javier Stauring från USA tilldelades *World's Children's Honorary Award* för sin kamp för barn som fängslas, och som ibland döms till livstids fängelse. Drottning Silvia överlämnade en blombukett även till Abraham Trejo, som varit ett av de fängslade barnen.

– Det var första gången någon gav mig blommor, sa en lycklig Abraham.

Vi är många!

En animering visade alla de mer än 38 miljoner barn som deltagit i WCP-programmet sedan starten år 2000.

Jurybarnen fick under slutsången "En värld av vänner" sällskap på scenen av barn och ungdomar från Lilla Akademien, Stockholms Estetiska Gymnasium och Uthando från Sydafrika.

Vi firar barns rätt!

Den årliga World's Children's Prize-ceremonin leds av jurybarnen på Gripsholms slott i Mariefred. Alla barnrättshjältarna hedras och får prispengar till sitt arbete för barn. Drottning Silvia hjälper jurybarnen att dela ut priserna. Ni kan ha en egen avslutningsfest senare, där ni visar film från WCP-ceremonin och firar barnets rättigheter.

Kailash Satyarthi från Indien erhöll *World's Children's Honorary Award* för sin långa kamp mot barnarbete och barnslaveri. Payal i WCP-juryn tillhörde de barn som hjälpts av Kailash och mottog hans pris från Drottning Silvia.

Drottning Silvia applåderar barnrättsambassadörerna i Nepal som hedrades under ceremonin. Manchala i WCP-juryn är en av dem.

FOTO: SOFIA MARCETIC

Uthando från Sydafrika uppträdde under ceremonin. De flesta av bandmedlemmarna kommer från Chris Hani-skolan i Khayelitsha, en förort till Kapstaden med mycket fattigdom, våld och övergrepp. WCP-programmet genomförs årligen i deras skola och bandmedlemmarna är själva barnrättsambassadörer.

